

SINTEZA DUPĂ AVIZAREA REPETATĂ
a obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor
la proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
Centrul de Armonizare a Legislației	1.	<p>Proiectul normativ a fost expertizat de Centru și emisă Declarația de compatibilitate nr. 31/02-126-9180 din 28 august 2023, prin care au fost înaintate un șir de obiecții și recomandări de compatibilitate.</p> <p>Evidențiem că, în procesul definitivării proiectului, au fost însușite toate obiecțiile de compatibilitate cu actul UE formulate în Declarația de compatibilitate. La fel, Tabelul de concordanță a fost revizuit potrivit instrucțiunilor metodologice din Anexa nr. 3 la Regulamentul privind armonizarea, aprobat prin HG nr. 1171/2018.</p> <p>Astfel, se constată transpunerea totală a prevederilor obligatorii ale Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.</p> <p>Prin urmare, comunicăm despre lipsa de obiecții sau propuneri adiționale pe marginea proiectului examinat.</p>	-
Consiliul Superior al Magistraturii	2.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	-

Consiliul Concurenței	3.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—
Comisia Națională a Pieței Financiare	4.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—
Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	5.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—
Autoritatea Națională de Integritate	6.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—
Curtea de Apel Chișinău	7.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	8.	<p>La art. 2 alin. (2) atragem atenția că în corespundere cu art. 38 a Protocolului de amendare a Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, de la data intrării în vigoare a prezentului protocol, pentru partea care a introdus una sau mai multe declarații în conformitate cu articolul 3 din Convenție, declarațiile respective expiră.</p> <p>Astfel, declarațiile depuse de state, inclusiv de Republica Moldova prin Legea nr. 271/2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, sunt încă în vigoare la momentul semnării Protocolului nr. 223 de către o Parte.</p> <p>Declarațiile formulate conform articolului 3 din Convenția nr. 108 vor expira, odată ce vor fi îndeplinite cumulativ următoarele două condiții:</p> <p>1. Protocolul nr. 223 intră în vigoare (pentru aceasta sunt necesare cel puțin 38 de ratificări, care la moment nu sunt acumulate);</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Accentuăm că art. 2 alin. (2) din <i>RGPD</i>, în coroborare cu preambulul <i>RGPD</i>-ului, nu prevede o astfel de exceptare de la aplicarea prevederilor de aplicabilitate directă.</p> <p>Din acest considerent, nu este posibilă introducerea unei astfel de exceptări în prezentul proiect de lege.</p> <p>Adițional, deși <i>Protocolul nr. 223</i> încă nu a intrat în vigoare, este importantă alinierea prezentei legi la modificările operate de acesta. Or, prezenta lege va intra în vigoare la expirarea termenului de 12 luni după publicarea legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>Astfel, este cert că, la data intrării în vigoare a prezentei legi, pragul de ratificări necesare va fi atins, deoarece, în prezent, deja 31 de state părți la Convenția nr. 108 au ratificat <i>Protocolul nr. 223</i> (i.e. fiind necesare doar 7 ratificări suplimentare).</p>

	<p>2. Protocolul nr. 223 intră în vigoare cu privire la partea care a introdus declarațiile, iar pentru aceasta, protocolul trebuie nu numai semnat, ci și ratificat.</p> <p>Având în vedere raționamentele menționate supra considerăm important a completa art. 2 alin. (2) din proiect cu o nouă literă, după cum urmează:</p> <p>„d) ce se referă la făptuitorii sau victimele crimelor de genocid, ale crimelor de război și ale crimelor împotriva umanității, inclusiv la transferurile de date către alte state.”</p>	
9.	<p>La art. 23 alin. (1), având în vedere că art. 5 din proiectul legii nu prevede careva drepturi pentru persoanele vizate, pentru precizia și claritatea normei, se propune a substitui textul „precum și la art. 5” cu textul „precum și prevederile art. 5”.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
10.	<p>La art. 60 alin. (2) și alin. (3) în prima propoziție se va exclude cuvântul „toate”, propunerea are caracter redactional.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
11.	<p>La art. 63 alin. (1) prima propoziție la final se va completa cu textul „cu votul majorității deputaților aleși”, similar prevederilor de la art. 64 alin. (3).</p>	<p>Precizare Acest aspect este prevăzut la art. 63 alin. (10) din proiectul de lege.</p>
12.	<p>Articolul 72 alin. (5) și art. 73 din proiect reglementează procedura de informare despre rezultatele examinării plângerii și modalitatea de contestare a acțiunilor și actelor emise de Centru, norme care, la prima vedere se dublează și considerăm că în viitor vor crea incertitudini la aplicarea corectă a acestora, motiv pentru care acestea urmează a fi revizuite conceptual.</p> <p>Potrivit Capitolului VIII plângerile vor fi examinate în două etape: examinarea preliminară (art. 80) și investigația (art. 81), ordine în care considerăm că procedura de informare despre rezultatele examinării plângerii și modalitatea de contestare a acțiunilor și actelor emise de Centru ar trebui să se regăsească la finalul sau după descrierea</p>	<p>Precizare Articolul 72 și 73 din prezentul proiect de lege fac parte din Secțiunea 1 a Capitolului VIII, care reglementează dispozițiile generale aplicabile procedurilor administrative și judiciare. Astfel, prevederile acestor articole urmează a fi aplicate în mod complementar la prevederile speciale prevăzute în Secțiunea 1 și 2 din Capitolul VIII al proiectului de lege.</p>

	<p>procedurii de examinare preliminară a plângerii și, respectiv, a procedurii de investigație, pentru a face o delimitare clară între aceste două etape.</p> <p>Astfel, se propune ca alin. (5) de la art. 72 să fie exclus, iar art. 80 alin. (5) din proiect la final să fie completat cu textul „și posibilitatea de a contesta răspunsul Centrului”.</p>	
13.	<p>Totodată, se atrage atenția că Centrul emite decizii doar urmare a efectuării investigației și nu urmare a examinării preliminare a plângerii. Astfel, la alin. (5) din art. 80 textul „Centrul respinge plângerea prin decizie motivată și informează persoana vizată despre acest fapt.” se va expune în următoarea redacție „Centrul respinge plângerea și informează persoana vizată despre acest fapt, inclusiv despre motivele respingerii acesteia.”</p> <p>În contextul propunerilor reliefate supra, alin. (5) din art. 80 va avea următoarea redacție:</p> <p>„(5) Dacă consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plângerii și a altor informații relevante, nu există temeiuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul respinge plângerea și informează persoana vizată despre acest fapt, inclusiv despre motivele respingerii acesteia și posibilitatea de a contesta răspunsul/actul emis de Centru.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
14.	<p>În continuare, se propune ca conținutul art. 73 să fie transferat după art. 81, fiind expus în următoarea redacție, luând în calcul prevederile statuate la art. 81 alin. (23):</p> <p>„(1) În cazul în care Centrul nu informează persoana vizată cu privire la progresele în examinarea și soluționarea plângerii în cazul prelungirii termenului de efectuare a investigației sau la cererea acesteia, persoana afectată poate</p>	<p>Precizare</p> <p>A se vedea comentariile expuse la pct. 12 din prezentul tabel.</p>

	<p>contesta acțiunile, inacțiunile Centrului direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.</p> <p>(2) Deciziile Centrului pot fi contestate direct în instanța de judecată, conform Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.”</p>	
15.	<p>La art. 79 alin. (3) se propune redactarea în corespundere cu dispozițiile art. 57 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2016/678 potrivit căruia fiecare autoritate de supraveghere facilitează depunerea plângerilor menționate la alineatul (1) litera (f) prin măsuri precum punerea la dispoziție a unui formular de depunere a plângerii care să poată fi completat inclusiv în format electronic, fără a exclude alte mijloace de comunicare. Or, nu ține de competența Centrului, inclusiv a subdiviziunii sau persoanei responsabile de relațiile cu publicul de a pune la dispoziția publicului formularul tipărit al plângerii, ceea ce ar implica și cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
16.	<p>În conținutul articolului art. 81, precum și pe tot textul proiectului sintagma „legislației privind prelucrarea datelor cu caracter personal” se va substitui cu sintagma „legislației privind protecția datelor cu caracter personal”, or și în titlul proiectului legii privind protecția datelor cu caracter personal, se utilizează aceeași sintagmă.</p>	<p>Precizare</p> <p>Din punct de vedere conceptual, este mai corectă utilizarea sintagmei „<i>legislația privind prelucrarea datelor cu caracter personal</i>”, care face referire la orice acte normative care conțin norme juridice referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal.</p> <p><i>Per a contrario</i>, sintagma „<i>legislația privind protecția datelor cu caracter personal</i>” este mai ambiguă și, <i>sensu stricto</i>, ar sugera interpretarea precum că se face referire doar la legea privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>De altfel, atragem atenția că o soluție normativă identică este prezentă și în legislația României, în care se operează preponderent cu sintagma</p>

		„legislația/dispoziții legale privind prelucrarea datelor cu caracter personal”.
17.	La art. 81 alin. (1) se propune a se completa la final cu textul „acumulate în condițiile prevăzute de prezenta lege”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
18.	La art. 81 numerotarea aliniatului (3) este dublată fiind necesar renumerotarea acestora, iar trimiterea de la alin. (3) din același articol și anume sintagma „la alin. (2)”, urmează a fi modificată cu cea de „la alin. (3)” în ordine cronologică, pentru a indica trimiterea corectă la normă.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
19.	La art. 81 alin. (6) după textul „de la persoana investigată” se propune completarea normei cu textul „și alte persoane atrase în cadrul investigației”. Totodată textul „inclusiv la fața locului” se va substitui cu textul „inclusiv cu ieșirea la fața locului”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
20.	La art. 81 alin. (22) propoziția a doua, la început, după cuvintele „Orice imixtiune” se va completa cu cuvintele „din exterior” sau cuvântul „externă”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
21.	La art. 88 alin. (1) considerăm că termenul prevăzut pentru intrarea în vigoare a legii este unul mare în condițiile în care actul normativ nu vine cu reglementări noi pentru Republica Moldova, or, cadrul juridic în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal este reglementat de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, care a fost modificată și completată în corespundere cu cerințele Regulamentului european 2016/679 prin Legea nr. 175/2021 pentru modificarea unor acte normative și Legea nr. 60/2023 pentru modificarea unor acte normative (stimularea comerțului electronic), respectiv noul proiect de lege vine doar cu norme mai complexe care transpun Regulamentul european 2016/679 în legislația națională.	Precizare Atragem atenția că, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, va fi necesară elaborarea, adoptarea și aprobarea unui șir de acte legislative și departamentale menite să asigure implementarea prezentei legi, precum și coroborarea acesteia cu cadrul normativ conex. Adițional, pentru operatori va fi necesară o perioadă de tranziție pentru a revizui politicile de protecție a datelor cu caracter personal, în vederea asigurării corespunderii depline a acestora în raport cu prevederile noii legi.

22.	La art. 89 alin. (3) lit. c) se va corecta numărul articolelor din Codul Contravențional.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
23.	La art. 89 alin. (4) lit. c) cuvântul „în” se va substitui cu cuvântul „din”. Respectiv, norma va avea efect din al treilea an și în continuare.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
24.	Pe textul notei informative acolo unde se face referire la denumirea proiectului se va exclude textul „și libera circulație a acestor date” iar sintagma „subiectul de date cu caracter personal” se va substitui cu sintagma „persoana vizată”.	Se acceptă Nota informativă se modifică în modul corespunzător.
25.	De asemenea, se va exclude textul „Prin proiectul de lege, nu este prevăzut termenul de sesizare a CNPDCP de către subiectul de date cu caracter personal care are suspiciuni în raport cu legalitatea prelucrării datelor sale cu caracter personal” în situația în care potrivit art. 72 alin. (2) instituie termenul de prescripție pentru depunerea plângerii.	Se acceptă Nota informativă se modifică în modul corespunzător.
26.	Totodată, în situația în care a fost micșorată suma amenzilor de până la 2 000 000 lei sau de până la 2% din cifra totală de afaceri, se vor face ajustările de rigoare și în nota informativă, care face referire la sancțiuni de ordin pecuniar cu variabilele de până la 4 milioane de lei sau de până la 4% din cifra de afaceri.	Se acceptă Nota informativă se modifică în modul corespunzător.
27.	Suplimentar, considerăm relevant ca nota informativă să conțină explicații cu referire la conceptul „scopuri jurnalistice”, inclusiv prin prisma raționamentelor CEDO și a CJUE.	Se acceptă Nota informativă se modifică în modul corespunzător.
28.	De asemenea, considerăm oportun ca nota să fie completată cu explicații mai detaliate privind situațiile în care nu se aplică prevederile legii la prelucrarea datelor cu caracter personal efectuate în scopul activităților personale sau domestice și raționamentele neaplicării legii de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, sau al	Se acceptă Nota informativă se modifică în modul corespunzător.

		executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa securității publice și al prevenirii acestora.	
Serviciul de Informații și Securitate	29.	<p>Apreciem faptul că au fost luate în considerare obiecțiile și propunerile care au fost formulate în avizul precedent al Serviciului.</p> <p>Cu toate acestea, urmare a examinării repetate a proiectului, considerăm oportun a fi examinate și luate în considerare următoarele aspecte.</p> <p>Potrivit art. 60 alin. (2) lit. i) din proiect, se atestă competența coercitivă a Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare – Centru) „de a aplica amenzi în conformitate cu art. 85-87, în completarea sau în locul măsurilor menționate la prezentul alineat, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte”.</p> <p>Subsidiar, Secțiunea a 3-a din Capitolul VIII reglementează sancțiunile pecuniare și procedura de aplicare a amenzilor în cazul depistării încălcărilor la prelucrarea datelor cu caracter personal.</p> <p>În același context, art. 423⁴ alin. (1) din Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (în continuare – Codul Contravențional), stabilește că „contravențiile prevăzute la art. 74¹-74³ se constată de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”.</p> <p>În continuare, art. 74¹ din codul nominalizat, incriminează faptele de prelucrare a datelor cu caracter personal cu încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, care în calitate de sancțiune principală, prevede aplicarea amenzii.</p> <p>În situația evidențiată, deși prin includerea în proiect a reglementărilor ce vizează aplicarea amenzii, mărimea acesteia și alte aspecte tangențiale cu privire la sancționarea pecuniară, intervine urmare a transpunerii Regulamentului Uniunii</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Art. 89 alin. (3) lit. c) din proiectul de lege prevede că la data intrării în vigoare se vor abroga art. 74¹-74³ și 423⁴ din <i>Codul contravențional</i>.</p> <p>Astfel, nu vor exista regimuri sancționatorii duble. Or, amenzile vor fi aplicabile doar în temeiul legii privind protecția datelor cu caracter personal.</p>

Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (în continuare – Regulament UE 2016/679) se atestă dubla reglementare a dreptului de constatare a faptelor de prelucrare ilegală a datelor cu caracter personal, precum și de aplicare a amenzii în vederea atragerii la răspundere pentru faptele respective.

Totodată, menționăm că în situația respectivă, aplicarea amenzilor se va efectua în unele cazuri corespunzător prevederilor legii supuse avizării, iar în alte cazuri, în conformitate cu prevederile legislației contravenționale, nefiind exclusă posibilitatea sancționării concomitente potrivit ambelor acte normative, fapt ce este inadmisibil, or există riscul încălcării principiului neadmiterii tragerii la răspundere de două ori pentru una și aceeași faptă a persoanei (principiul exprimat sub forma adagiului latinesc non bis in idem).

Totodată, în cazul admiterii de către un operator sau de către persoana împuternicită de operator a unor încălcări în procesul prelucrării datelor cu caracter personal, acestuia nu îi va fi clară pedeapsa la care urmează a fi supus (la pedeapsa care survine în corespundere cu prevederile Codului contravențional, or la cea prevăzută de proiectul de lege supus avizării), fapt ce contravine concepției generale că normele legale trebuie să fie clare, precise și previzibile.

Prin urmare, considerăm necesar a fi revizuit conceptul respectiv, în vederea excluderii dublelor reglementări și posibilității aplicării concomitente a

	unor proceduri duble, reglementate de acte normative diferite.	
30.	<p>Corespunzător art. 62 alin. (2) din proiect, funcțiile de director și directori adjuncți ai Centrului sunt funcții de demnitate publică.</p> <p>Subsidiar, art. 63 alin. (3) stabilește expres unele circumstanțe care urmează a fi luate în considerare la stabilirea reputației ireproșabile a candidatului la funcția de director al Centrului.</p> <p>Pe de altă parte, corespunzător art. 5 lit. a) din Legea nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, „Sunt supuși verificării titularii și candidații la funcțiile de demnitate publică ce se ocupă prin mandat direct, în urma alegerilor, cu excepția alegerilor parlamentare sau locale, sau indirect, prin numire, specificate în Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, ... ”.</p> <p>Respectiv, luând în considerare detalierea efectuată în proiect cu privire la condițiile care urmează a fi luate în considerare la stabilirea reputației ireproșabile a candidatului la funcția de director, considerăm oportun a completa art. 63 din proiect cu un nou alineat, cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Candidatul la funcția de director al Centrului urmează a fi supus verificării în corespundere cu prevederile Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice.”.</p> <p>În același context, la art. 64 alin. (2) textul „alin. (2) și (3)”, urmează a fi substituită cu textul „alin. (2)-(3¹)”, în vederea reglementării obligativității supunerii verificării și a directorilor adjuncți ai Centrului, corespunzător cu legea vizată.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Pornind de la faptul că art. 5 lit. a) din <i>Legea nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice</i> prevede expres că toți candidații la funcțiile de demnitate publică sunt supuse verificării conform legii nominalizate, nu este necesară includerea unei prevederi suplimentare și în prezentul proiect de lege.</p> <p>Or, în cazul dat se va crea un paralelism legislativ, care nu va fi conform cu prevederile <i>Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>.</p>

	<p>Totodată, la art. 63 alin. (3) din proiect urmează a fi corectată greșeala tehnică, prin substituirea textului „alin. (1)” cu textul „alin. (2)”.</p>	
<p>31.</p>	<p>Corespunzător preambulului proiectului, acesta transpune Regulamentul UE 2016/679.</p> <p>Cu toate acestea, Secțiunea a 2-a „Examinarea preliminară, investigarea și luarea deciziilor” din Capitolul VIII a proiectului, include prevederi care nu se regăsesc în Regulamentul transpus, nefiind clară temeinicia acceptării includerii respectivelor prevederi în proiect (potrivit sintezei, se atestă că reglementările respective sunt propuse de către Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova” A.O. „Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC” A.O. „Asociația Investitorilor Străini”), mai cu seamă că acestea reglementează unele proceduri care în sine lor creează posibile consecințe semnificative.</p> <p>Secțiunea respectivă reglementează posibilitatea de a investiga (activitatea de colectare și administrare a informațiilor) legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal, care se poate efectua de către Centru inclusiv cu ieșire la fața locului.</p> <p>Astfel, potrivit art. 81 alin. (16) din proiect, în situația în care inspectorii sunt împiedicați în orice mod în exercitarea atribuțiilor, precum și în cazul în care există o suspiciune întemeiată că informațiile, documentele, echipamentele, mijloacele sau suporturile relevante obiectului investigației care ar putea fi pertinente pentru a dovedi o încălcare gravă a legii avizate sunt păstrate în încăperi, terenuri sau mijloace de transport ocupate de persoane fizice, Centrul poate solicita un mandat judecătoresc, printr-o cerere adresată Judecătoriei Chișinău, fapt ce va permite accesul personalului de control al Centrului și „percheziționarea” încăperilor,</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>De regulă, regulamentele Uniunii Europene nu conțin reglementări care vizează desfășurarea procedurilor administrative de către autoritățile publice, în virtutea principiului autonomiei procedurale a statelor membre, care a fost consacrat în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (în special în cauza <i>Rewe-Zentralfinanz eG and Rewe-Zentral AG v Landwirtschaftskammer für das Saarland</i>, cauza 33-76).</p> <p>Astfel, este la latitudinea statelor membre să prevadă normele de procedură administrativă ce vizează activitatea investigativă a autorităților naționale de supraveghere.</p> <p>Pomind de la aceste aspecte, prezentul proiect de lege reglementează procedura de examinare și investigare realizată de Centru în cazul presupuselor încălcări ale regimului juridic de protecție a datelor cu caracter personal, în mod similar cu procedura administrativă desfășurată de către Consiliul Concurenței, reglementată în Capitolul VII din <i>Legea concurenței nr. 183/2012</i>.</p>

instituțiilor vizate, mijloacelor de transport ale persoanelor fizice, etc.

La acest aspect, remarcăm că îngrădirea drepturilor omului trebuie să fie justificată prin prisma legalității (scop legitim), necesității (ingerința trebuie să fie necesară într-o societate democratică) și proporționalității, or, urmează a se ține cont de faptul că orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale, iar amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept nu este admis decît în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru siguranța națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirii faptelor penale, protejării sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora, potrivit art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Opinăm că mecanismul reglementat reprezintă o ingerință disproporționată cu scopul urmărit de verificare a legalității prelucrării datelor cu caracter personal, or, îngrădirea drepturilor persoanelor prin obținerea unui mandat judecătoresc ce permite accesul în anumite spații private reprezintă o procedură specifică activității structurilor de forță, aplicată în cadrul activității speciale de investigații, de urmărire penală, luîndu-se în considerare gravitatea faptelor săvârșite.

Prin urmare, o asemenea ingerință este admisă de către autoritățile statului doar în măsura în care aceasta este necesară și proporțională scopului urmărit, raportat la gravitatea faptei săvârșite și drepturile protejate de lege, or, inclusiv de către autor în Nota informativă la proiect a fost menționat

		<p>expres că „CNPDCP nu este o structură de forță, ci o autoritate publică din domeniul apărării drepturilor omului.”, iar împuternicirile care se instituie prin proiect, redau Centrului unele competențe de investigații vădit disproporționate cu scopul urmărit prin investigațiile care le face la fața locului.</p> <p>Or, este absolut imperios ca prelucrarea datelor cu caracter personal să fie efectuată în strictă conformitate cu legislația, însă oferirea unui mecanism de control atât de intruziv în viața privată, implică și unele garanții riguroase (chiar dacă ingerința se autorizează de către judecător), pe lângă aspectele justificative de a recurge la asemenea proceduri de intervenție a statului.</p> <p>Respectiv, în redacția propusă, considerăm că mecanismul reglementat este disproporționat cu interesele protejate de lege, mai cu seamă că împiedicarea accesului personalului Centrului constituie o faptă contravențională, fiind incriminată la art. 74² alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, astfel încât statul are pîrghii de a pedepsi persoana pentru împiedicarea executării atribuțiilor funcționale de către personalul Centrului.</p> <p>Prin urmare, considerăm necesară revizuirea conceptuală a Secțiunii vizate din proiect, în vederea înlăturării carențelor admise, mai cu seamă că asemenea prevederi nu se regăsesc în Regulamentul UE 2016/679 transpus prin proiectul de lege supus avizării, în vederea evitării admiterii unor ingerințe excesive în procesul de verificare a legalității prelucrării datelor cu caracter personal.</p>	
<p>Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”</p>	<p>32.</p>	<p>Prezentăm mai jos o serie de recomandări și propuneri adiționale, care credem că ar putea contribui la o îmbunătățire a proiectului supus consultărilor publice după cum urmează:</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În cazul în care persoana a fost informată la data încheierii contractului despre scopurile prelucrării datelor și temeiul juridic al prelucrării, atunci, în</p>

<p>A.O. „Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC”</p> <p>A.O. „Asociația Investitorilor Străini”</p>	<p>Articolul 14 alin. (5) lit. a) din Proiect considerăm oportun să fie completat cu sintagma „ sau informațiile sunt obținute pentru executarea aceluiași contract la care persoana vizată este parte” din următoarele motive:</p> <p>Potrivit art. 6 alin. (1) lit. a) și b) din același Proiect, prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții:</p> <p>a) persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal pentru unul sau mai multe scopuri specifice;</p> <p>b) prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte.</p> <p>Totodată, în art. 13 sunt enunțate informațiile care sunt furnizate persoanei vizate în momentul obținerii acestor date cu caracter personal, în cazul în care datele cu caracter personal referitoare la o persoană vizată sunt colectate de la aceasta.</p> <p>Respectiv, dacă datele cu caracter personal sunt obținute de la altcineva decât persoana vizată în vederea prelucrării pentru executarea aceluiași contract, nu se mai impune suplimentar informarea despre scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al prelucrării, perioada stocării etc, întrucât persoana vizată a fost informată deja la data încheierii contractului.</p>	<p>cazul dat, se va considera că persoana vizată deja deține informațiile respective, în sensul art. 14 alin. (5) lit. a) din proiectul de lege.</p> <p>Prin urmare, completarea acestei prevederi este superfluă.</p> <p>Adițional, atragem atenția că reformularea acestei prevederi nu va fi conformă cu norma corelativă de aplicabilitate directă din <i>RGPD</i> și ar pune genera interpretări eronate cu privire la aplicabilitatea acesteia.</p> <p>În acest sens, atragem atenția că în <i>Orientările privind transparența conform Regulamentului 2016/679</i>, cu privire la excepția prevăzută la art. 13 alin. (4) din <i>RGPD</i>, se remarcă următoarele:</p> <p><i>„The only exception to a data controller’s Article 13 obligations where it has collected personal data directly from a data subject occurs “where and insofar as, the data subject already has the information”. The principle of accountability requires that data controllers demonstrate (and document) what information the data subject already has, how and when they received it and that no changes have since occurred to that information that would render it out of date. Further, the use of the phrase “insofar as” in Article 13.4 makes it clear that even if the data subject has previously been provided with certain categories from the inventory of information set out in Article 13, there is still an obligation on the data controller to supplement that information in order to ensure that the data subject now has a complete set of the information listed in Articles 13.1 and 13.2.”</i>¹²</p>
---	--	--

¹² Article 29 Working Party, *Guidelines on transparency under Regulation 2016/679*, 17/EN, WP260 rev. 01, 11 aprilie 2018, p. 27:
<https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/622227>

		<p>Precizăm că raționamentele respective sunt aplicabile <i>mutatis mutandis</i> și în cazul art. 14 alin. (5) lit. a).</p> <p>Mai mult decât atât, aceste raționamente sunt cu atât mai pregnante în contextul în care art. 14 se referă la ipoteza în care datele cu caracter personal nu au fost obținute de la persoana vizată.</p> <p>Prin urmare, în lumina celor expuse <i>supra</i>, reformularea art. 14 alin. (5) lit. a) va fi neconformă, atât cu prevederile de aplicabilitate directă din <i>RGPD</i>, cât și cu orientările metodologice expuse de instituțiile Uniunii Europene.</p>
33.	<p>Articolul 18 alin. (1) lit. a) urmează a fi completat în sensul în care persoana vizată să prezinte înscrisurile care denotă inexactitatea datelor „persoana vizată contestă exactitatea datelor și prezintă înscrisurile confirmative,”. În formula respectivă reglementarea nu va permite careva abuzuri din partea persoanei vizate.</p>	<p>Precizare</p> <p>Din redacția acestei prevederi reiese <i>ipso facto</i> că inexactitatea datelor urmează a fi demonstrată de către persoana vizată, printr-o modalitate care să permită operatorului sau persoanei împuternicite de operator verificarea acestei inexactități.</p> <p>Astfel, pornind de la faptul că această prevedere reprezintă normă juridică de aplicabilitate directă din <i>RGPD</i>, considerăm că nu este oportună completarea acesteia.</p>
34.	<p>Articolul 21 alin. (5) urmează a fi completat cu cuvântul prelucrării, după cum urmează: „În contextul utilizării serviciilor societății informaționale, prin derogare de la prevederile Legii nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale, persoana vizată își poate exercita dreptul de a se opune prelucrării prin mijloace automate care utilizează specificații tehnice”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Deși ar fi o modificare redacțională, considerăm că includerea cuvântului „<i>prelucrării</i>” ar putea genera interpretări incorecte a prevederii respective.</p> <p>Astfel, prin introducerea acestui cuvânt, din punct de vedere sintactic ar putea fi oferită interpretarea precum că persoana vizată poate exercita dreptul de a se opune unei prelucrări care este realizată prin mijloace automate ce utilizează specificații tehnice (<i>i.e. interpretarea conform căreia realizarea prin mijloace automate să se refere la actul de „prelucrare” efectuat de operator, dar nu la actul de „opozitie” efectuat de persoana vizată</i>).</p>

		<p>Însă, sensul acestei norme constă tocmai în faptul că însăși persoana vizată poate să se opună prelucrării, prin utilizarea unor mijloace automate care utilizează specificații tehnice.</p> <p>Cu titlu de exemplu, asemenea tehnologii prin care persoana vizată ar putea să exercite opoziția ar fi funcția „do not track” din browser-ul persoanei vizate sau link-ul „opt out” dintr-un e-mail de marketing direct.¹³</p> <p>Totuși, pentru a oferi o formulare mai reușită a prevederii în cauză, cuvintele „dreptul de a se opune” sunt substituie cu cuvintele „dreptul la opoziție”, precum este denumirea art. 21.</p> <p>Astfel, această formulare este mai reușită din punct de vedere sintactic, precum și este mai apropiată sensului textului englez al <i>RGPD</i>-ului.</p>
35.	În vederea asigurării certitudinii juridice considerăm oportun ca la art. 35 alin. (5) sintagma „poate aproba” să fie înlocuită cu „aprobă”, identic ca și în cazul alin. (4) al aceluiași articol .	<p>Precizare</p> <p>Norma corelativă din <i>RGPD</i> de asemenea instituie dreptul discreționar al autorității de supraveghere de a aproba o astfel de listă (<i>i.e.</i> nu instituie o obligație în acest sens).</p>
36.	În ce privește art. 35 alin. (8) considerăm că acesta urmează a fi completat, în următoarea redacție „La evaluarea impactului operațiunilor de prelucrare efectuate de operatori sau de persoanele împuternicite de operatori, se are în vedere în mod corespunzător respectarea de către operatori sau persoanele împuternicite a codurilor de conduită, dacă acestea au fost aprobate în conformitate cu art. 40, în special în vederea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor”. Or, aprobarea codurilor de conduită nu este o obligație pentru operatori .	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

¹³ Christopher Kuner et al., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, Oxford University Press, 2020, p. 519.

	<p>37. La art. 38 alin. (6), pentru certitudine considerăm oportun de a preciza care sarcini și atribuții ar putea genera un conflict de interese .</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Art. 38 alin. (6) din <i>RGPD</i> nu conține o enumerare expresă a cazurilor în care ar fi existent un conflict de interese.</p> <p>În <i>Orientările privind responsabilii cu protecția datelor</i> se remarcă faptul că, datorită caracterului specific al structurii organizaționale din fiecare organizație, potențialele conflicte de interese urmează a fi apreciate de la caz la caz.¹⁴</p> <p>Prin urmare, această prevedere urmează a fi interpretată în mod funcțional, <i>a casu ad casum</i>, pornind de la particularitățile specifice ale fiecărui caz individual.</p> <p>În acest sens, pot fi luate în considerare raționamentele expuse la pct. 3.5. din <i>Orientările privind responsabilii cu protecția datelor</i>.¹⁵</p>
	<p>38. Cu referire la art. 76 alin. (3), constatăm că inversarea sarcinii probațiunii va genera abuzuri din partea persoanelor vizate , care așa cum prevede Legea pe lângă faptul că pot sesiza Centrul, pot depune direct în instanța de judecată cereri de chemare în judecată. Prin urmare impunerea operatorului sau a persoanei împuternicite, pentru fiecare caz când persoana vizată va depune cerere de chemare în judecată considerând că drepturile de care beneficiază în temeiul prezentei legi au fost încălcate, să demonstreze nevinovăția este o sarcină excesivă, care depășește scopul prezentei Legi.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Această prevedere este expusă în mod identic precum este art. 82 alin. (3) din <i>RGPD</i>.</p> <p>Pornind de la faptul că această prevedere constituie o normă juridică de aplicabilitate directă, nu este posibilă excluderea acesteia.</p>
	<p>39. La art. 60 alin. (1) lit. a), se propune completarea la sfârșit cu următoarea frază: „, cu excepția datelor de transfer și a datelor de localizare prevăzute de Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007. Centrul solicită în scris informațiile necesare, indică</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Art. 58 alin. (1) lit. a) din <i>RGPD</i>, în coroborare cu lit. e) și f) din același alineat, oferă autorității de supraveghere competența de a solicita și de a obține orice informații necesare îndeplinirii sarcinilor sale,</p>

¹⁴ Article 29 Working Party, *Guidelines on Data Protection Officers ('DPOs')*, 16/EN, WP243 rev. 01, 5 aprilie 2017, p. 16:

<https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/612048/en>

¹⁵ *Ibidem*, p. 16.

	<p>temeiul juridic și scopul solicitării informațiilor și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, care este de cel puțin 5 zile lucrătoare, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege pentru neprezentarea în termen a informațiilor solicitate sau prezentarea informațiilor false sau incomplete.” Conform art. 81 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, datele de transfer și datele de localizare pot fi divulgate unor terți doar în scopul apărării, securității naționale, siguranței publice, prevenirii, investigării, detectării și urmării penale a infracțiunilor sau folosirii neautorizate a sistemelor de comunicații electronice.</p>	<p>indiferent dacă aceste informații constituie secrete ocrotite de lege sau alte categorii de informații confidențiale.</p> <p>De altfel, observăm că, în mod similar, art. 54 alin. (1) din <i>Legea concurenței nr. 183/2012</i> prevede expres că, în scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină gratuit, asigurând confidențialitatea informației, de la întreprinderi, asocieri de întreprinderi, persoane fizice și autorități publice orice documente și informații necesare, inclusiv în format digital, care sunt accesibile și pot fi relevante pentru aplicarea legii, fără a putea invoca protecția secretului de stat, a secretului urmăririi penale, a secretului bancar, a secretului comercial, a secretului fiscal, a secretului profesional (cu excepția secretului profesional prevăzut la art. 55 din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură), a datelor cu caracter personal și a altor informații confidențiale.</p> <p>Prin urmare, o normă similară este introdusă și în prezentul proiect de lege, pentru a clarifica competențele de acces ale Centrului, în sensul art. 60 alin. (1) lit. a), e) și f).</p>
40.	<p>La art. 46 alin. 2 lit. c, după sintagma ”aprobat de Centru” se propune introducerea sintagmei ”sau de Comisia Europeană”, pentru a evita obligativitatea operatorilor de dublarea semnării unor clauze similare, deoarece prin semnarea clauzelor standard aprobate de Comisia Europeană și aplicarea legislației europene în domeniul datelor personale deja se asigură un nivel adecvat de securitate a datelor personale. Or, cerința suplimentară de a semna și clauzele standard aprobate de Centru, reprezintă un obstacol birocratic nejustificat, ce împiedică companiile din Republica</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pornind de la faptul că <i>Decizia de punerea în aplicare (UE) 2021/914 a Comisiei din 4 iunie 2021 privind clauzele contractuale standard pentru transferul de date cu caracter personal către țări terțe în temeiul Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului</i> este opozabilă direct operatorilor din alte state decât cele din Spațiul Economic European (i.e. inclusiv din Republica Moldova), propunerea respectivă se acceptă.</p>

	<p>Moldova să încheie contracte comerciale cu companii externe, în special în cazul în care acestea sunt semnate între groupuri de companii, care în relația dintre ele aplică clauzele standarde aprobate de Comisia Europeană și care refuză semnarea suplimentară a clauzelor standarde aprobate de Centru.</p>	<p>Astfel, prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
<p>41.</p>	<p>În tot textul legii, se propune înlocuirea termenului „investigarea” și „investigația” cu termenul „controlul”, pentru a evita incertitudinea privind aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 131/2012, în special a art. 51 (limita măsurilor luate în urma controlului), 28 (conținutul procesului-verbal de control și procesul-verbal de control adițional), 29 (prescripții), 291 (măsurile restrictive), 30 (contestarea delegației de control, a deciziei de prelungire a duratei controlului sau a procesului-verbal de control).</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Accentuăm că, din punct de vedere conceptual, Centrul nu reprezintă o autoritate publică care realizează control asupra activității de întreprinzător.</p> <p>În conformitate cu art. 58 alin. (1), și norma corelativă din <i>RGPD</i> (art. 51 alin. (1)), funcția autorității de supraveghere constă în protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal. Astfel, mandatul Centrului este similar cu cel al Avocatului Poporului, al Consiliului pentru Egalitate, precum și al altor autorități publice care au drept scop protecția drepturilor și libertăților fundamentale.</p> <p>Astfel, accentuăm faptul că procedura de examinare și investigare reglementată la Capitolul VIII din prezentul proiect de lege instituie un regim juridic autonom în ceea ce ține de realizarea investigațiilor. Or, toate aspectele procedurale, precum, măsurile luate în urma investigațiilor, conținutul deciziilor emise, măsurile corective, modalitatea de contestare a actelor Centrului, precum și alte aspecte procedurale, sunt reglementate în mod comprehensiv de prezentul proiect de lege.</p> <p>Mai important, remarcăm faptul că prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător sunt incompatibile cu prevederile <i>RGPD</i>-ului.</p>

		<p>Or, art. 51 alin. (1) din <i>RGPD</i> prevede expres următoarele:</p> <p>„(1) Fiecare autoritate de supraveghere beneficiază de independență deplină în îndeplinirea sarcinilor sale și exercitarea competențelor sale în conformitate cu prezentul regulament.”.</p> <p>Însă, <i>Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător</i> conține o serie de prevederi care, în mod vădit, afectează grav și inacceptabil independența deplină a autorității de supraveghere în exercitarea funcțiilor sale.</p> <p>Astfel, conform Capitolului II din această lege, Cancelaria de Stat (organ al executivului) realizează supravegherea controalelor realizate și dispune de multiple atribuții intruzive și inadmisibile în raport cu mandatul și funcțiile unei autorități de supraveghere în sensul art. 51 alin. (1) din <i>RGPD</i>.</p> <p>În altă ordine de idei, atragem atenția că, în conformitate cu art. 5¹ din <i>Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător</i>, controlul de stat poate fi inițiat doar în urma analizei și evaluării riscurilor, care se realizează în conformitate cu <i>Metodologia generală privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor</i>, aprobată prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 379/2018</i>.</p> <p>Remarcăm că o astfel de abordare este incompatibilă și contrară cu prevederile <i>RGPD</i>-ului. Or, în conformitate cu art. 77 și recitalul 141 din <i>RGPD</i>, activitatea de investigare a autorității de supraveghere se realizează la plîngerea unei persoane vizate, precum și în toate cazurile în care ar exista suspiciuni pertinente cu privire la orice încălcare a prevederilor din <i>RGPD</i>.</p> <p>Deci, realizarea unei „analize a riscurilor” nu numai că este improprie în raport cu mandatul</p>
--	--	--

			<p>Centrului de protejare a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, dar și nu corespunde prevederilor materiale și instituționale ale <i>RGPD</i>-ului.</p> <p>De altfel, aceste aspecte sunt elucidate și de exemplul statelor membre ale Uniunii Europene, în care toate reglementările procedurale care vizează realizarea investigațiilor de către autoritatea de supraveghere constituie un regim juridic independent și autonom, fiind reglementat la nivelul legii naționale de implementare a <i>RGPD</i>-ului sau prin intermediul actelor departamentale ale autorității de supraveghere.</p> <p>De altfel, <i>a priori</i> odată ce multiple aspecte de ordin normativ, care vizează realizarea controlului de stat, sunt reglementate și implementate de către organul executiv al Republicii Moldova, o asemenea abordare reprezintă, <i>ipso facto</i>, o incompatibilitate cu art. 51 alin. (1) din <i>RGPD</i>.</p>
42.		<p>La art. 80 alin. (5), după sintagma „persoana vizată” se propune introducerea sintagmei „și operatorul sau persoana împuternicită de operator”.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>În cazul în care se atestă că plîngerea este neîntemeiată și nu există temeiuri rezonabile pentru inițierea unei investigații, nu ar fi necesară și informarea operatorului sau a persoanei împuternicite despre rezultatul unei asemenea plîngeri (soluție identică fiind reglementată și la 53 din <i>Legea concurenței nr. 183/2012</i>).</p> <p>Or, examinarea preliminară a plîngerii se realizează exclusiv în baza plîngerii persoanei vizate și nu presupune implicarea operatorului sau a persoanei împuternicite.</p> <p>Mai mult decît atît, informarea operatorului sau a persoanei împuternicite ar putea genera efecte negative pentru persoana vizată și ar fi disproporțională în raport cu scopul urmărit.</p>

	43. La art. 81 alin. (3), se propune excluderea primei fraze: „Propunerea de efectuare a unei investigații din oficiu se face printr-o dispoziție motivată care prevede persoana fizică sau juridică supusă investigației”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	44. La art. 81 alin. (6), se propune excluderea cuvântului „inclusiv”, iar înainte de ultima frază se propune introducerea următoarei fraze: „Investigația la fața locului poate fi efectuată numai dacă există indicii că pot fi găsite documente sau pot fi obținute informații considerate necesare pentru investigația presupusului caz de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, inițiată prin dispoziție, fapt care nu necesită a fi demonstrat subiectului supus investigației.”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	45. La art. 81 alin. (7), se propune excluderea sintagmei: „și după caz, respectarea cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale Centrului”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	46. La art. 81 alin. (8), se propune completarea la sfârșit cu sintagma: „sau împuternicit”, precum și înlocuirea sintagmei „unui martor” cu sintagma „doi martori” (conform art. 26 alin. (4) din Legea nr. 131/2012).	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	47. La art. 81 alin. (9) lit. a), se propune expunerea în următoarea redacție: „să obțină acces la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare pentru efectuarea investigației, indiferent de suportul pe care sunt stocate, inclusiv la orice documente, sisteme de evidență, produse de program, echipamente și mijloace de prelucrare a datelor”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	48. La art. 81 alin. (9) lit. b), se propune înlocuirea sintagmei „vizate în cadrul” cu cuvântul „supuse”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	49. La art. 81 alin. (9) lit. c), se propune înlocuirea sintagmei „care trebuie să nu depășească 15 zile” cu sintagma „care trebuie să fie unul rezonabil, ținând cont de volumul și complexitatea informațiilor,	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

	documentelor și explicațiilor solicitate,” și a cuvântului „entităţii” cu cuvântul „persoanei”.	
50.	La art. 81 alin. (9) lit. d), se propune se propune expunerea în următoarea redacție: „să audieze persoana supusă investigației sau reprezentantul legal sau împuternicit al acesteia asupra faptelor relevante obiectului investigației și, după caz, să înregistreze răspunsurile acestora, inclusiv prin mijloace audio, video sau prin alte mijloace, cu informarea prealabilă a persoanei audiate. La cerere, o copie a înregistrării este transmisă persoanei supuse investigației. Solicitățile de informații trebuie să fie proporționale și să nu oblige persoanele audiate să recunoască faptul că persoana supusă investigației a comis o încălcare, acestea fiind obligate să răspundă la întrebări factuale și să furnizeze documente chiar dacă acestea pot fi folosite pentru a stabili existența unei încălcări comise de persoana supusă investigației”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător. Ultima propoziție din propunerea înaintată este inclusă la art. 82 alin. (3) din prezentul proiect de lege.</p>
51.	La art. 81 alin. (9) lit. e), se propune înlocuirea sintagmei „lizibile” cu cuvântul „lizibilă” sau sintagma „audierea și/sau vizualizarea lor”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Se substituie cu cuvintele „<i>examinarea lor</i>”.</p>
52.	La art. 81 alin. (9), se propune completarea cu lit. g) cu următorul cuprins: „să ridice sisteme de evidență, echipamente, mijloace de prelucrare a datelor, originale ale documentelor, pentru un termen maxim de 3 luni, dacă asemenea măsură este necesară pentru prevenirea ascunderii, înlăturării, modificării sau distrugerii probelor sau dacă nu este posibil de a face extrase sau copii de pe acestea în incinta respectivă”. Asemenea normă este necesară, deoarece la lin. (11) este menționat dreptul persoanei suspuse investigației de a obține lista obiectelor respective ridicate.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se completează în modul corespunzător.</p>
53.	La art. 81 alin. (11) lit. a), se propune excluderea sintagmei „să fie informată și”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

	54. La art. 81 alin. (11) lit. c), se propune excluderea cuvântului „documentată”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	55. La art. 81 alin. (11) lit. d), după cuvântul „mijloacelor” se propune introducerea cuvântului „echipamentelor”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	56. Se propune reformularea alin. (13) art. 81 în felul următor: „Operatorul sau persoana împuternicită de operator (persoană fizică sau juridică) supus investigației este obligat să prezinte documentele și informațiile ce țin direct de obiectul investigației, care sunt solicitate de către inspectorii pentru protecția datelor cu caracter personal în vederea efectuării investigației; să permită accesul inspectorilor în încăperile sale de serviciu pe parcursul programului de lucru, precum și să asigure pe parcursul investigației la fața locului și pe durata desfășurării acesteia, prezenta în dependență de caz a persoanei fizice, conducătorului persoanei juridice sau a reprezentantului, care vor coopera și vor contribui la exercitarea drepturilor inspectorilor prevăzute de prezenta lege. Persoana fizică sau juridică supusă investigației poate refuza cooperarea în măsura în care cererea inspectorului contravine prevederilor legale.”	<p style="text-align: center;">Precizare</p> Aspectele propuse sunt corelative cu drepturile persoanelor supuse investigării, pe de o parte, și obligațiile inspectorilor de protecție a datelor, pe de altă parte.
	57. La art. 81 alin.(7) lit. g) se propune substituirea cuvântului „controlului” cu cuvântul „investigației”. La lit. h) se propune substituirea cuvântului „verificate” cu cuvântul „investigate”, iar la lit. i) substituirea cuvântului „controlului” cu cuvântul „investigației”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> Prevederile se modifică în modul corespunzător.
	58. La art. 81 alin. (9) lit. f), se propune completarea la sfârșit cu următoarea frază: „ Expertii și specialiștii antrenați de către Centru asigură respectarea legislației privind conflictul de interese și privind asigurarea confidențialității informațiilor, în baza declarațiilor pe propria răspundere”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> Prevederea se completează în modul corespunzător.

	<p>59. La art. 81 alin. (11), se propune completarea cu o literă nouă f) cu următorul cuprins: „să identifice informațiile sau documentele ce constituie secret comercial, comunicările care au un caracter protejat și alte informații confidențiale, formulând, în acest sens, o cerere motivată către Centru, și, după caz, să prezinte versiunea neconfidențială a acestor informații, cu aceeași valoare probantă ca a versiunii confidențiale”.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În <i>Legea concurenței nr. 183/2012</i>, dreptul de a prezenta o versiune neconfidențială a informațiilor solicitate este reglementată exclusiv în contextul accesului participanților la dosarul administrativ (art. 61 și 62 din <i>legea nominalizată supra</i>).</p> <p>Aceste prevederi nicidecum nu sunt opozabile în cazul solicitărilor de acces înaintate de către Consiliul Concurenței. Or, art. 54 din <i>Legea concurenței nr. 183/2012</i> prevede expres că Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină gratuit, asigurând confidențialitatea informației, de la întreprinderi, asocieri de întreprinderi, persoane fizice și autorități publice orice documente și informații necesare, inclusiv în format digital, care sunt accesibile și pot fi relevante pentru aplicarea legii, fără a putea invoca protecția secretului de stat, a secretului urmăririi penale, a secretului bancar, a secretului comercial, a secretului fiscal, a secretului profesional (cu excepția secretului profesional prevăzut la art. 55 din <i>Legea nr. 1260/2002</i> cu privire la avocatură), a datelor cu caracter personal și a altor informații confidențiale.</p> <p>Precizăm că o astfel de prevedere este introdusă și în prezentul proiect de lege, pentru a soluționa potențialele conflicte de norme juridice, precum și pentru a asigura Centrului exercitarea reală și efectivă a competențelor prevăzute la art. 60 alin. (1) lit. e) și f) din proiectul de lege.</p> <p>În altă ordine de idei, preluarea prevederilor ce vizează accesul la o versiune neconfidențială a informațiilor din dosarul administrativ o considerăm superfluă, în contextul în care art. 83 din <i>Codul administrativ</i> prevede expres că accesul la dosarul</p>
--	---	--

		<p>administrativ nu este permis în cazul în care, <i>inter alia</i>, se urmărește protejarea unui secret ocrotit de lege ori există necesitatea protecției drepturilor participanților la procedura administrativă sau ale terților.</p> <p>Astfel, prevederile generale din <i>Codul administrativ</i> oferă o protecție adecvată a informațiilor confidențiale care se regăsesc în dosarele administrative.</p>
60.	La art. 81 alin. (14), se propune înlocuirea cuvântului „supusă” cu cuvântul „supuse”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
61.	<p>La alin. (17) art. 81 se propune substituirea formulării „inspectorii de protecție a datelor au încercat să pătrundă în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației, dar nu au reușit ...” cu următoarea „inspectorilor de protecție a datelor le-a fost restricționat accesul în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației, fiind create impedimente de către persoanele fizice sau juridice supuse investigației...”</p> <p>Această propunere o argumentăm prin faptul că, încercarea de a pătrunde în încăperi, terenuri sau mijloace de transport poate fi interpretată și calificată ca violare de domiciliu în cazul în care sediul operatorului de date este înregistrat la adresa de domiciliu a persoanei fizice.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
62.	La art. 81 alin. (21), se propune expunerea în următoarea redacție: „Rezultatul investigației se consemnează în procesul-verbal de control [proiectul de decizie motivată asupra investigației], care trebuie să cuprindă inclusiv prescripțiile (indicațiile) și recomandările ce urmează a fi înaintate în baza constatărilor, măsurile restrictive ce urmează a fi aplicate și sancțiunile ce urmează a fi stabilite. Procesul verbal de control [proiectul] se	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Alineatul se revizuieste parțial.</p>

	<p>notifică persoanei vizate (cu excepția părților care conțin informații confidențiale ale persoanei supuse controlului sau terților) și operatorului sau persoanei împuternicite de operator care au fost supuși investigației, cu acordarea unui termen de cel puțin 30 de zile pentru prezentarea dezacordului cu actul în cauză. Acest termen poate fi prelungit de Centru, o singură dată, cu cel mult 30 de zile, în baza unei solicitări motivate. În acest caz, persoanei care a înaintat cererea i se comunică în scris, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, rezultatul examinării cererii. Dreptul de a prezenta dezacordul nu afectează și nici nu limitează posibilitatea contestării deciziei în modul stabilit de lege. Termenul prevăzut la alin. (23) se suspendă la data notificării procesului-verbal de control [proiectului deciziei] către persoana vizată și persoana supusă controlului, până la data prezentării dezacordului asupra procesului-verbal de control [proiectului deciziei] sau, în cazul în care dezacordul nu este prezentat în termenul stabilit, până la data expirării termenului stabilit pentru prezentarea dezacordului. Centrul își bazează deciziile doar pe constatările din procesul-verbal de control și pe alte probe pe care își întemeiază decizia, asupra cărora părțile în cauză și-au putut prezenta observațiile, cu condiția respectării regulilor de acces la informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale”.</p>	
63.	<p>La art. 81 alin. (23), se propune înlocuirea sintagmei de „6 luni” cu sintagma „3 luni” (conform art. 77 alin. (2) din RGPD), iar după sintagma „persoana vizată” se propune introducerea sintagmei „și operatorul și persoana împuternicită de operator care sunt supuse investigației”.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Termenul de 3 luni prevăzut la art. 78 alin. (2) din <i>RGPD</i> se referă la informarea persoanei vizate despre evoluția examinării plîngerii, nu și la termenul-limită de realizare și finalizare a investigației.</p>
64.	<p>Se propune completarea art. 81 cu un alineat nou (24) cu următorul cuprins: „Comunicările dintre</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p>

	<p>persoana supusă investigației și avocatul acestuia, realizate în cadrul și în scopul exclusiv al exercitării dreptului la apărare al persoanei supuse investigației, care are legătură cu obiectul investigației, nu pot fi folosite ca probă pentru constatarea unei încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Dacă persoana supusă investigației nu dovedește caracterul protejat al comunicării, aceasta se sigilează și se ridică, în două exemplare. În procesul verbal al investigației la fața locului se stabilește un termen în care persoana supusă investigației urmează să remită probele și explicațiile de natură a demonstra caracterul protejat. Directorul Centrului decide, de urgență, cu privire la caracterul protejat al comunicării pe baza cererii și a probelor și argumentelor prezentate de persoana supusă investigației. Dacă directorul Centrului respinge cererea privind caracterul protejat al comunicării, desigilarea documentului poate avea loc doar după expirarea termenului în care ordinul poate fi contestat sau, în cazul în care decizia este contestată, după ce hotărârea instanței de judecată devine irevocabilă. Ordinul directorului Centrului de respingere a cererii cu privire la caracterul protejat al comunicării poate fi atacat în termen de 15 zile de la comunicare, fără respectarea procedurii prealabile, în conformitate cu prevederile Codului administrativ”. Legea cu privire la avocatură nu conține asemenea garanții.</p>	<p>În virtutea prevederii de la art. 82 alin. (1) din prezentul proiect de lege, care se referă la exceptarea secretului profesional al avocatului de la regimul de acces al Centrului, introducerea normelor propuse este superfluă.</p>
65.	<p>La art. 82 alin. (1), se propune înlocuirea cuvântului “inclusiv” cu sintagma „precum și”.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
66.	<p>La art. 82, se propune completarea cu un alineat nou (4) cu următorul cuprins: „Alte informații decât secretele comerciale pot fi considerate ca fiind confidențiale în măsura în care dezvăluirea acestora poate dăuna semnificativ unei persoane. Pentru ca o</p>	<p>Precizare A se vedea comentariile expuse la pct. 59 din prezentul tabel.</p>

	<p>informație să fie considerată confidențială, persoana care invocă respectarea interesului legitim de a-și proteja secretele și alte informații confidențiale trebuie să adreseze Centrului o cerere motivată. Persoana care invocă protecția secretului comercial sau a altor informații confidențiale trebuie să furnizeze și o versiune neconfidențială a informațiilor sau documentelor solicitate ori un rezumat al informațiilor confidențiale. Centrul examinează temeiul cererii de acordare a caracterului confidențial. Atunci când nu acceptă cererea, Centrul trebuie să răspundă solicitantului în termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea cererii. În cazul documentelor care conțin informații ce constituie secret comercial sau alte informații confidențiale, accesul se acordă terților, dacă este posibil, la versiunea neconfidențială a acestor documente transmise de persoana care a invocat protecția secretului comercial sau a altor informații confidențiale”. Conform art. 83 alin. (3) din Cod administrativ, accesul la dosarul administrativ nu este permis în cazul în care prin aceasta se afectează îndeplinirea regulamentară a sarcinilor autorității publice sau în cazul în care se urmărește protejarea unui secret ocrotit de lege ori există necesitatea protecției drepturilor participanților la procedura administrativă sau ale terților.</p>	
67.	La art. 83 alin. (1), se propune excluderea sintagmei “dacă probele acumulate sunt suficiente”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
68.	La art. 83 se propune excluderea alin. (2).	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
69.	La art. 83 alin. (3), se propune excluderea sintagmei „de către directorul adjunct sau personalul abilitat cu funcții de control ai” cu sintagma „sau de către directorul adjunct abilitat al Centrului” și înlocuirea sintagmei „persoanelor vizate” cu	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Sintagma „<i>persoanelor vizate</i>” se substituie cu sintagma „<i>persoanei vizate și persoanei supuse investigației</i>”.</p>

	<p>sintagma „persoanei vizate și persoanei supuse investigației”.</p>	<p>În ceea ce ține de sintagma „<i>de către directorul adjunct sau personalul abilitat cu funcții de control ai</i>”, precizăm că directorul Centrului poate abilita și alte persoane din cadrul Centrului cu atribuții de emiteră a deciziei, precum este și în prezent.</p> <p>De altfel, o soluție similară există și în cadrul autorității de supraveghere a României (<i>i.e.</i> Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal).</p>
70.	<p>La art. 84 alin. (1), se propune completarea celei de a doua fraze cu textul “ținând cont de complexitatea acțiunilor ce urmează a fi efectuate, de gradul de pericol al încălcărilor care necesită a fi înlăturate, de posibilitățile persoanei controlate de a îndeplini acțiunile prescrise, precum și de prescripțiile anterioare, emise în cazuri similar, dar nu mai puțin de 30 de zile lucrătoare. Termenul se calculează de la data înmînării contra semnătură sau de la data recepționării procesului-verbal de control de către persoana supusă controlului prin orice modalitate care permite Centrului confirmarea recepționării” (conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 131/2012), iar după cuvântul „operatorului” se propune introducerea cuvântului „sau a persoanei împuternicite de operator”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Prevederea se completează în modul corespunzător, însă fără mențiunea privind termenul minim de 30 de zile, deoarece pot exista situații în care, pornind de la gravitatea înaltă a unei încălcări continue, va fi necesară executarea imediată a anumitor acțiuni.</p>
71.	<p>La art. 87, se propune excluderea alin. (6). Modul de calcul al cifrei totale de afaceri prevăzut la art. 24 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 este aplicabil în scopul stabilirii operațiunilor de concentrare economică care sunt pasibile de notificare și autorizare de către Consiliul Concurenței, nu pentru aplicarea amenzilor. Modul de aplicare a amenzilor în scopul aplicării legislației concurenței este stabilit în Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr.</p>	<p>Precizare</p> <p>Art. 87 alin. (6) se referă exclusiv la modalitatea de calculare a cifrei totale de afaceri, care se va realiza în conformitate cu prevederile <i>Legii concurenței nr. 183/2012</i>.</p> <p>Precizăm că modalitatea de aplicare a amenzilor se va efectua în conformitate cu condițiile generale prevăzute la art. 86 și în limita cuantumurilor prevăzute la art. 87 din prezentul proiect de lege.</p> <p>De altfel, aceste prevederi transpun direct art. 83 din <i>RGPD</i>, care nu conține prevederi suplimentare</p>

	<p>1/2003 – EUR-Lex - 52006XC0901(01) - RO - EUR-Lex (europa.eu).</p> <p>În acest context, se propune completarea art. 87 cu următoarele alineate noi:</p> <p>„(6) Individualizarea amenzilor prevăzute de prezenta lege se efectuează ținând seama de gravitatea și durata faptei.</p> <p>(7) Stabilirea cuantumului amenzii se face prin determinarea nivelului de bază al acesteia, care se va majora în cazul existenței circumstanțelor agravante și se va reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.</p> <p>(8) Cuantumul de bază se fixează în raport cu valoarea vânzărilor. Valoarea vânzărilor se determină înainte de aplicarea TVA-ului și a altor taxe legate direct de vânzări.</p> <p>(9) Pentru a determina cuantumul de bază al amenzii care urmează să fie aplicată, Centrul utilizează valoarea vânzărilor de bunuri sau servicii, realizate de întreprindere, care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea, în sectorul geografic relevant din teritoriul Republicii Moldova. Se utilizează vânzările realizate de întreprindere în cursul ultimului an complet de participare a sa la încălcare.</p> <p>(9) Atunci când sfera geografică a unei încălcări depășește teritoriul Republicii Moldova, pentru a reflecta atât dimensiunea totală a vânzărilor relevante în Republica Moldova, cât și ponderea relativă a fiecărei întreprinderi în încălcare, Centrul poate estima valoarea totală a vânzărilor de bunuri sau servicii care au legătură cu încălcarea în sectorul geografic (mai mare decât Republica Moldova) în cauză, poate determina cota de vânzări a fiecărei întreprinderi participante la încălcare pe această piață și poate aplica această cotă vânzărilor totale ale</p>	<p>cu privire la modalitatea aplicării sancțiunilor pecuniare.</p>
--	---	--

		<p>acelorași întreprinderi în interiorul Republicii Moldova. Rezultatul se utilizează cu titlu de valoare a vânzărilor în scopul determinării cuantumului de bază al amenzii.</p> <p>(10) Ca regulă generală, proporția din valoarea vânzărilor luată în calcul se fixează la un nivel de maximum 3% în cazul încălcărilor prevăzute la art. 87 alin. (1) și 6% în cazul încălcărilor prevăzute la art. 87 alin. (2) și (3).</p> <p>(11) Pentru a ține seama pe deplin de durata participării fiecărei întreprinderi la încălcare, cuantumul determinat în funcție de valoarea vânzărilor se multiplică cu numărul de ani de participare la încălcare. Perioadele mai mici de un semestru se consideră o jumătate de an; perioadele mai mari de șase luni, dar mai mici de un an, se calculează ca un an întreg.</p> <p>(12) La stabilirea amenzii, Centrul poate ține seama de circumstanțele care conduc la o creștere sau la o reducere a cuantumului de bază, prevăzute la art. 86 alin. (2). De asemenea, Centrul ține seama de necesitatea de a majora sancțiunea pentru a depăși cuantumul câștigurilor ilicite realizate în urma încălcării, atunci când este posibilă o astfel de estimare.</p> <p>(13) Pentru fiecare întreprindere care participă la încălcare, cuantumul final al amenzii nu trebuie să depășească cuantumul prevăzut la art. 87 alin. (1)-(3), în funcție de titlul încălcării.</p> <p>(14) În anumite cazuri, Centrul poate aplica o amendă simbolică. Justificarea unei astfel de amenzi trebuie să figureze în textul deciziei”.</p>	
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</p>	<p>72.</p>	<p>Cu referință la proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal (nr. unic 645/MJ/2023), remis pentru avizare repetată, prezentăm</p>	<p>Precizare A se vedea comentariile expuse la pct. 32-71 din prezentul tabel.</p>

		<p>următoarele obiecții și propuneri, agreate cu partenerii asociativi și mediul de afaceri.</p> <p><i>Sunt reiterate obiecțiile și propunerile expuse la pct. 32-71 din prezentul tabel.</i></p>	
Ministerul Afacerilor Interne	73.	<p>La art. 2 alin. (2) lit. c) se propune de modificat sintagma „ prevenirii, investigării depistării sau urmării penale a infracțiunilor ” cu sintagma „ de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor”, motivând că în cadrul normativ ale unor state din Comunitatea Europeană nu se regăsește noțiunea de contravenție.</p>	<p>Precizare</p> <p><i>Directiva (UE) 2016/680 nu se aplică în cazul contravențiilor.</i></p>
	74.	<p>La articolul 2, alineatul (2) se recomandă de completat cu litera e) cu următorul cuprins: „e) de către autoritățile administrative competente în scopul monitorizării, prin intermediul camerelor de supraveghere video, a acțiunilor și evenimentelor publice în locuri aglomerate, cum ar fi: zonele drumurilor de acces în localitate, piețe, stadioane, terenuri de joc, zone de agrement, instituții de învățământ, săli de spectacol și adunări publice, precum și în alte locuri de interes public major unde se desfășoară activități sportive sau cultural-artistice.”. Propunerea derivă din necesitatea stringentă privind liberalizarea oportunităților și încurajarea inițiativelor administrative privind identificarea și utilizarea soluțiilor alternative pentru siguranța comunității, prin asigurarea nemijlocită a unui mediu mai sigur și mai securizat. Este important de menționat că implementarea necondiționată și fără impedimente a camerelor de supraveghere video în aceste locuri publice oferă oamenilor un sentiment mai mare de siguranță, iar când știu că sunt monitorizați, pot fi mai puțin predispuși să comită infracțiuni sau să încalce ordinea publică, fiind în același timp un instrument eficient pentru descurajarea acțiunilor violente, acțiunilor de</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Atragem atenția că art. 2 alin. (2) din <i>RGPD</i>, în coroborare cu preambulul <i>RGPD</i>-ului, nu prevede o astfel de exceptare de la aplicarea prevederilor de aplicabilitate directă.</p> <p>Din acest considerent, nu este posibilă introducerea unei astfel de exceptări în prezentul proiect de lege.</p>

	<p>răspândire și folosire a drogurilor, precum și altor acțiuni ilegale, admiterea și neglijarea cărora constituie un pericol major și, în același timp, un element alarmant în domeniul protejării valorilor sociale, în special, a vieții și sănătății minorilor. Monitorizarea acțiunilor și evenimentelor prin această modalitate poate fi esențială pentru siguranța evenimentelor în masă, gestionarea situațiilor de urgență sau a aglomerației, protejarea proprietății publice în zonele cu patrimoniu cultural sau în spații publice importante împotriva actelor de vandalism sau distrugere, detectarea și asigurarea unei reacții rapide la situații de urgență, cum ar fi incendii, accidente sau alte evenimente neașteptate.</p>	
75.	<p>La art. 3 alin (2) de exclus cuvintele „monitorizarea comportamentului lor dacă se manifestă în cadrul Republicii Moldova”, deoarece nu este explicat ce se are în vedere prin cuvintele „comportament manifestat în cadrul Republicii Moldova”;</p>	<p>Precizare</p> <p>Art. 3 alin. (2) din prezentul proiect de lege transpune direct art. 3 alin. (2) din <i>RGPD</i>, care reprezintă o normă juridică de aplicabilitate directă și nu poate fi exclusă din proiectul de transpunere a <i>RGPD</i>-ului.</p> <p>Aspectele explicative în privința acestei noțiuni sunt expuse în nota informativă a prezentului proiect de lege.</p>
76.	<p>La art. 4 în definiția indicată pentru „date cu caracter personal”, noțiunile „un nume” de substituit cu „numele și prenumele”;</p>	<p>Precizare</p> <p>Cuvântul „<i>nume</i>” reprezintă o noțiune generică, care include, atât prenumele, cât și numele de familie a unei persoane vizate.</p>
77.	<p>La art. 5 după titlu, de exclus sintagma: „(1) Datele cu caracter personal sunt:” ca fiind inutilă utilizarea acestei mențiuni, o dată ce din titlul articolului este determinat obiectul de reglementare al acestuia;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Partea introductivă a alin. (1) asigură conexiunea sintactică cu redacția textuală a lit. a)-f).</p>
78.	<p>alin. (2) de expus sub forma unei litere noi în conținutul alin. (1), în vederea respectării coerenței de enumerare a principiilor. Prin urmare, prevederea articolului supus examinării urmează a fi integrate</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În <i>RGPD</i> principiul responsabilității operatorului este expus într-un alineat distinct, pentru a evidenția</p>

	<p>într-un articol unic, cu revizuirea formei gramaticale de expunere a principiilor (exemplu: cuvântul „prelucrate” urmează a fi substituit cu cuvântul „prelucrare”).</p>	<p>relația dintre acesta și restul principiilor prevăzute la alin. (1).</p>
79.	<p>Prevederile art. 5 sunt echivoce, deoarece în redacția propusă de autor acestea nu conțin reglementări ale caracteristicilor datelor cu caracter personal.</p> <p>În conținutul art. 5 se sugerează definirea fiecărui principiu separat, or obiectul nemijlocit al proiectului sunt datele cu caracter personal, iar orice prelucrare a lor aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului.</p>	<p>Precizare</p> <p>Principiile sunt, prin definiție, dispoziții generale care orientează întreaga reglementare a unui act normativ.</p> <p>Acestea, <i>ipso facto</i>, sunt formulate în mod generic și nu instituie, <i>per se</i>, reglementări materiale particulare.</p>
80.	<p>La art. 8 alin. (1) de exclus cuvintele: „dacă copilul are cel puțin vârsta de 14 ani. În cazul copilului cu vârsta de sub 14 ani, respectiva prelucrare este legală”. Astfel, nu este clar caracterul „serviciilor societății informaționale”, necesitatea și importanța acestora pentru un copil or, părintele/reprezentantul unui copil are dreptul de a cunoaște și obligația de ai proteja de informații care ar putea să-i influențeze negativ.;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>A se vedea comentariile expuse la pct. 296 din sinteza realizată după prima avizare și consultare publică.</p>
81.	<p>La art. 9 alin. (3) după cuvintele „responsabilitatea” se introduce cuvintele: „unei autorități publice supuse obligației de păstrare a secretului profesional și a obligației de confidențialitate în temeiul actelor normative care prevăd garanții adecvate pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate” și de exclus următorul text: „unui profesionist supus obligației de păstrare a secretului profesional, în temeiul actelor normative, sau de o altă persoană supusă unei obligații de confidențialitate, în temeiul actelor normative”;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Obligației de păstrare a unui secret profesional poate fi supusă doar o persoană particulară, nu și o autoritate sau instituție publică la general.</p>
82.	<p>La art. 13 alin. (4) se propune de a fi expus în redacție nouă, cu următorul cuprins: „(4) alin. (1), (2) și (3) nu se aplică dacă și în măsura în care</p>	<p>Precizare</p> <p>După cum a fost expus și în actul de analiză a impactului la prezentul proiect de lege, proiectul în</p>

	<p>persoana vizată deține deja informațiile respective sau obținerea ori divulgarea datelor este prevăzută în mod expres în actele normative sub incidența căruia intră operatorul.”. La caz comunicăm că, deși autorul proiectului indică că amendamentul propus nu corespunde cu prevederile art. 13 alin. (4) din Regulamentul General privind Protecția Datelor, atragem atenția că potrivit pct. 21 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu Legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, transpunerea corectă și corespunzătoare a prevederilor legislației este realizat prin reformulare. Aceasta constă în integrarea prevederilor legislației Uniunii Europene în legislația națională prin reformularea prevederilor actului Uniunii Europene care se transpune. Astfel, amendamentul propus urmează a fi acceptat or, acesta nu diminuează compatibilitatea sau nu deviază de la obiectul actului Uniunii Europene transpus.</p>	<p>cauză urmărește transpunerea <i>RGPD</i>-ului prin aplicarea metodei directe de preluare a reglementărilor din actul Uniunii Europene, cu unele ajustări la terminologia și normele de tehnică legislativă ale Republicii Moldova.</p>
83.	<p>La art. 15 alin. (3) provoacă echivocuri la interpretare or, din conținutul acestuia nu se înțelege ce reprezintă în sine o copie a datelor cu caracter personal, astfel se propune revizuirea normei sub aspect conceptual.</p>	<p>Nu se acceptă Prevederea respectivă este suficient de clară și previzibilă.</p>
84.	<p>La art. 17 alin. (3) lit. a) după cuvântul „informare” de introdus următorul text: „fără a leza drepturile persoanei vizate, protejate prin prezenta lege”;</p>	<p>Nu se acceptă O asemenea prevedere nu se regăsește în norma corelativă din <i>RGPD</i>.</p>
85.	<p>La art. 18 alin. (2) limitarea dreptului operatorului doar la operațiunea de stocare a datelor cu caracter personal urmează a fi examinată suplimentar prin prisma alin. (1) lit. a) al aceluiași articol, reieșind din principiul exactității reglementat de proiect, precum</p>	<p>Nu se acceptă Prevederea respectivă este expusă în mod identic precum în <i>RGPD</i> și nu ar exista raționamente pentru a modifica conținutul normativ al acesteia.</p>

	și prin prisma cadrului normativ special, dezvoltat constant din momentul ratificării Convenției 108.	
86.	La art. 19 se exclud cuvintele: „dacă persoana vizată solicită acest lucru”, deoarece aceasta ar trebui să fie o obligație a operatorului în asemenea caz;	Nu se acceptă Prevederea respectivă este expusă în mod identic precum în <i>RGPD</i> și nu ar exista raționamente pentru a modifica conținutul normativ al acesteia.
87.	La art.20 alin. (3) propoziția a doua trebuie să fie inserată în alineat separat ca derogare distinctă.	Nu se acceptă Prevederea respectivă este expusă în mod identic precum în <i>RGPD</i> și nu ar exista raționamente pentru a modifica conținutul normativ al acesteia.
88.	La art. 35 alin. (2) sintagma: „dacă acesta a fost desemnat”, urmează a fi exclusă, pentru asigurarea desemnării persoanei responsabile în toate cazurile.	Precizare Desemnarea persoanei responsabile cu protecția datelor nu este obligatorie în toate cazurile, ci doar în ipotezele descrise la art. 35 alin. (1), (3) și (4) din proiectul de lege.
89.	În conformitate cu art.45 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, se recomandă de revizuit art.39 din proiect, întrucât ar fi mai relevantă stabilirea drepturilor și obligațiilor responsabilului cu protecția datelor decât sarcinile acestuia, care nu se încadrează în esența și dispozițiile de conținut ale unei norme juridice.	Precizare Prevederea respectivă este expusă în mod identic precum în <i>RGPD</i> și nu ar exista raționamente pentru a modifica conținutul normativ al acesteia.
90.	Normele prevăzute în art.81 cu privire la investigații, care limitează drepturile și libertățile fundamentale și constituie imixtiunea în viața privată, să fie efectuate în conformitate cu prevederile Codului Contravențional, potrivit competențelor de constatare atribuite Centrului, ori în cadrul unui proces penal conform prevederilor statuate în Codul de Procedură Penală, astfel corespunzător se propune ca normele pre citate să fie armonizate cu cadrul normativ în vigoare.	Nu se acceptă În absoluta majoritatea statelor ale Uniunii Europene, procedurile de examinare și investigare ale autorităților de supraveghere sunt realizate în cadrul unor proceduri administrative. De altfel, procedura administrativă reglementată de prezentul proiect de lege este similară cu procedura de examinare și investigare reglementată în Capitolul VII din <i>Legea concurenței nr. 183/2012</i> .
91.	Subsidiar, este necesar de remarcat, în caz că se abrogă Legea nr.133/2011, norma prevăzută în art.89 alin.(3) lit. b) din proiectul de lege pre citat, rămâne nereglementată activitatea organelor de	Precizare Aspectele legate de prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul activității organelor de ocrotire a normelor de drept vor fi reglementate

		ocrotire a normelor de drept, în domeniul de competență a protecției datelor cu caracter personal.	printr-o lege separată, care va transpune <i>Directiva (UE) 2016/680</i> .
	92.	Totodată, reieșind din faptul că textul proiectului a fost modificat parțial urmare a obiecțiilor și propunerilor înaintate de alte autorități, intervenim cu sugestia de a revizui numerotarea elementelor structurale ale acestuia.	Se acceptă Elementele structurale ale proiectului de lege sunt renumerotate în modul corespunzător.
Ministerul Finanțelor	93.	La art. 62, 67 și 68 din proiect se statuează prevederi sub aspect de structură prin instituirea funcțiilor de director și 2 directori adjuncți supuși reglementărilor Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționari publici cu statut special-inspectorii de protecție a datelor și funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și personal contractual, supus reglementărilor legislației muncii. Astfel, acest proiect nu oferă informații adiționale aferente numărului de efectiv de personal al structurii ce se propune a fi create (cu excepția numărului funcțiilor de conducere) pentru a fi posibilă efectuarea unei analize ex-ante sub aspect de cheltuieli, structură etc. Totodată, în contextul în care în sinteza obiecțiilor și propunerilor se face referință la art. 57 alin. (2) din proiect, potrivit căruia structura și efectivul-limită ale Centrului sunt stabilite printr-o hotărâre a Parlamentului, menționăm că efectuarea analizei impactului sub aspectul cheltuielilor la componenta cheltuieli de personal din bugetul de stat urmează a fi realizată la etapa elaborării și promovării proiectului hotărârii Parlamentului menționat supra.	Se acceptă Efectuarea analizei impactului sub aspectul cheltuielilor la componenta de cheltuieli de personal din bugetul de stat va fi realizată la etapa elaborării și promovării proiectului hotărârii Parlamentului.
	94.	Art. 85 din proiect urmează a fi completat cu un alineat nou cu următorul cuprins: "Amenda se varsă la bugetul de stat" (a se vedea, în acest sens, prevederi identice, prevăzute la art.752 alin.(12) din	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

		Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei; art.6 alin.(9) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare; art.40 alin.(6) din Legea nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor; art.36 alin.(6) din Legea concurenței nr.183/2012).	
Agencia Servicii Publice	95.	Propunem noțiunea de „întreprindere” (articolul 4 din proiect) de expus după cum este definită la art. 4 din Legea concurenței nr. 183/2012.	Precizare Definițiile noțiunilor utilizate într-un regulament al Uniunii Europene urmează a fi transpuse prin metoda directă, pentru a nu distorsiona conținutul normativ al acestora.
Agencia de Guvernare Electronică	96.	Propunem ca la definitivarea sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiect, autorul să ia în considerare prevederile art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, conform cărora la interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente, implicit și de sinteza, care permit identificarea voinței autorității publice care a aprobat actul normativ. În acest context, recomandăm Ministerului Justiției să revadă precizarea din pct.97 din sinteză (cu referire la definiția noțiunii de „reprezentant” din art.4 din proiectul de lege), care, în opinia noastră, este una neclară, argumentarea autorului constând în faptul că desemnarea de către operator sau persoana împuternicită de operator a unui reprezentant „prin mijloace electronice se încadrează în sensul sintagmei de „desemnare în scris”. Astfel, pentru înlăturarea acestei neclarități, credem că o posibilă argumentare ar putea fi transpunerea directă a definiției noțiunii „reprezentant” din art.4 pct.17 din Regulamentul general privind protecția datelor.	Se acceptă Pct. 97 din sinteza efectuată după prima avizare și consultare publică este revizuit și expus în altă redacție.

<p>Procuratura Generală</p>	<p>97. La articolul 4 la noțiunea „destinatar”, pentru o mai bună formulare, textul „Cu toate acestea, autoritățile publice cărora li se pot comunica date cu caracter personal în cadrul unei anumite anchete în conformitate cu actele normative nu sunt considerate destinatari; prelucrarea acestor date de către autoritățile publice respective respectă normele aplicabile în materie de protecție a datelor, în conformitate cu scopurile prelucrării” propunem a-l substitui cu textul „Sunt exceptate de la această noțiune autoritățile publice cărora li se pot comunica date cu caracter personal în cadrul unei anumite anchete în conformitate cu actele normative iar prelucrarea acestor date respectă normele aplicabile în materie de protecție a datelor, în conformitate cu scopurile prelucrării”;</p>	<p>Precizare</p> <p>Definițiile noțiunilor utilizate într-un regulament al Uniunii Europene urmează a fi transpuse prin metoda directă, pentru a nu distorsiona conținutul normativ al acestora.</p>
	<p>98. La articolul 30 alineatul (1) lit. f) și g) pentru o mai bună formulare și pentru a fi uniform cu litera e) propunem cuvintele „acolo unde” a le substitui cu cuvântul „dacă”;</p>	<p>Precizare</p> <p>Pornind de la faptul că aceste prevederi reprezintă norme juridice de aplicabilitate directă, este importantă menținerea formulărilor din <i>RGPD</i> pentru a nu distorsiona conținutul normativ al acestor norme juridice.</p>
	<p>99. La articolul 87 alineatul (4) propunem a revedea oportunitatea și procedura de aplicare a sancțiunilor pecuniare (amenda) autorităților publice și instituțiilor publice pentru încălcările în domeniul legislației privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Astfel, la moment pentru încălcările drepturilor subiectului datelor cu caracter personal survine răspunderea potrivit articolelor 74-74³ din Codul Contravențional, doar că autoritățile publice, potrivit art. 17 alin. (1) din Codul Contravențional, nu sunt pasibile de răspundere contravențională.</p> <p>Totodată, soluția propusă de autor în proiect este de a abroga articolele 74²-74³ din Codul</p>	<p>Precizare</p> <p>În majoritatea statelor ale Spațiului Economic European autoritatea de supraveghere aplică sancțiuni pecuniare și autorităților publice, în vederea asigurării respectării reale și efective a regimului juridic al protecției datelor cu caracter personal.</p>

Contravențional (art. 89 alin. (3) lit. c)) și a reglementat posibilitatea aplicării sancțiunilor pecuniare pentru încălcări a legislației privind prelucrarea datelor cu caracter personal, astfel instituind și posibilitatea aplicării amenzii în privința autorităților/instituțiilor publice. Este clar că instituirea amenzii pentru încălcări privind prelucrarea datelor cu caracter personal vine să confere eficiență în vederea prevenirii comiterii acestor încălcări, însă urmează a se analiza minuțios oportunitatea stabilirii unei amenzi autorităților/instituțiilor publice avînd în vedere că aceasta va fi achitată din bugetul de stat iar suma încasată se va duce tot în bugetul de stat, parafrizat fiind, amenda se va achita din bugetul de stat în bugetul de stat.

În context, potrivit art. 60 alin. (2) lit. b) (din proiect) Centrul are competența de a emite avertismente adresate unui operator sau unei persoane împuternicite de operator în cazul în care operațiunile de prelucrare au încălcat dispozițiile prezentei legi, iar litera i) al aceluiași alineat prevede că Centrul are competența de a aplica amenzi în conformitate cu art. 85-87, în completarea sau în locul măsurilor menționate la prezentul alineat, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte.

Prin urmare, propunem autorului a introduce reglementări că în cazul încălcărilor legislației privind datele cu caracter personal admise de către autoritățile/instituțiile publice Centrul obligatoriu urmează să aplice una din măsurile prevăzute la art. 60 alin. (2) (din proiect) și doar în cazurile în care autoritățile/instituțiile publice vor încălca aceste măsuri corective, Centru să fie în drept să le aplice sancțiunea pecuniară sub formă de amendă cu luarea

<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>100. în considerare a criteriilor prevăzute în art. 86 alin. (2) din proiect.</p> <p>Cu referire la art. 87 alin. (4) din proiect, observăm că autorul nu a explicat, în Sinteză sau Nota informativă, considerentele care au stat la baza stabilirii normei ce vizează abilitarea Centrului Național pentru Prelucrarea Datelor cu Caracter Personal (în continuare – Centru) cu competențe de aplicare a amenzilor autorităților publice. Reiterăm necesitatea reevaluării oportunității și necesității stabilirii acestei norme, întrucât înțelegem că potrivit art. 83 alin. (7) din Regulamentul (UE) 2016/679, introducerea unor asemenea competențe (de aplicare a amenzilor) cu referire la autoritățile publice ar fi o opțiune și nu o obligație pentru statele membre. Mai mult, în cazul în care statul, ca urmare a unei evaluări complexe a acestui subiect, consideră justificată introducerea acestor competențe, urmează a fi prevăzute norme adiționale privind procedura, modul și limitele de aplicare a amenzilor față de autoritățile publice. În acest context, este important de remarcat că, în unele jurisdicții europene, precum Belgia, autoritățile publice sunt exceptate de la aplicarea amenzilor contravenționale. În cazul Irlandei, amenzile care pot fi aplicate autorităților publice sunt limitate la un anumit plafon – 1 milion euro, iar în cazul Poloniei, pentru anumite autorități, inclusiv Banca Națională a Poloniei – acestea sunt limitate la 100 mii PLN. În același context, este de remarcat că autoritatea de supraveghere din Regatul Unit intenționează să aplice amenzi autorităților publice doar în cazurile cele mai grave și, chiar și atunci, să reducă nivelul acelor amenzi pentru a diminua impactul potențial asupra prestării serviciilor publice.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>A se vedea comentariile expuse la pct. 99 din prezentul tabel.</p>

	<p>Luând în considerare aspectele de mai sus, reiterăm propunerea din avizul anterior cu referire la revizuirea normei care atribuie Centrului competențe de aplicare a amenzilor autorităților publice.</p>	
101.	<p>Cu referire la normele de la art. 60 alin. (1) lit. e) și f) și 81 alin. (9) lit. a) și b), care prevăd accesul (nelimitat) al autorității de supraveghere (inspectorilor pentru protecția datelor) la orice „date”, „informații” și accesul la orice „spații/incăperi” ale operatorilor, reiterăm propunerea cu referire la faptul că acestea necesită a fi corelate cu normele ce vizează obligația de păstrare a secretului profesional prevăzută în legile speciale. Astfel, potrivit, art. 36 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei „Membrii organelor de conducere, salariații Băncii Naționale [...] sunt obligați să păstreze secretul profesional asupra oricărei informații ce reprezintă secret bancar, comercial, fiscal și alt secret ocrotit de lege, de care iau cunoștință în cursul executării obligațiilor lor [...]. Obligația de păstrare a secretului profesional se extinde și asupra informațiilor confidențiale create de Banca Națională în scopul ori în legătură cu exercitarea atribuțiilor ei, a căror divulgare ar putea dăuna interesului sau prestigiului persoanei la care se referă”. În aceeași ordine de idei, și articolele 126-135 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, consacră un regim special pentru procesarea informațiilor obținute de BNM în procesul de supraveghere bancară, similar prevederilor articolelor 53-62 din Directiva 2013/36/UE. Evaluarea suficienței regimului național de confidențialitate aplicabil informațiilor obținute în procesul de supraveghere bancară, precum și corespunderea acestuia reglementărilor europene în materie a fost realizată în anul 2018 de</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>A se vedea comentariile expuse la pct. 39 din prezentul tabel.</p>

către Autoritatea Bancară Europeană și această evaluare a întemeiat încheierea de către BNM a acordurilor de schimb de informații cu supraveghetorii bancari din Uniunea Europeană. Corespunzător, este absolut necesară menținerea în continuare a acestui regim, care replică regimul european aplicabil informațiilor deținute de autoritățile de supraveghere a sectorului financiar.

Observăm, reieșind din Sinteză (pct. 157) că propunerea dată nu a fost luată în considerare de către autor. Mai mult, acesta invocă transpunerea la art. 81 alin. (9) din proiect a raționamentului de la art. 90 din Regulamentul (UE) 2016/679, or art. 90 referit prevede competența statelor de adoptare a unor norme specifice, aplicabile în corelare cu operatorii care sunt obligați prin lege la păstrarea secretului profesional, înțelegere pe care o deducem și din considerentul (164) din Regulamentul UE. În egală măsură, și comentariile de la art. 90 din Regulamentul UE învederează existența reglementărilor naționale derogatorii de la dreptul autorității competente de a avea acces la informațiile operatorilor, în cazul unor informații cu acces limitat potrivit legilor naționale. Opinăm că, contrar celor invocate de autor, raționamentul dat nu se regăsește la art. 81 alin. (9) din proiect – la acest articol fiind stabilite norme generale, aplicabile pentru toți operatorii. Cu titlu de exemplu a unor jurisdicții în care sunt stabilite norme speciale în acest sens, pot fi menționate legile cu privire la protecția datelor cu caracter personal a Poloniei și a Cehiei, care prevăd o procedură specială de acces la datele care constituie secrete protejate de lege.

Avînd în vedere cele opiniate, considerăm necesară includerea unei norme care să prevadă că dreptul de acces al autorității de supraveghere,

		conform art. 60 alin. (1) lit. e) și f) și 81 alin. (9) lit. a) și b), poate fi exercitat „în limitele și potrivit condițiilor prevăzute în legile speciale”, normă care va soluționa un eventual conflict de legi și ar corespunde dezideratului de respectare a obligației de păstrare a secretului profesional, care le este incumbată unor operatori.	
Centrul Național Anticorupție	102.	<p>La art. 42 alin. (5) din proiect, norma analizată instituie atribuția paralelă a organismelor de certificare și a CNPDCP de a emite certificări în domeniul protecției datelor cu caracter personal, menite să demonstreze respectarea proiectului de către operatori și de persoanele împuternicite de operatori în cadrul operațiunilor de prelucrare efectuate.</p> <p>Atribuțiile paralele generează conflicte de competență între entitățile investite cu asemenea atribuții sau declinări de competențe de către ambele entități responsabile.</p> <p>Considerăm că investirea CNPDCP cu dreptul de a emite certificări compromite ideea și necesitatea organismelor de certificare, rolul acestuia urmând a fi limitat la aprobarea criteriilor de certificare.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederea respectivă este corelativă cu art. 42 alin. (5) din <i>RGPD</i>.</p>
	103.	<p>La art. 59 lit. q) din proiect este reglementată confuz sarcina CNPDCP ce ține de acreditarea organismelor de monitorizare a codurilor de conduită. Astfel, pe de o parte norma examinată stabilește că CNPDCP coordonează procedura de acreditare a organismelor de monitorizare a codurilor de conduită. Pe de altă parte, art.41 din proiect prevede că acreditarea organismelor care urmează să monitorizeze respectarea codurilor de conduită, în domeniul protecției datelor cu caracter personal, ține de competența CNPDCP. Reglementarea insuficientă sau ambiguă a procedurilor administrative duce la apariția discreției</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederea respectivă este corelativă cu art. 57 alin. (1) lit. q) din <i>RGPD</i>.</p>

		periculoase a agentului public responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public.	
	104.	<p>Cu referire la art. 65 alin. (1) lit. n), potrivit art.54 alin.(1) lit. a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la elaborarea textului proiectului de act normativ „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”.</p> <p>Prin legislație se înțelege totalitatea actelor normative, inclusiv cele departamentale. În aceste condiții, există riscul interpretării subiective a prevederii analizate în vederea stabilirii unor atribuții pentru directorul CNPDCP prin acte normative interne.</p> <p>Astfel, întru evitarea riscului stabilirii, de sine stătătoare, a unor atribuții eventual excesive, improprii sau contrare statutului directorului CNPDCP, considerăm oportună excluderea ambiguității menționate în prezenta obiecție.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Centrul nu va putea aproba acte normative interne în acest sens, deoarece, în conformitate cu art. 16 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sînt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective.</p>
Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător	105.	<p>Prevederile alin. (3) al art. 6 din proiect stabilesc, că temeiurile pentru prelucrarea menționată la alin. (1) lit. c) și e) și alin. (2) trebuie să fie prevăzute în legislația Republicii Moldova. Astfel de norme pot să se regăsească în Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, însă la nivel de act normativ național este necesar de a stabili temeiurile respective în acest proiect. Din cele expuse, este necesar de revizuit proiectul, astfel de prevederi de trimitere la legislație sau acte normative fiind substituite cu norme (temeiuri, cerințe, etc) concrete.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Temeiurile legale pentru prelucrarea datelor cu caracter personal prin prisma art. 6 alin. (1) lit. c) și e) din prezentul proiect de lege pot fi reglementate în alte acte normative.</p>

	<p>106. Prevederile alin. (8) al art. 12 din proiect stabilesc, că Centrul poate aproba acte în vederea determinării informațiilor care urmează să fie prezentate de pictograme și procedurile pentru furnizarea de pictograme standardizate. Regulamentul 2016/679 prevede, că Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 92 în vederea determinării informațiilor care urmează să fie prezentate de pictograme și a procedurilor pentru furnizarea de pictograme standardizate (alin. (8) al art. 12). Consideră discutabil de a substitui Comisia cu Centru pentru exercitarea competențelor de adoptare a actelor normative, exercitarea altor competențe. Astfel, proiectul necesită a fi completat la compartimentul Dispoziții finale cu norme, care ar stabili că Centru adoptă așa acte normative, prevăzute la art. 12, cât și la alte articole (spre exemplu art. 28, 40, 41, 43, 46), doar prin transpunerea actelor adoptate de Comisie. Totodată, este discutabilă transpunerea art. 45 din Regulamentul 2016/679.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Pornind de la faptul că Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene, atribuțiile exercitate de către Comisia Europeană în temeiul <i>RGPD</i>-ului pot fi realizate doar de către Centru.</p>
	<p>107. Proiectul nu conține prevederi, prin care s-ar fi transpus articolul 88 din Regulamentul 2016/679 - prelucrarea în contextul ocupării unui loc de muncă. În acest context este necesar de a expune argumentele de rigoare.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Reglementările specifice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul ocupării unui loc de muncă se regăsesc în Titlul III Capitolul VI din <i>Codul muncii nr. 154/2003</i>.</p>
	<p>108. Prevederile alin. (1) al art. 58 din proiect stabilesc, că Centrul asigură supravegherea și monitorizarea aplicării prezentei legi. Regulamentul 2016/679 prevede, că fiecare stat membru se asigură că una sau mai multe autorități publice independente sunt responsabile de monitorizarea aplicării prezentului regulament (art. 51). Prevederi referitor doar la monitorizare se regăsesc și la art. 57 din Regulament. Recomandă excluderea din proiect a cuvântului "supravegherea", deoarece nu</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Atragem atenția că art. 4 pct. 21 din <i>RGPD</i> operează expres cu noțiunea „<i>autoritate de supraveghere</i>”.</p>

	<p>corespunde Regulamentului 2016/679 și supravegherea respectivă poate fi interpretată ca efectuarea unor controale. Obiecție valabilă și pentru alin. (2).</p>	
109.	<p>Prevederile art. 60 din proiect stabilesc un șir de competențe pentru Centru, care pot fi calificate ca control de stat al activității de întreprinzător. Spre exemplu, unele prevederi ale alin. (1) stabilesc, că Centrul are următoarele competențe de investigare:</p> <p>a) de a da dispoziții operatorului și persoanei împuternicite de operator și, după caz, reprezentantului operatorului sau al persoanei împuternicite de operator să furnizeze orice informații pe care Centrul le solicită în vederea îndeplinirii sarcinilor sale; b) de a efectua investigații sub formă de audituri privind protecția datelor; f) de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, în conformitate cu actele normative.</p> <p>Totodată, la alin. (2) este prevăzut, că Centrul are toate următoarele competențe corective: b) de a emite avertismente adresate unui operator sau unei persoane împuternicite de operator în cazul în care operațiunile de prelucrare au încălcat dispozițiile prezentei legi; d) de a da dispoziții operatorului sau persoanei împuternicite de operator să asigure conformitatea operațiunilor de prelucrare cu dispozițiile prezentei legi, specificând, după caz, modalitatea și termenul-limită pentru aceasta; f) de a impune o limitare temporară sau definitivă, inclusiv o interdicție asupra prelucrării, în modul prevăzut de lege; i) de a aplica amenzi în conformitate cu art. 85-87. Totodată, și prevederile art. 77, 78, 81 pot fi interpretate că Centru va efectua controale nu doar</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>A se vedea comentariile expuse la pct. 41 din prezentul tabel.</p>

în baza unei plângeri, dar și din propria inițiativă. De remarcat, că prevederi similare prevederilor art. 77, 78, 81 din proiect nu se regăsesc în Regulamentul 2016/679.

Art. 77–84 din proiect conțin prevederi referitor la examinarea preliminară, investigarea și luarea deciziilor. Prevederile respective reglementează inițierea procedurii de examinare, care poate fi la plângerea unei persoane vizate sau din oficiu (art. 77), etapele procedurii de examinare, care sunt examinarea preliminară și/sau investigarea (art. 78), depunerea plângerii (art. 79), examinarea preliminară a plângerii (art. 80), investigația, care poate fi în baza plângerii sau din oficiu (art. 81), respectarea confidențialității (art. 82), emiterea și comunicarea deciziilor (art. 83), executarea deciziilor Centrului (art. 84).

Unele din prevederile respective sunt similare prevederilor de reglementare a controlului de stat al activității de întreprinzător (investigația din oficiu, care se face printr-o dispoziție motivată, delegația de efectuare a investigației cu ieșirea la fața locului, termenul de efectuare a investigației), alte prevederi sunt similare prevederilor procesuale contravenționale sau penale (Centrul poate solicita un mandat judecătoresc, mandatul judecătoresc poate fi atacat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, dreptul de a fi asistat de un avocat,) și pot fi calificate ca înfăptuirea justiției de către Centru - examinarea plângerii, investigarea și sancționarea. Deci, pe de o parte, Centru poate fi calificat ca organ de control și acesta trebuie să activeze în baza Legii 131/2012, pe de altă parte, Centru va efectua atribuții similare cu ale organelor de ocrotire a normelor de drept cum ar fi poliția, procuratura și instanța de judecată. Menționează, că Regulamentul 2016/679 nu conține

	<p>așa prevederi cum sunt expuse la art. 77-84. Totodată, Constituția prevede că justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești (art. 114).</p> <p>Consideră, că reieșind din mărimea amenzilor prevăzute la art. 87, așa prevederi procesuale expuse la general nu trebuie să se regăsească în acest proiect iar activitățile de investigație a inspectorilor de protecție a datelor, deciziile Centrului trebuie să fie reglementate de Codul contravențional sau Codul de procedură penală, după caz. Aceste acte normative stabilesc norme detaliate, care asigură respectarea drepturilor și libertăților persoanelor supuse investigării. Remarcă, că prevederile art. 83 (condiții generale pentru impunerea amenzilor administrative) din Regulamentul 2016/679 stabilesc, că exercitarea de către autoritatea de supraveghere a competențelor sale în temeiul prezentului articol are loc cu condiția existenței unor garanții procedurale adecvate în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern, inclusiv căi de atac judiciare eficiente și dreptul la un proces echitabil (alin. (8)). Consideră, că garanții procedurale adecvate în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern, inclusiv căi de atac judiciare eficiente și dreptul la un proces echitabil nu pot fi oferite de prevederile generale ale art. 77-84 din proiect, dar de Codul administrativ sau Codul procesual penal, după caz.</p>	
110.	<p>Prevederile alin. (3) al art.84 din proiect stabilesc, că în partea încasării amenzilor aplicate, deciziile Centrului se execută în conformitate cu procedura de executare a creanțelor bănești bazată pe dispoziții de drept public, aprobată de Guvern. Aceste norme ridică semne de întrebare și necesită a fi argumentate.</p>	<p>Precizare</p> <p>Pornind de la faptul că deciziile Centrului reprezintă dispoziții de drept public, în partea ce ține de încasarea amenzii acestea urmează a fi executate în conformitate cu <i>Regulamentul privind procedura de executare a creanțelor bănești bazate pe</i></p>

			dispoziții de drept public, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 618/2019.
	111.	<p>Prevederile alin. (2) al art.86 din proiect stabilesc, că în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte, amenziile sunt impuse în completarea sau în locul măsurilor menționate la art. 60 alin. (2) lit. a)-h) și j). În cazul unei încălcări minore sau în cazul în care amenda susceptibilă de a fi aplicată ar constitui o sarcină disproporționată pentru o persoană fizică, poate fi emis un avertisment în locul unei amenzi. Deci, persoana fizică, în cazul în care amenda susceptibilă de a fi aplicată ar constitui o sarcină disproporționată, poate fi eliberată de la sancționarea prin aplicarea amenzii, iar persoana juridică în astfel de cazuri va fi sancționată cu amendă, fapt ce contravine principiului egalității în fața legii. Totodată, astfel de prevederi pot crea situații de coruptibilitate. Prevederile art. 86 (Condiții generale pentru aplicarea amenzilor) și art. 87 (Încălțările pasibile de amendă) din proiect transpun prevederile art. 83 din Regulamentul 2016/679 (Condiții generale pentru impunerea amenzilor administrative). Prevederile art. 83 din Regulamentul 2016/679 stabilesc, că în cazul în care un operator sau o persoană împuternicită de operator încalcă în mod intenționat sau din neglijență, pentru aceeași operațiune de prelucrare sau pentru operațiuni de prelucrare conexe, mai multe dispoziții din prezentul regulament, cuantumului total al amenzii administrative nu poate depăși suma prevăzută pentru cea mai gravă încălcare. Prevederile respective sunt transpuse prin alin. (3) al art. 86 din proiect. Reieșind din prevederile respective, cadrul legal trebuie să prevadă diferite mărimi de sancțiuni pentru acțiuni/inacțiuni concrete. Stabilirea în art. 87 a mărimii sancțiunii până la 2 000 000 lei sau, în</p>	<p>Precizare</p> <p>În conformitate cu <i>RGPD</i>, limita maximă a amenzilor constituie 10 000 000 EUR sau 20 000 000 EUR. Deci, fiind prevăzute sancțiuni pecuniare substanțial mai mari în comparație cu limitele prevăzute de prezentul proiect de lege (<i>i.e.</i>, 1 000 000 MDL sau 2 000 000 MDL).</p>

cazul unei întreprinderi, până la 2% din cifra totală de afaceri este doar un indicator/plafon general și în baza acestui indicator este necesar de a stabili mărimea sancțiunilor pentru contravenții concrete în domeniul respectiv. În caz contrar se va lăsa o marjă destul de mare pentru stabilirea mărimii sancțiunii. Menționează, că la nivel de proiect aceste plafoane puteau să nu fie stabilite, deoarece ele se încadrează în plafoanele prevăzute de Regulamentul 2016/679.

Prevederile art.87 din proiect stabilesc aplicarea amenzilor până la 2 000 000 lei sau, în cazul unei întreprinderi, de până la 2% din cifra totală de afaceri realizată în anul anterior sancționării, luându-se în calcul cea mai mare valoare. În cazul stabilirii unor mărimi a amenzii în limitele respective, ele pot să fie de sute de mii de lei și chiar mai mari și astfel de sancțiuni trebuie să fie stabilite și aplicate de instanța de judecată în baza unui proces judiciar conform legislației procesuale. A relatat, că Codul contravențional prevede amenda maximală de 75 000 lei pentru persoanele fizice și persoanele juridice, iar Codul penal prevede amenda maximală de 150 000 lei pentru persoanele fizice (în unele cazuri 1 000 000 lei) și 3 000 000 lei pentru persoanele juridice. Respectiv, plafonul mărimii amenzii prevăzut la art. 87 este disproporționat de mare cu mărimea amenzilor stabilită de Codul contravențional. Totodată, dacă se intenționează de a menține plafonul respectiv, amenzile mai mari de 75 000 lei vor putea fi calificate ca sancțiuni penale.

SINTEZA
obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor după prima avizare și consultare publică
la proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	1.	<p>Cu referire la denumirea legii, considerăm oportun ca noua lege să păstreze denumirea Legea privind protecția datelor cu caracter personal, care este mult mai laconică și exprimă mai clar obiectul reglementării. În acest sens, se va remarca că examinând proiectele de legi/legile de domeniu elaborate/adoptate de statele ce nu sunt membre ale Uniunii Europene și care au transpus Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (RGPD), precum Macedonia, Ucraina, Georgia, Serbia se reține că acestea nu au preluat denumirea actului european, rezumându-se doar la Legea privind/cu privire la protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>De altfel, un număr impunător de acte normative conțin norme de trimitere la Legea privind protecția datelor cu caracter personal, ordine în care nu va fi necesar de a interveni, ulterior, asupra modificării conținutului acestora.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Ținând cont de această obiecție, precum și luând în considerare:</p> <p style="margin-left: 40px;">a) art. 42 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>; și</p> <p style="margin-left: 40px;">b) obiecția de la pct. 124 din tabel,</p> <p>denumirea prezentei legi va fi identică cu denumirea legii în vigoare (<i>i.e. Legea privind protecția datelor cu caracter personal</i>).</p> <p>Mai mult decât atât, constatăm faptul că conceptul de „<i>liberă circulație a datelor cu caracter personal</i>” reprezintă un concept supranațional. Acesta se referă în exclusivitate la relațiile dintre statele membre ale Uniunii Europene (precum și ale Spațiului Economic European), fiind aplicabil în contextul circuitului datelor cu caracter personal dintr-un stat membru în alt stat membru, precum și în contextul prelucrării transfrontaliere a datelor (art. 4 (23) din <i>RGPD</i>).¹⁶</p> <p>Cu alte cuvinte, acest concept este incident exclusiv la nivelul Uniunii și reproduce principiul diriguitor al dreptului pieței unice, având drept scop asigurarea caracterului nerestricționat al circulației datelor în interiorul Spațiului Economic European.¹⁷</p>

¹⁶ Christopher Kuner et al., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, Oxford University Press, 2020, pp. 57 și 58.

¹⁷ *Ibidem*.

		<p>Astfel, art. 1 alin. (3) din <i>RGPD</i> nu este aplicabil Republicii Moldova și, prin urmare, orice mențiune a conceptului de „<i>liberă circulație a datelor</i>” este exclusă din prezentul proiect de lege.</p>
	<p>2. La art. 2 din proiect, reieșind din faptul că textul proiectului legii nu este însoțit de considerentele <i>RGPD</i>, astfel, cum s-a discutat în procesul de elaborare a proiectului, considerăm necesar ca art. 2 alin. (2) din proiect să fie completat cu norme preluate din considerentele (18) și (27) din <i>RGPD</i>, care vin cu reglementări clare privind domeniul de aplicare a legii.</p> <p>Tot aici se va nota că potrivit considerentului (158) din <i>RGPD</i> „...Autoritățile publice sau organismele publice sau private care dețin evidențe de interes public ar trebui, în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național, să aibă o obligație legală de a dobândi, a păstra, a evalua, a pregăti, a descrie, a comunica, a promova, a disemina și a asigura accesul la evidențe de valoare durabilă de interes public general. Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată să prevadă prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal în scopuri de arhivare, de exemplu cu scopul de a furniza informații specifice referitoare la comportamentul politic în perioada fostelor regimuri de stat totalitare, la genociduri, la crime împotriva umanității, în special holocaustul, sau la crime de război”.</p> <p>Mai mult, Republica Moldova fiind membru al Convenției 108 și-a asumat anumite obligații formulate prin Legea 271/2013 privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. Astfel, potrivit Art. 1 pct. 1 lit. c) din legea menționată, Republica Moldova nu va aplica prevederile</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Art. 2 alin. (2) se completează cu mențiunea privind persoanele decedate.</p> <p>Adițional, la art. 2 alin. (2) lit. b) se detailează faptul că activitățile exclusiv personale sau domestice nu au legătură cu o activitate profesională sau comercială.</p> <p>În ceea ce ține de făptuitorii sau victimele crimelor de genocid, ale crimelor de război ori ale crimelor împotriva umanității, remarcăm faptul că aceste aspecte cad sub incidența obiectului de reglementare al <i>Directivei (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.</i></p> <p>Prin urmare, aspectele menționate sunt exceptate în virtutea prevederii de la art. 2 alin. (2) lit. c).</p> <p>În acest context, oportunitatea includerii acestor mențiuni va fi examinată în contextul transpunerii directivei nominalizate <i>supra</i>.</p>

convenției operațiunilor de prelucrare și transmitere transfrontalieră a datelor cu caracter personal ce se referă la făptuitorul sau victimele crimelor de genocid, ale crimelor de război ori ale crimelor împotriva umanității, prevederi care, au fost incluse și în art. 4 lit. c) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și care, au permis, pînă în prezent, circulația liberă a datelor cu caracter personal ale persoanelor vizate de circumstanțele menționate supra, atît pe teritoriul Republicii Moldova, cât și în afara țării.

Pornind de la cele menționate supra, se propune expunerea art. 2 alin. (2) din proiect în următoarea redacție, unde pasajele subliniate reflectă prevederile cu care a fost completat articolul:

„(2) Prezenta lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal:

a) efectuate de către o persoană fizică în cadrul unei activități exclusiv personale sau domestice și care, prin urmare, nu are legătură cu o activitate profesională sau comercială. Activitățile personale sau domestice pot include corespondența și lista de adrese sau activitățile din cadrul rețelelor sociale, precum și activitățile online desfășurate în acest context;

b) efectuate de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmării penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora, care fac obiectul unui act normativ separat;

c) referitoare la persoane decedate;

d) ce se referă la făptuitorii sau victimele crimelor de genocid, ale crimelor de război și ale crimelor

	împotriva umanității, inclusiv la transferurile de date către alte state.”	
3.	Art. 5 al proiectului nu corespunde formei/redacției expuse la art. 5 din GDPR. Astfel, considerăm necesar a ajusta articolul conform GDPR-ului.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
4.	La art. 49 alin. (5) din proiect urmează a fi exclusă sintagma „sau dreptul intern” și redactat corespunzător alineatul.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
5.	La art. 50 alin. (1) din proiect propunem înlocuirea cuvintelor „autoritățile de supraveghere iau” cu cuvintele „autoritatea de supraveghere ia”. Suplimentar, propunem completarea acestuia cu o literă nouă, în următoarea redacție: „e) oferirea asistenței în limita competențelor prevăzute de Convenția nr. 108+”. Totodată, considerăm necesar de a exclude art. 58, deoarece redă același sens precum și art. 50, urmând a se ține cont și de renumerotarea articolelor pe întreg proiectul de lege.	Se acceptă parțial Partea introductivă a alin. (1) este ajustată. În ceea ce ține de completarea alineatului cu lit. e), aspectul propus se înglobează în măsurile prevăzute la lit. a)-d).
6.	La art. 51 alin. (1) propunem reformularea lit. b), după cum urmează: „Articolul 51. Autoritatea de supraveghere (1) În calitate de Autoritate de supraveghere se desemnează Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal – autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de alte autorități publice, persoane fizice și juridice care își exercită atribuțiile ce îi sînt date în competență prin prezenta lege și este responsabil de monitorizarea aplicării prezentei legi, în vederea	Se acceptă parțial Luând în considerare constatările din <i>Nota de cercetare</i> a Curții de Justiție a Uniunii Europene ¹⁸ , remarcăm faptul că autoritatea responsabilă pentru supravegherea activităților de prelucrare a instanțelor judecătorești în exercițiul funcțiilor sale judiciare nu poate fi efectuată de către o autoritate de supraveghere în sensul art. 51 din <i>RGPD</i> . ¹⁹ De altfel, această constatare este expusă expres și în <i>Concluziile Avocatului General în cauza C-</i>

¹⁸ *Research Note, Supervision of courts' compliance with personal data protection rules when acting in their judicial capacity*, Directorate-General for Research and Documentation, Court of Justice of European Union, July 2018:

https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-11/ndr_2018-004_synthese-neutralisee-en.pdf

¹⁹ *Ibidem*.

	<p>protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea și facilitarea liberei circulații a datelor cu caracter personal.</p> <p>(2) CNPDCP nu este competent să supravegheze operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate de instanțele de judecată în cazul în care acționează în exercițiul funcției lor judiciare, această sarcină revenind Consiliului Superior al Magistraturii.</p> <p>(3) CNPDCP contribuie la aplicarea coerentă a prezentei legi și asigură conlucrarea și cooperarea cu autoritățile de supraveghere din Spațiul Economic European și alte autorități similare.</p> <p>(4) CNPDCP se conduce de legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal și ia în considerare actele emise de instituțiile Uniunii Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal.”</p> <p>În contextul propunerii formulate, ținem să remarcăm practica statelor din Spațiul Economic European, în care, la nivel național, în calitate de Autoritate națională de supraveghere este desemnată o singură instituție, spre ex: Portugalia, Spania, Franța, Italia, Estonia, Letonia, Lituania, Suedia, Cehia, Ungaria, România etc.), doar Germania, care este stat federal, are autorități distincte de protecție a datelor în landurile sale, iar sarcina de control asupra operațiunilor de prelucrare a datelor efectuate de instanțele de judecată, care acționează în exercițiul funcției lor judiciare fiind efectuate de autorități similare Consiliului Superior al Magistraturii.</p> <p>Respectiv, din prevederile art. 55 alin. (3) din GDPR reiese că, CSM nu are statut de Autoritate de</p>	<p>245/20 – X, Z împotriva Autoriteit Persoonsgegevens:</p> <p>„71. <i>Articolul 55 alineatul (3) din RGPD stabilește competența de supraveghere a autorității de supraveghere competente. Astfel cum a subliniat în mod întemeiat Comisia în ședință, aceasta nu acționează ca o excepție de la cerința generală de supraveghere. Într-adevăr, odată ce o operațiune de prelucrare intră în domeniul de aplicare material al RGPD, ea devine astfel supusă și cerinței de a fi supravegheată de o autoritate independentă în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și, mai general, al articolului 16 alineatul (2) TFUE. Această supraveghere se efectuează de către un alt organism decât autoritatea de supraveghere desemnată în temeiul articolului 51 alineatul (1) din RGPD.”</i>²⁰</p> <p>Prin urmare, capitolele VI-X din proiectul prezentei legi se revizuiesc conceptual și substanțial, prin reglementarea unei singure autorități de supraveghere în sensul art. 51 alin. (1) din RGPD (i.e. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal).</p>
--	---	--

²⁰ Concluziile Avocatului General în cauza C-245/20 – X, Z împotriva Autoriteit Persoonsgegevens, §71:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:62020CC0245>

supraveghere, or, potrivit acestuia, autoritățile de supraveghere nu sunt competente să supravegheze operațiunile de prelucrare ale instanțelor care acționează în exercițiul funcției lor judiciare.

Argumentele expuse supra sunt fundamentate și de considerentul (20) din GDPR, care prevede că, citat: „ Deși prezentul regulament se aplică, inter alia, activităților instanțelor și ale altor autorități judiciare, dreptul Uniunii sau al statelor membre ar putea să precizeze operațiunile și procedurile de prelucrare în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instanțe și alte autorități judiciare. Prelucrarea datelor cu caracter personal nu ar trebui să fie de competența autorităților de supraveghere în cazul în care instanțele își exercită atribuțiile judiciare, în scopul garantării independenței sistemului judiciar în îndeplinirea sarcinilor sale judiciare, inclusiv în luarea deciziilor. Supravegherea unor astfel de operațiuni de prelucrare a datelor ar trebui să poată fi încredințată unor organisme specifice din cadrul sistemului judiciar al statului membru, care ar trebui să asigure în special respectarea normelor prevăzute de prezentul regulament, să sensibilizeze membrii sistemului judiciar cu privire la obligațiile care le revin în temeiul prezentului regulament și să trateze plângerile în legătură cu astfel de operațiuni de prelucrare a datelor.”.

Pomind de la cele menționate supra în textul proiectului, sintagma „autorități de supraveghere” se va redacta la singular, cu excepția cazului când normele fac referire la autoritățile de supraveghere omoloage.

	<p>7. La art. 52 propunem expunerea în redacție nouă, după cum urmează:</p> <p>„(1) Autoritatea de supraveghere beneficiază de independență deplină în îndeplinirea sarcinilor sale și exercitarea competențelor sale în conformitate cu prezenta lege.</p> <p>(2) Conducerea autorității de supraveghere, în cadrul îndeplinirii sarcinilor și al exercitării competențelor sale în conformitate cu prezenta lege, rămâne independentă de orice influență externă directă sau indirectă și nici nu solicită, nici nu acceptă instrucțiuni de la o parte externă.</p> <p>(3) Conducerea autorității de supraveghere se abține de la întreprinderea acțiunilor incompatibile cu atribuțiile lor, iar pe durata mandatului, nu desfășoară activități incompatibile, remunerate sau nu.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere beneficiază de resurse umane, tehnice și financiare, de un sediu și de infrastructura necesară pentru îndeplinirea sarcinilor și exercitarea efectivă a competențelor sale, inclusiv a celor care urmează să fie aplicate în contextul asistenței reciproce.</p> <p>(5) Autoritatea de supraveghere își selectează personalul propriu, care se află în subordinea exclusivă a conducătorilor autorității de supraveghere respective.</p> <p>(6) Autoritatea de supraveghere dispune de buget anual distinct, care face parte din bugetul de stat și poate face obiectul unui control financiar din partea Curții de Conturi a Republicii Moldova, care nu aduce atingere independenței sale.”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Ținând cont de cele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile respective se revizuiesc conceptual.</p>
	<p>8. Propunem expunerea art. 53 în următoare redacție:</p> <p>(1) CNPDCP este condus de un director, asistat de doi directori adjuncți, numiți de Parlamentul</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Ținând cont de cele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile respective se revizuiesc conceptual.</p>

Republicii Moldova, cu votul majorității deputaților aleși, pe un mandat de 7 ani, fără dreptul de a fi numiți din nou în această funcție pentru un mandat consecutiv.

(2) În funcția de director sau director adjunct al CNPDCP poate fi numită persoana care deține cetățenia Republicii Moldova, are studii superioare juridice și experiență profesională de cel puțin 5 ani, în special în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Nu pot fi numite în funcțiile de director sau director adjunct al CNPDCP persoanele în privința cărora există interdicția de a ocupa funcții publice sau de demnitate publică, ce derivă din actele de constatare ale Autorității Naționale de Integritate.

(3) Funcția de director și cea de director adjunct al CNPDCP sînt funcții de demnitate publică și se supun prevederilor legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică. Salarizarea acestor funcții se face în conformitate cu legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

(4) Pe perioada exercitării mandatului, directorul și directorul adjunct al Centrului nu pot face parte din partide sau alte organizații social-politice, nu pot desfășura alte activități publice sau private, cu excepția activității didactico-științifice, nu au dreptul să dețină, direct sau indirect, valori mobiliare la societăți comerciale sau întreprinderi al căror obiect de activitate se află în competența Centrului.

(5) Exercitarea mandatelor de director și director adjunct încetează la expirarea termenului acestora, exceptînd cazurile de încetare a exercitării atribuțiilor înainte de termen. În cazul în care termenul de exercitare a mandatului a expirat, directorul CNPDCP continuă să se aple în exercițiul

funcțiunii pînă la preluarea acestor funcții de către succesorul său, dar nu mai mult de 6 luni.

(6) Mandatele de director și director adjunct al CNPDCP încetează înainte de termen în caz de:

- a) demisie;
- b) incompatibilitate cu alte funcții publice sau private, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;
- c) revocare din funcție;
- d) imposibilitate de a exercita mandatul din motive de sănătate, constatate prin examen medical;
- e) deces.

(7) Propunerea de revocare din funcție a directorului CNPDCP poate fi înaintată de Președintele Parlamentului, de o fracțiune parlamentară sau de un grup de cel puțin 15 deputați în următoarele cazuri:

- a) încălcare gravă a obligațiilor funcționale prevăzute de legislație;
- b) hotărîre de condamnare rămasă definitivă în cazul săvîrșirii unei infracțiuni;
- c) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;
- d) nedeplinire a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;
- e) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărîre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.

	(8) Hotărîrea Parlamentului de revocare se adoptă cu votul majorității deputaților aleși.”	
9.	Propunem excluderea art. 54 din proiect, deoarece are caracter general ce vizează normele de instituire a autorității de supraveghere, care, de altfel, sunt conținute în textul proiectului de lege.	Se acceptă Prevederea respectivă este exclusă din proiectul de lege.
10.	<p>La art. 66, propunem excluderea alin. (1). Respectiv, alin. (2), care devine (1) din proiect, considerăm necesar de a completa după cuvintele „artistice sau literare”, cu cuvintele „dacă aceasta se referă la date cu caracter personal care au fost făcute publice în mod manifest de către persoana vizată sau care sunt strâns legate de calitatea de persoană publică a persoanei vizate ori de caracterul public al faptelor în care este implicată,”, iar după cuvintele „transferul datelor cu caracter personal către” cu cuvintele „țările din Spațiul Economic European” în continuare după text.</p> <p>Totodată, urmează a fi exclus textul „capitolul VII (cooperare și coerență)”, deoarece proiectul nu prevede un astfel de capitol, iar cuvintele „capitolul IX” de substituit cu cuvintele „capitolul VIII”.</p> <p>De asemenea, propunem completarea articolului cu un aliniat nou, după cum urmează: „În cazul în care, dreptul la libertatea de exprimare și informare interacționează cu dreptul la protecția datelor cu caracter personal, instanței de judecată îi revine sarcina de verificare dacă datele cu caracter personal prelucrate au avut ca unic scop aducerea la cunoștința publicului a unor informații, opinii sau idei. În această situație, instanța de judecată poate solicita opinia CNPDCP, care va avea caracter de recomandare.”</p> <p>Propunerea reiese din derogările prevăzute în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri jurnalistice, respectiv, CNPDCP nu va</p>	Se acceptă parțial A se vedea comentariile de la pct. 403 din prezentul tabel.

	putea veni cu constatări privind încălcarea sau lipsa încălcării în cazul acestor prelucrări.	
11.	La art. 73 alin. (2), lit. b) din proiect, propunem completarea normei, la final cu textul „precum și materialele probatorii concludente”.	Precizare A se vedea propunerea și comentariile de la pct. 409 din prezentul tabel.
12.	La art. 74 se propune expunerea alin. (3) în următoarea redacție: „Investigația începe odată cu înregistrarea plângerii sau din oficiu în baza notei motivate. Dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă plângere de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial, cu excepția situației când au fost prezentate noi circumstanțe relevante.” La alin. (5) lit. e) al aceluiași articol, propunem înlocuirea cuvântul „inspector/i” cu cuvintele „inspectorii desemnați/delegați”.	Precizare A se vedea propunerea și comentariile de la pct. 409 din prezentul tabel.
13.	La art. 75 alin. (4) din proiect, propunem reformularea acestuia, după cum urmează: „CNPDCP publică, anonimizat, pe pagina web oficială, spețe specifice cu impact asupra domeniului protecției datelor”. Urmează a remarca faptul că, redacția actuală a acestei norme va impune instituției un efort disproportionat, pentru realizarea acestei sarcini. Mai mult, norma dată are drept scop aducerea la cunoștința publicului a cauzisticii de rezonanță a instituției, dar nu fiecare caz examinat.	Precizare A se vedea propunerea și comentariile de la pct. 409 din prezentul tabel.
14.	La art. 76 alin. (3) considerăm necesar de a fi exclus, deoarece modalitatea și termenele de arhivare a actelor deținute de autoritățile publice sunt stabilite de Indicatorul documentelor-tip și al termenelor lor de păstrare pentru organele administrației publice, pentru instituțiile, organizațiile și întreprinderile Republicii Moldova, aprobat de Serviciul de Stat de Arhivă.	Se acceptă Prevederea respectivă este exclusă din proiectul de lege.

	<p>15. La art. 77 alin. (1) din proiect, considerăm necesar a completa norma, după cuvântul „CNPDCP” cu cuvintele „în cel mult 30 de zile,” în continuare după text.</p>	<p>Precizare Termenele aplicabile pentru emiterea deciziei sunt prevăzute la art. 81 alin. (23) din proiect.</p>
	<p>16. La art. 78 propunem completarea în denumirea articolului, după cuvântul „Executarea” cu cuvintele „și modul de contestare a”.</p> <p>Suplimentar, propunem completarea aceluiși articol cu un aliniat nou, după cum urmează: „(3) Deciziile CNPDCP se contestă direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile”.</p>	<p>Precizare Această prevedere este stabilită la art. 73 din proiectul de lege.</p>
	<p>17. La art. 79 alin. (4), propunem substituîrea textului „într-un ziar de nivel național sau local” cu textul „gratuit, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, iar cuvintele „în ziar” și „presă” se exclud.</p>	<p>Precizare Această prevedere este exclusă din proiectul de lege, deoarece aspectele legate de citarea persoanelor sunt reglementate comprehensiv de prevederile <i>Codului administrativ</i>.</p>
	<p>18. La art. 80 din proiect propunem expunerea alin. (1), după cum urmează: „Personalul CNPDCP este format din: a) director și doi directori adjuncți care sunt persoane de demnitate publică, statutul cărora este reglementat de Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică; b) inspectori de protecție a datelor - funcționari publici cu statut special, statutul cărora este reglementat de prezenta lege și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. c) funcționari publici - statutul cărora este reglementat de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. d) personal tehnic/contractual care desfășoară activități auxiliare, statutul acestora este reglementat de legislația muncii.”.</p>	<p>Se acceptă parțial Ținînd cont de cele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile respective se revizuiesc conceptual. Referitor la completarea articolului cu alin. (3), precizăm că, în conformitate cu art. 12 lit. b) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, aprobarea sau modificarea structurii organelor și instituțiilor create de către Parlament, inclusiv organizarea activității acestora, este realizată prin intermediul hotărârilor Parlamentului.</p>

	<p>La alin. (2), urmează a fi exclusă sintagma „Conducerea Centrului”.</p> <p>Totodată, propunem completarea articolului cu un alineat nou cu următorul conținut:</p> <p>„(3) Efectivul limită a CNPDCP se stabilește în număr de 78 de unități. Structura CNPDCP se aprobă prin Ordinul directorului”.</p>	
19.	<p>În contextul propunerii incluse în prezentul aviz, care vizează procedura de numire a conducerii CNPDCP (stabilită la art. 53), urmează a fi revizuit și art. 81 lit. e) din proiect, prin excluderea textului „funcționarilor publici de demnitate publică”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Ținând cont de cele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile respective se revizuiesc conceptual.</p>
20.	<p>Luând în considerare prevederile art. 25 din Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, propunem înlocuirea la art. 82 alin. (1) lit. d) din proiect a sintagmei „funcția publică” cu cuvântul „inspector de protecție a datelor”.</p> <p>Totodată, urmează a fi exclus alin. (2) al aceluiași articol.</p> <p>Suplimentar, în contextul propunerilor indicate supra, urmează a fi modificat alin. (3) al aceluiași articol prin completarea după cuvântul „CNPDCP” cu textul „vizat la alin. (1) lit. d).”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Ținând cont de cele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile respective se revizuiesc conceptual.</p>
21.	<p>La art. 83 sintagma „(1)” se va exclude, or, articolul nu are mai multe aliniate, iar de la lit. b), propunem excluderea sintagmei „din interiorul sau”, deoarece ar putea crea un conflict de norme cu prevederile de la lit. d).</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Ținând cont de cele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile respective se revizuiesc conceptual.</p>
22.	<p>Totodată, propunem expunerea art. 85 din proiect în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 85. Statutul funcției de inspector de protecție a datelor</p> <p>(1) Inspector de protecție a datelor este funcționarul public, cu statut special, care este</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Ținând cont de cele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile respective se revizuiesc conceptual.</p>

responsabil de efectuarea investigației legalității prelucrării datelor cu caracter personal.

(2) Funcția de inspector de protecție a datelor se exercită în modul stabilit de prezenta lege și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.

(3) Poate candida la funcția de inspector de protecție a datelor, persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) deține cetățenia Republicii Moldova;
- b) are domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova;
- c) are studii superioare juridice sau în tehnologii informaționale;
- d) are o reputație ireproșabilă;
- e) nu are, în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri referitoare la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2), lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;
- f) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției conform certificatului medical de sănătate eliberat în condițiile legii;
- g) cunoaște limba română.

(4) Se consideră că nu are o reputație ireproșabilă în sensul alin. (3) și nu poate candida la funcția de inspector de protecție a datelor persoana:

- a) care are antecedente penale, inclusiv stinse, ori absolvită de răspundere sau pedeapsă penală, inclusiv printr-un act de amnistie sau de grațiere;
- b) care a fost privată de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita anumite activități, ca pedeapsă principală sau complementară, printr-o hotărâre judecătorească definitivă;

		<p>c) în privința căreia s-a constatat, prin act definitiv, încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;</p> <p>d) în privința căreia s-a dispus confiscarea averii nejustificate printr-o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată;</p> <p>e) în privința căreia există interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.”.</p>	
	23.	În cazul în care va fi acceptată propunerea expusă la pct. 16 din prezentul aviz, considerăm necesar de a exclude din conținutul art. 87 alin. (1) sintagma „alin. (2)”, iar alin. (2) de exclus integral.	<p align="center">Precizare</p> <p>Ținând cont de cele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile respective se revizuiesc conceptual.</p>
Serviciul de Informații și Securitate	24.	<p>Corespunzător preambulului proiectului, acesta transpune Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (în continuare – Regulament UE 2016/679), care are un caracter general pentru spațiul Uniunii Europene.</p> <p>Cu toate acestea, se atestă faptul că la transpunerea Regulamentului menționat, în cuprinsul proiectului nu s-a ținut cont de unele prevederi imperioase, spre exemplu în partea ce vizează excepțiile de la aplicarea prevederilor proiectului la prelucrarea datelor cu caracter personal, fiind reglementate doar unele dintre cele existente în legislație Uniunii Europene.</p> <p>În scopul argumentării temeiniciei și necesității completării excepțiilor de aplicabilitate, menționăm prevederile art. 2 alin. (2) lit. (a) din Regulamentul UE 2016/679, care stabilește că „Prezentul regulament nu se aplică prelucrării datelor cu</p>	<p align="center">Se acceptă parțial</p> <p>Constatăm faptul că, cu referire la art. 2 alin. (2) lit. a) din <i>RGPD</i>, recitalul 16 prevede expres următoarele:</p> <p>„(16) Prezentul regulament nu se aplică chestiunilor de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale sau la libera circulație a datelor cu caracter personal referitoare la activități care nu intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii, de exemplu activitățile privind securitatea națională.”.</p> <p>Remarcăm faptul că domeniul protecției informațiilor/datelor referitoare la securitatea națională a Republicii Moldova este reglementat în mod sistemic și comprehensiv de <i>Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat</i> (în continuare – <i>Legea nr. 245/2008</i>), precum și de actele normative infralegislative.</p> <p>În acest sens, art. 1 din <i>Legea nr. 245/2008</i> definește noțiunea de „secret de stat” drept „informații protejate de stat în domeniul apărării naționale, economiei, științei și tehnicii, relațiilor externe, securității statului, asigurării ordinii de</p>

caracter personal în cadrul unei activități care nu intră sub incidența dreptului Uniunii;”.

Astfel, pct. 16 din preambulul Regulamentului prenotat stabilește că „Prezentul regulament nu se aplică chestiunilor de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale sau la libera circulație a datelor cu caracter personal la activitățile care nu intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii, de exemplu activitățile privind securitatea națională.”.

Totodată, art. 2 alin. (2) lit. (b) din actul legislativ vizat statuează că „Prezentul regulament nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către statele membre atunci când desfășoară activități care intră sub incidența capitolului 2 al titlului V din Tratatul UE;”.

La rîndul său, capitolul 2 al titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană reglementează dispoziții speciale privind politica externă și de securitate comună, astfel încît, fiind coroborat cu prevederea expusă ante, se atestă că în domeniul respectiv, prevederile Regulamentului UE 2016/679 nu sunt aplicabile.

Această excepție se regăsește și la pct. 16 din preambulul Regulamentului UE 2016/679, care prevede că „Prezentul regulament nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către statele membre atunci când acestea desfășoară activități legate de politica externă și de securitatea comună a Uniunii.”.

Prin urmare, din cele enunțate, rezultă că prevederile Regulamentului UE 2016/679 nu sunt aplicabile în cazul activităților ce țin de securitatea fiecărui stat membru în parte, cît și de securitatea întregii Uniuni.

Cu referire la subiectul respectiv, în tabelul de concordanță anexat la proiect este menționat că

drept și activității autorităților publice, a căror divulgare neautorizată sau pierdere este de natură să aducă atingere intereselor și/sau securității Republicii Moldova”.

Deci, secretul de stat reprezintă un concept care, prin definiție, se referă, în ansamblu, la protecția securității naționale a Republicii Moldova.

Subsecvent, art. 7 reglementează în mod expres și exhaustiv informațiile care sunt atribuite la secret de stat:

- 1) în domeniul apărării naționale;
- 2) în domeniul economiei, științei și tehnicii;
- 3) în domeniul relațiilor externe;
- 4) în domeniul securității și asigurării ordinii de drept;
- 5) în sfera activităților autorităților publice.

În această ordine de idei, constatăm faptul că neaplicarea prezentei legi doar în privința informațiilor care vizează activitatea contrainformativă sau activitatea informativă externă reprezintă o abordare foarte restrictivă și improprie. Or, în acest caz, nu vor fi exceptate o multitudine de alte informații, divulgarea neautorizată a cărora va atenta direct la securitatea națională a Republicii Moldova (*i.e.* informațiile enumerate la art. 7 din *Legea nr. 245/2008*).

Prin urmare, este imperativă exceptarea aplicării prezentei legi în privința tuturor informațiilor atribuite la secret de stat, pentru a asigura o protecție reală și efectivă a securității naționale a Republicii Moldova.

Atragem atenția că o abordare identică este reglementată și în statele membre ale Uniunii Europene.

	<p>norma prenotată din Regulamentul UE 2016/679 nu este aplicabilă pentru legislația națională, fapt cu care nu suntem de acord, or, la momentul actual, atât legislația națională (art. 2 alin. (4) lit. b) și art. 15 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal), cât și legislația Uniunii Europene stabilesc ca excepție prelucrarea datelor cu caracter personal în scopul apărării naționale și securității statului.</p> <p>În context, este de notat faptul că, în scopul reglementării excepțiilor de la aplicarea Regulamentului vizat, Uniunea Europeană a aprobat Directiva UE 2016/680 din 27.04.2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date (în continuare – Directiva UE 2016/680).</p> <p>Astfel, la articolul 13 alin. (3) lit. (c) și (d) din Directiva UE 2016/680, s-a prevăzut că „Statele membre pot adopta măsuri de amânare, restricționare sau omitere a furnizării de informații persoanei vizate în conformitate cu alineatul (2) în măsura în care și atât timp cât o astfel de măsură constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, ținând seama de drepturile fundamentale și de interesele legitime ale persoanei</p>	<p>De exemplu, în Spania, art. 2 alin. (2) lit. c) din legea națională privind implementarea RGPD-ului prevede expres următoarele:</p> <p>„(2) Prezenta lege organică nu se aplică: [...] c) prelucrărilor supuse reglementărilor privind protecția materialelor clasificate.”²¹</p> <p>În Portugalia, art. 2 alin. (3) din legea națională privind implementarea RGPD-ului prevede expres următoarele:</p> <p>„(3) Prezenta lege nu se aplică materialelor cu date cu caracter personal create sau aflate sub responsabilitatea Sistemului de Informație a Republicii Portugheze, care sunt reglementate de dispoziții specifice, în conformitate cu legea.”²²</p> <p>În Bulgaria, art. 1 alin. (5) din legea națională privind implementarea RGPD-ului prevede expres următoarele:</p> <p>„(5) Prezenta lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal în scopurile de apărare națională sau securitate națională, cu excepțiile prevăzute în legile speciale.”²³</p> <p>În Croația, art. 1 alin. (2) din legea națională privind implementarea RGPD-ului prevede expres următoarele:</p>
--	---	--

²¹ Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales:

<https://www.boe.es/boe/dias/2018/12/06/pdfs/BOE-A-2018-16673.pdf>

²² Lei n.º 58/2019, de 8 de agosto:

<https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/lei/58-2019-123815982>

²³ Закон за защита на личните данни:

<https://www.epdp.bg/en/index.php?p=element&aid=1194>

	<p>fizice, pentru: (c) protejarea securității publice; (d) protejarea securității naționale;”.</p> <p>Totodată, și pct. (44) din preambulul Directivei UE 2016/680 stabilește că „Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a adopta măsuri legislative în vederea amânării, a restricționării sau a omiterii informării persoanelor vizate sau în vederea restricționării, integrale sau parțiale, a accesului la datele lor cu caracter personal, în măsura în care și atât timp cât o astfel de măsură constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, ținând seama în mod corespunzător de drepturile fundamentale și de interesele legitime ale persoanei fizice în cauză, (...), pentru a se apăra securitatea publică sau securitatea națională ori pentru a se apăra drepturile și libertățile altor persoane.”.</p> <p>Luând în considerare prevederile legale enunțate, se atestă necesitate transpunerii în proiectul supus avizării a reglementărilor ce vizează inaplicabilitatea prevederilor Regulamentului UE 2016/679 în cazul activităților care au ca obiect asigurarea securității statului, în caz contrar, s-ar limita considerabil capacitățile de acțiune ale statului în domeniul respectiv.</p> <p>Notăm că art. 2 alin. (2) lit. (b) din proiect stabilește că respectiva lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării,</p>	<p>„(2) Prezenta lege nu se referă la [...] domeniul securității sau apărării naționale.”²⁴</p> <p>În Grecia, art. 10 alin. (5) din legea națională privind implementarea RGPD-ului concretizează în mod expres următoarele:</p> <p>„(5) Autoritatea nu este competentă să supravegheze [...] operațiunile de prelucrare a datelor clasificate, efectuate pentru activitățile ce vizează securitatea națională.”²⁵</p> <p>În Slovacia, secțiunea 3, sub-secțiunea (5), lit. b) și c) din legea națională privind implementarea RGPD-ului prevăd expres următoarele:</p> <p>„(5) Prezenta lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal:</p> <p>[...]</p> <p>b) de către Serviciul de Informații al Slovaciei, de către Autoritatea de Informație Militară;</p> <p>c) de către Autoritatea Națională de Securitate în scopul efectuării controalelor de securitate [...].”²⁶</p> <p>În Polonia, art. 6 pct. 2) din legea națională privind implementarea RGPD-ului prevede expres următoarele:</p> <p>„Prezenta lege și Regulamentul 2016/679 nu se aplică:</p> <p>2) activităților forțelor speciale, în sensul art. 11 din Legea din 24 mai 2002 privind Agenția de</p>
--	--	---

²⁴ Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka:

<https://azop.hr/national-legislation/>

²⁵ Νόμος 4624/2019 Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις;

https://www.dataguidance.com/sites/default/files/law_4624_2019_en_translated_by_the_hdpa_0.pdf

²⁶ Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

https://dataprotection.gov.sk/uouu/sites/default/files/act_18_2018_on_personal_data_protection_and_amending_and_supplementing_c.pdf#overlay-context=sk/content/182018

	<p>depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora, fapt care nu înglobează și domeniul securității statului, după cum prevede și normele legislației europene.</p> <p>În context, art. 1 alin. (2) din Legea nr. 179/2023 privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă, prevede că „Activitatea contrainformativă constă din ansamblul măsurilor, acțiunilor, operațiunilor și procedeele desfășurate de către Serviciu în scopul identificării, prevenirii și contracarării vulnerabilităților, factorilor de risc și amenințărilor, conform competenței stabilite în Legea nr. 136/2023 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova” (Serviciul fiind autoritatea publică cu competențe de asigurare a securității Republicii Moldova).</p> <p>Subsidiar, alin. (3) din articolul prenotat, statuează că „Activitatea informativă externă constă din ansamblul măsurilor, acțiunilor și operațiunilor desfășurate în scopul planificării, culegerii, verificării, evaluării, prelucrării analitice, stocării, păstrării și valorificării datelor și informațiilor despre posibilitățile reale sau potențiale, despre acțiunile, planurile sau intențiile statelor ori ale organizațiilor străine, ale unor entități anticonstituționale sau ale unor persoane, care constituie sau ar putea constitui factori de risc sau amenințări la adresa securității Republicii Moldova,</p>	<p><i>Securitate Internă și Agenția de Informații Externe [...]”.</i>²⁷</p> <p>În Țările de Jos, art. 3 alin. (3) lit. b) din legea națională privind implementarea RGPD-ului prevede următoarele:</p> <p>„(3) [Prezenta lege și dispozițiile bazate pe aceasta] nu se aplică:</p> <p>[...]</p> <p>b) prelucrării datelor cu caracter personal în măsura în care se aplică Legea privind serviciile de informații și securitate.”²⁸</p> <p>Astfel, luînd în considerare prevederea de la art. 2 alin. (2) lit. a) din RGPD, precum și ținînd cont de legislația națională a statelor membre ale Uniunii Europene, este imperativă exceptarea aplicării prezentei legi în privința informațiilor ce sunt atribuite la secret de stat.</p> <p>Accentuăm că <i>Legea nr. 245/2008</i>, precum și actele normative infralegislative, reglementează comprehensiv aspectele ce țin de:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) secretizarea și desecretizarea informațiilor; b) perfectarea și reperfectarea dreptului de acces la secretul de stat; c) transmiterea și circulația informațiilor atribuite la secret de stat; d) condițiile de păstrare a purtătorilor materiali de informații atribuite la secret de stat;
--	--	--

²⁷ Ustawa z 10 maja 2018 o ochronie danych osobowych:

<https://uodo.gov.pl/pl/128/1192>

²⁸ Wet van 16 mei 2018, houdende regels ter uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PbEU 2016, L 119):

https://www.dataguidance.com/sites/default/files/dutch_general_data_protection_regulation_implementation_act.pdf

	<p>precum și în scopul obținerii informațiilor relevante pentru asigurarea securității naționale sau pentru crearea condițiilor favorabile asigurării și promovării intereselor strategice și realizării cu succes a politicii de securitate ale Republicii Moldova.”.</p> <p>Prin urmare, luând în considerare aspectele invocate supra, precum și faptul că activitatea contrainformativă și informativă externă urmărește scopul, absolut necesar într-o societate democratică, de a preveni și contracara vulnerabilitățile, factorii de risc și amenințările la adresa securității statului (care poate fi considerat conex cu scopul de prevenție prevăzut la art. 2 alin. (2) lit. b)), considerăm necesară completarea art. 2 alin. (2) din proiect cu o nouă literă cu următorul conținut:</p> <p>„c) la desfășurarea activității contrainformative și activității informative externe.”.</p> <p>Operarea modificărilor propuse survine ca necesitate a asigurării condițiilor optime pentru exercitarea eficientă a activității contrainformative și informative externe, or, în condițiile prevăzute în proiect, se îngreunează buna desfășurare a acesteia.</p>	<p>e) protejarea tehnică și criptografică a informațiilor atribuite la secret de stat;</p> <p>f) controlul privind asigurarea protecției secretului de stat;</p> <p>g) răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la secretul de stat.</p> <p>Astfel, exceptarea secretelor de stat de la aplicarea prezentei legi reprezintă o necesitate firească. Or, toate aspectele referitoare la prelucrarea acestor categorii de informații/date sunt reglementate de un cadru normativ solid și detaliat, care este necesar într-o societate democratică și proporțional cu scopurile legitime urmărite.</p> <p>Accentuăm că o astfel de abordare este perfect compatibilă și cu Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (ETS nr. 108), modernizată prin intermediul Protocolului CETS nr. 223 (în continuare – Convenția 108+).</p> <p>Astfel, art. 11 § 1 și 3 din <i>Convenția 108+</i> prevede expres că în vederea protecției securității și apărării naționale pot fi exceptate, prin lege, aplicarea următoarelor prevederi ale convenției:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) art. 4 § 3 (obligația de a se supune evaluării din partea Comitetului Convenției, care este responsabil pentru monitorizarea implementării acesteia); 2) art. 5 § 4 (principiile prelucrării datelor cu caracter personal); 3) art. 7 § 2 (notificarea autorității de supraveghere cu privire la încălcarea securității datelor cu caracter personal); 4) art. 8 § 1 (transparența prelucrării datelor); 5) art. 9 (drepturile persoanei vizate);
--	---	---

- 6) art. 14 § 5 și 6 (competența autorității de supraveghere cu privire la fluxurile transfrontaliere a datelor);
- 7) art. 15 § 2 lit. a, b, și c (funcțiile investigative și de monitorizare a autorității de supraveghere).

Astfel, exceptarea aplicării prezentei legi în privința informațiilor atribuite la secret de stat este în perfectă corespundere cu excepțiile largi prevăzute de *Convenția 108+* (fapt confirmat și prin prisma legislației altor state, precum exemplificat *supra*).

Mai mult decât atât, *Raportul explicativ al Convenției 108+* prevede expres următoarele:

„86. Dacă, în conformitate cu articolul 11, paragraful 3, o Parte decide să limiteze competențele unei autorități de supraveghere în sensul articolului 15, în privința activităților de prelucrare în scopurile de securitate și apărare națională, operatorul nu are obligația de a demonstra unei astfel de autorități de supraveghere respectarea cerințelor de protecție a datelor pentru activitățile care se încadrează în sfera excepțiilor menționate.

[...]

117. [Articolul 15] urmărește să asigure protecția efectivă a persoanelor prin impunerea Părților să prevadă una sau mai multe autorități publice de supraveghere, independente și imparțiale, care să contribuie la protejarea drepturilor și libertăților indivizilor în ceea ce privește prelucrarea datelor lor personale. [...] În măsura în care se aplică articolul 11, alineatul 3, pot fi prevăzute de către Părți alte mecanisme adecvate pentru evaluarea și supravegherea independentă și efectivă a activităților de

		<p>prelucrare în scopurile de securitate și apărare națională [e.g. mecanismele de control, monitorizare și supraveghere reglementate de <i>Legea nr. 245/2008 – n.a.</i>].”²⁹</p> <p>În aceeași ordine de idei, accentuăm faptul că prevederile <i>Convenției 108+</i> de la care nu este posibilă exceptare (cum ar fi art. 1-3; art. 4 § 1 și 2; art. 5 § 1-3; art. 6; art. 7 § 1; art. 8 § 2 și 3; etc.) sunt în concordanță cu prevederile <i>Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat</i>.</p> <p>De altfel, acest fapt este exemplificat și de legislația statelor membre ale Uniunii Europene, care a fost expusă <i>supra</i>. Or, majoritatea din aceste state au ratificat <i>Protocolul CETS nr. 223</i> (e.g. Spania, Portugalia, Bulgaria, Croația, Slovacia, Polonia).³⁰</p> <p>În concluzie, sintetizând raționamentele expuse <i>supra</i> și luând în considerare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) art. 2 alin. (2) lit. a) și recitalul 16 din <i>RGPD</i>; 2) legislația statelor membre ale Uniunii Europene (în special a Spaniei, Portugaliei, Bulgariei, Croației, Greciei, Slovaciei, Poloniei și a Țărilor de Jos); 3) prevederile <i>Convenției 108+</i>; 4) prevederile <i>Raportului explicativ al Convenției 108+</i>; și 5) prevederile <i>Legii nr. 245/2008</i>, <p>este imperativă exceptarea aplicării prezentei legi în privința datelor atribuite la secret de stat.</p>
--	--	--

²⁹ *Raportul explicativ al Convenției 108+*:

<https://rm.coe.int/cets-223-explanatory-report-to-the-protocol-amending-the-convention-fo/16808ac91a>

³⁰ Statele care au semnat și ratificat *Protocolul CETS nr. 223* – <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=signatures-by-treaty&treatynum=223>

	<p>25. La art. 17 din proiect, se reglementează dreptul persoanei vizate de a solicita și obține din partea operatorului ștergerea datelor cu caracter personal care o vizează, astfel încât, operatorul, fără întârzieri nejustificate, are obligația de a șterge datele cu caracter personal solicitate, în cazul în care se aplică unul dintre motivele stabilite exhaustiv.</p> <p>În redacția propusă, norma creează premise favorabile persoanelor care au săvârșit careva fapte ilegale, utilizând în acest sens și serviciile unor operatori (de exemplu: serviciile internet, telefonie, servicii de transport, etc.) să solicite de la prestatorii de servicii radierea datelor cu caracter personal care îi vizează.</p> <p>În circumstanțele expuse, se îngreunează activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept de a stabili identitatea făptuitorilor, de a acumula probe în vederea demonstrării vinovății acestora la săvârșirea faptelor ilegale imputate, de a preveni și curma faptele ce prezintă riscuri la adresa securității statului, etc., prin înlăturarea posibilității obiective de a demonstra legătura dintre făptuitori și mijloacele tehnice și tehnologice utilizate de către aceștia (or datele cu caracter personal care ar asigura acest rezultat vor fi deja șterse la solicitarea lor).</p> <p>În condițiile expuse, considerăm oportun modificarea art. 17 din proiect, astfel încât, să fie completat cu un alineat nou cu următorul conținut:</p> <p>„Operatorul, înainte de a șterge datele cu caracter personal ale persoanei vizate care a solicitat acest fapt, asigură transmiterea acestora către autoritatea competentă (CNPCDP și/sau AGE), în vederea stocării acestora într-o bază de date separat creată în acest scop.”, ori să fie reglementată obligația expresă a operatorului de a șterge datele cu caracter personal</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În conformitate cu art. 2 alin. (2) lit. c), prezenta lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora.</p> <p>Astfel, aspectele menționate excedează obiectul de reglementare al prezentei legi și vor fi examinate în contextul transpunerii <i>Directivei (UE) 2016/680</i>.</p>
--	---	--

	<p>solicitate, doar cu expirarea unei anumite perioade de timp (de exemplu: 1 an).</p> <p>Propunerea respectivă își găsește temeinicie la pct. (107) din Preambulul Directivei UE 2016/680, potrivit căreia „Prezenta directivă nu ar trebui să împiedice statele membre să pună în aplicare exercitarea, în cadrul procedurilor penale, a drepturilor persoanelor vizate cu privire la informare, acces, rectificare sau ștergerea datelor cu caracter personal și restricționare a prelucrării, precum și eventuale limitări ale acestor drepturi în normele procedurale penale de drept intern.”</p> <p>În același context, art. 16 alin. (3) lit. (b) din Directiva nominalizată, reglementează că „În loc de ștergere, operatorul restricționează prelucrarea datelor cu caracter personal în cazul în care (b) datele cu caracter personal trebuie să fie păstrate ca mijloace de probă.”</p> <p>Suplimentar, alin. (4) al articolului vizat stabilește obligația operatorului de a informa în scris persoana vizată cu privire la orice refuz de rectificare, ștergere sau restricționare a datelor cu caracter personal, stabilind ca excepție de neinformare dacă aceasta „este o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, ținându-se seama în mod corespunzător de drepturile fundamentale și de interesele legitime ale persoanei fizice vizate pentru: (a) a evita obstrucționarea cercetărilor, anchetelor sau procedurilor oficiale sau judiciare; (b) a nu prejudicia prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor sau executarea pedepselor; (c) a proteja securitatea publică; (d) a proteja securitatea națională;...”</p>	
26.	<p>În corespundere cu prevederile art. 81 alin. (2) din proiectul de lege, conducerea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În contextul obiecției expuse, precum și a comentariilor de la pct. 24 din prezentul tabel,</p>

continuare – CNPDCP) este în drept să solicite desecretizarea informațiilor privind faptele de încălcare a drepturilor omului la prelucrarea datelor cu caracter personal, conform art. 8 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat (în continuare – Legea nr. 245/2008).

În redacția propusă, se atestă că, indiferent dacă divulgarea informației secrete ar putea aduce prejudicii deosebit de grave Republicii Moldova, odată ce CNPDCP consideră că informația dată a fost prelucrată cu încălcarea legii vizate se va putea solicita desecretizarea acesteia, fapt ce este vădit disproporțional.

Din acest considerent, considerăm oportună excluderea prevederii respective, luând în considerare și faptul că temeiurile și procedura de desecretizare a informațiilor atribuite la secretul de stat este reglementată expres de Legea nr. 245/2008.

Subsidiar, dreptul de a solicita desecretizarea unor informații atribuite la secretul de stat nu este relevant a fi reglementat într-o lege separată, or, legea specială, în speță Legea nr. 245/2008 nu îngrădește acest drept persoanelor, astfel încât, ori de câte ori există temeinicia desecretizării unor informații, acest fapt poate fi solicitat Comisiei interdepartamentale pentru protecția secretului de stat, precum și conducătorilor autorităților publice și ai altor persoane juridice care sunt împuterniciți să le desecretizeze.

În această ordine de idei, reiterăm că CNPDCP va considera că anumite informații au fost secretizate neîntemeiat, în partea ce vizează faptele de încălcare a drepturilor omului la prelucrarea datelor cu caracter personal, ca putea solicita desecretizarea acestora conform Legii nr. 245/2008, nefiind necesară dublarea prevederii.

prevederea respectivă se exclude din proiectul de lege.

	<p>27. La art. 84 din proiect, considerăm că se instituie o protecție juridică excesivă pentru personalul CNPDCP, potrivit căreia, acesta nu poate fi atras la răspundere penală, contravențională sau civilă pentru actele sau faptele îndeplinite în exercițiul funcției și într-o situație de risc profesional justificat.</p> <p>Astfel, definirea noțiunii de risc profesional justificat este expusă într-o formă generală, lăsând premisele unei interpretări excesive, care ar permite eschivarea de la răspunderea legală a personalului CNPDCP pentru toate acțiunile întreprinse în exercițiul funcției, prin simpla invocare a presupusului risc profesional.</p> <p>Prin urmare, considerăm oportună revizuirea normei respective, urmînd a fi detaliate exact situațiile care pot fi calificate ca fiind risc profesional justificat.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea respectivă este revizuită și expusă în mod similar cu art. 22 alin. (2) din <i>Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate</i>, care prevede răspunderea juridică a inspectorilor de integritate.</p>
	<p>28. În partea ce vizează competențele de investigare a autorității de supraveghere, expuse la art. 56 alin. (1) lit. a), b), e) și f) și ale inspectorului de protecție a datelor de la art. 74 alin. (7) din proiect, le considerăm necesare, însă urmează a fi prevăzute și unele excepții, din următoarele considerente.</p> <p>Art. 56 alin. (1) lit. a), b), e) și art. 74 alin. (7) lit. a), c), e) prevăd dreptul autorității de supraveghere, și respectiv, inspectorului de protecție a datelor: de a dispune acces și de a examina informațiile și sistemele de evidență care conțin date personale, de a solicita și a primi informații referitoare la obiectul și scopul investigației, stocate pe calculator sau alte dispozitive electronice, într-o formă care să permită ridicarea și transportarea acestora, etc.</p> <p>Cu alte cuvinte, Serviciul, în calitate de operator, va fi nevoit să prezinte orice informații pe care autoritatea de supraveghere sau inspectorului de protecție a datelor le consideră relevante speței sale,</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 24 din prezentul tabel, deficiențele menționate sunt înlăturate.</p>

prezentînd astfel și informații conexe, care reprezintă o ingerință directă în procesul de exercitare a atribuțiilor legale ale Serviciului.

Suplimentar, urmează a se ține cont și de faptul că, datele cu caracter personal care constituie secret de stat, sau altă informație secretizată, necesită a fi protejată, iar gestionarea acestora să fie efectuată în corespundere cu legislația relevantă domeniului secretului de stat, fiind demonstrată necesitatea cunoașterii informațiilor respective, pentru a preîntîmpina situațiile de aplicare paralelă, dublă a două regimuri juridice diferite privind aceleași categorii de informații – regimul juridic al datelor cu caracter personal și regimul juridic al secretului de stat. În aceste situații, pe lângă faptul că se va crea o neclaritate privind regimul juridic aplicabil informațiilor respective, se va crea premise pentru neglijarea prevederilor ce vizează protecția secretului de stat, în favoarea regimului impus datelor cu caracter personal.

În același context, cu referire la dreptul prevăzut la art. 56 alin. (1) lit. f) și art. 74 alin. (7) lit. b) din proiect, notăm că asigurarea necondiționată a accesului autorității de supraveghere sau a inspectorului de protecție a datelor la orice spații și încăperi ale instituției (SIS-ului), care de altfel reprezintă obiecte cu regim special, sau la echipamentele și mijloacele de prelucrare a datelor, în special a celor ce vizează operațiunile de asigurare a securității statului în derulare este excesivă.

Prin urmare, normele vizate urmează a fi revizuite, astfel încît să fie reglementate unele excepții cu referire la aspectele punctate.

Totodată, comunicăm despre disponibilitatea Serviciului de a acorda suportul necesar în vederea identificării soluțiilor optime pentru reglementarea

		<p>excepțiilor nominalizate și înlăturarea carențelor identificate.</p> <p>Atragem atenția că, proiectul de lege în redacția propusă, creează breșe de securitate și limitează capacitatea structurilor din domeniul de securitate și apărare de a-și realiza sarcinile. Textul propus, creează premise pentru entități terțe, care nu sunt familiarizate cu domeniul de securitate, de a verifica și da apreciere activității contrainformative și informative externe.</p>	
Cancelaria de Stat	29.	<p>Dispozițiile art. 2 (2) din actul UE permit stabilirea unor excepții suplimentare de la aplicarea legii privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, care nu au fost preluate în totalitate de proiectul național prin art. 2 (2) (de ex. pentru activitățile care nu cad sub incidența dreptului Uniunii, corespunzător celor care cad sub incidența dreptului intern).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A se vedea comentariile de la pct. 24 din prezentul tabel.</p>
	30.	<p>Condițiile aplicabile în ceea ce privește consimțământul copiilor în legătură cu serviciile societății informaționale prevăzute în art. 8 al proiectului național, prevăd o vârstă inferioară celei stabilite de actul UE în art. 8 (1) (14 ani). Astfel, deși Regulamentul permite statelor să stabilească o vârstă inferioară celei de 16 ani, dar nu mai mică de 13 ani în ceea ce privește consimțământul copiilor în legătură cu serviciile societății informaționale, remarcăm că statele UE nu au aplicat o abordare unificată la acest subiect. Totuși, reieșind din constatările Comisiei Europene, aplicarea tratamentului diferențiat nu corespunde obiectivului general al Regulamentului în ceea ce privește asigurarea protecției egale atât a beneficiarilor, cât și a prestatorilor de servicii din toate statele Uniunii. Reieșind din cele expuse, considerăm necesară o</p>	<p>Precizare</p> <p>A se vedea comentariile de la pct. 296 din prezentul tabel.</p>

	analiză suplimentară a transpunerii prevederii opționale preluate.	
31.	<p>Pentru respectarea principiilor coerenței și predictibilității normei juridice, precum și a ierarhiei actelor normative, la elaborarea actului normativ național, se va evita preluarea și utilizarea cuvintelor „pot fi menținute”, „pot fi introduse”, „stabilite de organisme naționale competente”, „unei autorități de stat”, „CNPDCP poate să adopte”, „măsuri legislative naționale” etc. De ex. actul UE pune la dispoziția statului 2 opțiuni: menținerea prin transpunere a prevederilor existente în regulamentul UE sau introducerea unor reglementări (condiții, restricții) suplimentare (privind prelucrarea datelor genetice, biometrice etc.) Astfel, pentru aceste cazuri fie sunt menținute cerințele generale prevăzute de lege, fie sunt elaborate și incluse cerințe și restricții normative suplimentare. În consecință, autorul urmează să asigure o transpunere, prin reformulare și să definească măsurile normative naționale. Mai mult decât atât, în cazul existenței acestor cerințe în cadrul legal în vigoare, urmează a fi incluse trimiterile corespunzătoare la actele normative speciale.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederile proiectului de lege sunt ajustate corespunzător.</p>
32.	<p>Suplimentar menționăm că, în cazul prevederilor legale care statuează elaborarea unor norme noi ca urmare a aprobării proiectului național (de ex. actele normative prevăzute la art. 54 „Norme privind instituirea autorității de supraveghere”, art. 65 „Sanțiuni”, art. 66 „Prelucrarea și libertatea de exprimare și informare”, art. 67 „prelucrarea și accesul public la documentele oficiale”, art. 69. „Prelucrarea în contextul ocupării unui loc de muncă”, art. 72. „Normele existente în domeniul protecției datelor pentru biserici și asociații religioase” etc.) se va face referința corespunzătoare</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile respective au fost revizuite prin instituirea unor reglementări substantive în prezentul proiect de lege.</p>

		în Compartimentul 8 al tabelului de concordanță cu indicarea actului normativ planificat, iar în cazul identificării normei în cadrul juridic național existent, se va include trimiterea la aceasta în Compartimentul 5 al tabelului de concordanță.	
33.		Prevederile naționale privind prelucrarea de date cu caracter personal referitoare la condamnări penale și infracțiuni din art. 10 sunt similare celor UE. Totuși, considerăm oportun de a specifica „autoritatea” responsabilă de controlul acestor acțiuni. Menționăm că, în UE, prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul aplicării legii este reglementată de un instrument juridic specific, Directiva (UE) 2016/680.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Art. 10 din <i>RGPD</i> are o existență normativă autonomă și separată de reglementările din <i>Directiva (UE) 2016/680</i>.</p> <p>Or, această normă vizează:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) prelucrarea datelor cu caracter personal de către autorități publice care nu se încadrează în noțiunea de „<i>autorități competente</i>”, în sensul art. 3 (7) din directiva nominalizată; b) prelucrarea datelor cu caracter personal în alte scopuri decât cele prevăzute la art. 1 alin. (1) din directiva nominalizată.³¹
34.		Prevederile privind obligațiile generale ale operatorului și persoanei împuternicite de operator au fost preluate prin art. 24 - 31 (Cap. IV „Operatorul și persoana împuternicită de operator”) în corespundere cu prevederile din art. 24 - 31 ale actului UE. Totuși, în măsura în care a fost preluată prevederea opțională privind adoptarea clauzelor contractuale standard pentru aspectele menționate la alin. (1) și (4) din art. 28, considerăm oportun de a institui obligația elaborării acestora de către CNPDCP (autoritate de supraveghere), prin excluderea cuvântului „poate” din textul alin. (7).	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
35.		Evaluarea impactului asupra protecției datelor și consultarea prealabilă a fost reglementată în proiectul național prin art. 35 - 36 (Cap. IV „Operatorul și persoana împuternicită de operator”)	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Această prevedere a fost exclusă din proiectul de lege, deoarece este superfluă.</p>

³¹ Christopher Kuner et al., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, Oxford University Press, 2020, p. 386.

	<p>similar prevederilor art. 35 - 36 din actul UE. Totodată, menționăm că, în cazul în care prin art. 35 (10) a fost preluată excepția privind necesitatea efectuării unei evaluări înaintea desfășurării activităților de prelucrare, obligația urmează a fi stabilită prin actul național examinat. Totodată, reieșind din obiectul și domeniul de aplicare al actului național supus examinării, derogarea prevăzută în art. 36 (5) urmează a fi stabilită la fel prin acesta.</p>	
36.	<p>Prevederile privind transferurile de date cu caracter personal către țările terțe sau organizații internaționale, prevăzute în Cap. V al Regulamentului RGPD au fost preluate și reformulate prin dispozițiile art. 44 - 50 ale proiectului național (Cap. V „Transferurile de date” ale proiectului național: principii generale, transferul în temeiul unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție, transferul în baza unor garanții adecvate, reguli corporatiste obligatorii). Totodată, menționăm necesitatea preluării și a prevederilor privind termenele de valabilitate ale autorizațiilor acordate de CNPDCP în temeiul art. 46 al proiectului național.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Art. 46 alin. (5) din <i>RGPD</i> se transpune în dispozițiile tranzitorii ale proiectului de lege, la art. 89 alin. (5).</p>
37.	<p>Prin art. 51 - 58 (Cap. VI „Autorități de supraveghere independente”) ale proiectului național sunt stabilite autoritățile de supraveghere independente, statutul acestora, abilitățile, sarcinile și competențele, inclusiv, corective ale acestora în corespundere cu prevederile art. 51 - 59 ale actului UE. Astfel, în calitate de Autoritate de supraveghere națională este desemnată CNPDCP, iar în cazurile prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești, în cadrul exercitării sarcinilor sale obligațiile de supraveghere au fost atribuite – Consiliului Superior al Magistraturii, în</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>

	<p>conformitate cu prevederile art. 55 (3) și Recitalului (20) ale actului UE. Menționăm că, regulamentul UE permite statelor desemnarea unei sau mai multor autorități de supraveghere independente responsabile de monitorizarea aplicării legii, astfel, prin art. 51 (1) a), actul național instituie o singură autoritate de supraveghere națională și stabilește condițiile generale aplicabile membrilor în conformitate cu prevederile art. 53 al actului UE. În context, normele diferențiate aplicabile autorității de supraveghere principale nu au fost preluate de proiectul național. Totodată, actul UE în art. 54 prevede că cerințele privind instituirea autorităților sunt stabilite prin lege, iar actul național examinat nu conține careva norme în acest sens. Menționăm că, structura și organizarea activității CNPDCP va fi adoptată prin HP, astfel, nu este clar prin ce legi vor fi stabilite normele privind instituirea autorității de supraveghere preluate prin art. 54 al proiectului național.</p>	
38.	<p>Nu au fost transpuse prevederile privind dreptul la despăgubiri și răspundere ca urmare a încălcării legii în corespundere cu prevederile art. 82 al actului UE.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Capitolul VIII este completat cu prevederea în cauză.</p>
39.	<p>Art. 83 din RGPD împuternicește autoritățile de supraveghere ale statelor membre să impună amenzi administrative pentru încălcarea regulamentului. Valoarea amenzilor și aspectele pe care autoritățile naționale le iau în considerare atunci când decid să impună o amendă, precum și plafoanele maxime totale ale acestei amenzi sunt prevăzute, de asemenea, la art. 83. Astfel, regimul de sancționare este armonizat la nivelul UE. RGPD adoptă o abordare graduală a amenzilor. Autoritățile de supraveghere au competența de a impune, pentru încălcări ale regulamentului, amenzi administrative</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Mărimea amenzilor prevăzute în prezentul proiect de lege țin cont de specificul economiei naționale.</p> <p>A se vedea, în acest sens, obiecțiile și comentariile de la pct. 416 din prezentul tabel.</p>

	<p>de până la 20 000 000 EUR sau, în cazul unei întreprinderi, de până la 4 % din cifra de afaceri mondială totală anuală, luându-se în calcul cea mai mare valoare. Printre încălcările care pot determina această valoare a amenzii se numără încălcări ale principiilor de bază pentru prelucrare, inclusiv, condițiile privind consimțământul, încălcările drepturilor persoanelor vizate și ale dispozițiilor regulamentului care reglementează transferul datelor cu caracter personal către destinatari din țări terțe. Pentru alte încălcări, autoritățile de supraveghere pot impune amenzi de până la 10 000 000 EUR sau, în cazul unei întreprinderi, de până la 2 % din cifra de afaceri mondială totală anuală, luându-se în calcul cea mai mare valoare. Actul național, însă prevede o limită maximă mai mică a valorii amenzilor administrative aceste fiind de 2 000 000 MDL și 4 000 000 MDL (art. 64 (4), (5) și (6)). Totodată, menționăm că actul UE specifică și lasă la latitudinea statului să decidă dacă și în ce măsură amenzile administrative pot fi impuse autorităților publice, totuși, autorul a preluat prin proiectul național aplicarea în egală măsură a amenzilor administrative atât pentru sectorul privat, cât și pentru cel public.</p>	
40.	<p>Reconcilierea dintre dreptul la protecția datelor cu caracter personal și libertatea de exprimare și informare este realizată prin transpunerea în art. 66 a prevederilor și derogărilor prevăzute în art. 85 al actului UE, în măsura în care acestea sunt necesare pentru a stabili un echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal și libertatea de exprimare și de informare. Totodată, evidențiem că mecanismul de echilibrare între dreptul la protecția datelor și dreptul la libertatea de exprimare urmează a fi stabilit de legislația națională specială în</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În concordanță cu art. 85 din <i>RGPD</i>, mecanismul de echilibrare a drepturilor concurente va fi reglementat detaliat și comprehensiv prin intermediul prezentei legi.</p> <p>A se vedea, în acest sens, comentariile de la pct. 403 din prezentul tabel.</p>

	domeniu, cu includerea trimiterilor corespunzătoare în proiectul național.	
41.	Evidențiem că, din momentul preluării prin art. 67 al proiectului național a dispozițiilor art. 86 ale RGPD, se impune obligația reglementării și instituirii unui mecanism de echilibrare între dreptul la protecția datelor și accesul public la informațiile de interes public. În context, prevederile art. 67 din proiect urmează a fi revizuite și ajustate în corespundere cu dispozițiile art. 8 și 9 ale Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, care reglementează mecanismul de reconciliere dintre dreptul la protecția datelor cu caracter personal și dreptul de acces la informațiile de interes public.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea respectivă este ajustată prin stabilirea referinței la <i>Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.</i></p>
42.	Prevederile privind prelucrarea unui număr de identificare național, prelucrarea în contextul ocupării unui loc de muncă, prelucrarea în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică, istorică sau scopuri statistice, păstrarea confidențialității și normele existente în domeniul datelor pentru biserici și asociații religioase au fost preluate de proiectul național prin art. 68 - 72 în conformitate cu art. 87 - 91 ale actului UE. Totodată, reieșind din cadrul național existent în domeniu se va revedea textul articolelor cu includerea trimiterii legale în acestea.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile respective au fost revizuite prin introducerea unor reglementări substantive concrete. În partea ce ține de articolele care transpun art. 88 și 91 din <i>RGPD</i> – acestea au fost excluse.</p>
43.	RGPD oferă statelor posibilitatea de a detalia aplicarea sa într-un număr limitat de domenii. Această marjă de manevră oferită legislației naționale este diferită de obligația de a pune în aplicare anumite dispoziții ale RGPD. Astfel, acestea sunt supuse condițiilor și limitărilor prevăzute de RGPD și nu permit un regim național paralel de protecție a datelor. Statele au obligația de a modifica și abroga legislația națională de protecție	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile menționate au fost revizuite sau excluse din prezentul proiect de lege.</p>

a datelor, inclusiv legislația sectorială, în legătură cu aspectele circumscrise protecției datelor, în măsura în care acest lucru este necesar pentru coerență și pentru a asigura înțelegerea dispozițiilor naționale de către persoanele cărora li se aplică acestea. În context, menționăm că proiectul național a preluat angajamentul de a adapta cadrul național pe următoarele domenii: Adaptarea aplicării dispozițiilor cu privire la prelucrare în vederea respectării unei obligații legale sau a unei sarcini publice, inclusiv cu privire la situațiile specifice de prelucrare prevăzute în capitolul IX art. 6, alin. (2) și (3); Stabilirea vârstei minime între 13 și 16 ani art. 8, alin. (1); Menținerea sau introducerea unor condiții suplimentare, inclusiv a unor limitări, de prelucrare a datelor genetice, a datelor biometrice sau a datelor privind sănătatea art. 9, alin. (4); Obținerea sau divulgarea datelor prevăzută în mod expres de lege sau în legătură cu un secret profesional reglementat prin lege art. 14, alin. (5), lit. c) și d); Autorizarea procesului decizional automatizat prin derogare de la interdicția cu caracter general art. 22, alin. (2), lit. b); Restricțiile de la articolul 12 la articolul 22, articolul 34 și dispozițiile corespunzătoare de la articolul 5, după caz și dacă este proporțional pentru a asigura obiectivele importante enumerate exhaustiv art. 23, alin. (1); Cerința ca operatorii să se consulte cu autoritatea pentru protecția datelor sau să obțină autorizarea din partea acesteia în legătură cu prelucrarea datelor în vederea îndeplinirii unei sarcini exercitate de aceștia în interes public art. 36, alin. (5); Desemnarea unui responsabil cu protecția datelor în alte cazuri decât cele prevăzute la articolul 37 alin. (1) (4); Limite asupra transferurilor unor categorii specifice de date cu caracter persona art.

	<p>49, alin. (5); Autorizarea organizațiilor din domeniul protecției vieții private de a înainta plângeri și acțiuni în justiție independent de mandatul unei persoane vizate art. 80, alin. (2); Reconcilierea dintre accesul public la documente oficiale și dreptul la protecția datelor cu caracter personal art.86; Condiții specifice de prelucrare a unui număr de identificare național art. 87; Norme mai detaliate pentru prelucrarea datelor cu caracter personal ale angajaților art. 88; Derogări de la drepturile specificate ale persoanelor vizate în măsura în care drepturile respective sunt de natură să facă imposibilă sau să afecteze în mod grav realizarea scopurilor specifice art. 89, alineatul (2) și (3); Norme specifice cu privire la competențele de investigare ale autorităților pentru protecția datelor în legătură cu operatori sau persoane împuternicite de operatori care au obligația de a păstra secretul profesional art. 90). Astfel, în condițiile în care proiectul național a preluat și urmează să implementeze clauze de specificare facultative la nivelul legislației naționale speciale, evaluarea gradului general de compatibilitate al Regulamentului poate fi realizată doar după evaluarea compatibilității măsurilor normative naționale existente sau planificate pentru a fi elaborate pe domeniile menționate supra.</p>	
44.	<p>Ținând cont de prevederile art. 31, alin (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din HG 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea, clauza de armonizare va fi inserată după preambul și clauza de adoptare a legii, în conformitate cu modelul stabilit în Anexa nr. 2 la Regulament, și se va expune în următoarea redacție:</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prezentul proiect de lege a fost revizuit substanțial, astfel încât asigură o transpunere deplină a <i>RGPD</i>-ului.</p>

	<p>Prezenta lege transpune parțial Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 119/1 din 4 mai 2016.</p>	
	<p>45. În rezultatul examinării Tabelului de concordanță privind corespunderea acestuia cerințelor legale stabilite pentru acestea în HG nr. 1171/2018, prezentăm următoarele observații, care urmează a fi luate în considerare la definitivarea acestuia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gradul general de compatibilitate dintre actul UE care constituie obiect al transpunerii și proiectul de act normativ național care transpune normele Regulamentului RGPD menționat în Compartimentul 3, se va modifica prin calificativul de compatibilitate „parțial compatibil”; - textul inserat în tabelul de concordanță la Compartimentul 5 „Proiectul de act normativ național” nu corespunde textului proiectului național prezentat spre examinare (a se vedea, de ex. art. 8 al actului UE și corespondentul național art. 8; art. 63 inclus în tabelul de concordanță lipsește din textul proiectului național etc.). În context, Compartimentul 5 al Tabelului de concordanță urmează a fi actualizat; - în textul proiectului de act normativ se conțin referințe la actele normative care urmează a fi elaborate pentru punerea în aplicare a dispozițiilor acestui act. În context, se vor face mențiunile corespunzătoare în Compartimentul 8 al Tabelului de concordanță, cu includerea actului planificat și a termenelor preconizate pentru realizarea acestor acțiuni. 	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Tabelul de concordanță este ajustat în conformitate cu modificările proiectului de lege.</p> <p>În partea ce ține de gradul general de compatibilitate, prezentul proiect de lege a fost revizuit substanțial, astfel încât asigură o transpunere deplină a <i>RGPD</i>-ului.</p>

		De asemenea, în conformitate prevederile pct. 53 din Regulamentul privind armonizarea, Tabelul de concordanță actualizat urmează a fi prezentat în format electronic, în termen de 20 zile de la aprobarea proiectului de act normativ Cancelariei de Stat (Centrului de armonizare a legislației) pentru a fi inclus în baza de date a legislației naționale armonizate.	
Ministerul Afacerilor Interne	46.	În clauza de armonizare a proiectului actului normativ urmează a fi indicat seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care a fost publicat actul Uniunii Europene care se transpune, pentru a corespunde exigențelor stabilite de art. 44 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	47.	Pe tot parcursul proiectului, se consideră oportună substituirea cuvântului „alineat” cu cuvântul „alin.” în forma abreviată, or, utilizarea acestuia se va face în mod uniform pe întreg cuprinsul proiectului.	Se acceptă Prevederile se modifică în modul corespunzător.
	48.	Pe tot parcursul proiectului, cuvintele „ținând seama”, „se încurajează”, „organism” și „cifra de afaceri mondială” se propune a se revizui, or, conform art. 54 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se va evita folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu.	Se acceptă Prevederile se modifică în modul corespunzător.
	49.	La art. 2: - alin. (2) lit. b), cuvintele „siguranței publice” de înlocuit cu sintagma „securității publice” pentru a corespunde noțiunilor utilizate în capitolul XIII din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV/2002. - alin. (2) lit. b), de substituit cuvintele „în scopul” cu sintagma „în domeniul”, de asemenea de suplinit	Se acceptă parțial Cuvântul „siguranței” este substituit cu cuvântul „securității”, în conformitate cu terminologia utilizată și în <i>Directiva (UE) 2016/680</i> . În partea ce ține de contravenții, precizăm că directiva nominalizată <i>supra</i> nu se aplică în cazul contravențiilor.

	după cuvintele „urmăririi penale a infracțiunilor” cu sintagma „și constatării și examinării contravențiilor”, totodată de suplinit după cuvintele „executării sancțiunilor penale” cu sintagma „și contravenționale”.	
50.	La fel, se recomandă înlocuirea în conținutul proiectului a cuvintelor „domestice”, „organism”, „titularul răspunderii părintești”, „mod manifest”, „scop lucrativ” „amendă administrativă”, „exercițiu financiar”, „exercițiu fiscal”, „număr de identificare național” cu noțiunile și termenii care se regăsesc în actele normative actuale ale Republicii Moldova. Spre exemplu la art.4 din Legea concurenței nr.183/2012 este definită și explicată semnificația noțiunii „cifră totală de afaceri”, care ar putea fi preluată și utilizată în conținutul proiectului.	Se acceptă Prevederile se modifică în modul corespunzător.
51.	La art. 3 alin. (1), de exclus cuvintele „unui sediu al”, iar după cuvintele „împuternicite de operator” de completat cu cuvintele „care au sediul”;	Nu se acceptă Este imperativă reglementarea faptului că legea se aplică în contextul activităților unui anumit sediu (eng. <i>establishment</i>) al unui operator sau al unei persoane împuternicite de operator, nu și în privința oricăror activități ale persoanelor stabilite în Republica Moldova. A se vedea, în acest sens, Orientările Comitetului European pentru Protecția Datelor referitor la domeniul de aplicare teritorial al <i>RGPD</i> -ului. ³²
52.	La art. 3 alin. (2), cuvintele „este stabilit(ă)” de înlocuit cu cuvintele „are sediul”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
53.	La art. 4 din proiect propunem ca noțiunile să nu fie enumerate or, regulile de tehnică legislativă nu prevăd enumerarea acestora.	Se acceptă Prevederile se modifică în modul corespunzător.
54.	De asemenea la art.4 alin.(1) de completat cu două poziții noi în care să fie definite noțiunile	Se acceptă parțial

³² *Guidelines 3/2018 on the territorial scope of the GDPR (Article 3)*, European Data Protection Board, 2018, pp. 5-13:
https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_3_2018_territorial_scope_after_public_consultation_en_1.pdf

	„persoană vizată”, „inspectori de protecție a datelor”, noțiuni care sunt utilizate în conținutul proiectului, fără a fi explicat sensul acestora.	Clarificarea noțiunii de „ <i>persoană vizată</i> ” este oferită în contextul definirii noțiunii de „ <i>date cu caracter personal</i> ”. În ceea ce ține de noțiunea de „ <i>inspector de protecție a datelor</i> ”, aceasta se definește la art. 68 din prezentul proiect de lege.
55.	Se denotă necesitatea revizuirii structurării normative a art. 5, art. 23 alin. (2) și art. 74 alin. (10) din proiect dat fiind faptul că numerotarea elementelor structurale ale proiectului actului normativ trebuie să fie continuă de la începutul și până la sfârșitul actului, expusă în mod comprehensiv.	Se acceptă Prevederile se modifică în modul corespunzător.
56.	Prevederile art. 5 sunt echivoce, deoarece în redacția propusă de autor acestea nu conțin reglementări ale caracteristicilor datelor cu caracter personal.	Nu se acceptă Art. 5 reglementează principiile prelucrării datelor cu caracter personal, care, prin definiție, au caracter general. Principiile respective sunt dezvoltate prin intermediul reglementărilor subsecvente ale proiectului de lege.
57.	În conținutul art. 5 se sugerează definirea fiecărui principiu separat, or obiectul nemijlocit al proiectului sunt datele cu caracter personal, iar orice prelucrare a lor aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului.	Nu se acceptă A se vedea comentariile expuse <i>supra</i> .
58.	La art. 5, după titlu, de exclus cuvintele „Datele cu caracter personal sunt”;	Precizare Art. 5 a fost revizuit.
59.	La art. 5 alin. (2), de înlocuit cu litera „g)” cu următorul conținut: „g) principiul responsabilității – operatorul este responsabil de respectarea principiilor menționate la lit. a) – lit. f) și poate demonstra această respectare.”	Precizare Art. 5 a fost revizuit.
60.	La art. 9 alin. (2) lit. d), cuvintele „organism fără scop lucrativ” de înlocuit cu cuvintele „organizație necomercială”, pentru a corespunde noțiunii utilizate în Legea nr.86/2020 cu privire la organizațiile	Precizare Art. 9 alin. (2) lit. d) nu se referă doar la organizațiile necomerciale, dar și la alte organisme fără scop lucrativ.

	necomerciale. Propunere valabilă și pentru art.62 alin.(1);	
61.	La art. 9 de exclus dubla enumerare a alin. (3) și alin. (4).	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
62.	La art.11 alin.(2) sintagma „alin.1(1) din prezentul articol” de înlocuit cu sintagma „alin.(1)”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
63.	La art.13 alin.(4) se propune expunerea în următoarea redacție: „(4) Alin.(1), (2) și (3) nu se aplică dacă și în măsura în care persoana vizată deține deja informațiile respective sau obținerea ori divulgarea datelor este prevăzută în mod expres în actele normative sub incidența căruia intră operatorul.”	Nu se acceptă Formularea propusă nu corespunde cu art. 13 alin. (4) din <i>RGPD</i> .
64.	La art.15 alin.(3) norma urmează a fi concretizată. Nu este înțeles ce reprezintă în sine o copie a datelor cu caracter personal, or, copia poate fi efectuată de pe purtătorul de informații pe suport de hârtie, iar în cazul sistemelor informaționale acestea pot fi furnizate sub formă de extras. Totodată, deși nu este statuat expres, se prezumă că aceste copii se furnizează gratuit deși în foarte multe cazuri extrasele furnizate de entitățile publice, potrivit cadrului normativ, se furnizează contra plată. Suplimentar, în scopul neadmiterii utilizării excesive de către persoanele vizate a acestui drept și a prevenirii poverii administrative excesive, inclusiv blocării activității operatorului, urmează a institui faptul că uzarea de acest drept este gratuită o dată într-o perioadă de timp determinată (ex. o dată în 6 luni sau o dată per an), în rest furnizarea acestor informații să fie contra cost.	Precizare Referitor la forma copiilor datelor cu caracter personal, acestea trebuie să fie conforme cu cerințele generale prevăzute la art. 12 din proiectul de lege, <i>i.e.</i> să fie furnizate în scris sau prin alte mijloace, (inclusiv, dacă este oportun, în format electronic), precum și să fie inteligibile și ușor accesibile. În ceea ce ține de stabilirea unor plăți pentru furnizarea copiilor, precizăm faptul că norma respectivă prevede expres că operatorul poate percepe o taxă rezonabilă, bazată pe costurile administrative (<i>i.e.</i> în special dacă această taxă este prevăzută de actele normative).
65.	La art.18 alin.(2) limitarea dreptului operatorului doar la operațiunea de stocare a datelor cu caracter personal urmează a fi examinată suplimentar prin prisma alin.(1) lit. a) al aceluiași articol, reieșind din principiul exactității reglementat de proiect, dar și	Precizare Prevederea respectivă este în corespundere deplină cu art. 18 alin. (2) din <i>RGPD</i> .

	prin prisma cadrului normativ special, dezvoltat constant din momentul ratificării Convenției ETS 108.	
66.	La art.20 alin.(3), propoziția a doua trebuie să fie inserată în alineat separat ca derogare distinctă.	Nu se acceptă Reglementarea acestei derogări în cadrul alin. (3) este mai oportună, deoarece este mai clară și previzibilă pentru destinatarul normei juridice.
67.	Nu sunt clare prevederile art. 21 alin. (1) deoarece textul „în temeiul art. 6 alin. (1) lit. e) sau f) sau al art. 6 alin. (1)” face trimitere la aceeași normă din proiect, respectiv caracterul acesteia devine arbitrar și generează incertitudini de aplicare.	Se acceptă A se vedea obiecția și comentariile de la pct. 312 din prezentul tabel.
68.	La art.21 alin.(1) sintagma „legitime și imperioase” este interpretabilă. Aici urmează a concretiza faptul că dacă prelucrarea este prevăzută de cadrul normativ, calificarea normei ca fiind imperioasă este de prisos.	Se acceptă Noțiunea „ <i>imperioase</i> ” se substituie cu noțiunea „ <i>convingătoare</i> ”, precum noțiunea utilizată în versiunea engleză a <i>RGPD</i> -ului (eng. <i>compelling</i>).
69.	La art. 23 alin. (1), sintagmele „pot restricționa printr-o măsură legislativă domeniul” are un caracter de concretizare a normelor, ceea ce este inadmisibil în actele legislative.	Se acceptă Prevederea a fost revizuită conceptual.
70.	La art. 23 alin. (1) lit. d), de substituit cuvintele „ în scopul” cu sintagma „ în domeniul”, de asemenea de suplinit după cuvintele „ urmării penale a infracțiunilor” cu sintagma „și constatării și examinării contravențiilor”, totodată de suplinit după cuvintele „executării sancțiunilor penale” cu sintagma „ și contravenționale”.	Precizare Prevederea respectivă este în corespundere cu norma corelativă din <i>RGPD</i> .
71.	La art.26 urmează a fi efectuată o completare prin reglementarea cazurilor când în calitate de operatori asociați sunt determinate mai multe entități publice în temeiul cadrului normativ.	Precizare Aspectele respective cad sub incidența redacției actuale a art. 26. Or, conceptul de „operator” cuprinde, <i>inter alia</i> , și autoritățile publice.
72.	Art.30 alin.(3) se propune a fi expus în următoarea redacție: „(3) Evidențele prevăzute la alin.(1) și (2) se țin în scris sau în format electronic.”	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

	73. La art.35 alin.(2) sintagma „dacă acesta a fost desemnat”, urmează a fi exclusă.	Nu se acceptă Modificarea propusă nu corespunde cu prevederea de la art. 35 alin. (2) din <i>RGPD</i> .
	74. Se consideră oportună revizuirea art. 40 alin. (3), or acesta face trimitere la alin. (9) din același articol care nu există.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	75. La art.51 nu este clară logica desemnării a două autorități de supraveghere și în plus ridică semne de întrebare de ce sectorul judiciar deține autoritate de supraveghere iar cel polițienesc nu are autoritate de supraveghere, reieșind din prevederile articolului 41 din Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.	Precizare Articolul respectiv, precum și capitolul din care face parte, sunt modificate conceptual. A se vedea obiecția și comentariile de la pct. 6 din prezentul tabel.
	76. Conținutul art. 55 alin. (4) se propune de al armoniza cu rigorile prevăzute în Titlul II „Executarea actelor administrative individuale și a contractelor administrative” Capitolul I și III din Codul administrativ.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	77. În conținutul proiectului nu se regăsește articolul cu numărul 63.	Se acceptă Numerotarea articolelor este ajustată.
	78. Conform art.1 alin.(1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI/2008, în conținutul acestuia urmează să se regăsească faptele ce constituie contravenții și sancțiunile contravenționale. Prin urmare, din capitolul VII al proiectului urmează a fi excluse prevederile care indică faptele pentru care urmează a fi aplicată o sancțiune pecuniară, cuantumul acesteia și operarea modificărilor corespunzătoare la Codul	Se acceptă parțial Amenzile prevăzute de prezentul proiect de lege au caracter administrativ, nu contravențional. În ceea ce ține de cuantumul amenzilor, acestea sunt reduse.

	<p>contravențional. Indicăm că la art.423⁴ alin.(1) din Codul contravențional este indicată competența de constatare a contravențiilor de către Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care deține și calitatea de autoritate de supraveghere, conform proiectului. La fel, urmează a fi revăzut cuantumul amenzilor pentru încălcările indicate în conținutul proiectului legii (amenzile în sumă de 4 000 000 sau 4% din cifra de afaceri constituie sume impunătoare în cazul Republicii Moldova) și excluderea răspunderii autorităților publice care efectuează prelucrarea datelor cu caracter personal în scopul executării atribuțiilor stabilite de actele normative.</p>	
79.	<p>Conținutul art. 64 și art. 65 se propune de al armoniza, cu rigorile prevăzute în Titlul VII „Etapile procedurii administrative” Capitolul I și VI din Codul administrativ.</p>	<p>Precizare Prevederile respective reprezintă norme juridice speciale în raport cu normele generale ale <i>Codului administrativ</i>.</p>
80.	<p>Art.66 alin.(1) nu corespunde prevederilor art.3 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reprezentând un text steril din punct de vedere al încărcăturii normative.</p>	<p>Se acceptă Alineatul respectiv este exclus din textul articolului.</p>
81.	<p>Art.66 alin.(2) nu corespunde principiilor predictibilității și accesibilității ale procesului de legiferare statuate de art.3 alin.(1) lit. d) și e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Mai mult, totalitatea derogărilor reglementate de articolul în cauză, în pofida faptului că drepturile fundamentale statuate de art. 28, 32 și 34 consfințite prin Legea Supremă sunt drepturi neabsolute și concurente, înclină balanța în defavoarea dreptului la viață intimă, familială și privată care este obiectul de bază al reglementărilor propuse de proiect. Pe cale de consecință se recomandă identificarea și reglementarea concisă a derogărilor sau abandonarea ideii menținerii unor astfel de texte nebuloase.</p>	<p>Se acceptă A se vedea obiecția și comentariile de la pct. 403 din prezentul tabel.</p>

82.	<p>Conținutul art. 74, art.75 și art.76 se propune de al armoniza cu rigorile prevăzute în Titlul II „Executarea actelor administrative individuale și a contractelor administrative” Capitolul II și III din Codul administrativ.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile respective reprezintă norme juridice speciale în raport cu normele generale ale <i>Codului administrativ</i>.</p>
83.	<p>La art.80 alin.(2) cuvântul „Centrului” de înlocuit cu abrevierea „CNPDCP”. Propunere valabilă și pentru art.81 alin.(1) lit. j), art.85 alin.(2).</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În tot cuprinsul proiectului de lege se va utiliza cuvântul „Centrul”.</p>
84.	<p>Subsidiar, este necesar de remarcat, în caz că se abrogă Legea nr.133/2011, norma prevăzută în art.87 alin.(9) lit. b) din proiectul de lege pre citat, rămâne nereglementat activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept, în domeniul de competență a protecției datelor cu caracter personal.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Aceste aspecte vor fi reglementate prin proiectul de lege care va transpune <i>Directiva (UE) 2016/680</i>.</p>
85.	<p>Nota informativă nu este întocmită în conformitate cu anexa nr. 1 din Legea nr. 100/2017, lipsind compartimentele „Avizarea și consultarea publică a proiectului”.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În conformitate cu art. 30 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă cuprinde cel puțin următoarele compartimente:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite; c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene; d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi; e) fundamentarea economico-financiară; f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare; g) avizarea și consultarea publică a proiectului; h) constatările expertizei anticorupție; i) constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene;

			<p>j) constatările expertizei juridice; k) constatările altor expertize.</p> <p>Însă, conform alin. (2) al aceluiași articol, compartimentele prevăzute la alin. (1) lit. g)–k) se includ în nota informativă doar dacă, la elaborarea proiectului actului normativ, au fost realizate etapele corespunzătoare. Deci, când proiectul este transmis spre avizare, includerea compartimentelor prevăzute la alin. (1) lit. g)-k) este improprie.</p>
Ministerul Finanțelor	86.	<p>La art.4 alin.(1) lit. k) și pe parcursul proiectului considerăm oportună revizuirea textului ”cifra de afaceri mondială” (de exemplu, în textul ”cifra de afaceri a operatorului de date”), deoarece din noțiunea propusă rezultă că aceasta reprezintă totalul vânzărilor realizate pe parcursul unei anumite perioade de către operatorul de date. La fel, textul ”unui exercițiu fiscal” se propune de substituit cu textul ”unui an fiscal”, care potrivit art.5 pct.41) din Codul Fiscal nr.1163/1997, reprezintă un an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
	87.	<p>La art. 52 alin. (6) urmează a fi exclus textul „și că dispune de bugete anuale distincte, publice, care pot face parte din bugetul general de stat sau național”. Totodată, se propune de inclus un alineat nou cu următorul conținut: “Autoritatea de supraveghere se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală. Bugetul autorității se elaborează și se aprobă conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014”.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
	88.	<p>La art. 52 alin. (7) urmează a fi exclus, deoarece această prevedere este prevăzută deja la alin.(1) al aceluiași articol.</p>	<p>Precizare</p>

		În contextul obiecției și a comentariilor prevăzute la pct. 6 din prezentul tabel, prevederile în cauză sunt revizuite conceptual și substanțial.
89.	La art.66 alin. (2) urmează a fi revizuit, deoarece denumirea unor capitole nu corespunde denumirii capitolelor corespunzătoare din proiect (de exemplu, capitolele VII și IX).	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
90.	La art. 80 din proiect se statuează prevederi sub aspect de structură prin instituirea funcțiilor de director și 2 directori adjuncți supuși reglementărilor Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcționari publici cu statut special-inspectorii de protecție a datelor și funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și personal contractual, supus reglementărilor legislației muncii, iar potrivit art. 81 alin.(1) lit. j) din articolul citat supra se instituie dreptul de acordare a gradelor de calificare personalului Centrului. Astfel, acest proiect nu oferă informații adiționale aferente numărului de efectiv de personal al structurii ce se propune a fi create (cu excepția numărului funcțiilor de conducere) pentru a fi posibilă efectuarea unei analize ex-ante sub aspect de cheltuieli, structură etc. Totodată, propunerea de acordare a gradelor de calificare urmează a fi precedată de o argumentare și analiză detaliată privind atribuirea doar la funcțiile expuse supra, potrivit numărului de beneficiari, cu aspecte clare metodologice în vederea stabilirii unor norme, proceduri sau reguli de aplicare în contextul abordat. Respectiv, la această etapă nu este claritate pe marginea mecanismului privind responsabilitii de evaluarea calificării profesionale și atribuirea acestui grad, cerințele privind deținerea și instituirea gradului de calificare profesională prin aprecierea cu	Precizare În conformitate cu art. 12 lit. b) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> , aprobarea sau modificarea structurii organelor și instituțiilor create de Parlament, inclusiv și organizarea activității acestora, se realizează prin hotărâre a Parlamentului. Astfel, art. 57 alin. (2) din proiectul de lege prevede expres că structura și efectivul-limită ale Centrului sunt stabilite printr-o hotărâre a Parlamentului. Prin urmare, efectuarea analizei impactului sub aspectul cheltuielilor din bugetul de stat va fi realizată în contextul elaborării și promovării proiectului hotărârii în cauză.

	<p>plata acestuia. Prin urmare, compartimentul fundamentarea economico-financiară din Nota informativă la proiectul de lege vizat supra, conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nu conține informații detaliate ce țin de descrierea impactului economico-financiar, cu indicarea costurilor la componenta cheltuieli de personal necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ, luând în calcul obiectul de reglementare al propunerilor potrivit eventualei structuri organizaționale, a numărului de unități de personal necesar pentru activitatea Centrului, precum și a măsurilor salariale aplicate. Astfel, potrivit prevederilor art. 17 alin.(2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, se interzice punerea în aplicare a deciziilor care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Mai mult ca atât, potrivit art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.</p>	
91.	<p>La art. 81 alin. (1) lit. j) și art.85 alin.(1) și (2) din proiect urmează a fi examinate suplimentar în contextul art.80 alin. (1) și a impactului financiar asupra bugetului de stat. Pe marginea acestui subiect se consideră necesară și opinia Cancelariei de Stat, care în conformitate cu pct.7 lit. g) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.657/2009, asigură promovarea și realizarea politicii statului în domeniul serviciului public, în special al managementului resurselor umane.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare A se vedea comentariile expuse <i>supra</i>.</p>
92.	<p>Art.86 urmează a fi exclus, deoarece implementarea acestuia va genera majorarea cheltuielilor bugetare, impactul cărora nu este</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă Prevederea respectivă se exclude.</p>

		prevăzut în bugetul de stat, Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.408/2023. În context, comunicăm că eventualele cheltuieli legate de vătămarea corporală urmează a fi suportate conform normelor generale ale legislației în domeniul muncii. Suplimentar, menționăm că persoanele cu funcții de demnitate publică și funcționarii publici beneficiază de garanțiile sociale prevăzute în Legea nr. 199/2010 și Legea nr.158/2008.	
	93.	La art. 87 alin. (7) și (8) urmează a fi excluse, ținând cont de faptul că procedura de formare a bugetului de stat este reglementată de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 și Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 209/2015.	Se acceptă Prevederile respective se exclud.
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	94.	Clauza de armonizare a proiectului de Lege urmează a fi inclusă după clauza de adoptare a proiectului de act, în conformitate cu pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	95.	Totodată, la compartimentul 3 din nota informativă, referința la Agenda de Asociere RM – UE 2017-2019 urmează să fie înlocuită cu Agenda de Asociere RM – UE 2021- 2027, cu ajustarea corespunzătoare a punctelor din conținutul Agendei de Asociere.	Se acceptă Textul se modifică în modul corespunzător.
Agenția de Guvernare Electronică	96.	În art.4 alin.(1) lit. k) să se concretizeze definiția respectivă, care este una defectuoasă.	Se acceptă Prevederea se modifică prin stabilirea referinței la noțiunea și definiția reglementată la art. 4 din <i>Legea concurenței nr. 183/2012</i> .
	97.	În art.4 alin.(1) lit. p) să se completeze și cu opțiunea desemnării reprezentantului și în format	Precizare

		electronic prin mijloace electronice, ținând seama de tehnologiile disponibile.	Desemnarea prin mijloace electronice se încadrează în sensul sintagmei de „ <i>desemnare în scris</i> ”.
	98.	În art.5 primul alineat să se reformuleze, astfel încât să se refere la principiile prelucrării datelor cu caracter personal.	Se acceptă Articolul 5 este revizuit în conformitate cu art. 5 din <i>RGPD</i> .
	99.	În art.9 alin.(3) și (4) să se perfecționeze redacțional prin excluderea dublării numerotării alineatelor respective.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	100.	În art.22 alin.(2) în primul enunț să se specifice dacă cazurile menționate urmează a fi considerate cumulativ sau aparte, pentru asigurarea interpretării și aplicării corecte a norme respective.	Se acceptă Art. 22 alin. (2) lit. b) se completează cu conjuncția „ <i>sau</i> ”.
	101.	În art. 23 alin. (2) să se perfecționeze redacțional, prin expunerea literelor respective în alineate distincte.	Precizare Art. 23 a fost modificat conceptual.
Agencia Servicii Publice	102.	Alineatul 4 articolul 35 se solicită în următoarea redacție: (4) Autoritatea de supraveghere întocmește și publică o listă a tipurilor de operațiuni de prelucrare care fac obiectul cerinței de efectuare a unei evaluări a impactului asupra protecției datelor, în conformitate cu alin. (1), precum și metodologia specifică de evaluare a impactului asupra protecției datelor pentru fiecare tip de operațiuni de prelucrare.	Precizare Art. 35 alin. (4) nu prevede atribuția autorității de supraveghere de a aproba o metodologie de evaluare a impactului asupra protecției datelor cu caracter personal.
	103.	La fel, solicităm rectificarea gramaticală a următoarelor expuneri: pe tot parcursul textului sintagma „adresa de domiciliu” se va substitui la forma gramaticală corespunzătoare cu „adresa de înregistrare la domiciliu”, iar sintagma „numărul de identificare național” se va substitui la forma gramaticală „număr de identificare unic al persoanei fizice (IDNP)”.	Se acceptă Referitor la noțiunea „ <i>număr de identificare național</i> ”, precizăm că aceasta este definită la art. 4 și include mai multe date de identificare a persoanei fizice (<i>i.e.</i> nu doar numărul de identificare de stat).
	104.	În aceeași ordine de idei solicităm următoarele modificări în textul legii sus-enunțate:	Nu se acceptă Prevederea corelativă din <i>RGPD</i> operează cu sintagma „ <i>în cadrul</i> ”.

	La art. 3, alin. (2) lit. b) – sintagma „în cadrul” de substituit cu sintagma „pe teritoriul”;	
105.	La art. 4 – de introdus definirea noțiunii de „Spațiu Economic European” și „țară terță”;	Precizare Noțiunea de „țară terță” este exclusă din prezentul proiect de lege, iar noțiunea de „Spațiu Economic European” nu necesită o definire separată.
106.	La art. 5, alin. (2) – lipsește numerotarea alineatului (1);	Se acceptă Art. 5 este revizuit.
107.	La art. 12: - alin. (1) – sintagma „dovedită” de substituit cu sintagma „identificată”, iar sintagma „prin alte mijloace” de substituit cu sintagma „prin alte mijloace de identificare”; - alin. (3) – sintagma „un alt format” de substituit cu sintagma „un alt format de furnizare”; - alin. (6) – sintagma „pentru a confirma” de substituit cu sintagma „pentru a stabili”;	Nu se acceptă Redacția actuală a prevederilor în cauză este suficient de clară și previzibilă, fiind conformă cu redacția normelor corelative din <i>RGPD</i> .
108.	La art.21, alin. (5) – nu este clară norma, se solicită o reformulare clară și univocă a viziunii și ideii autorului, în caz contrar norma poate fi tratată ca având un sens ambiguu;	Se acceptă Prevederea se reformulează pentru a asigura claritatea și previzibilitatea acesteia.
109.	La art. 33, alin. (1) – la sfârșitul alineatului sintagma „în cazul în care” de exclus;	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
110.	La art. 68 – în textul articolului sintagma „număr de identificare național” de substituit cu sintagma „numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP)”;	Precizare A se vedea comentariile de la pct. 285 din prezentul tabel.
111.	La art. 72, alin. (1) – sintagma „norme de protecție” de substituit cu sintagma „norme de protecție a datelor cu caracter personal”;	Precizare Articolul respectiv este exclus din prezentul proiect de lege.
112.	La art. 73 alin. (2) lit. a) și la art. 79 alin (3) – cuvintele „adresa de domiciliu” de completat cu cuvintele „/de reședință temporară”, potrivit prevederilor articolului 38 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.	Precizare Prevederile respective au fost revizuite.

	<p>113. Potrivit prevederilor articolului 3 alineatul (4) litera a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune, or proiectul propus spre avizare constituie transpunerea Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.</p> <p>Relevăm, că începând cu data de 14.08.2020 au intrat în vigoare amendamentele referitoare la regimul juridic al copiilor, în special al celor separați de părinți, precum și la formele de reprezentare și de protecție a minorilor, operate prin Legea nr.112/2020 pentru modificarea unor acte normative (Codul familiei nr. 1316/2000, Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, etc.).</p> <p>În conformitate cu prevederile articolul 124, alineatul (1) din Legea nr.140/2013, exercitarea atribuțiilor reprezentantului legal al copilului cu statut de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil rămas fără ocrotire părintească este asigurată de către autoritatea tutelară teritorială, cu excepția copiilor plasați în serviciul tutelă/curatelă, pentru care reprezentantul legal este tutorele/curatorul.</p> <p>Astfel, pe tot textul proiectului cuvintele „titularul răspunderii părintești asupra copilului” de substituit cu textul „reprezentantul legal al copilului”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederile relevante se modifică în modul corespunzător.</p>
--	---	---

	(unul dintre părinți, tutorele, curatorul, autoritatea tutelară teritorială).	
114.	Subsecvent, considerăm oportun de completat articolul 7 ce se referă la condițiile privind consimțământul cu norme privind persoanele/autoritățile îndreptățite să reprezinte subiectul datelor cu caracter personal în funcție de statutul și de forma de protecție a acestuia stabilite în condițiile prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (persoana supusă măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei, imobilizate, aflate la tratament prin constrângere, aflate în arest preventiv sau în detenție; internată într-o instituție medicală și se află în stare gravă (inconștientă, în comă); cu boli mintale sau deficiențe fizice, mintale sau psihologice, aflată la întreținere în instituția de tratament sau în instituția socială asupra căreia nu este instituită măsura de ocrotire sub nicio formă).	Precizare Aspectele respective sunt aplicabile complementar și fără o mențiune specifică în acest sens.
115.	Pe tot textul, cuvintele „număr de identificare” și „număr de identificare național” de substituit cu cuvintele „număr de identificare de stat al persoanei fizice”; Temei: art.4 din Concepția sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al populației”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.333/2002.	Se acceptă Prevederile relevante se modifică în modul corespunzător.
116.	Pe tot textul, cuvintele „persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau alt organism care, singur” de substituit cu cuvintele „persoană fizică sau persoană juridică de drept privat, sau autoritatea publică, orice altă instituție sau organizație care, în mod individual”. Temei: capitolul II din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.	Nu se acceptă Redacția acestei definiții încadrează orice persoană fizică și juridică, dar și orice organism fără personalitate juridică. Prin urmare, nu este necesară ajustarea normei respective.
117.	La articolul 4 alineatul (1) litera p) și articolul 27, de revizuit norma ce se referă la reprezentanții	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

	operatorilor sau ai persoanelor împuternicite de operator care își au sediul doar în statele din Spațiul Economic European. Relevăm, că operatorul poate desemna în scris un reprezentant pentru Republica Moldova și în alte state decât cele membre ale SEE, spre exemplu Elveția care nu face parte din SEE, Marea Britanie care au ieșit din SEE la 01.01.2021, țările membre ale Parteneriatului Estic (Ucraina, Belarus, Georgia, Armenia și Azerbaidjan).	
118.	La articolul 4, se impune dezvoltarea noțiunilor „interes public” și „date personale de interes public”. Noțiunea urmează a delimita cu claritate, limitele de prelucrare a datelor cu caracter personal ale unei persoane, considerate a fi prelucrate în interes public, sarcina care servește unui interes public, precum și autoritatea/persoana care poate aprecia dacă operațiunea de prelucrare este sau nu exercitată în interes public;	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Clarificarea respectivă este stabilită la art. 6 alin. (2) din prezentul proiect de lege.</p> <p>A se vedea, în acest sens, comentariile de la pct. 285 din prezentul tabel.</p>
119.	La articolul 12, alineatul (3) de corelat la prevederile articolului 60 din Codul administrativ nr. 116/2018 referitor la prevederile privind termenul general de soluționare a unei cereri sau prelungirea termenului de examinare a acesteia.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederea respectivă reprezintă o normă specială în raport cu prevederile generale din <i>Codul administrativ</i>.</p>
120.	La articolul 15 alineatul (3), în primul enunț, după cuvintele „o copie” de completat cu cuvintele „sau o informație”, pentru a acoperi toate cazurile de colectare a informației, inclusiv prin introducerea acestora în sisteme informaționale automatizate, fiind imposibilă executarea unei copii a datelor în astfel de situații. În al doilea enunț al aceluiași alineat de exclus cuvântul „alte”, iar după cuvintele „o copie” de completat cu cuvintele „sau informație”;	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Copiile unor date sunt <i>ipso facto</i> informații.</p>
121.	La articolul 73 alineatul (2) litera a) și la articolul 79 alineatul (3), după cuvintele „adresa de domiciliu sau” de completat cu textul „/reședință temporară”.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile respective au fost revizuite.</p>

		Temei: articolul 38 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.	
Banca Națională a Moldovei	122.	Cu titlu de obiecție generică, apreciem drept necesară revizuirea proiectului de lege din perspectiva aplicabilității acestuia autorităților publice independente. Observăm, că anumite instituții juridice din proiect (spre exemplu, normele care vizează competențele de investigații ale autorității de supraveghere prevăzute la art.74 din proiect, sau competențele acesteia de aplicare a amenzilor în raport cu autoritatea publică, potrivit art.64 din proiect) comportă riscul unor ingerințe disproporționate în activitatea autorităților publice independente, venind în contradicție și cu reglementările europene ce vizează statutul unor asemenea autorități (spre exemplu, în cazul băncii centrale, a se vedea prevederile ce vizează independența acesteia la art.130 din Tratatul privind Funcționarea UE și art. 7 din Protocolul nr. 4 privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale). Având în vedere faptul că prevederile corespunzătoare din proiectul de lege nu derivă nemijlocit din Regulamentul UE nr.2016/679 (în continuare - Regulamentul UE) și reprezintă o creație națională, solicităm revederea acestora (a se vedea și explicațiile aduse în acest sens în textul avizului, cu referire la prevederile articolelor din proiect citate supra).	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile prezentei legi se aplică deplin și în privința autorităților publice autonome.</p>
	123.	Considerăm necesară revederea termenului "act normativ"(spre ex., la art.6, 23, 54, 56 și 68), preluat fidel din Regulamentul UE, transpus prin proiectul de lege. Semnalăm că referințele dintr-un act juridic al UE la actele normative ale statelor membre sunt explicate din perspectiva unui mandat generic de reglementare mai detaliată sau derogatorie a unor aspecte, conferit de legiuitorul european legiuitorilor	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Proiectul de lege a fost revizuit în modul corespunzător.</p>

	<p>naționali. Selectarea instrumentului potrivit pentru reglementarea națională rămâne la discreția statului membru, în funcție de tradiția juridică, dreptul intern, norma propriu-zisă de abilitare, precum și alte aspecte relevante. Opinăm că la etapa transpunerii Regulamentului UE, legiuitorul ar trebui să fi identificat, deja, normele care urmează a fi detaliate prin acte subordonate legii (cu precizarea emitentului), precum și normele de la care pot fi admise derogări prin alte acte legislative. Or, proiectul de lege operează cu termenul generic de “acte normative”, fără a preciza categoria acestora. Mai mult, în cazul derogărilor admisibile de la regimul general de protecție a datelor cu caracter personal, autorii proiectului prevăd că asemenea derogări sunt posibile doar în cazul în care sunt satisfăcute anumite exigențe legate de proporționalitatea și necesitatea acestui act într-o societate democratică. O asemenea redacție comportă foarte multe riscuri și dificultăți pentru implementarea practică a legii, conducând la cazuri în care autoritățile publice sau alți subiecții ai legii vor fi în fața a două norme/legi divergente și vor da apreciere unei legi adoptate de Parlament din perspectiva satisfacerii de către aceasta a exigențelor de a fi proporționale și necesare într-un stat democratic. Atenționăm, că legea urmează să fie previzibilă și pasibilă de executare directă, fără a necesita ponderări și evaluări calitative adiționale din partea destinatarului acesteia. Orice criterii și exigențe instituite prin Regulamentul UE pentru reglementările derogatorii urmează a fi aplicate de către emitentul acestor reglementări derogatorii, în speță, Parlamentul, și nu de subiecții legii.</p>	
124.	La art.1 alin.(2), propunem revizuirea necesității normei privind libera circulație în interiorul RM,	Se acceptă

	întrucât înțelegem că în contextul Regulamentului UE transpus în proiect, necesitatea asigurării liberei circulații a datelor ar presupune asigurarea liberei circulații a datelor între țări (între țările UE, între țările UE și țările terțe etc.).	Alineatul respectiv este exclus din prezentul proiect de lege. A se vedea, în acest sens, și comentariile de la pct. 1 din prezentul tabel.
125.	La art. 3 alin. (1) pentru claritate propunem revizuirea textului ” în cadrul activităților unui sediu al unui operator”;	Precizare Pentru a clarifica sensul noțiunii de „sediul”, la art. 4 se introducea definiția acestui concept, în corespundere cu considerentele din recitalul 22 din <i>RGPD</i> , precum și cu orientările directorii expuse de Comitetul European pentru Protecția Datelor. ³³
126.	La art. 3 alin. (2) considerăm că norma nu este suficient de cuprinzătoare și necesită precizat în ce condiții activitatea de prelucrare a datelor este legată de ”monitorizarea comportamentului persoanei vizate”;	Precizare Aspectele respective vor fi detaliate în nota informativă a prezentului proiect de lege.
127.	La art. 3 alin.(3) se va revedea relevanța și aplicabilitatea unei astfel de norme în cadrul legislației naționale.	Se acceptă Prevederea respectivă este reformulată prin concretizarea principalelor ipoteze de aplicare a acesteia (<i>i.e.</i> în cazul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova).
128.	La art.4, în vederea utilizării unei terminologii uniforme, sugerăm corelarea noțiunii ”cifra de afacere mondială” cu noțiunea de ”cifra totală de afaceri” definită, recent, prin Legea nr.199 din 20.07.2023 pentru modificarea Legii concurenței nr.183/2012.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
129.	La art.5 alin.(2), considerăm important a se preciza în ce mod urmează operatorul să demonstreze respectarea principiilor prelucrării datelor cu caracter personal.	Precizare Prevederea corelativă din <i>RGPD</i> nu specifică modalitatea în care operatorul trebuie să demonstreze respectarea principiilor enumerate la art. 5 alin. (1), deoarece acest aspect este într-o strânsă dependență de natura operațiunilor de

³³ *Guidelines 3/2018 on the territorial scope of the GDPR (Article 3)*, European Data Protection Board, 2018, pp. 5-13:
https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_3_2018_territorial_scope_after_public_consultation_en_1.pdf

		<p>prelucrare a datelor și de modul organizatoric de realizare a prelucrării.</p> <p>În mod general, demonstrarea acestor aspecte va putea fi realizată prin intermediul evidențelor activităților de prelucrare (art. 30 din proiectul de lege).</p> <p>Cu toate acestea, pornind de la particularitățile specifice ale fiecărui tip de prelucrare, vor putea fi utilizate orice alte modalități probatorii adecvate (e.g. documentație în scris sau în format electronic).</p>
130.	<p>La art. 6 alin.(2) nu este clar unde pot fi "menținute" sau "introduse" dispozițiile specifice de adaptare a aplicării normelor legii. La fel, nu se înțelege dacă se au în vedere legi speciale, acte emise de autoritățile de supraveghere sau de către operatori. Totodată, considerăm că terminologia utilizată ("dispoziții specifice de adaptare a aplicării normelor") în această normă nu corespunde termenilor uzuali și celor consacrați în Legea nr.100/2017, ceea ce, la fel, poate duce la interpretări multiple. Obiecția în cauză este valabilă și pentru norma de la art.9 alin.(4);</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederea respectivă a fost revizuită.</p> <p>A se vedea, în acest sens, obiecțiile și comentariile de la pct. 285 din prezentul tabel.</p>
131.	<p>La art. 6 alin.(3), ultima frază considerăm că este interpretabilă. Opinăm că nu este clar cine și în ce mod urmează să aprecieze proporționalitatea actului cu scopul urmărit. La fel, considerăm important a se preciza ce fel de acte normative se au în vedere aici: la nivel de lege, act normativ emis de către o autoritate publică, sau emis de operator. În mod similar, obiecția în privința faptului că necesită precizare care "acte normative" se vor avea în vedere este valabilă și pentru norma de la art.29.</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederea respectivă a fost revizuită.</p> <p>A se vedea, în acest sens, obiecțiile și comentariile de la pct. 285 din prezentul tabel.</p>
132.	<p>La fel, la art.9 alin.(3) textul "în temeiul actelor normative sau în temeiul normelor stabilite de organisme naționale competente" necesită a fi clarificat. Considerăm necesar de precizat ce fel de</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea respectivă a fost revizuită.</p> <p>A se vedea, în acest sens, obiecțiile și comentariile de la pct. 300 din prezentul tabel.</p>

	<p>"acte normative" și care "norme stabilite de organisme naționale" se au în vedere. Aici și în restul proiectului, se va reexamina utilizarea noțiunii de "organism" național, termenii consacrați în legislația națională fiind alții – spre ex., "autoritate".</p>	
133.	<p>La art.13 alin.(1) lit.f) și în întreg textul proiectului, în partea ce ține de utilizarea noțiunii de "țară terță", recomandăm examinarea oportunității definirii acesteia, sau eventual substituirea cu termenul "stat străin", or noțiunea de "țară terță" consfințită în dreptul UE drept țară care nu este membru al UE, utilizată în proiect, corelativ cu statul RM pare a fi necorespunzătoare cadrului legal național.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
134.	<p>Potrivit art.21, în coroborare cu art.23 alin.(1) lit.e) și lit.h), înțelegem că se permite, restricționarea prin lege a dreptul la opoziție, spre exemplu, în vederea asigurării funcției de monitorizare a autorității în vederea realizării unor obiective importante, în special în interes economic sau financiar important al RM, inclusiv, în domeniul monetar. În acest context, menționăm că actualmente potrivit art.5 alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei "Subiecții datelor cu caracter personal nu au dreptul de a se opune prelucrării datelor personale circumscrise exercitării atribuțiilor Băncii Naționale prevăzute de prezenta lege.". Pe de altă parte, în partea dispozitivă a art.23 din proiect, este prevăzut că acele restricții "trebuie să respecte esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică", or înțelegem că o astfel de evaluare legiuitorul ar trebui să o realizeze până la stabilirea restricției date. În această ordine de idei, considerăm necesară revizuirea normei de la art.23, pentru a se</p>	<p style="text-align: center;">Precizare Art. 23 asigură o armonizare adecvată cu prevederile normative din legile speciale, inclusiv și <i>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.</i></p>

	<p>asigura faptul că anumite restricții stabilite în legi speciale (cum este norma citată din Legea nr.548/1995) urmează a fi aplicate direct și nu vor fi considerate norme care ar necesita o evaluare suplimentară.</p>	
135.	<p>La art. 23 alin. (1) partea dispozitivă, remarcăm că preluarea exactă a acesteia din Regulamentul UE transpus, redă eronat sensul normei transpuse, care are în vedere situația impunerii restricțiilor respective prin măsuri legislative de către legiuitorul național, or în cazul nostru nu este clar cum trebuie aplicată această normă în special în partea ce ține de formularea ” Actele normative care se aplică operatorului de date [...] pot restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la [...],”;</p>	<p>Se acceptă Art. 23 alin. (1) este revizuit.</p>
136.	<p>La art. 23 alin. (1) lit. h), propunem completarea după textul ”de monitorizare” cu textul ”de supraveghere”, având în vedere că această funcție, la fel, face parte din exercitarea atribuțiilor unei autorități publice.</p>	<p>Precizare Această prevedere este expusă identic precum norma corelativă din <i>RGPD</i>.</p>
137.	<p>La art.27 alin.(3), se va evalua suplimentar, modul în care a fost transpusă norma din Regulamentul UE. Astfel, se va corela cu norma de la art.3 alin.(2) din proiect, unde este stabilit că ”persoanele vizate” se află în RM, or redacția actuală a alin.(3) de la acest articol indicând asupra faptului că persoana vizată ar putea să își aibă sediul și în afara RM. Înțelegem că sensul normei privind numirea unui ”reprezentant pentru RM” de către un operator care nu își are sediul în RM este anume faptul că persoana vizată se află în RM. Aceeași remarcă se referă și la reprezentant, care trebuie să își aibă sediul în RM, fapt ce necesită a fi precizat.</p>	<p>Se acceptă Prevederea respectivă este exclusă din prezentul proiect de lege.</p>
138.	<p>La art.29 considerăm că necesită clarificare dacă prin ”persoană care acționează sub autoritatea</p>	<p>Precizare</p>

	operatorului” se are în vedere și personalul operatorului (altul decât responsabilul de protecția datelor, desemnat conform art.37 din proiect) care în exercitarea atribuțiilor de serviciu prelucrează date cu caracter personal.	Sintagma „ <i>sub autoritatea operatorului</i> ” este foarte generală și, prin urmare, <i>ipso facto</i> înglobează întregul personal al operatorului.
139.	La art.35 alin.(1), cu referire la noțiunea de ”risc ridicat pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice,” având în vedere că, conform alin.(7) lit.c) de la același articol, operatorul trebuie să evalueze acest ”risc,, , considerăm oportună descrierea/definirea acestei noțiuni.	Precizare Atragem atenția că o listă indicativă (<i>i.e.</i> nu exhaustivă) a cazurilor care determină un risc ridicat pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice și care impun obligativitatea efectuării evaluării impactului este prevăzută la art. 35 alin. (3) din proiectul de lege.
140.	La art.36 alin.(6) este necesar de clarificat dacă norma dată presupune faptul că Centrul prin actele sale normative poate impune solicitarea autorizației pentru anumite prelucrări de date, sau prin ”act normativ ” se are în vedere o normă din lege.	Precizare Prevederea respectivă este exclusă din proiectul de lege, deoarece este superfluă.
141.	La art.37 alin.(2), propunem completarea după textul ”să fie ușor accesibil” cu următorul text : ”pentru persoanele vizate”.	Precizare În primul rând, prevederea respectivă nu se referă doar la accesibilitatea pentru persoanele vizate, dar și pentru autoritatea de supraveghere. În al doilea rând – mai important – această normă se referă la accesibilitatea și conexiunea responsabilului de protecția datelor în raport cu fiecare întreprindere care face parte dintr-un grup, dar și, în special, accesibilitatea și conexiunea acestuia cu operațiunile de prelucrare care sunt realizate în contextul activităților sediilor ai acestor întreprinderi.
142.	La art.38 alin.(3), considerăm oportun să fie efectuate anumite precizări sub aspectul răspunderii persoanei responsabile de protecția datelor. Considerăm oportun a se analiza suplimentar dacă norma nu prevede o protecție nejustificată a acesteia. În cazul îndeplinirii necorespunzătoare sau cu rea-	Precizare Prevederea respectivă nu se referă la ipoteză neîndeplinirii corespunzătoare a sarcinilor responsabilului de protecție a datelor. Or, în cazul dat, acesta nu va corespunde criteriilor de desemnare prevăzute la art. 37 alin. (5) din proiectul de lege:

	credință a sarcinilor, considerăm că persoana trebuie să poarte răspundere.	<p>„(5) <i>Responsabilul de protecția datelor este desemnat în baza calităților profesionale și, în special, în baza cunoștințelor de specialitate ale legislației și ale practicilor în domeniul protecției datelor cu caracter personal, precum și în baza capacității de a îndeplini sarcinile prevăzute la art. 39.</i>”.</p> <p>Astfel, în cazul în care responsabilul de protecția datelor nu va îndeplini în mod adecvat sarcinile prevăzute la art. 39, acesta va putea fi demis.</p> <p>Însă, în cazul în care acesta îndeplinește funcțiile prevăzute de lege în mod adecvat, el nu va putea fi demis. Or, responsabilul de protecția datelor beneficiază de o independență funcțională în realizarea funcțiilor sale, în vederea asigurării unei monitorizări imparțiale a operațiunilor de prelucrarea a datelor cu caracter personal.</p>
143.	La art.39 alin.(1) lit.c) considerăm necesar a se preciza ce se are în vedere prin ”monitorizarea funcționării acesteia”(funcționării a ce), întrucât din contextul normei nu este clar.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Din formularea normei, precum și în contextul trimiterii la art. 35 din proiectul de lege, este clar și previzibil că „<i>monitorizarea</i>” se referă la evaluarea impactului asupra protecției datelor.</p>
144.	La art.43, propunem revizuirea conținutului alin.(1), întrucât nu există o corelare între dispoziția normei și conținutul propriu-zis al lit.b)-f), care prevăd anumite acțiuni. La fel, alin. (2) din proiect este necesar de renumerotat în alin.(3), or în textul acestuia se face referire la alin.(1) și alin.(2). În dependență de modificările efectuate se va revedea numerotarea tuturor alineatelor din acest articol.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Art. 43 este revizuit în modul corespunzător.</p>
145.	La art.47 al.(2) lit.e) considerăm oportun precizarea normei în partea ce ține de ”dreptul de a obține reparații și, după caz, despăgubiri pentru încălcarea regulilor corporatiste obligatorii”, având în vedere că reparația prejudiciului include în sine oferirea unei despăgubiri, or în cazul de față	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Noțiunea „<i>reparații</i>” se substituie cu noțiunea „<i>remedieri</i>”, care este mai adecvată în raport cu noțiunea engleză „<i>redress</i>”, folosită în versiunea engleză a <i>RGPD</i>-ului.</p>

	formularea induce ideea că dreptul de a obține reparația este distinct de dreptul de a obține despăgubiri. Eventual, termenii urmează a fi ajustați la legislația națională.	
146.	La art.49 alin.(1) opinăm că textul ”din considerente importante de interes public” este pasibil de interpretare, întrucât nu este clar cine și în ce mod va aprecia ”importanța” considerentelor de interes public în cazul de față.	Precizare Art. 49 alin. (5) prevede expres că interesul public menționat la alin. (1) lit. d) trebuie să fie prevăzut în actele normative.
147.	La art.54 alin.(1) se va revedea în partea ce ține de ”actul normativ” care trebuie să prevadă instituirea autorității de supraveghere, întrucât înțelegem, inclusiv din norma de la art.54 din Regulamentul UE transpus, că se are în vedere un act legislativ, eventual legea - cadru privind datele cu caracter personal.	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
148.	La art.55, propunem revizuirea normei, întrucât observăm că unele sarcini care vizează ambele autorități de supraveghere par improprie statutului CSM în calitate sa de autoritatea de supraveghere prevăzut la art.51 alin.(1) lit.b) din proiect.	Se acceptă În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
149.	La art.56 alin.(6) se va revedea norma sub aspectul precizării termenului de ”acte normative”, pentru a nu lăsa loc de interpretări, mai ales că autoritatea de supraveghere nu ar putea să își aroge noi competențe prin actul său normativ.	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
150.	La art. 64 alin. (3), propunem examinarea oportunității definirii noțiunii de ”operațiune de prelucrare conexă”, pentru a nu lăsa loc de interpretări.	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
151.	Cu referire la cuantumul amenzilor, stabilite la art.64 alin.(4), (5) și (6), propunem examinarea oportunității includerii și a plafonului de jos al acesteia (suma minimă) precum și reevaluării, în general, a acestor cuantumuri, pentru a asigura un echilibru corelativ cu alte amenzi pentru încălcări	Precizare <i>RGPD</i> nu prevede limita minimă a cuantumului amenzi administrative.

	<p>din aceeași categorie de contravenții din Codul contravențional (actualmente contravențiile vizând încălcarea Legii nr.138/2011 fiind stabilite de capitolul VI din Cod).</p> <p>La fel, cu referire la aplicarea amenzilor, având în vedere că legea se aplică, în condițiile art.3 și operatorilor din afara Republica Moldova, propunem stabilirea modalității de conversie a amenzii din moneda națională în valuta încasării și conversia amenzii de la cifra de afaceri mondiale în cazul acelor operatori.</p> <p>- cu referire la alin.(7), este de remarcat faptul că, norma de la art.83 alin.(7) din Regulamentul UE care se transpune aici, stabilește posibilitatea statului de a ”prevedea norme prin care să se stabilească dacă și în ce măsură pot fi impuse amenzi administrative autorităților publice”. Reieșind din norma citată, impunerea amenzilor autorităților publice ar fi o opțiune și nu o obligație pentru statele membre, iar în cazul în care statul decide impunerea acestora ar trebui să stabilească în ce măsură le va impune. În acest context, ținem să remarcăm că în unele jurisdicții europene, precum Belgia autoritățile publice sunt exceptate de la aplicarea amenzilor contravenționale. Astfel, considerăm oportună revizuirea acestei norme.</p>	
152.	<p>cu referire la textul „din cifra de afaceri mondială totală anuală corespunzătoare exercițiului financiar anterior” sunt necesare precizări cu privire la entitățile nou create (care nu au activat în exercițiul financiar anterior).</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În ipoteza descrisă se vor aplica cuantumurile de până la 1 000 000 lei sau 2 000 000 lei.</p>
153.	<p>La art.65, nu este clar raționamentul stabilirii unei astfel de norme. Remarcăm că norma din Regulamentul UE transpus are drept obiectiv abilitarea statelor membre cu dreptul de a completa dreptul intern cu norme adiționale, ceea ce înțelegem</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea respectivă este exclusă din prezentul proiect de lege.</p>

	că ar însemna completarea normelor de la art.64 în acest sens.	
154.	La art.67, având în vedere că acesta se referă la documentele oficiale deținute de autoritățile publice, considerăm oportun a se corela norma cu prevederile art.8 și 9 din Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, unde sunt reglementate limitele accesului la informațiile de interes public, atunci când dezvăluirea acestora ar prejudicia datele cu caracter personal.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
155.	La art.69 alin (1), terminologia se va corela cu legislația muncii, spre exemplu, se va substitui textul ”acorduri colective” cu textul ”convenții colective”, dacă aceasta s-a avut în vedere.	Precizare Articolul respectiv este exclus din prezentul proiect de lege.
156.	La art.71, opinăm că preluarea exactă a acestei norme din Regulamentul UE, a rezultat într-o normă distorsionată care nu corespunde intenției autorului actului UE. Astfel, considerăm că art.90 din Regulamentul UE care este transpus aici, de fapt, reglementează dreptul statelor de adoptare a unor norme în cadrul legal național care să prevadă norme speciale de aplicare a art.56 al.(1) lit. e) și f), care vizează cazul când operatorul are obligația de a păstra secretul profesional. Având în vedere cerințele privind păstrarea secretului profesional, propunem, în cazul de față, stipularea unei norme care să prevadă faptul că în realizarea competenței de la art.56 alin.(1) lit.e) și f) accesul este limitat atunci când restricția este prevăzută expres de lege.	Precizare Articolul respectiv este exclus din prezentul proiect de lege.
157.	La fel, la art.74 alin.(7): lit.a) și b), în vederea corelării cu normele din legile speciale care reglementează obligația păstrării secretului profesional (și în concordanță cu propunerea de la art.71 supra) propunem completarea cu textul ”în condițiile legii”.	Nu se acceptă Prevederile respective transpun raționamentele prevăzute la art. 90 din <i>RGPD</i> .

	158. lit.d), cerința cu referire la faptul "de a înregistra, răspunsurile acestora, inclusiv prin mijloace audio, video sau prin alte mijloace, cu informarea prealabilă a persoanei supuse investigației" pare a fi excesivă, opinăm că audierea scrisă în acest caz poate fi suficientă. Eventual propunem, cel puțin substituirea textului "cu informarea prealabilă" cu textul "cu obținerea consimțământului prealabil".	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Această măsură urmărește un scop legitim și este proporțională cu scopul urmărit.</p>
	159. lit.e), cerința cu referire la prezentarea informației "într-o formă care să permită ridicarea și transportarea acestora" o considerăm excesivă, obligația de a transmite și dreptul de a primi în mod obligatoriu informația aferent investigației, fiind suficiente.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Ipoteza acestei norme este incidentă în cazul în care persoana supusă investigării nu cooperează cu Centrul și nu transmite informațiile necesare Centrului.</p>
	160. Suplimentar, cu titlu general, atragem atenția asupra unor erori de ordin tehnic în textul proiectului, care vizează dublarea sau lipsa unor alineate, litere, sau existența referințelor la norme (articole) nepotrivite sau inexistente în text, precum și lipsa unor fragmente de text (spre ex. la art.4, alin.(1) lit.a), art.5, art.32, art.33 alin.(1), art.42, art.49 etc.), utilizarea unor termeni eronați ("cifra de facere mondială") sau nespecifici cadrului normativ al RM ("act de punere în aplicare", dreptul intern, "măsură legislativă", "măsură de reglementare", "amendă administrativă" etc.) care creează confuzie sau duc la interpretări echivoce.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Textul proiectului de lege a fost revizuit și ajustat.</p>
	161. Cu referire la "Analiza impactului" proiectului de lege, considerăm necesară revizuirea frazei "În altă ordine de idei, din cauza lacunelor normative în materia transferului transfrontalier de date cu caracter personal, Republica Moldova este în imposibilitate de a adera la zona unică de plăți în euro (SEPA)."(pag.73), întrucât certitudinea asupra imposibilității de a adera la SEPA este apreciată de către European Payment Council. Astfel, propunem	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Textul respectiv este revizuit în modul corespunzător.</p>

		<p>ca ideea citată să fie reformulată în sensul că existența lacunelor normative în materia transferului transfrontalier de date cu caracter personal ar putea pune RM în situația de a nu satisface unul dintre criteriile de aderare la SEPA, anume cel ce vizează existența unui cadru legal DCP uniform al participanților la Schema SEPA.</p> <p>Totodată, luând în considerare faptul că unul dintre criteriile de aderare a Republicii Moldova la Zona Unică de Plăți în Euro (SEPA) vizează domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, și presupune faptul că transferul de date nu va crea probleme de ordin legal dau de reglementare („The transfer of data to any of the Applicant’s institutions by a SEPA Scheme participant would not create any legal or regulatory issues for such SEPA Scheme participant (for example, under the applicable data protection laws)), atragem atenția asupra necesității asigurării unei transpuneri fidele/ depline a Regulamentului UE, astfel încât acest criteriu de aderare să poată fi îndeplinit.</p>	
Comisia Națională a Pieței Financiare	162.	<p>Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare [...]intervine prin a susține acțiunile orientate spre alinierea Republicii Moldova la aquis-ul european, manifestând totodată îngrijorarea față de aplicarea efectivă a prevederilor transpuse.</p> <p>În context, în vederea asigurării unui proces implicit eficient, de racordare practică, se consideră oportun a examina opțiunea extinderii termenului de intrare în vigoare și aplicare a legii. În acest sens, se consideră proporțională naturii reglementărilor, stabilirea unui an de conformare din momentul publicării în Monitorul Oficial.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Termenul de intrare în vigoare a legii este extins.</p>
	163.	<p>Complementar, având în vedere imperativul integrării sistemice armonioase a noilor reglementări, ținând cont de principiile consfințite de</p>	<p>Precizare</p> <p>Pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procedurilor administrative sunt specifice alte</p>

	<p>Codul administrativ, precum și pentru a eficientiza activitatea autorităților publice în condițiile reglementărilor riguroase de desfășurare a procedurilor administrative, intervenim cu propunerea de completare a art. 7 cu următorul alineat:</p> <p>„(5) Consimțământul persoanei a cărei date cu caracter personal se prelucrează, se prezumă a fi manifestat, în cazurile în care persoana este participant al unei proceduri administrative inițiate la cerere sau din oficiu de către o autoritate publică. Prevederile prezentului alineat se aplică corespunzător procedurilor de acces la dosarul administrativ de către alți participanți la procedura administrativă.”.</p>	temeiuri de prelucrare – în special art. 6 alin. (2) lit. c) și e).
164.	<p>Totodată, în vederea asigurării securității raporturilor juridice, se consideră imperativ a se identifica regimul de gradualizare a sancțiunilor aplicate și implicit modul de stabilire a respectivelor sancțiuni. Or, deși este rațional sistemul punitiv și în raport cu autoritățile publice, cuantumul sancțiunilor pecuniare denotă un caracter disproporțional cu realitățile juridico-practice. În acest sens, se propune examinarea oportunității revizuirii regimului juridic de sancționare a autorităților publice.</p>	<p>Precizare</p> <p>Cuquantumul sancțiunilor prevăzute de prezentul proiect de lege reprezintă doar limitele maxime de aplicare a amenzilor. Astfel, acestea urmează a fi individualizate în conformitate cu criteriile prevăzute la art. 86, în mod proporțional cu particularitățile specifice ale fiecărui caz individual.</p>
165.	<p>Cu referire la sancțiunile prevăzute de proiect, se consideră totodată oportun a se examina opțiunea unei extinderi în timp a aplicării treptate a limitelor de sus a sancțiunilor pecuniare (adițional celor deja stabilite în Proiect). În acest sens, se consideră rațională și stabilirea unui termen provizoriu de aplicare doar a sancțiunilor prevăzute la art. 56 alin. (2) din Proiect.</p>	<p>Precizare</p> <p>Aceste aspecte sunt reglementate în dispozițiile tranzitorii ale proiectului de lege.</p>
166.	<p>În aceeași ordine de idei, se propune comasarea Capitolului VII cu Capitolul IX, întrucât ambele capitole conțin reglementări aferente modului de</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Capitolele respective sunt comasate în capitolul VIII și reglementate în secțiuni separate.</p>

<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	<p>167. La examinarea Notei informative, pct. 4 denumit generic „Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi”, nu a fost identificată mențiunea cu privire la introducerea unui element nou în proiectul de lege, și anume, prevederile cu referire la competențele și sarcinile Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) în calitate de autoritate de supraveghere, aspecte care nu au fost abordate nici în textul Analizei de impact și nici în Dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de act normativ, înaintat spre examinare. Corespunzător, la art. 51 alin. (1) lit. b) este prevăzută instituirea CSM-ului în calitate de autoritate de supraveghere pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de către instanța de judecată în exercitarea atribuțiilor judiciare. Astfel că, reieșind din formularea prevederilor la art. 55-56, care reglementează sarcinile și competențele autorității de supraveghere, urmare a interpretării acestor norme cu art. 51 alin. (1) lit. b), se deduce atribuirea mai multor competențe CSM-ului care contravin scopului, principiilor de funcționare și competențelor stabilite de Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, și care fac abstracție de existența organelor specializate, atribuțiile funcționale și domeniile de competență a acestora, cât și de modul de interacțiune juridico-procesuală a acestora, în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc.</p> <p>La preluarea în totalitate al textului Regulamentului general privind protecția datelor</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederile proiectului de lege sunt revizuite în modul corespunzător.</p> <p>A se vedea și comentariile de la pct. 6 din prezentul tabel.</p>

(RGPD) și stabilirea normelor referitoare la CSM în proiectul de Lege, nu s-a ținut cont de aspectele care vizează activitatea acestui organ de autoadministrare, or cadrul normativ care reglementează activitatea sistemului judecătoresc este cel care stabilește raporturile juridice între subiecții sistemului judecătoresc, iar cadrul normativ procesual reglementează drepturile și obligațiile instanței de judecată și a judecătorului abilitat cu dreptul exclusiv de a înfăptui justiția, pe de o parte și drepturile și obligațiile participanților la proces în toate etapele de apărare judiciară a drepturilor sale, pe de altă parte. Totodată, la elaborarea proiectului de Lege, nu s-a făcut o diferențiere între modul de exercitare a drepturilor prevăzute la art. 12-22 în cadrul proceselor judiciare și în afara acestora (la etapa pre-judiciară și post-judiciară), precum și nu s-a făcut distincția dintre judecători, asistenți judiciari, grefieri, în calitate de funcționari publici, și angajații instanței judecătorești cu caracter tehnic, în calitate de persoane împuternicite de operator, care sunt supuși unui regim juridic distinct, au drepturi și obligații diferite în ceea ce privește limitele, temeiul și scopul prelucrării datelor cu caracter personal. La fel, nu s-a ținut cont de competențele Agenției de Administrare a Instanțelor de Judecată cu privire la administrarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), particularitățile înregistrării participanților la procesul de judecată în PIGD la toate fazele procesuale, responsabilitatea participanților la întocmirea actelor procesuale și indicarea datelor cu caracter personal etc. Mai mult decât atât, este relevant să menționăm că potrivit art. 55 alin. (3) din RGPD, autoritățile de supraveghere nu sunt competente să supravegheze operațiunile de prelucrare ale instanțelor care acționează în

exercițiul funcției lor judiciare. În aceeași ordine de idei, la art. 52 din proiectul de lege, reieșind din faptul că, în corespundere cu art. 123 alin. (2) din Constituție, modul de organizare și funcționare a CSM-ului, inclusiv garanțiile de independență și formare a bugetului este prevăzut de Legea nr. 947/1996, propunem modificarea art. 52, care să reglementeze în mod exclusiv independența Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în vederea excluderii reglementărilor duble, care ar putea genera coliziuni între norme și dificultăți la interpretarea și aplicarea corectă a acestora.

În continuare, cu referire la art. 55-56, care stabilesc sarcinile și competențele autorității de supraveghere, de exemplu art. 56 alin. (1) prevede competențele de investigare a autorității de supraveghere, la alin. (2) sunt descrise competențele corective (emiterea de avertizări, mustrări, interdicție temporară de prelucrare, impunerea amenziilor administrative), iar la alin. (3) sunt indicate competențele de autorizare și consiliere, se constată că, proiectul nu reflectă modul în care aceste competențe se raportează la competențele CSM-ului stabilite de Legea nr. 947/1996, nefiind prevăzută procedura distinctă de realizare a acestora. Rezumând cele expuse anterior, propunem înlocuirea sintagmei de „autoritate de supraveghere”, cu sintagma „Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”, pentru ca proiectul de Lege să prevadă instituirea, organizarea și funcționarea exclusivă a Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în calitatea sa de autoritate de supraveghere.

În cazul în care se consideră ca fiind necesară acordarea competențelor de autoritate de

	<p>supraveghere în domeniul protecției datelor cu caracter personal CSM-ului, se propune operarea modificărilor și completărilor la Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, lege organică specială care reglementează competențele acestuia, prin elaborarea unui capitol separat destinat protecției datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora de către instanța de judecată în exercitarea atribuțiilor sale jurisdicționale, cât și modul de realizare și apărare a drepturilor de către persoana vizată, inclusiv particularitățile exercitării competențelor de către CSM, raportat la structura sistemului judecătoresc și procedurile existente.</p>	
168.	<p>La art. 3 alin. (2), sintagma „care nu este stabilit în Republica Moldova”, considerăm că nu reprezintă o reglementare explicită, și anume, dacă faptul stabilirii pe teritoriul Republicii Moldova se asimilează domiciliului, reședinței, șederii temporare, sau prezenței fizice efective pe teritoriul țării, la momentul prelucrării datelor cu caracter personal, la fel nu este reglementată situația în care prelucrarea efectivă a datelor cu caracter personal excedează perioada de aflare a persoanei vizate pe teritoriul Republicii Moldova. Considerăm că, apare un anumit grad de dificultate la aplicarea corectă a respectivei norme, or în cazul prelucrării datelor cu caracter personal în mediul online/la distanță, domeniul respectiv exclude aspectul teritorial și asigură conexiunea indiferent de locul aflării operatorului și persoanei vizate.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La art. 3 alin. (2), sintagma „care nu este stabilit în Republica Moldova” se substituie cu sintagma „care nu are sediu în Republica Moldova”.</p> <p>Astfel, această formulare va fi într-o relație corelativă cu prevederea de la art. 3 alin. (1).</p> <p>Adițional, pentru a clarifica natura juridică a conceptului de „sediul”, art. 4 se completează cu definiția acestei noțiuni, pornind de la raționamentele expuse în recitalul 22 din <i>RGPD</i>, precum și în orientările directorii expuse de Comitetul European pentru Protecția Datelor.³⁴</p>
169.	<p>La art. 8 alin. (1) și (2) din proiect, precum și la art. 40 alin. (2) lit. g), se propune înlocuirea sintagmei „titularul răspunderii părintești asupra</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederile se modifică în modul corespunzător.</p>

³⁴ *Guidelines 3/2018 on the territorial scope of the GDPR (Article 3)*, European Data Protection Board, 2018, pp. 5-13:
https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_3_2018_territorial_scope_after_public_consultation_en_1.pdf

	copilului”, cu noțiunea prevăzută de cadrul normativ național și anume „reprezentant legal al copilului”.	
170.	La art. 9 alin. (2) lit. d), propunem înlocuirea sintagmei „alt organism fără scop lucrativ” cu o categorie juridică specifică legislației naționale, și anume, organizația necomercială, care este definită de art. 296 Cod civil și art. 1 alin. (3) din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, și presupune o organizație al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit. La fel, propunem înlocuirea sintagmei „organism fără scop lucrativ și cu specific politic, filozofic, religios sau sindical” cu noțiunea de „organizații necomerciale”, or art. 296 alin. (2) din Codul civil și art. 1 alin. (3) din Legea nr. 86/2020 stabilesc expres că, organizație necomercială este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit, iar organizațiile necomerciale sunt asociația, fundația și instituția privată.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Art. 9 alin. (2) lit. d) nu se referă doar la organizațiile necomerciale, dar și la alte organisme fără scop lucrativ.</p>
171.	În continuare, la art. 18 alin. (2), propunem excluderea cuvântului „important” din sintagma „interes public”, or având în vedere cadrul constituțional și infra-constituțional, constatăm că, sintagma de „interes public” este utilizată de legiuitorul constituant în două articole, la art. 34 alin. (1) și art. 127 alin. (4) din Constituție, totodată, la art. 2 din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, legiuitorul a definit noțiunea juridică de interes public ca interes al societății (și nu simpla curiozitate a indivizilor) față de evenimentele ce țin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau față de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societății sau al unei părți a ei.	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p><i>RGPD</i> operează cu o distincție expresă între conceptele de „<i>interes public</i>” și de „<i>interes public important</i>”. Astfel, această diferențiere conceptuală este necesar de menținut și în prezentul proiect de lege.</p>
172.	La fel în conținutul art. 20 alin. (3) și art. 17 alin. (3) lit. b), autorul proiectului operează cu categorii juridice care nu sunt definite clar, iar după felul de	Se acceptă

	<p>indicare a acestora în cadrul aceleiași propoziții, în mod alternativ, se creează premise de a crede că au un conținut distinct și reprezintă două ipoteze juridice diferite, și anume, „sarcini executate în interes public” și „exercitarea unei autorități oficiale cu care este investit operatorul”, motive din care se propune excluderea sintagmei „exercitarea unei autorități oficiale cu care este investit operatorul”.</p>	<p>Prevederile de la art. 17 alin. (3) lit. b) și art. 20 alin. (3) sunt ajustate în conformitate cu formularea prevederii de la art. 6 alin. (2) lit. e).</p> <p>Observăm că redacția prevederilor menționate reprezintă o traducere inconsecventă în limba română a versiunii engleze a <i>RGPD</i>-ului.</p> <p>Astfel, deși în versiunea engleză se folosește aceeași formulare pe tot parcursul textului (precum la art. 6 alin. (2) lit. e)), în versiunea română remarcăm că sunt utilizate redacții diferite a normei, fapt ce reprezintă o deficiență semnificativă a textului în limba română.</p>
173.	<p>Cu referire la art. 23 alin. (1) lit. g), se propune înlocuirea sintagmei „profesie reglementată” cu noțiunea juridică de „activitatea profesională în sectorul justiției” definită de prevederile art. 5 pct. 36²⁾ Cod fiscal, și anume, care prevede că, activitatea profesională în sectorul justiției este activitatea permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege de către avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară, fiind o noțiune prevăzută și de Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Noțiunea de „<i>profesie reglementată</i>” este definită la pct. 3 sbp. 12) din <i>Cadrul național al calificărilor</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 330/2023</i>.</p> <p>Astfel, prin „<i>profesie reglementată</i>” se înțelege o activitate sau un ansamblu de activități profesionale al căror acces, exercitare, sau una din modalitățile de exercitare, este condiționată, direct sau indirect, în temeiul unor acte normative specifice, de deținerea anumitor calificări profesionale; utilizarea unui titlu profesional limitată prin acte cu putere de lege și acte administrative la titularii unei anumite calificări profesionale constituie în special o modalitate de exercitare profesională.</p>
174.	<p>În același sens, cu privire la sintagma „punerea în aplicare a pretențiilor de drept civil” de la art. 23 alin. (1) lit. j), se propune expunerea acestei propoziții în altă redacție, în dependență de sensul normei juridice care se vrea atribuit de către autor, și anume, „intentarea unui proces civil”, în sensul art. 7 din Codul de Procedură Civilă sau de „apărare judiciară a drepturilor civile”, în sensul art. 15 din Codul Civil.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Prevederea respectivă este suficient de clară și previzibilă.</p>

	<p>175. La art. 27, actuala redacție a proiectului propune legiferarea unei situații când datele cu caracter personal a persoanelor vizate care se află pe teritoriul Republicii Moldova, sunt efectiv prelucrate de către operator sau persoana împuternicită de operator, care „nu este stabilit/ă” în Republica Moldova (sintagmă care permite interpretarea privind lipsa unei existențe fizice și juridice pe teritoriul Republicii Moldova), iar reprezentantul acestora (a operatorului sau a persoanei împuternicite de operator) poate avea sediul în afara teritoriului Republicii Moldova, în unul din statele membre ale Spațiului Economic European. Evidențiem faptul că, stabilirea reprezentantului operatorului sau a persoanei împuternicite în afara teritoriului Republicii Moldova, împiedică în mod efectiv persoana vizată de a-și realiza drepturile prevăzute de proiectul de lege, cât și autoritatea națională de supraveghere de a-și realiza competențele conform art. 27 alin. (4), considerente din care propunem excluderea de la art. 27 alin. (3) a propoziției „sau în statele din Spațiul Economic European, unde se află persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate în legătură cu furnizarea de bunuri și servicii sau al căror comportament este monitorizat”. Or, deși art. 27 alin. (1) stabilește în ce caz operatorul/persoana împuternicită de operator este obligată să desemneze un reprezentant, făcându-se trimitere la prevederile art. 3 alin. (2), care se referă la prelucrarea datelor cu caracter personal a persoanelor fizice care se află pe teritoriul Republicii Moldova, la art. 27 alin. (3), autorul proiectului indică faptul că, sediul reprezentantului poate fi și în unul din statele membre ale Spațiului Economic European, acolo unde se află persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate. Astfel că, dacă</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
--	---	---

	operatorul și persoana împuternicită de operator nu este stabilit/ă în Republica Moldova, la fel și persoanele vizate a căror date personale sunt prelucrate în legătură cu furnizarea de bunuri și servicii sau al căror comportament este monitorizat, legea nu este aplicabilă sub aspect material și teritorial, nefiind posibilă instituirea unor obligații pentru subiecții actului normativ de desemnare a unui reprezentant conform art. 27, fiind nejustificată și ambiguă stabilirea unor opțiuni de executare a obligațiilor date.	
176.	La art. 30 alin. (3), propunem înlocuirea sintagmei „prevederile menționate la alin. (1) și (2)”, cu sintagma „evidențele menționate la alin. (1) și (2)”, întru evitarea modificării sensului de la art. 30 alin. (3) din RGPD, care se vrea a fi transpus în mod fidel.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
177.	În textul art. 33 alin. (1) din proiect, ultima propoziție urmează a fi reformulată, or explicația trebuie să emane de la operator și să fie adresată autorității de supraveghere, însă potrivit expunerii actuale explicația motivată de întârziere vine din partea autorității de supraveghere.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
178.	La art. 34 alin. (1) din proiectul de lege, autorul instituie obligația operatorului de a informa, fără întârzieri, persoana vizată, condiționând exercitarea acestei obligații de existența unei încălcări a securității datelor care este susceptibilă să genereze un risc ridicat pentru drepturile și libertățile persoanei. Corespunzător, pentru a spori caracterul accesibil și previzibil al legii, cât și a facilita conformarea subiecților destinatari, urmează a fi definit conceptul juridic de „risc ridicat”. La fel, se propune a fi înlocuită sintagma de „fără întârzieri”,	Nu se acceptă Aprecierea „ <i>riscului ridicat</i> ” urmează a fi realizată <i>a casu ad casum</i> , pornind de la particularitățile specifice ale fiecărui caz individual. În special, vor fi luate în considerare natura datelor afectate, volumul acestora, precum și gravitatea potențialelor consecințe pentru persoanele vizate. ³⁵

³⁵ Christopher Kuner et al., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, Oxford University Press, 2020, pp. 658-660.

	cu un termen rezonabil, în vederea creării unui echilibru adecvat între drepturile persoanei vizate și obligațiile operatorului, de exemplu de 72 de ore.	
179.	La art. 37 alin. (1), se propune înlocuirea sintagmei „ori de câte ori”, cu sintagma „în următoarele cazuri”, întru asigurarea unei interpretări corecte și exprimării caracterului imperativ al normei, precum și pentru asigurarea caracterului univoc și concis al legii.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
180.	La art. 37 alin. (3), autorul proiectului utilizează alternativ două categorii juridice aparente distincte, și anume, „autoritate publică” și „organism public”, nefiind certă distincția dintre aceste două categorii juridice și care este rațiunea identificării separate a acestora, iar în contextul Notei informative, se constată că nu s-a făcut trimitere la actul normativ care definește noțiunea de „organism public”.	Se acceptă În tot cuprinsul proiectului de lege, noțiunea de „ <i>organism public</i> ” se substituie cu noțiunea de „ <i>instituție publică</i> ”, care este definită la art. 307 din <i>Codul civil</i> .
181.	La art. 37 alin. (6), se propune înlocuirea sintagmei de „membru al personalului”, cu „salariat/funcționar public”, noțiuni utilizate de Codul muncii și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.	Nu se acceptă Art. 37 alin. (6) este incident pentru orice operator, inclusiv persoanele juridice de drept privat.
182.	La art. 40 alin. (2) lit. g) se propune înlocuirea sintagmei „titularul răspunderii părintești asupra copiilor” cu noțiunea de „reprezentant legal al copilului”, noțiune utilizată de Codul familiei, or cadrul normativ național nu operează cu categoria juridică de „răspundere părintească”, mai mult ca atât în sensul art. 2009 din Codul Civil, este instituită răspunderea delictuală personală a minorului care a împlinit vârsta de 14 ani, fiind exclusă obligația părinților sau a curatorului de a răspunde pentru prejudiciul cauzat de către un minor.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
183.	La art. 40 alin. (5)-(6) este prevăzut dreptul de avizare a proiectului Codului de conduită, cât și obligația de înregistrare și publicare a Codului	Se acceptă Art. 40 alin. (7) este reformulat într-un mod clar și previzibil.

	<p>respectiv de către autoritatea de supraveghere, iar la alin. (7) este indicată regruparea Codurilor de conduită, nefiind indicat mecanismul, scopul și finalitatea procesului de regrupare, prin urmare propunem reglementarea expresă a acestora.</p>	
184.	<p>Cu referire la prevederile art. 42, prin norma dată se dispune încurajarea instituirii mecanismelor de certificare, a sigiliilor și mărcilor, context în care se rețin următoarele. Având în vedere că art. 42 din RGPD, sursa juridică a prevederilor art. 42 din proiect se referă la încurajarea statelor membre de a institui la nivel de drept intern mecanisme de certificare a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, nu este clară rațiunea art. 42-43 reieșind din caracterul de recomandare al acesteia și lipsa unui cadru normativ preexistent în Republica Moldova pentru implementarea normelor respective.</p> <p>Or, reieșind din faptul că art. 42 din RGPD explicit stabilește că este destinat statelor membre a Uniunii Europene, proiectul actului înaintat spre examinare nu stabilește cine sunt destinatarii normei de la art. 42 și cui i se formulează aceste recomandări. Din art. 42 reiese faptul că tot legiuitorul urmează să exercite activitatea de legiferare și adoptare a actelor normative corespunzătoare pentru reglementarea acestor mecanisme de certificare, sigilii și mărci.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul este revizuit, fiind oferită o formulare cu caracter normativ.</p>
185.	<p>La art. 47 alin. (2) lit. e) din proiectul de lege, care prevede dreptul persoanei vizate de a obține „reparații”, se propune înlocuirea cuvântului respectiv cu „despăgubiri”, or plata despăgubirilor are loc în condițiile art. 19 din Codul Civil, care prevede că persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Noțiunea de „reparații” se substituie cu noțiunea „remedieri”, care este mai adecvată în raport cu noțiunea engleză „redress”, folosită în versiunea engleză a RGPD-ului.</p>

	186. La art. 49 alin. (5), care reglementează excepțiile de transfer a datelor cu caracter personal, autorul proiectului utilizează noțiunile de „drept intern sau actele normative” deși aceste noțiuni reprezintă categorii juridice identice, nu se disting în mod clar care sunt motivele expunerii acestora în mod alternativ, motive din care propunem excluderea sintagmei „drept intern sau”.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
	187. Totodată, propunem să fie definită sintagma „considerente importante de interes public”, reieșind din faptul că nu este clară distincția între expunerea utilizată și noțiunea simplă de „considerente de interes public”.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Aceste aspecte sunt reglementate în actele normative conexe.</p>
	188. La art. 54, propunem excluderea acestui articol din proiectul de Lege, dat fiind faptul că această prevedere reprezintă o normă preluată din RGPD, care este destinată statelor membre și organelor legislative, fiind stabilite exigențele cu privire la calitatea legii de reglementare la nivel național al domeniului protecției datelor cu caracter personal, care în mod efectiv urmează a fi transpuse în lege, și care constituie niște principii ce se impun a fi reflectate în actul normativ, dar nu reglementat ca text în conținutul proiectului înaintat spre examinare.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
	189. La art. 53 alin. (1), sunt prevăzute condițiile de eligibilitate ale directorului și directorilor adjuncți ai CNPDCP, care trebuie să dețină „calificări, experiență și competență, în special în domeniul protecție datelor cu caracter personal, nu mai puțin de 5 ani”. Dat fiind faptul că, nu se face referire la un anumit tip de studii, la o anumită profesie sau funcție deținută anterior sau tip de calificare națională sau internațională existentă și aprobată, se propune excluderea sintagmei „în special” din textul articolului, cât și reformularea sintagmei „calificări, experiență și competență”.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>

	<p>190. La art. 53 alin. (4) sunt stabilite cazurile de încetare a atribuțiilor, și anume, expirarea mandatului, demisie sau pensionare, menționându-se derogarea de la alin. (1), care prevede durata mandatului. Interpretând sistemic ambele alineate (1) și (4) de la art. 53, se deduce că, în raport cu un temei – cel de expirare a mandatului, nu există vreo derogare dar un conținut cu sens și efecte juridice identice. Iar, în ceea ce privește formularea alin. (4), prin coroborare cu alin. (3), care prevede că, directorul continuă să se afle în exercițiul funcției încă pentru un termen de 6 luni până la numirea succesorului, nu sunt previzibile efectele normelor respective, cât și atribuțiile ce vor fi exercitate de către director în cazul asigurării interimatului pe un termen de 6 luni, or potrivit alin. (4) acestea încetează de drept odată cu expirarea termenului legitim al mandatului de împuternicire de 7 ani.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
	<p>191. Cu referire la art. 57 alin. (1), care prevede că, autoritatea de supraveghere prezintă în Parlament până la 1 aprilie Raportul de activitate pentru anul precedent, reieșind din prevederile art. 51 alin. (1) lit. b) din proiectul de lege, prin care CSM-ului îi este atribuită calitatea de autoritate de supraveghere, reieșind din art. 6 din Constituție care consfințește principiul constituțional privind separația puterilor în stat, se propune modificarea redacției normei date, prin menținerea obligației exclusive a CNPDCP de a prezenta Raportul anual, care ar include eventual și Raportul CSM-ului (în cazul în care autorul proiectului va definitiva rolul organului de autoadministrare judecătorească în domeniul protecției datelor personale), ce urmează a fi întocmit și comunicat CNPDCP-ului, cu includerea eventuală a acestuia în Raportul anual general.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>

192.	<p>La art. 59 și art. 60 alin. (2) din proiectul de lege, se propune înlocuirea termenilor de „reclamant” și „plângere”, or aceste noțiuni reprezintă instituții juridice proprii procedurii civile conform art. 59 din Codul de Procedură Civilă și procesului penal conform art. 263 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, iar reieșind din conținutul și efectele normelor respective, aceasta reglementează drepturile persoanei vizate la etapa prejudiciară, implicit, dreptul acesteia de a se adresa autorității de supraveghere cu o petiție/cerere în sensul art. 9 din Codul Administrativ, în vederea investigării modului, temeiului și scopului de prelucrare a datelor cu caracter personal de către operator.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
193.	<p>La fel, deși art. 59 din proiectul de Lege instituie dreptul persoanei vizate de a depune o „plângere” la autoritatea de supraveghere, Capitolul IX reglementează modul de depunere a plângerii și de efectuare a investigației de către CNPDCP, fără a face referire la modalitatea de depunere a plângerii și de efectuare a investigațiilor de către CSM, recunoscut în calitate de autoritate de supraveghere conform art. 51 alin. (1) lit. b) din proiect, neconcordanțele din textul proiectului de lege au fost expuse la alineatele supra analizate.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
194.	<p>La art. 62 alin. (1), care prevede dreptul reprezentantului persoanei vizate, în persoana unei organizații necomerciale (asociațiile fiind un tip de organizație necomercială) să depună plângerea în numele acesteia, să exercite în numele său drepturile menționate la art. 59, 60 și 61, precum și să exercite dreptul de a primi despăgubiri menționat la art. 63 în numele persoanei vizate, se propune excluderea dreptului reprezentantului de a primi efectiv despăgubirile, or reprezintă un risc sporit de abuzuri a acestei instituții de reprezentare, inclusiv creează</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Această normă este transpusă în deplină conformitate cu prevederea corelativă din <i>RGPD</i>.</p>

	<p>premise pentru depunerea abuzivă a acestor categorii de cereri de către organizațiile necomerciale, inclusiv în lipsa unui acord asumat și în lipsă de cunoștință de cauză din partea persoanei vizate, scopul fiind încasarea acestor despăgubiri cu caracter pecuniar, cât și utilizarea abuzivă sau eventual însușirea acestor despăgubiri.</p> <p>Mai mult decât atât, cu referire la exercitarea dreptului reprezentantului de a depune în numele persoanei vizate o acțiune în instanța de judecată, se reiterează prevederile art. 73 din Codul de Procedură Civilă, totodată dreptul de a primi despăgubiri în numele persoanei vizate, contravine instituției răspunderii delictuale civile reglementate de art. 1998 din Codul Civil, care stabilește expres cine este creditorul obligației de reparare a prejudiciului.</p>	
195.	<p>La art. 64 alin. (1) este prevăzut dreptul autorității de supraveghere de a aplica amenzi operatorilor pentru încălcarea prevederilor privind protecția datelor personale, respectiv reiterăm că în sensul art. 51 alin. (1) lit. b) din proiectul de lege, calitate de autoritate de supraveghere o are și CSM-ul, organ de autoadministrare a puterii judecătorești care prin definiție, și în sensul art. 4 din Legea nr. 947/1996 nu aplică sancțiuni pecuniare. Corespunzător, reieșind din propunerile expuse la primele alineate din prezentul aviz, propunem înlocuirea sintagmei de „autoritate de supraveghere”, cu sintagma „Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
196.	<p>Cu referire la procedura de examinare a adresării persoanei vizate conform prevederilor proiectului de Lege supus avizării, se propune ca toate petițiile adresate CSM-ului în temeiul art. 59-63, să fie remise inspecției judiciare în vederea examinării acestora conform procedurilor existente stabilite de</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>

	<p>Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, iar în eventualitatea constatării încălcării drepturilor persoanei vizate și vinovăției persoanei care a comis fapta, judecătorul să fie supus răspunderii disciplinare în condițiile Legii nr. 178/2014, iar funcționarul public să fie tras la răspundere disciplinară conform prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.</p>	
197.	<p>La art. 64 alin. (7), care prevede că, amenzile administrative se aplică și autorităților publice, reieșind din modalitatea alternativă de stabilire a cuantumului amenzii, exprimată printr-o cotă procentuală din cifra mondială de afaceri totală anuală, ținând cont de specificul constituirii bugetelor autorităților publice și instituțiilor publice, se propune expunerea prevederilor art. 64 conform specificului stabilit sau extinderea noțiunii de la art. 4, prin care este definită „cifra mondială de afaceri totală anuală”, cu includerea în această descriere a valorii bugetului anual aprobat al autorității publice pentru anul anterior constatării încălcării drepturilor persoanei vizate.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În cazul autorităților publice se va aplica cuantumul amenzii de până la 1 000 000 lei sau 2 000 000 lei.</p>
198.	<p>La art. 65 din proiect, se propune excluderea sintagmei „și iau toate măsurile necesare pentru a garanta faptul că acestea sunt puse în aplicare”, or reprezintă o parte din textul preluat din RGPD care este destinat statelor membre și care se referă la instituirea mecanismelor eficiente de executare efectivă a amenzilor administrative, or proiectul de lege este destinat altor subiecți de drept și reglementării altor tipuri de raporturi juridice.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea respectivă este exclusă din prezentul proiect de lege.</p>
199.	<p>La art. 71, se propune înlocuirea sintagmei „autorității competente” cu sintagma „autorității de supraveghere”, pentru a spori gradul de comprehensivitate a textului, iar cu referire la art. 72</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Art. 71 și 72 sunt excluse din prezentul proiect de lege.</p>

	din proiectul de lege, se propune înlocuirea noțiunilor de „biserică” și „asociație religioasă” cu noțiunile proprii sistemului de drept al Republicii Moldova utilizate de Legea nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie.	
200.	<p>La art. 74 din proiectul de lege, la următoarele aliniate, se propune:</p> <p>- alin. (3) – este indicat că investigația începe odată cu înregistrarea plângerii sau din oficiu în baza notei motivate, dar din textul normei nu este clar dacă nota motivată trebuie înregistrată sau nu, la fel nu este previzibil dacă investigația începe din momentul întocmirii, sau din momentul înregistrării și aprobării de către conducătorul instituției. La fel, formularea normei nu stabilește în mod cert și univoc ce se întâmplă cu „plângerea” depusă repetat care a fost anterior examinată, astfel dacă aceasta s-a examinat anterior, investigația nu începe, deși constatarea faptului dacă plângerea în cauză a făcut sau nu obiectul unei examinări anterioare, la fel presupune un proces de dobândire a informațiilor, care în mod firesc presupune efectuarea acțiunilor de investigație. Din aceste motive, se propune modificarea textului în vederea eliminării oricăror ambiguități și în scopul determinării clare a efectelor pe care urmează să le genereze norma juridică. Suplimentar, cu referire la prevederile alin. (3), și anume, a doua propoziție, după cuvintele „la fața locului”, se propune completarea cu sintagma „în temeiul delegației de efectuare a investigației cu ieșire la fața locului”;</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită conceptual și substanțial.</p>
201.	- alin. (5), se propune completarea normei cu prevederi care indică cine este competent de a emite delegația de efectuare a investigației cu ieșire la fața locului;	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Din prevederile relevante reiese faptul că delegația urmează a fi emisă de către directorul Centrului sau de către persoanele împuternicite de director să emită astfel de acte.</p>

	<p>202. - alin. (7) lit. b), este indicat faptul că, inspectorii de protecție a datelor au acces la încăperi și spații aflate în proprietatea sau folosința persoanelor vizate de investigație, competențe similare procedurii de efectuare a percheziției de către organul de urmărire penală, astfel că, în al doilea caz, legiuitorul instituie procedura de autorizare din partea judecătorului de instrucție, acțiunea dată reprezentând o ingerință în dreptul la respectul vieții private, cu precădere la inviolabilitatea domiciliului, însă în primul caz nu există un control judecătoresc nici anterior și nici ulterior asupra acțiunilor inspectorilor de protecție a datelor, fapt care reprezintă în sine o măsură excesivă și disproporționată, considerente din care se propune excluderea normei în cauză, sau cel puțin, modificarea acesteia în vederea aplicării în privința autorităților publice și a persoanelor juridice;</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Articolul se completează cu prevederi relevante privind obținerea mandatului judecătoresc pentru accesarea domiciliului sau reședinței persoanei, în cazul lipsei consimțământului acesteia.</p>
	<p>203. - alin. (7) lit. c), textul normei nu indică de la cine se solicită și de la cine se primește informația, la fel cum nu este indicat exact termenul pentru care poate fi prelungită prezentarea informației;</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>
	<p>204. - alin. (7) lit. d) prevederea respectivă nu stabilește în mod exact ce se urmează a fi solicitat de la persoana supusă investigației și reprezentantului legal, cât și nu este clară prevederea cu privire la alte persoane care pot oferi CNPDCP informațiile necesare pentru soluționarea unei cereri în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul investigației, statutul acestora și drepturile de care beneficiază. Cât privește dreptul inspectorului de protecție a datelor de a înregistra „răspunsurile” audio, video și prin alte mijloace, la fel nu este cert care sunt „alte mijloace”, care permit înregistrarea. În aceeași ordine de idei, relevăm faptul că prevederea privind înregistrarea exclusivă a răspunsurilor, fără înregistrarea întrebărilor acordate, nu este suficient</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>

	<p>de explicită încât să permită aprecierea corectă și stabilirea exactă a conținutului depozițiilor depuse, inclusiv în cazul unui control judecătoresc. La fel, subliniem faptul că lipsa unui acord din partea persoanei care nu este supusă investigației, de a fi înregistrată audio, video sau prin alte mijloace, ar trebui să excludă categoric posibilitatea uzării de acest procedeu procedural, implicit înregistrarea persoanei fizice, or nu este cert locul aflării persoanei, este admisibilă prezența altor persoane, fapt care implică ingerința în alte aspecte protejate de art. 8 CEDO, considerente din care, se propune ca înregistrarea să fie admisibilă doar cu consemnarea concomitentă obligatorie a explicațiilor în formă scrisă, la sediul CNPDCP, iar în alte locații, cu acordul expres al persoanei fizice;</p>	
205.	<p>- alin. (7) lit. e) este indicat dreptul de a primi informațiile stocate pe calculatoare și dispozitive electronice într-o formă care permit ridicarea și transportarea acestora, într-o formă lizibilă, dar norma respectivă nu prevede procedura de transfer eventual al datelor cu caracter personal, garanții privind corectitudinea și integritatea acestor date, cât și cine urmează să își asume cheltuielile de asigurare a formei transportabile a informației;</p>	<p>Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>
206.	<p>- alin. (7) lit. f), nu este prevăzut în mod accesibil și previzibil, la care subdiviziuni specializate s-a referit autorul proiectului și care sprijin urmează să acorde acestea, precum nu este explicit scopul asistenței acordate și limitele procesuale ale acțiunilor reprezentanților organelor de ocrotire a normelor de drept;</p>	<p>Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>
207.	<p>- alin. (9) lit. a), observăm că norma indică obligația de informare a persoanei supuse investigației despre drepturile și obligațiile pe parcursul efectuării investigației, motive din care</p>	<p>Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>

	<p>propunem modificarea acesteia, prin reglementarea faptului că aducerea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor persoanei supuse investigației să aibă loc până la demararea acțiunilor de efectuare nemijlocită a investigațiilor cu ieșire la fața locului, pentru ca persoana supusă investigațiilor să poată efectiv dispune de drepturile sale, inclusiv să poată exercita efectiv dreptul de a solicita amânarea acțiunii, în legătură cu asigurarea prezenței unui avocat ales;</p>	
208.	<p>- alin. (9) lit. b), care prevede obligația inspectorului de protecție a datelor de a prezenta delegația de investigație, propunem completarea normei cu obligația inspectorului de protecție a datelor, de înmânare a unei copii a acestei delegații și persoanei supuse investigației sau reprezentantului acesteia;</p>	<p>Precizare În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>
209.	<p>- alin. (10) se utilizează noțiunea de „persoană verificată”, astfel pentru excluderea oricăror confuzii, se propune păstrarea unei consecvențe în utilizarea limbajului și a categoriilor juridice pe întreg textul proiectului de act normativ, ținând cont de semantica utilizată la alin. (9), și anume, „persoană supusă investigațiilor”, iar cu privire la dreptul de a primi alternativ o copie a delegației sau de a primi informațiile ce se conțin în delegație, este apreciat ca fiind o prevedere disproporționată, or în modul în care este formulată norma este posibilă ipoteza de comunicare verbală a informațiilor de la art. 74 alin. (1) lit. b)-i), fără înmânarea efectivă a unei copii de delegație, fapt care ar constitui o ingerință în drepturile persoanei supuse investigației de a cunoaște esența bănuielii, de a primi copii ale actelor procesuale și de a exercita dreptul de a contesta actele și acțiunile reprezentanților autorității de supraveghere;</p>	<p>Precizare În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>

210.	<p>- alin. (10) lit. d) – unde se indică dreptul persoanei supuse investigației de a primi lista mijloacelor, sistemelor de evidență și documentelor ridicate pe parcursul investigației, se constată că art. 74 nu conține prevederi referitor la actul întocmit în cadrul efectuării investigațiilor la fața locului, cu acces în spațiile și încăperile aflate în proprietatea și posesia persoanei, cât și urmată de ridicarea bunurilor care aparțin persoanei, cu mențiunea privind întocmirea unei liste, ceea ce constituie o măsură disproporționată, admite comiterea abuzurilor de către inspectorii de protecție a datelor cu caracter personal și împiedică realizarea unei proceduri clare, previzibile și transparente, cât și exercitarea dreptului la un recurs efectiv de către persoana suspusă investigațiilor, de a contesta acțiunile și actele întocmite;</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>
211.	<p>- alin. (12), care prevede obligația tuturor persoanelor juridice de drept public sau de drept privat și a persoanelor fizice de a se supune investigației efectuate de CNPDCP, inclusiv prin asigurarea condițiilor pentru buna desfășurare a investigației, se atestă că prevederea comportă un caracter general, pasibil de a fi interpretată extensiv și în sens defavorabil persoanelor fizice și juridice de drept privat, inclusiv autorităților publice în privința cărora există reglementări cu caracter special care impun anumite rigori privind accesul la informația deținută, ca de exemplu informația cu titlu de secret de stat sau materialele urmăririi penale sau materialele cauzei judiciare, considerente din care, se propune completarea normei cu sintagma „supuse investigației”, după cuvintele „persoanele fizice”;</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>
212.	<p>- alin. (13), autorul proiectului indică faptul că, investigația cu ieșirea la fața locului este efectuată în orele de program ale persoanei juridice, fără a se face</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă este revizuită.</p>

	<p>mențiunea cu privire la timpul de efectuare a investigației în privința persoanelor fizice, care la fel, pot fi subiecți ai investigațiilor efectuate de către inspectorii de protecție a datelor în temeiul prezentului proiect de lege;</p>	
213.	<p>- alin. (14) este indicată întocmirea proiectului de decizie de efectuare a investigației, nefiind descrise elementele obligatorii pe care trebuie să le conțină acest proiect de decizie, la fel este indicat termenul de 14 zile acordat persoanei supuse investigațiilor pentru înaintarea cărorva obiecții, fără a fi indicat modul și termenul de adoptare a actului final, la fel cum nu sunt indicate elementele obligatorii ale actului respectiv.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Pentru ipoteza descrisă este incident art. 120 din <i>Codul administrativ</i>.</p>
214.	<p>Cu referire la art. 77 alin. (1) și (2) din proiectul de lege, din interpretarea sistemică a acestor texte, se desprind ipotezele în care autoritatea de supraveghere, în persoana inspectorului de protecție a datelor, adoptă trei tipuri de soluții pe marginea „plângerii” urmare a efectuării investigației, și anume: 1) decizia de constatare a încălcării prevederilor legii de către persoana supusă investigației, în cazul în care probele acumulate sunt suficiente, cu aplicarea măsurilor prevăzute de art. 56 alin. (2); 2) decizia de constatare a lipsei încălcării prevederilor legii de către persoana supusă investigației, în cazul în care probele acumulate sunt suficiente; 3) decizia de încetare a investigației, în cazul în care inspectorul de protecție a datelor este în imposibilitate de a acumula probe, dar se întrevide și a patra ipoteză decizională de care poate dispune inspectorul, și anume, emiterea unei decizii de încetare a investigației, în cazul în care, au fost utilizate pârghiile legale de acumulare a informațiilor, însă materialele acumulate nu au caracter suficient în sensul alin. (1) pentru adoptarea</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu obiecțiile de la pct. 409 din prezentul tabel, prevederea respectivă a fost revizuită.</p>

	<p>unei decizii de constatare a faptului comiterii încălcării sau al faptului respectării prevederilor legale. Din aceste considerente, se propune completarea la art. 77 alin. (3), la sfârșitul propoziției, prin virgulă cu sintagma „pentru adoptarea unei decizii în condițiile alin. (1)”.</p>	
215.	<p>La art. 78, se propune includerea prevederilor cu privire la modalitatea de contestare a deciziei emise de către CNPDCP, procedura termenul și calea de atac, sau eventual, să se facă trimitere la actul normativ în corespundere cu care persoana vizată sau persoana supusă investigației, în cazul dezacordului cu soluția adoptată de către CNPDCP, să își poată exercita dreptul consfințit constituțional de acces liber la justiție.</p> <p>Nu în ultimul rând, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor își exprimă aprecierea față de eforturile Ministerului Justiției cu privire la transpunerea în cadrul sistemului național de drept a prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), în vederea alinierii la aquis-ul comunitar, astfel asigurând realizarea efectivă a dreptului la protecția vieții private, sporind nivelul de protecție a drepturilor persoanelor fizice la prelucrarea și circulația datelor cu caracter personal în mod legal și previzibil, în cadrul unor proceduri transparente, clare și accesibile, inclusiv judiciare, care acordă mecanisme legale alternative de apărare a drepturilor încălcate și de plată a despăgubirilor pentru prejudiciul moral și material cauzat.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Pentru ipoteza descrisă este incident art. 73 din prezentul proiect de lege.</p>

Procuratura Generală	216. Articolul 1 propunem a-1 denumi „Obiectul și scopul legii” și a-1 reda cu următorul cuprins: „Articolul 1. Obiectul și scopul legii (1) Prezenta lege reglementează condițiile în care se realizează prelucrarea datelor cu caracter personal precum și libera circulație a datelor cu caracter personal. (2) Prezenta lege are ca scop protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la protecția datelor cu caracter personal. (3) Libera circulație a datelor cu caracter personal pe teritoriul național nu poate fi restricționată sau interzisă din motive legate de protecția persoanei față de prelucrările de date cu caracter personal atâta timp cât condițiile din prezenta lege sau, după caz, din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general protecția datelor) sunt îndeplinite.” Argumentare: Potrivit articolului 1 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general protecția datelor) (în continuare Regulamentul Uniunii Europene 2016/679): „(1) Prezentul regulament stabilește normele referitoare la protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și normele referitoare la libera circulație a datelor cu	Se acceptă Art. 1 este revizuit în conformitate cu normele de tehnică legislativă ale Republicii Moldova.
-----------------------------	--	---

	<p>caracter personal. (2) Prezentul regulament asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice și în special a dreptului acestora la protecția datelor cu caracter personal. (3) Libera circulație a datelor cu caracter personal în interiorul Uniunii nu poate fi restricționată sau interzisă din motive legate de protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.”.</p> <p>Astfel, Regulamentul la articolul 1 alineatul (1) reglementează obiectul, iar la alineatul (2) al aceluiași articol reglementează scopul acestuia.</p> <p>Totodată, potrivit art.45 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative: „Dispozițiile generale ale actului normativ sânt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare.”.</p> <p>Prin urmare, având în vedere actele normative indicate supra, pentru o mai bună structurare a articolului 1 din proiect se propune ca alineatul (1) să reglementeze obiectul legii, iar alineatul (2) să reglementeze scopul legii.</p> <p>În același timp, pentru o mai bună formulare și claritate a alineatului (3) al articolului 1 s-a propus completarea acestuia cu textul că libera circulație a datelor cu caracter personal nu poate fi restricționată atâta timp cât sunt întrunite/indeplinite condițiile legale.</p>	
217.	<p>La articolul 2 alineatul (3) pentru corectitudinea exprimării propunem ca textul „furnizorilor de servicii intermediari” a-l substitui cu textul „furnizorilor de servicii și intermediarilor”.</p> <p>Argumentare: Potrivit articolului 4 din Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale distinge noțiunile de furnizor de servicii și intermediar în raporturile aferente furnizării de</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

	<p>servicii ale societății informaționale după cum urmează: ”furnizor de servicii – persoană fizică sau juridică care desfășoară activitate de întreprinzător și care pune la dispoziția unui număr determinat sau nedeterminat de persoane servicii ale societății informaționale;.....intermediar în raporturile aferente furnizării de servicii ale societății informaționale – persoană fizică sau juridică care oferă subiecților raporturilor aferente furnizării de servicii ale societății informaționale servicii legate de organizarea și administrarea sistemelor informaționale și rețelelor de comunicații electronice în cadrul raporturilor aferente furnizării de servicii ale societății informaționale, inclusiv servicii de obținere, transmitere și stocare a informației în formă electronică;”. Totodată, articolele 14-17 din Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale reglementează răspunderea furnizorilor de servicii și a intermediarilor.</p>	
218.	<p>Primul alineat al articolului 5 urmează a fi numerotat cu cifra (1), iar textul „Datele cu caracter personal sunt” urmează a fi substituit cu textul „Principiile prelucrării datelor cu caracter personal sunt: ”.</p> <p>Argumentare: Având în vedere că s-a omis numerotarea primului alineat al articolului 5 s-a propus numerotarea acestuia. Totodată, textul „Datele cu caracter personal sunt.” nu este într-o succesiune logică cu expunerea textului din literele a)-f) din alineatul (1) al articolului 5, spre exemplu: Datele cu caracter personal sunt: a) principiul legalității, echității și transparenței- datele cu caracter personal sunt prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată.</p> <p>Or, autorul poate opta și pentru următoarea variantă a textului la alineatul (1):</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în conformitate cu redacția art. 5 din <i>RGPD</i>.</p>

	<p>„(1) Datele cu caracter personal sunt:</p> <p>a) prelucrate în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată;</p> <p>b) colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și nu sunt prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri;</p> <p>c) adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate;</p> <p>d) exacte și, dacă este necesar actualizate; trebuie să se ia toate măsurile necesare pentru a se asigura faptul că datele cu caracter personal care sunt inexacte, având în vedere scopurile pentru care sunt prelucrate, să fie șterse sau rectificate fără întârziere;</p> <p>e) păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pe o perioadă care nu depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor în care sunt prelucrate datele; datele cu caracter personal pot fi stocate pe perioade mai lungi în măsura în care acestea vor fi prelucrate exclusiv în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în conformitate cu articolul 70 alineatul (1), sub rezerva punerii în aplicare a măsurilor de ordin tehnic și organizatoric adecvate prevăzute în prezenta lege în vederea garantării drepturilor și libertăților persoanei vizate;</p> <p>f) prelucrate într-un mod care asigură securitatea adecvată a datelor cu caracter personal, inclusiv protecția împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, a distrugerii sau a deteriorării accidentale, prin luarea de măsuri tehnice sau organizatorice corespunzătoare.”</p>	
219.	La articolul 8 în alineatul (1) propunem cuvintele „de 14 ani” a le substitui cu cuvintele „de 16 ani”, iar textul „titularul răspunderii părintești asupra	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>A se vedea comentariile de la pct. 296 din prezentul tabel.</p>

copilului” cu textul „părinte sau reprezentantul legal”

Argumentare:

Potrivit art.26 alineatele (1)-(3) din Codul Civil al RM: „(1) Capacitatea deplină de exercițiu începe la data cînd persoana fizică devine majoră, adică la împlinirea vîrstei de 18 ani. (2) Minorul dobîndește prin căsătorie capacitate deplină de exercițiu. Desfacerea căsătoriei nu afectează capacitatea deplină de exercițiu a minorului. În cazul declarării nulității căsătoriei, instanța de judecată îl poate lipsi pe soțul minor de capacitatea deplină de exercițiu din momentul stabilit de ea. (3) Minorul care a atins vîrsta de 16 ani poate fi recunoscut ca avînd capacitate de exercițiu deplină dacă lucrează în baza unui contract de muncă sau, cu încuviințarea părinților sau a reprezentantului legal, practică activitate de întreprinzător. Atribuirea capacității depline de exercițiu unui minor (emancipare) se efectuează prin hotărîre a autorității tutelare, cu încuviințarea ambilor părinți sau a reprezentantului legal, iar în lipsa unei astfel de încuviințări, prin hotărîre judecătorească.”

În aceeași ordine de idei, art.14 alineatele (1) și (2) din Codul Familiei : „ Vîrsta matrimonială minimă este de 18 ani. (2) Pentru motive temeinice, se poate încuviința încheierea căsătoriei cu reducerea vîrstei matrimoniale, dar nu mai mult decît cu doi ani. Reducerea vîrstei matrimoniale va fi încuviințată de autoritatea tutelară locală în a cărei rază teritorială își au domiciliul persoanele care doresc să se căsătorească, în baza cererii acestora și acordului părinților minorului”.

Totodată, articolul 27 alineatele (1) și (2) din Codul Civil reglementează că: „(1) Minorul care a împlinit vîrsta de 14 ani încheie acte juridice cu

încuviințarea părintelui sau a reprezentantului legal, iar în cazurile prevăzute de lege, și cu încuviințarea autorității tutelare. (2) Minorul care a împlinit vârsta de 14 ani are dreptul fără încuviințarea părintelui sau a reprezentantului legal: a) să dispună de salariu, bursă sau de alte venituri rezultate din activități proprii; b) să exercite dreptul de autor asupra unei lucrări științifice, literare sau de artă, asupra unei invenții sau unui alt rezultat al activității intelectuale protejate de lege; c) să facă depuneri în instituțiile financiare și să dispună de aceste depuneri în conformitate cu legea; d) să încheie actele juridice prevăzute la art.28 alin.(2).”.

Având în vedere cadrul legal citat supra se constată că capacitatea deplină de exercițiu începe cu vârsta de 18 ani, cu mici excepții când este posibil obținerea capacității depline de exercițiu de la 16 ani prin emancipare, iar minorul de la 14 ani poate încheia acte juridice cu încuviințarea părintelui sau reprezentantului legal (cu mici excepții).

În aceeași ordine de idei, potrivit art.8 alineatul (1) din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679: „ În cazul în care se aplică articolul 6 alineatul (1) litera (a), în ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă copilul are cel puțin vârsta de 16 ani. Dacă copilul are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă și în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului. Statele membre pot prevedea prin lege o vârstă inferioară în aceste scopuri, cu condiția ca acea vârstă inferioară să nu fie mai mică de 13 ani.”

	<p>Totodată, nu este clar din care considerente autorul a decis că prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală fără acordul părintelui sau reprezentantului legal dacă copilul a împlinit vârsta de 14 ani, având în vedere că atât actele naționale cât și cele internaționale, la speță, reglementează vârsta de 16 ani.</p> <p>Prin urmare, având în vedere cadrul normativ național și internațional propunem autorului a revedea și analiza modificarea vârstei copilului din alineatul (1) art. 8 din proiect de la 14 ani la 16 ani.</p>	
220.	<p>În același timp, considerăm că formularea „titularul răspunderii părintești asupra copilului” preluată exact din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 în varianta tradusă în limba română nu este reușită și formulată neclar motiv din care s-a propus de a o înlocui cu sintagma „părinte sau reprezentant legal” cu care operează și actele normative naționale la acest capitol.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
221.	<p>La articolul 9 din proiect urmează a fi corectată eroarea materială având în vedere că alineatul (3) și alineatul (4) au fost numerotate de două ori.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
222.	<p>La articolul 11 alin. (2) urmează a fi corectată eroarea materială și cuvintele „alin.1 (1)” urmează a fi substituită cu cuvintele „alin. (1)”, adică cifra „1” se repetă.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
223.	<p>La articolul 12 alineatul (1) propunem textul „Operatorul ia măsuri adecvate” a-l substitui cu textul „Operatorul este obligat să instituie măsuri organizatorice, tehnice și de procedură”.</p> <p>Argumentare: Considerăm că urmează a fi reglementat prin lege anume obligația operatorului de a lua măsurile necesare pentru a furniza persoanei vizate informațiile necesare. Totodată, pentru o mai bună formulare și precizie propunem autorului a indica concret în lege care sunt măsurile necesare</p>	<p>Precizare Aspectele procedurale și organizatorice sunt reglementate la art. 13-22 și 34 din prezentul proiect de lege.</p>

	care urmează a fi luate de către operator spre exemplu: organizatorice, de procedură, tehnice...ș.a;	
224.	La articolul 19 propunem cuvintele „operatorul comunică” de a le substitui cu textul „operatorul este obligat să comunice”, în sensul reglementării expres în lege a obligației operatorului de a comunica fiecărui destinatar căruia i-au fost divulgate datele cu caracter personal orice rectificare sau ștergere a datelor cu caracter personal.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
225.	La articolul 23 alineatul (1) urmează a fi reanalizat și reformulat or, nu este clar ce se are în vedere prin textul „Actele normative care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator pot restricționa printr-o măsură legislativă...”. Acest text a fost preluat din Regulamentul Uniunii Europene 2016/279 dar a fost distorsionat și ca rezultat a fost formulat defectuos fiind lipsită de o logică juridică. Se creează impresia că autorul nu a înțeles corect dispozițiile art.23 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 pe care le-a preluat în proiect. În acest sens, art.23 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 prevede că: „Dreptul Uniunii sau dreptul intern care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator poate restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la articolele 12-22 și 34, precum și la articolul 5 în măsura în care dispozițiile acestuia corespund drepturilor și obligațiilor prevăzute la articolele 12-22, atunci când o astfel de restricție respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, pentru a asigura:....”.	Se acceptă Art. 23 este revizuit.

Astfel, Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 prevede că dreptul intern poate restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare a drepturilor și obligațiilor..., cu alte cuvinte statul poate adopta legi prin care să restricționeze domeniul de aplicare al obligațiilor și al drepturilor prevăzute la articolele 12-22 și 34, precum și la articolul 5 în măsura în care dispozițiile acestuia corespund drepturilor și obligațiilor prevăzute la articolele 12-22, atunci când o astfel de restricție respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică, pentru a asigura: a) securitatea națională; (b) apărarea; (c) securitatea publică; (d) prevenirea, investigarea, depistarea sau urmărirea penală a infracțiunilor sau executarea sancțiunilor penale, inclusiv protejarea împotriva amenințărilor la adresa securității publice și prevenirea acestora; (e) alte obiective importante de interes public general ale Uniunii sau ale unui stat membru, în special un interes economic sau financiar important al Uniunii sau al unui stat membru, inclusiv în domeniile monetar, bugetar și fiscal și în domeniul sănătății publice și al securității sociale; (f) protejarea independenței judiciare și a procedurilor judiciare; (g) prevenirea, investigarea, depistarea și urmărirea penală a încălcării eticii în cazul profesiilor reglementate; (h) funcția de monitorizare, inspectare sau reglementare legată, chiar și ocazional, de exercitarea autorității oficiale în cazurile menționate la literele (a)-(e) și (g); (i) protecția persoanei vizate sau a drepturilor și libertăților altora; (j) punerea în aplicare a pretențiilor de drept civil.....”.

	<p>Prin urmare, formularea „actele normative pot restricționa printr-o măsură legislativă,, este defectuoasă și lipsită de o logică juridică.</p> <p>Totodată, potrivit art.2 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative reglementează că: „act normativ – act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sînt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice;”, iar art.6 al aceleiași legi prevede că: „Legislația Republicii Moldova este constituită din următoarele acte normative: a) Constituția Republicii Moldova; b) legile și hotărîrile Parlamentului; c) decretele Președintelui Republicii Moldova; d) hotărîrile și ordonanțele Guvernului; e) actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate; f) actele normative ale autorităților publice autonome; g) actele normative ale autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special; h) actele normative ale autorităților administrației publice locale.”</p> <p>Prin urmare, considerăm că noțiunea de act normativ are un conținut prea larg și nu este clar despre care acte normative are în vedere autorul doar actele naționale sau și actele normative instituționale.</p>	
226.	Denumirea capitolului IV urmează a fi scris cu litere majuscule avînd în vedere că denumirile celorlalte capitole din proiect sunt scrise doar cu litere majuscule.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
227.	<p>Articolul 28 propunem a-l reda cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 28. Persoana împuternicită de operator</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Pornind de la faptul că art. 28 reprezintă o normă de aplicabilitate directă în statele membre ale</p>

	<p>(1) Operatorul poate desemna persoana împuternicită doar dacă există suficiente garanții pentru punerea în aplicare a măsurilor tehnice și organizatorice adecvate, astfel încât prelucrarea să îndeplinească cerințele prezentei legi și să asigure protecția drepturilor persoanei vizate.</p> <p>(2) Desemnarea, de către o persoană împuternicită de către operator, a unei alte persoane împuternicite în scopul realizării uneia sau mai multor operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal nu este posibilă decât cu acordul scris al operatorului. Acordul scris poate fi emis doar dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1).</p> <p>(3) Persoana împuternicită de operator are obligația de a informa operatorul cu privire la orice modificări preconizate privind adăugarea sau înlocuirea altor persoane împuternicite de operator, oferind astfel posibilitatea operatorului de a formula obiecții față de aceste modificări.</p> <p>(4) Prelucrarea datelor cu caracter personal de către persoana împuternicită de un operator, se realizează prin intermediul unui contract încheiat între părți sau alt act juridic emis în temeiul unui act normativ, care trebuie să detalieze obiectul și durata prelucrării, natura și scopul prelucrării, tipul de date cu caracter personal și categoriile de persoane vizate și obligațiile și drepturile operatorului.</p> <p>(5) Contractul sau actul juridic prevăzut la alineatul (4), trebuie să stabilească în sarcina persoanei împuternicite de operator următoarele obligații:</p> <p>a) prelucrează datele cu caracter personal numai pe baza unor instrucțiuni documentate din partea operatorului, inclusiv în ceea ce privește transferurile de date cu caracter personal efectuate în condițiile Capitolului V, cu excepția cazului în care</p>	<p>Uniunii Europene, este importantă transpunerea directă a acesteia precum în <i>RGPD</i>, <i>i.e.</i> fără reformulări care ar schimba sensul sau întinderea normativă a acestei norme juridice.</p>
--	---	--

această obligație îi revine persoanei împuternicite în temeiul actelor normative care i se aplică. În acest caz, notifică această obligație juridică operatorului înainte de prelucrare, cu excepția cazului în care dreptul respectiv interzice o astfel de notificare din motive importante legate de interesul public;

b) asigură că persoanele autorizate să prelucreze datele cu caracter personal s-au angajat să respecte confidențialitatea sau au o obligație statutară adecvată de confidențialitate;

c) adoptă toate măsurile necesare în conformitate cu art. 32;

d) respectă condițiile menționate la alineatele (2), (3) și (6) privind recrutarea unei alte persoane împuternicite de operator;

e) ținând seama de natura prelucrării, oferă asistență operatorului prin măsuri tehnice și organizatorice adecvate, în măsura în care acest lucru este posibil, pentru îndeplinirea obligației operatorului de a răspunde cererilor privind exercitarea de către persoana vizată a drepturilor prevăzute în Capitolul III;

f) ajută operatorul să asigure respectarea obligațiilor prevăzute la art. 32-36, ținând seama de caracterul prelucrării și informațiile aflate la dispoziția persoanei împuternicite de operator;

g) la alegerea operatorului, șterge sau returnează operatorului toate datele cu caracter personal după încetarea furnizării serviciilor legate de prelucrare și elimină copiile existente, cu excepția cazului în care actele normative impun stocarea datelor cu caracter personal;

h) pune la dispoziția operatorului toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea obligațiilor prevăzute în prezentul articol, permite desfășurarea auditurilor, inclusiv a inspecțiilor,

efectuate de operator sau alt auditor mandatat și contribuie la acestea, persoana împuternicită de operator informează imediat operatorul în cazul în care, în opinia sa, o instrucțiune încalcă prezenta lege referitoare la protecția datelor.

(6) În cazul în care o persoană împuternicită de un operator desemnează o altă persoană împuternicită pentru efectuarea de activități de prelucrare specifice în numele operatorului, aceleași obligații privind protecția datelor prevăzute în contractul sau în alt act juridic încheiat între operator și persoana împuternicită de operator, astfel cum se prevede la alin. (4) și (5), revin celei de a doua persoană împuternicită, prin intermediul unui contract sau al unui alt act juridic, în temeiul actelor normative, în special furnizarea de garanții suficiente pentru punerea în aplicare a unor măsuri tehnice și organizatorice adecvate, astfel încât prelucrarea să îndeplinească cerințele prezentei legi. În cazul în care această a doua persoană împuternicită nu își respectă obligațiile privind protecția datelor, persoana împuternicită inițială rămâne pe deplin răspunzătoare față de operator în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor acestei a doua persoane împuternicite.

(7) Aderarea persoanei împuternicite de operator la un cod de conduită aprobat, menționat în art. 40, sau la un mecanism de certificare aprobat, menționat la art. 42, poate fi utilizată ca element prin care să se demonstreze existența garanțiilor suficiente menționate la alin. (1) și (6).

(8) Fără a aduce atingere unui contract individual încheiat între operator și persoana împuternicită de operator, contractul sau celălalt act juridic menționat la alineatele (4), (5) și (6) se poate baza, integral sau parțial, pe clauze contractuale standard menționate

	<p>în alin.(9) și (10), inclusiv atunci când fac parte dintr-o certificare acordată operatorului sau persoanei împuternicite de operator în temeiul art. 42 și 43.</p> <p>(9) CNPDCP poate să adopte clauze contractuale standard pentru aspectele menționate la alineatele (4), (5) și (6).</p> <p>(10) Contractul sau celălalt act juridic menționat la alineatele (4), (5) și (6) se formulează în scris, inclusiv în format electronic.</p> <p>(11) Fără a aduce atingere art. 63, 64 și 65, în cazul în care o persoană împuternicită de operator încălcă prezenta lege, prin stabilirea scopurilor și mijloacelor de prelucrare a datelor cu caracter personal, persoana împuternicită de operator este considerată a fi un operator în ceea ce privește prelucrarea respectivă.”</p> <p>Potrivit art.54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative: „.....conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”. În context, considerăm că textul articolului 28, în special a alineatelor (1)-(4), preluat exact din textul art.28 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 (având în vedere varianta tradusă în limba română), sunt formulate într-un mod nespecific stilului normativ, astfel pentru corectitudinea exprimării urmează a fi revăzute textele alineatelor (1)-(4) prin prisma propunerilor formulate.</p>	
228.	<p>Alineatul (1) al art.33 este formulat într-un mod neclar fiind atestată o consecutivitate logică a exprimării, ceea ce poate admite interpretări diferite.</p> <p>Astfel, potrivit proiectului alineatul (1) art.33 are următorul cuprins: „În cazul în care are loc o încălcare a securității datelor cu caracter personal,</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

	<p>operatorul notifică acest lucru autorității de supraveghere competente în temeiul art. 51, fără întârzieri nejustificate și, dacă este posibil, în termen de cel mult 72 ore de la data la care a luat cunoștință de aceasta, cu excepția cazului în care este susceptibilă să genereze un risc pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice. În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 ore, aceasta este însoțită de o explicație motivată din partea autorității de supraveghere în cazul în care.”</p> <p>Cu referire la fraza a doua din alineatul (1) menționăm, în primul rând, că în cazul în care operatorul este obligat să notifice autoritatea de supraveghere competentă, în termen de 72 ore despre încălcarea securității datelor cu caracter personal, atunci în cazul în care se încalcă aceste termen de 72 ore operatorul și nu autoritatea de supraveghere (cum este indicat în proiect) urmează să dea o explicație în acest sens. În al doilea rând, fraza a doua pare a fi nefinisată având în vedere că se finisează cu cuvinte „în cazul în care”.</p> <p>Prin urmare, propunem textul „În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 ore, aceasta este însoțită de o explicație motivată din partea autorității de supraveghere în cazul în care.” a-l substitui cu textul „În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 ore, operatorul este obligat să transmită autorității de supraveghere și o explicație motivată privind justificarea întârzierii.”.</p>	
229.	<p>La articolul 34 în alineatul (1) propunem după textul „fără întârzieri nejustificate” de completat cu textul „dar nu mai târziu de 5 zile ” (sau autorul poate opta a indica în proiect 7, 10 sau 15 zile). Astfel, instituirea unui termen până la care operatorul este obligat să notifice persoana vizată ar exclude interpretarea normei și ar crea o certitudine juridică.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Aprecierea acestui aspect urmează a fi realizată <i>a casu ad casum</i>, pornind de la particularitățile specifice ale fiecărui caz individual.</p>

230.	La articolul 35, în alineatul (8) urmează a fi corectată eroarea materială și cuvântul „operatorii” urmează a fi substituit cu cuvântul „operatori”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
231.	La articolul 35, în alineatul (10) cuvântul „generale” urmează a fi substituit cu cuvântul „general” având în vedere forma gramaticală corectă.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
232.	La articolul 36 în alineatul (1) și alineatul (4) cuvântul „prelucrarea” urmează a fi substituit cu cuvântul „prelucrare” având în vedere forma gramaticală corectă;	Se acceptă parțial La alin. (1), prevederea se modifică în modul corespunzător. La alin. (4), prevederea este expusă în forma gramaticală corectă.
233.	La articolul 39 în alineatul (1) litera b) cuvântul „acțiunile” urmează a fi substituit cu cuvântul „acțiunilor”, având în vedere forma gramaticală corectă.	Precizare Raportat la partea introductivă a alineatului (1), redacția lit. b) este expusă într-o formă gramaticală adecvată.
234.	La articolul 40 în alin. (2) lit. g) sintagma „titularilor răspunderii părintești” propunem a o substitui cu textul „părinte sau reprezentantul legal” având în vedere argumentele din pct. 2.2. din prezentul aviz.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
235.	La articolul 40 alineatul (3) urmează a fi revăzut și reformulat având în vedere că alineatul (9) la care se face referire în text nu există.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
236.	La articolul 43 alineatul (1) propunem a-l diviza în două alineate, cu renumerotarea ulterioară a alineatelor, după cum urmează: „ (1) Fără a aduce atingere sarcinilor și competențelor CNPDCP, prevăzute la art.55 și art.56, organismele de certificare care dispun de un nivel adecvat de competență în domeniul protecției datelor, după ce informează CNPDCP pentru a-i permite să își exercite competențele în temeiul art.56 alin. (2) lit.h), emit și reînnoiesc certificarea. Acreditarea organismelor de certificare se va asigura de către Centrul Național de Acreditare.	Se acceptă Art. 43 alin. (1) este revizuit în conformitate cu obiectiile expuse.

(2) Un organism de certificare menționat la alineatul (1) este acreditat în conformitate cu alineatul (1) numai dacă:

a) a demonstrat Centrului Național de Acreditare, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării;

b) s-a angajat să respecte criteriile menționate la art.42 alin. (5) aprobate de CNPDCP;

c) a instituit proceduri pentru emiterea, revizuirea periodică și retragerea certificării, a sigiliilor și a mărcilor din domeniul protecției datelor;

d) a instituit proceduri și structuri pentru examinarea plângerilor privind încălcări ale certificării sau privind modul în care certificarea a fost sau este pusă în aplicare de un operator sau o persoană împuternicită de operator, precum și pentru asigurării transparenței acestor proceduri și structuri pentru persoanele vizate și pentru public;

e) a demonstrat CNPDCP într-un mod satisfăcător, că sarcinile și atribuțiile sale nu creează conflicte de interese.

(3) Acreditarea organismelor ce certificare menționate la alineatele (1) și (2) se realizează pe baza criteriilor aprobate de către CNPDC

(4).....”.

Argumentare: Modul de formulare a textului alineatului (1) al art. 43 din proiect este defectuoasă și neclară. Astfel, litera a) din acest alineat prevede organul competent de acreditare a organismelor de certificare, iar în continuare literele c) – f) prevăd condițiile care urmează a fi întrunite de către organismele de certificare pentru a fi acreditate, adică literele c)-f) parcă s-ar desprinde logic din litera a) ceea ce nu este judicios. Astfel, literele fiecare separat trebuie să se desprindă logic din textul anterior lor din alineatul (1). Prin urmare, s-a

propus la alineatul (2) de reglementat condițiile care trebuie să le întrunească organismele de certificare pentru a fi acreditate. Este de menționat că aceeași structură o respectă și art. 43 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679: „

(1) Fără a aduce atingere sarcinilor și competențelor autorității de supraveghere competente, prevăzute la articolele 57 și 58, organismele de certificare care dispun de un nivel adecvat de competență în domeniul protecției datelor, după ce informează autoritatea de supraveghere pentru a-i permite să își exercite competențele în temeiul articolului 58 alineatul (2) litera (h), emit și reînnoiesc certificarea. Statele membre se asigură că aceste organisme de certificare sunt acreditate de către una sau amândouă dintre următoarele entități: (a) autoritatea de supraveghere care este competentă în temeiul articolului 55 sau 56; (b) organismul național de acreditare desemnat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului (1) în conformitate cu standardul EN-ISO/IEC 17065/2012 și cu cerințele suplimentare stabilite de autoritatea de supraveghere care este competentă în temeiul articolului 55 sau 56.

(2) Un organism de certificare menționat la alineatul (1) este acreditat în conformitate cu alineatul respectiv numai dacă:

(a) a demonstrat autorității de supraveghere competente, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării;

b) s-a angajat să respecte criteriile menționate la articolul 42 alineatul (5) și aprobate de autoritatea de supraveghere care este competentă în temeiul articolului 55 sau 56, sau de către comitet în temeiul articolului 63; (c) a instituit proceduri pentru

	<p>emiterea, revizuirea periodică și retragerea certificării, a sigiliilor și mărcilor din domeniul protecției datelor; (d) a instituit proceduri și structuri pentru tratarea plângerilor privind încălcări ale certificării sau privind modul în care certificarea a fost sau este pusă în aplicare de un operator sau o persoană împuternicită de operator, precum și pentru asigurarea transparenței acestor proceduri și structuri pentru persoanele vizate și pentru public; și (e) a demonstrat autorității de supraveghere competente, într-un mod satisfăcător, că sarcinile și atribuțiile sale nu creează conflicte de interese.</p> <p>Totodată, atragem atenția autorului la erorile admise și în textul literelor b)-e), după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la litera b) urmează a fi corectată eroarea materială și cuvântul „Centrul” urmează a-l substitui cu cuvântul „Centrului”; - la litera c) textul „care este competent în temeiul art.51” urmează a fi exclus ca fiind superfluă, or, nu este judicios ca de fiecare dată să menționăm în textul legii că CNPDCP este competent în temeiul art. 51 din lege; - litera d) urmează a fi completat cu semnul de punctuație „, ”; - la litera e) cuvântul „tratarea” considerăm judicios a-l substitui cu cuvântul „examinarea”, or potrivit legislației naționale plângerile sunt examinate și nu tratate. 	
237.	<p>La articolul 45 urmează a se analiza dacă corect a fost stabilită competența CNPDCP de a stabili caracterul adecvat al nivelului de protecție a țărilor terțe sau a organizațiilor internaționale, având în vedere că potrivit Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 aceasta este competența exclusivă a Comisiei Europene (art.45) și nicidecum a autorității de supraveghere.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Și în prezent, în conformitate cu art. 32 alin. (3) și (4) din <i>Legea nr. 133/2011</i>, CNPDCP dispune de competența de a aproba lista statelor care asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.</p>

	<p>În context, considerăm necesar a fi analizat și reformulat textul art.45 în sensul reglementării ideii că: „Transferul de date cu caracter personal către o țară terță sau o organizație internațională este întotdeauna posibil, în condițiile prevăzute de această lege, cu autorizarea autorității de supraveghere atunci când Comisia Europeană a decis că statul terț, un teritoriu ori una sau mai multe diviziuni administrativ-teritoriale determinate din acel stat terț sau organizația internațională în cauză asigură un nivel de protecție adecvat.”.</p> <p>Cu alte cuvinte, CNPDCP urmează într-un fel să autorizeze transferul, să monitorizeze și să respecte dispozițiile actelor de punere în aplicare adoptate de Comisia Europeană, dar nicidecum să evalueze caracterul adecvat al nivelului de protecție a unei țări terțe sau a organizațiilor internaționale.</p> <p>În context, urmează a se reglementa și faptul că CNPDCP are obligația monitorizării listelor statelor terțe, a teritoriilor și diviziunilor administrativ-teritoriale determinate din statele terțe și a organizațiilor internaționale în cazul cărora Comisia Europeană a decis că nivelul de protecție adecvat este asigurat sau nu mai este asigurat, prin consultarea Jurnalului Oficial al Uniunii Europene și a site-ului web al Comisiei Europene.</p>	
238.	<p>La articolul 47 alineatul (2) lit. a) pentru corectarea erorii materiale propunem ca textul „datele de contact ale grupului de întreprinderi sau ale grupului de întreprinderi” a-l substitui cu textul „datele de contact a membrilor grupului de întreprinderi sau ale grupului de întreprinderi”;</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Norma este expusă într-o redacție adecvată, deoarece se referă la datele de contact ale trei entități diferite:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) grupul de întreprinderi; b) grupul de întreprinderi implicate într-o activitate economică comună; și c) membri grupurilor menționate la lit. a) și b).

239.	La articolul 48 propunem cuvintele „în orice fel” de exclus ca fiind superflue;	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p align="center">Norma are caracter de concretizare și, prin urmare, este oportună menținerea acesteia.</p>
240.	La articolul 49 alineatul (1 ¹) urmează a fi numerotat cu cifra (2), având în vedere că articolul 53 alin. (4) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative reglementează că: „Articolele, punctele, capitolele, titlurile, părțile și cărțile se numerotează consecutiv de la începutul și pînă la sfîrșitul actului normativ. Numerotarea paragrafelor, subsecțiunilor și secțiunilor se efectuează în succesiune, în limita structurii din care fac parte.”;	<p align="center">Se acceptă</p> <p align="center">Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
241.	La articolul 52 alineatul (3) pentru o mai bună formulare propunem ca cuvintele „remunerate sau nu” a le substitui cu cuvintele „remunerate sau neremunerate”;	<p align="center">Precizare</p> <p align="center">În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
242.	<p>La articolul 52, pentru o mai bună formulare, propunem alineatul (6) a-l reda cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Autoritatea de supraveghere are un buget propriu, care face parte integrantă din bugetul de stat. Auditul public extern la autoritatea de supraveghere se efectuează de către Curtea de Conturi în conformitate cu procedura și competențele stabilite de lege.”.</p> <p>Astfel, potrivit articolul 3 alin. (1) din Legea nr.260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi: „Curtea de Conturi este instituția supremă de audit a Republicii Moldova, care exercită controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și a patrimoniului public prin realizarea auditului public extern în conformitate cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit.”;</p>	<p align="center">Precizare</p> <p align="center">În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
243.	La articolul 53 alineatul (1) din a doua frază cuvântul „Directorii” urmează a fi substituit cu	<p align="center">Precizare</p>

	cuvântul „Directorul” având în vedere că CNPDCP este condus de un director și doi directori adjuncți;	În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
244.	La articolul 53 alin. (2) textul „cu votul a 3/5 a majorității deputaților aleși din numărul deputaților aleși” este formulat defectuos și neclar, motiv din care propunem cuvintele „a majorității deputaților aleși” din textul menționat a le exclude;	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
245.	La art.55 alin. (1) lit.f) și alineatul (4) propunem ca cuvântul „tratează” și respectiv „trateze” a fi substituit cu cuvântul „examineze” la forma gramaticală corectă. Or, legislația Republicii Moldova operează cu noțiunea de examinare a plângerii și nu tratarea plângerii, iar potrivit art.54 alin. (1) lit.c) din Legea 100/2017 privind actele normative: „.. terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi;”;	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
246.	La articolul 55 alin. (2) abrevierea „Lit.” urmează a fi scrisă cu literă minusculă „lit.”;	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
247.	La articolul 56 în alineatul (2), pentru o formulare corectă propunem ca textul „Fiecare autoritate de supraveghere are toate următoarele competențe corective” a-l substitui cu textul „Autoritatea de supraveghere poate dispune aplicarea următoarelor măsuri corective”; Totodată, urmează a fi analizată și competența autorității de supraveghere de a stabili amenzi administrative pentru încălcări care sunt prevăzute și în Codul Contravențional la articolele 74 ² -74 ³ , care	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.

	<p>de asemenea prevăd ca sancțiuni amenda contravențională, adică cum vor corela ele.</p> <p>Urmează a fi clarificată și situația cu referire la autoritatea de supraveghere care va fi competentă de a aplica amenzi administrative adică va fi doar în competența CNPDCP sau și al Consiliului Superior al Magistraturii. În cazul în care se stabilește această competență doar pentru CNPDCP considerăm necesar a indica concret acest fapt în textul legii pentru a nu admite interpretări defectuoase.</p>	
248.	<p>La articolul 59, pentru o formulare mai reușită, propunem alineatul (1) a-1 reda cu următorul cuprins:</p> <p>„(1) În cazul în care persoana vizată consideră că prelucrarea datelor cu caracter personal care o vizează încalcă dispozițiile prezentei legi, are dreptul de a se adresa cu plângere autorității de supraveghere.”;</p>	<p>Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
249	<p>Articolul 61 pentru o formulare mai clară propunem a-1 reda cu următorul cuprins:</p> <p>„(61) Fără a se aduce atingere posibilității de a se adresa cu plângere autorității de supraveghere, persoanele vizate au dreptul de a se adresa instanței pentru apărarea oricăror drepturi garantate de prezenta lege, care le-au fost încălcate.”;</p>	<p>Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
250.	<p>La articolul 64 care reglementează condițiile generale pentru impunerea amenzilor administrative propunem a analiza dacă sumele stabilite nu sunt exagerate având în vedere nivelul general al veniturilor dar și în general situația economică din țară..</p> <p>Astfel, potrivit Regulamentului Uniunii Europene 2016/679: „(150) Pentru consolidarea și armonizarea sancțiunilor administrative în cazul încălcării prezentului regulament, fiecare autoritate de supraveghere ar trebui să aibă competența de a impune amenzi administrative. Prezentul</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Quantumul amenzilor este redus.</p>

	<p>regulament ar trebui să indice încălcările, și limita maximă și criteriile pentru stabilirea amenzilor administrative aferente, care ar trebui să fie stabilite de autoritatea de supraveghere competentă în fiecare caz în parte, ținând seama de toate circumstanțele relevante ale situației specifice, luându-se în considerare în mod corespunzător, în special, natura, gravitatea și durata încălcării, precum și consecințele acesteia și măsurile luate pentru a se asigura respectarea obligațiilor în temeiul prezentului regulament și pentru a se preveni sau atenua consecințele încălcării. În cazul în care amenzile administrative sunt impuse unei întreprinderi, o întreprindere ar trebui înțeleasă ca fiind o întreprindere în conformitate cu articolele 101 și 102 din TFUE în aceste scopuri. În cazul în care se impun amenzi administrative unor persoane care nu sunt întreprinderi, autoritatea de supraveghere ar trebui să țină seama de nivelul general al veniturilor din statul membru respectiv, precum și de situația economică a persoanei atunci când estimează cuantumul adecvat al amenzii. Mecanismul pentru asigurarea coerenței poate fi, de asemenea, utilizat pentru a promova aplicarea consecventă a amenzilor administrative. Competența de a stabili dacă și în ce măsură autoritățile publice ar trebui să facă obiectul unor amenzi administrative ar trebui să revină statelor membre. Impunerea unei amenzi administrative sau transmiterea unei avertizări nu afectează aplicarea altor competențe ale autorităților de supraveghere sau a altor sancțiuni în temeiul prezentului regulament.</p>	
251.	<p>La articolul 66 urmează a fi corectată eroarea materială având în vedere că alineatul (2) a fost numerotat de două ori;</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Articolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>

	252. La articolul 68 urmează a fi corectată eroarea materială și cuvântul „determinat” urmează a fi substituit cu cuvântul „determinată”;	Precizare Articolul respectiv a fost revizuit conceptual.
	253. La articolul 71, pentru o mai bună formulare, propunem textul „competențele autorității competente” a-l substitui cu textul „competențele autorității de supraveghere”, pentru a se respecta principiul utilizării unei terminologii constante.	Precizare Articolul respectiv a fost exclus din prezentul proiect de lege.
	254. La articolul 80, pentru o mai clară reglementare propunem alineatul (1) a-l reda cu următorul cuprins: „(1) Personalul CNPDCP este format din: a) director și doi directori adjuncți care sunt persoane de demnitate publică, statutul cărora este reglementat de Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică; b) inspectori de protecție a datelor - funcționari publici cu statut special, statutul cărora este reglementat de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. c) personal tehnic/contractual care desfășoară activități auxiliare, statutul acestora este reglementat de legislația muncii.”;	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.
	255. La articolul 86 cu referire la garanțiile sociale nu este clar din ce motive s-a inclus reglementări specifice cu referire la oferirea ajutoarelor, personalului CNPDCP, în cazurile vătămărilor integrității corporale cauzate în exercitarea funcțiilor, având în vedere că nici în nota informativă nu este explicat nici Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 nu se referă la careva ajutoare specifice în acest sens. Considerăm că în privința personalului CNPDCP cu referire la capitolul vătămărilor cauzate în exercitarea funcțiilor, accidentelor de muncă, prejudiciul ce trebuie achitat...ș.a. urmează a fi aplicat cadrul normativ general cu referire la acest capitol dar nu careva norme speciale. Or, nu putem	Se acceptă Articolul respectiv este exclus din prezentul proiect de lege.

	<p>identifica vreun motiv rezonabil care ar justifica abordarea diferită și a reglementa în mod special, într-un mod mult mai avantajos, garanțiile sociale ale personalului CNPDCP față de garanțiile sociale ale altor funcționari publici/persoane de demnitate publică a căror activitate implică mult mai multe riscuri cum ar fi ofițerii de urmărire penală, procurorii, ofițerii de investigație...ș.a.</p>	
256.	<p>În dispozițiile finale și tranzitorii, Cu referire la alineatul (9) lit.b) în partea ce ține de abrogarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal comunicăm următoarele:</p> <p>Potrivit art.15 alin. (2) din Codul de procedură penală, la efectuarea acțiunilor procesuale nu poate fi acumulată fără necesitate informație despre viața privată și intimă a persoanei. La cererea organului de urmărire penală și a instanței de judecată, participanții la acțiunile procesuale sînt obligați să nu divulge asemenea informații și despre aceasta se ia un angajament în scris. Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procesului penal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Totodată, potrivit articolului 2 alineatul (2) lit.b) din proiect, prezenta lege nu se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, sau al executării sancțiunilor penale, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa siguranței publice și al prevenirii acestora.</p> <p>Prin urmare, dacă la intrarea în vigoare a prezentei legi (la moment proiect) s-ar abroga Legea nr.133/2011, atunci prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Către data intrării în vigoare a prezentei legi, în cadrul normativ al Republicii Moldova va fi transpusă și <i>Directiva (UE) 2016/680</i>, care abordează plenar aspectele expuse în obiecție.</p>

		<p>prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării sancțiunilor penale va rămâne în afara cadrului legal, fapt inadmisibil, astfel propunem autorului a clarifica acest aspect.</p> <p>Subsidiar evocăm faptul că, urmare a studiului și sintezei proiectului de Lege transmis spre avizare s-a constatat o traducere mot a mot a textului din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date. Astfel, considerăm că traducerea a fost realizată cu anumite deficiențe, or, sensul anumitor pasaje este lipsit de claritate și raționament juridic respectiv propunem revizuirea proiectului de lege și sub acest aspect.</p>	
<p>Autoritatea Națională de Integritate</p>	<p>257.</p>	<p>La art. 7 alin. (1) după sintagma „persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal” se va completa cu următorul conținut „iar eventual, după caz, persoana vizată trebuie să fie în măsură să demonstreze că și-a retras consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal”.</p> <p>Raționamentul completării prenotate constă în faptul că, persoana vizată, în cazul adresării cu o plângere către autoritatea de supraveghere în privința unui operator trebuie să demonstreze faptul retragerii consimțământului, odată ce operatorul poate demonstra existența acestuia.</p> <p>Inter alia, în cazul în care operatorul a primit consimțământul persoanei vizate în contextul unei declarații scrise, iar persoana vizată și-a retras consimțământul verbal, fără a putea demonstra acest fapt, ultima ar fi în imposibilitate de a demonstra</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu art. 7 alin. (1) din <i>RGPD</i>, operatorul este responsabil pentru demonstrarea faptului că persoana vizată și-a dat consimțământul și, inclusiv, dacă și-a retras consimțământul.</p>

	bună credința sa, or, momentul retragerii s-ar prezuma a fi momentul depunerii plângerii la autoritatea de supraveghere.	
258.	La art. 8 alin. (1) după sintagma „unui copil” se va completa cu următorul conținut ”adult care este supus măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei”; după sintagma „ sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului” se va completa cu următorul conținut ” sau de către tutore, în cazul adultului”.	Se acceptă parțial Art. 8 din <i>RGPD</i> se referă, în exclusivitate, la consimțământul copiilor. În altă ordine de idei, sintagma „ <i>titularul răspunderii părintești asupra copilului</i> ” se substituie cu sintagma „ <i>reprezentantul legal al copilului</i> ”.
259.	La art. 8 alin. (2) după sintagma „titularul răspunderii părintești” se va completa cu următorul conținut ” sau de către tutore, în cazul adultului”;	Se acceptă parțial A se vedea comentariile expuse <i>supra</i> .
260.	La art. 8 de a completa cu un alin nou alin.(4) cu următorul conținut „În cazul subiectului datelor cu caracter personal adult care este supus măsurii de ocrotire judiciare sub forma ocrotirii provizorii sau curatei, consimțământul privind prelucrarea datelor cu caracter personal se acordă, în formă scrisă, de către persoana ocrotită. Dacă starea acesteia nu-i permite să ia de sine stătător o decizie privind prelucrarea datelor cu caracter personal, ocrotitorul provizoriu sau curatorul va asista persoana ocrotită, prin contrasemnarea acordului, în condițiile legii”.	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 258 din prezentul tabel.
261.	La art. 9 de a completa cu un alin nou alin.(4) cu următorul conținut „Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal poate dispune, din motive întemeiate, interzicerea prelucrării categoriilor speciale de date cu caracter personal, chiar dacă subiectul datelor și-a dat consimțământul, iar acesta nu a fost retras, cu condiția ca interdicția să nu fie înlăturată prin unul din cazurile stabilite la alin. (1) lit. b)–g)”.	Nu se acceptă O astfel de prevedere excedează regimul normativ stabilit la art. 9 din <i>RGPD</i> .
262.	La art. 12 alin. (1) se propune de a exclude sintagma „La solicitarea persoanei vizate, informațiile pot fi furnizate verbal, cu condiția ca	Nu se acceptă Este imperativă transpunerea corespunzătoare a tuturor normelor juridice din <i>RGPD</i> care au caracter

	identitatea persoanei vizate să fie dovedită prin alte mijloace”.	de aplicabilitate directă. În caz contrar, vom fi în prezența unui cadru normativ fragmentar și incomplet.
263.	La art. 12 alin. (3) se propune de a exclude sintagma „și numărul cererilor”;	Nu se acceptă A se vedea comentariile expuse <i>supra</i> .
264.	La art. 12 alin. (5) lit. b) se propune de a exclude sintagma „fie să refuze să dea curs cererii”.	Nu se acceptă A se vedea comentariile expuse <i>supra</i> .
265.	La art. 16 se propune de a exclude sintagma „fără întârzieri nejustificate”;	Nu se acceptă A se vedea comentariile expuse <i>supra</i> .
266.	La art. 16 alin. (3) se propune de a exclude sintagma „alin. (2);	Nu se acceptă Nu este clar raționamentul excluderii acestui text.
267.	La art. 21 alin. (1) lit. b) se propune de a exclude sintagma „sau al art. 6 alin. (1)”;	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător. Or, aici este o eroare textuală a versiunii în limba română a <i>RGD</i> -ului, în raport cu versiunea în limba engleză.
268.	La art. 33 alin. (3) lit. a) se propune de a exclude sintagma „acolo unde este posibil”;	Nu se acceptă A se vedea comentariile de pct. 262 din prezentul tabel.
269.	La art. 59 alin. (1) după sintagma „dreptul de a depune o plângere la o autoritate de supraveghere” se va completa cu următorul conținut „în termen de 30 de zile din momentul depistării unei pretense încălcări, cu realizarea în prealabil, după caz, a drepturilor prevăzute la art. 15-22. În cazul în care persoana vizată omite realizarea drepturilor sale, precum și alte aspecte importante legate de prezentarea probelor relevante, autoritatea de supraveghere o informează despre acest fapt în termen de 30 de zile de la data primirii plângerii.” Raționamentul completării prenotate izvorăște în primul rând din existența acestei prevederi în Legea actuală, nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, iar în al doilea rând, din necesitatea unei limitări a persoanelor vizate de a se adresa autorității de supraveghere peste un termen	Precizare În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.

		<p>mai mare de 30 de zile din momentul depistării încălcării, abuzând astfel de dreptul său.</p> <p>În context, menționăm că, termenul de 30 de zile este suficient pentru realizarea drepturilor persoanei vizate, precum și pentru depunerea ulterioară a unei plângeri către autoritatea de supraveghere, or, acordarea dreptului de a depune o plângere către aceasta într-un termen nelimitat de la depistarea unei preținse încălcări ar crea o situație de abuzare de drepturile sale.</p> <p>Prin abuzarea de drepturile sale se are în vedere situația, când persoana vizată depune o plângere peste un termen îndelungat de la depistarea încălcării din motive de răzbunare, influențare, interes material etc. și nicidecum din motiv de protejare și restabilire a drepturilor sale la protecția datelor cu caracter personal.</p>	
	270.	<p>La art. 60 alin. (2) se propune de a exclude sintagma „în termen de trei luni” și a include sintagma „în termen de 30 zile calendaristice”.</p>	<p>Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>
Consiliul Superior al Magistraturii	271.	<p>La data de 30 august 2023 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit scrisoarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești referitor la proiectul supus avizării cu următoarele relații:</p> <p>În corespundere cu prevederile art. 51 din Proiectul Legii vizate, în calitate de autoritate de supraveghere se desemnează Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) pentru toate cazurile cu excepția situațiilor prevăzute la lit. b).</p> <p>Prin urmare, art. 51 alin. (1) lit. b) din Proiectul Legii conține textul: Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele</p>	<p>Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>

judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare.

La acest aspect, AAIJ menționează că, conform pct. pct. 15, 16 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului 794/2018, posesorul cu drept de creare, gestionare, utilizare și deținere a resursei informaționale este Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești din subordinea Ministerului Justiției.

Astfel, Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești are următoarele atribuții:

- 1) asigură condițiile organizatorice și financiare pentru funcționarea SIJ;
- 2) stabilește scopurile și sarcinile funcționale ale SIJ;
- 3) determină obiectele informaționale supuse înregistrării în SIJ și conținutul acestora;
- 4) monitorizează procesul de înregistrare și prelucrare a datelor în SIJ;
- 5) gestionează activitatea de exploatare și ținere a conținutului informațional al SIJ;
- 6) asigură securitatea și protecția datelor din SIJ prin intermediul structurilor de sta specializate;
- 7) aprobă și coordonează cu deținătorul tehnic executarea modificărilor/rectificărilor solicitate în cererile privind erorile de sistem ale SIJ, erorile cauzate de factorul uman în SIJ, incidentele de infrastructură care afectează funcționarea normală a SIJ;
- 8) autorizează, suspendă și revocă dreptul de acces în SIJ;
- 9) stabilește măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate a SIJ;

10) monitorizează și, după caz, ajustează cerințele de securitate și conformitate a SIJ la domeniul protecției datelor cu caracter personal;

11) exercită alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a SIJ.

Mai mult, în corespundere cu prevederile pct. 2 din Conceptul tehnic al Sistemului Informațional Judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 593/2017, asigurarea implementării, funcționării și dezvoltării sistemului informațional judiciar se pun în sarcina Ministerului Justiției, prin intermediul Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești.

Totodată, se relevă că conform prevederilor pct. 5 din Conceptul tehnic al SIJ, unul din scopurile prioritare a SIJ este crearea și dezvoltarea sursei informaționale a instanțelor judecătorești în vederea stocării, sistematizării, actualizării, protecției soluțiilor informaționale ale instanțelor judecătorești (dosare examinate, decizii pronunțate, date statistice etc.) și asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

Potrivit demersului, conform pct. 9 alin. 3) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26 mai 2016, reglementează competențele AAIJ în domeniul Sistemului Informațional Judiciar.

Prin urmare, Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești consideră oportun substituirea textului art. 51 alin. (1) lit. b) „Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare”, cu următorul conținut: „Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate

de către instanțele judecătorești de la toate nivelurile în cadrul exercitării sarcinilor sale, dacă în procedură este vizat un judecător decizia este adoptată de Consiliul Superior al Magistraturii în baza raportului prezentat de Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești”.

Examinînd proiectul remis spre avizare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, consideră proiectul necesar și oportun, urmărind scopul de a armoniza legislația asigurînd principiul confidențialității informației și securității informaționale (număr unic 645/MJ/2023).

Totodată, în cadrul examinării proiectului privind aprobarea proiectului de Lege privind protecția persoanelor fizice în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, CSM a identificat unele obiecții și sugestii de modificare/completare a proiectului de lege, implementarea acestora are drept scop perfecționarea cadrului legal propus spre avizare, după cum urmează:

Se propune a transpune conținutul art. 51 alin. (1) lit. b) din proiectul menționat în următoarea redacție: „Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești de la toate nivelurile în cadrul exercitării sarcinilor sale, dacă în procedură este vizat un judecător decizia este adoptată de Consiliul Superior al Magistraturii în baza raportului prezentat de Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești”.

Or, prevederile enunțate în Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional judiciar, aprobat prin Hotărîrea Guvernului 794/2018, Conceptului tehnic al Sistemului Informațional Judiciar, aprobat prin Hotărîrea

		<p>Guvernului nr. 593/2017 și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26 mai 2016 stabilesc accesul la datele cu caracter personal a procedurilor judiciare.</p> <p>Consiliul Superior al Magistraturii urmează a fi poziționat ca organ care va examina eventual abaterile judecătorilor în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal.</p>	
<p>Agencia de Administrare a Instanțelor Judecătorești</p>	<p>272.</p>	<p>În corespundere cu prevederile art. 51 din Proiectul Legii vizate, în calitate de autoritate de supraveghere se desemnează Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) pentru toate cazurile cu excepția situațiilor prevăzute la lit. b).</p> <p>Prin urmare, art. 51 alin. (1) lit. b) din Proiectul Legii conține textul: Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare.</p> <p>La acest aspect menționăm că conform pct. pct. 15, 16 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului 794/2018, posesorul cu drept de creare, gestionare, utilizare și deținere a resursei informaționale este Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești din subordinea Ministerului Justiției.</p> <p>Astfel, Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești are următoarele atribuții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) asigură condițiile organizatorice și financiare pentru funcționarea SIJ; 2) stabilește scopurile și sarcinile funcționale ale SIJ; 	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>

	<p>3) determină obiectele informaționale supuse înregistrării în SIJ și conținutul acestora;</p> <p>4) monitorizează procesul de înregistrare și prelucrare a datelor în SIJ;</p> <p>5) gestionează activitatea de exploatare și ținere a conținutului informațional al SIJ;</p> <p>6) asigură securitatea și protecția datelor din SIJ prin intermediul structurilor de sta specializate;</p> <p>7) aprobă și coordonează cu deținătorul tehnic executarea modificărilor/rectificărilor solicitate în cererile privind erorile de sistem ale SIJ, erorile cauzate de factorul uman în SIJ, incidentele de infrastructură care afectează funcționarea normală a SIJ;</p> <p>8) autorizează, suspendă și revocă dreptul de acces în SIJ;</p> <p>9) stabilește măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate a SIJ;</p> <p>10) monitorizează și, după caz, ajustează cerințele de securitate și conformitate a SIJ la domeniul protecției datelor cu caracter personal;</p> <p>11) exercită alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a SIJ.</p> <p>Mai mult, în corespundere cu prevederile pct. 2 din Conceptul tehnic al Sistemului Informațional Judiciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 593/2017, asigurarea implementării, funcționării și dezvoltării sistemului informațional judiciar se pun în sarcina Ministerului Justiției, prin intermediul Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești.</p> <p>Totodată, relevăm că conform prevederilor pct. 5 din Conceptul tehnic al SIJ, unul din scopurile prioritare a SIJ este crearea și dezvoltarea sursei informaționale a instanțelor judecătorești în vederea stocării, sistematizării, actualizării, protecției soluțiilor informaționale ale instanțelor judecătorești</p>	
--	---	--

(dosare examinate, decizii pronunțate, date statistice etc.) și asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

Subsecvent, informăm că pct. 9 alin. 3) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26 mai 2016, reglementează competențele AAIJ în domeniul Sistemului Informațional Judiciar.

Pe de altă parte, menționăm că art. 4 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, reglementează competențele CSM:

- privind cariera judecătorilor;
- în domeniul instruirii inițiale și continue a judecătorilor și a personalului secretariatului instanțelor judecătorești;
- în domeniul respectării disciplinei și eticii judecătorilor;
- în domeniul administrării instanțelor judecătorești.

Or, prin prisma normelor precitate, Consiliul Superior al Magistraturii nu are competențe în domeniul Sistemului Informațional Judiciar.

În aceeași ordine de idei, este de remarcat că conform pct. 9 alin. (3) lit. h) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26 mai 2016, una din atribuțiile prioritare a AAIJ în domeniul SIJ este prezentarea propunerilor privind elaborarea, modificarea, completarea cadrului legal în domeniul Sistemului Informațional Judiciar.

Prin urmare, considerăm oportun substituirea textului art. 51 alin. (1) lit. b) „Consiliul Superior al Magistraturii în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele

	<p>judecătorești în cadrul exercitării sarcinilor sale judiciare”, cu următorul conținut:</p> <p>„Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești în cazul prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către instanțele judecătorești de la toate nivelurile în cadrul exercitării sarcinilor sale, dacă în procedură este vizat un judecător decizia este adoptată de Consiliul Superior al Magistraturii în baza raportului prezentat de Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești”.</p> <p>Concluzionând cele expuse, remarcăm că operarea modificărilor propuse la Proiectul de Lege privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, sunt absolut necesare în vederea asigurării principiului confidențialității informației și securității informaționale a Sistemului Informațional Judiciar.</p>	
<p>Curtea Supremă de Justiție</p>	<p>273. În urma analizei tabelului de concordanță, se constată că prezentul proiect (în mare parte) reprezintă o transpunere mot a mot a prevederilor Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, fără a fi ajustat cadrului legal și realităților Republicii Moldova. Curtea reține că, din perspectiva art. 54 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, proiectul este suficient de sofisticat și ridică anumite semne de întrebare din punctul de vedere al limbajului, expresiilor (de ex: atunci când și în măsura în care (art. 33 alin. (4)) și terminologiei juridice utilizate (de ex: fără a aduce atingere vreunei căi de atac administrative sau nejudiciare disponibile (art. 61), care acea cale de atac nejudiciară disponibilă din perspectiva legislației naționale?).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul proiectului de lege a fost ajustat la terminologia juridică și normele de tehnică legislativă ale Republicii Moldova.</p>

	<p>274. Similar legii existente (legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011), prezentul proiect reglementează vag aspectele ce vizează „prelucrarea datelor cu caracter personal” în cadrul procesului de înfăptuire a justiției, art. 23 alin. (1) din proiect fiind suficient de „interpretabil”.</p> <p>Conform art. 428 alin. (2), 440 alin. (1¹) și 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă, art. 248 alin. (2) din Codul administrativ, actele judecătorești ale Curții Supreme de Justiție se publică pe pagina web a Curții, cu respectarea prevederilor Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.</p> <p>În acest sens, avînd în vedere definiția datelor cu caracter personal, drepturile persoanei vizate precum: dreptul la ștergerea datelor (art. 17), dreptul la restricționarea prelucrării (art. 18), dreptul la opoziție (art. 21), pot fi exercitate în privința activității jurisdicționale ale instanțelor de judecată (publicarea numelui părților la compartimentele: cereri pendinte, ședințe de judecată, jurisprudența CSJ), pot aceștia eventual solicita radierea informațiilor respective, inclusiv a hotărârilor judecătorești?</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Art. 23 a fost revizuit.</p>
	<p>275. Conform art. 51 lit. b), Consiliul Superior al Magistraturii se desemnează în calitate de autoritate de supraveghere. Avînd în vedere sarcinile și competențele autorității de supraveghere prevăzute la art. 55-56 din proiect, Consiliul Superior al Magistraturii din organ care exercită administrarea judecătorească se transformă în autoritate de supraveghere a respectării legislației în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal?</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În corespundere cu raționamentele expuse la pct. 6 din prezentul tabel, capitolele VII și VIII sunt revizuite conceptual și substanțial.</p>

		<p>În opinia Curții, asemenea competențe sunt improprii Consiliului Superior al Magistraturii și va distra atenția Consiliului de la exercitarea atribuțiilor sale prevăzute atât în Legea nr. 947/1996 cât și Constituție.</p>	
Curtea de Apel Chișinău	276.	<p>Cu privire la art. 16 din proiectul legii, care prevede dreptul la rectificare, considerăm că cererea de rectificare urmează a fi însoțită de cel puțin o declarație a subiectului privind veridicitatea datelor furnizate de acesta care urmează a fi rectificate sau completate. La fel, solicitantul urmează să anexeze și actele justificative care ar demonstra temeinicia cererii privind schimbarea și/sau completarea datelor deoarece la aplicarea în practică, operatorul ar putea rectifica/completa datele comunicate de subiect, care nu corespund realității, respectiv, în lipsa actelor justificative, există riscul unor rectificări/completări eronate.</p>	<p>Nu se acceptă Acestă propunere excedează regimul normativ stabilit la art. 16 din <i>RGPD</i>.</p>
	277.	<p>Art. 64 din proiect, care reglementează răspunderea pentru încălcarea legii, în opinia noastră nu respectă principiul proporționalității și depășește cu mult mărimea sancțiunilor sub formă de amendă stabilite de legislația națională, inclusiv amenda prevăzută de legea penală pentru săvârșirea cu intenție a celei mai grave infracțiuni. La fel constatăm că, cuantumul amenzilor propuse, nu corespund nici realității economice din statul unde urmează a fi aplicată și nu sunt în concordanță în raport cu gradul de pericol social al faptei. În acest sens, este relevantă și hotărîrea CtEDO pronunțată în cauza Engel și alții c. Olandei, în care Curtea a trasat câteva criterii de apreciere dacă există „acuzăție în materie penală”, după cum urmează: a) dacă norma care definește abaterea aparține dreptului penal în sistemul juridic al statului pîrît (dacă este incriminată în Codul penal); b) ulterior trebuie examinată natura</p>	<p>Se acceptă Cuantumul amenzilor administrative este redus.</p>

	<p>abaterii; c) în sfârșit, natura și gradul de severitate ale pedepsei care putea fi aplicată persoanei în cauză. Aceste criterii sunt alternative și nu cumulative, pentru ca articolul 6 din CEDO să devină aplicabil, este suficient ca abaterea în cauză să fie, prin natura sa „penală” din punctul de vedere al Convenției sau ar trebui să facă persoana în cauză pasibilă de o sancțiune care, datorită naturii sale și gradului de severitate, ține, de obicei, de domeniul „penal”. Raportînd constatările CtEDO în cauza respectivă la prevederile din proiect, constatăm că, faptele pentru a căror săvîrșire, proiectul prevede posibilitatea aplicării sancțiunilor pecuniare de pînă la 2 000 000 lei și 4 000 000 lei, depășesc gradul de severitate a unei „fapte penale”, ceea ce contravine principiului proporționalității sancțiunilor prevăzute de sistemul de drept național. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că, individualizarea sancțiunii trebuie să reflecte relația dintre sancțiune (proporția și natura acesteia) și gradul prejudiciabil al faptei (HCC nr. 10 din 10 mai 2016 § 61). În aceeași hotărîre Curtea a menționat că legislatorul poate stabili sancțiuni, respectînd cu strictețe proporționalitatea dintre circumstanțele faptei, caracterul și gradul de prejudiciabilitate (§ 65).</p>	
278.	<p>Art. 74 din proiect, care acordă dreptul inspectorului de protecție, în cadrul unei investigații, să dispună asupra mijloacelor, precum și să aibă acces în orice spații și încăperi, aflate în proprietatea sau folosința persoanelor vizate, este în opinia instanței o măsură excesivă, nefiind prevăzută de Regulamentul 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date. În plus, normele propuse nu</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederile normative privind modalitatea desfășurării investigațiilor au fost revizuite, încît să ofere garanții procedurale adecvate persoanelor supuse investigării.</p>

	<p>oferă un mecanism de control/supraveghere asupra activității acestei structuri, ceea ce sporește riscul abuzurilor. Or, acțiunile propuse în proiect sunt identice cu cele ale organelor responsabile prin lege de desfășurarea activităților speciale de investigații, fără a se garanta însă un mecanism de coordonare și control asupra legalității acestor măsuri cu caracter procesual. În lipsa unor garanții legale (inclusiv procesuale) ce ar asigura monitorizarea, echitatea și imparțialitatea competențelor autorități de supraveghere reglementate în proiect, considerăm că, competențele atribuite conform proiectului legii, sunt abuzive și inacceptabile deoarece activitatea de colectare și administrare a informațiilor, trebuie să respecte toate garanțiile care sunt asigurate în cazul existenței unei acuzații.</p>	
279.	<p>Se propune completarea capitolului IX din proiectul legii cu o normă separată, care se reglementeze expres modul de contestare a deciziilor emise de directorul sau directorii adjuncți ai Centrului și al inspectorilor de protecție a datelor, iar în cazul contestării deciziilor emise de inspectori, considerăm că urmează a fi instituită procedura prealabilă prin contestarea actului către conducătorul ierarhic superior.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Modalitatea de contestare a deciziilor Centrului este prevăzută la art. 73 din prezentul proiect.</p> <p>În partea ce ține de procedura prealabilă, precizăm că <i>RGPD</i>-ul prevede expres dreptul persoanei vizate de a se adresa direct în instanța de judecată.</p>
280.	<p>Se propune completarea, art. 78 al. 2 din proiectul legii, cu stabilirea expres în textul normei că caracterul executoriu al deciziilor Centrului poate fi suspendat odată cu contestarea actului în instanța de judecată or, verificarea legalității actelor emise de autoritate ține de competența exclusivă a instanțelor de judecată, respectiv în cazul sesizării, instanța de judecată urmează să decidă asupra posibilității de suspendare în cazul existenței unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ sau existenței pericolului iminent de</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederile privind suspendarea actelor administrative individuale, prevăzute de <i>Codul administrativ</i>, vor fi aplicabile și deciziilor Centrului.</p>

		producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ.	
Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova” A.O. „Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC” A.O. „Asociația Investitorilor Străini”	281.	La art. 3 alin. (2) lit. a), după textul „de către persoana vizată” se adaugă cuvântul „sau”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	282.	La art. 3 alin. (3) cuvintele „dreptul intern” se substituie cu cuvintele „legislația Republicii Moldova”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător. Adițional, pentru asigurarea clarității normei, se introduce o referință exemplificativă privind misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova.
	283.	La art. 4 alin. (1) lit. a) – r), ș, t, ț), cuvântul „reprezintă” se exclude.	Se acceptă Cuvântul „reprezintă” se exclude.
	284.	La art. 4 alin. (1) lit. s), cuvintele „reprezintă” și „cu excepția țărilor din Spațiul Economic European” se exclud. Sintagma „cu excepția țărilor din Spațiul Economic European” este redundantă, deoarece transferul către țările SEE este unul liber.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	285.	Art. 4 se completează cu trei litere noi, având următorul cuprins: „u) autorități și organisme publice - Parlamentul, Președinția, Guvernul, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile publice autonome, autoritățile administrației publice locale, alte autorități publice, precum și instituțiile din subordinea/coordonarea acestora. În sensul prezentei legi, sunt asimilate autorităților/organismelor publice și unitățile de cult și asociațiile și fundațiile de utilitate publică; v) îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public - include acele activități ale partidelor	Se acceptă parțial Art. 4 se completează cu definiția noțiunii „ <i>număr de identificare națională</i> ”. Referitor la definirea sintagmei „ <i>îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public</i> ”, remarcăm că aceasta se referă la temeiul de prelucrare a datelor prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. e). Astfel, clarificarea acestui temei juridic este reglementată la art. 6 alin. (2) din proiectul de lege, după modelul din legislația relevantă a Suediei ³⁶ și a Regatului Unit ³⁷ .

³⁶ Capitolul 2, secțiunea a 2-a din *Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning*:

https://www.dataguidance.com/sites/default/files/swedish_code_of_statuses_2018218_pdf_1_1_0.pdf

³⁷ Secțiunea 8 din *Data Protection Act 2018*:

<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2018/12/data.pdf>

	<p>politice sau ale organizațiilor neguvernamentale, care servesc realizării obiectivelor prevăzute de dreptul constituțional sau de dreptul internațional public ori funcționării sistemului democratic, incluzând încurajarea participării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor și a pregătirii politicilor publice, respectiv promovarea principiilor și valorilor democrației;</p> <p>w) număr de identificare național - numărul prin care se identifică o persoană fizică în anumite sisteme de evidență și care are aplicabilitate generală, cum ar fi: codul personal, seria și numărul buletinului de identitate, numărul pașaportului, al permisului de conducere.”</p>	<p>Referitor la definirea noțiunii „<i>autorități și organisme publice</i>”, precizăm că în tot cuprinsul proiectului de lege se va opera cu sintagma „<i>autorități și instituții publice</i>”.</p> <p>Astfel, această sintagmă este ajustată la cadrul normativ național și nu necesită o definire separată în textul prezentei legi. Or, noțiunea de „<i>autoritate publică</i>” este definită la art. 7 din <i>Codul administrativ</i>:</p> <p>„<i>Autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.</i>”.</p> <p>Iar definiția noțiunii de „<i>instituție publică</i>” este reglementată la art. 307 alin. (1) din <i>Codul civil</i>:</p> <p>„(1) <i>Instituția publică este persoană juridică de drept public care se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică și care este finanțată, integral sau parțial, de la bugetul acesteia din urmă.</i>”.</p>
	<p>286. De asemenea, se propune definirea conceptului de marketing direct/prospectare comercială, care va defini prelucrarea datelor cu caracter personal în acest sens. Scopul introducerii unei definiții va acorda suport operatorilor în structurarea prevederilor actelor interne.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Din punct de vedere al dreptului comparat, există trei jurisdicții în care noțiunea de „<i>marketing direct</i>” este reglementată în legislația privind protecția datelor cu caracter personal:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Regatul Unit,³⁸ 2) Irlanda;³⁹ 3) Lituania.⁴⁰

³⁸ Secțiunea 122 (5) din *Data Protection Act 2018*:

<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2018/12/data.pdf>

³⁹ Secțiunea 58 din *Data Protection Act 2018*:

<https://data.oireachtas.ie/ie/oireachtas/act/2018/7/eng/enacted/a0718.pdf>

⁴⁰ Articolul 2 din *Asmens Duomenų Teisinės Apsaugos Įstatymas*:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.5368B592234C/KnrBHGWCcy>

		<p>Considerăm că definiția reglementată în secțiunea 122 (5) din <i>Data Protection Act 2018</i> al Regatului Unit este cea mai reușită în descrierea principalelor particularități ale conceptului de „<i>marketing direct</i>”.</p> <p>Prin urmare, se propune următoarea definiție a acestei noțiuni:</p> <p><i>„marketing direct – comunicarea, prin telefon, poștă sau orice alt mijloc de comunicare directă, a unor mesaje publicitare sau de marketing (de promovare a unor bunuri sau servicii) direcționate unor persoane particulare;”</i>.</p>
287.	<p>La art. 5 alin. (1) lit. a), textul „principiul legalității, echității și transparenței – datele cu caracter personal sunt” se exclude și se completează în final cu textul „(„principiul legalității, echității și transparenței”)”.</p> <p>Norma art. 5 a fost expusă într-un mod similar celei din art. 5 al Regulamentului UE.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
288.	<p>La art. 5 alin. (1) lit. b), textul „principiul limitării legate de scop – datele cu caracter personal sunt” se exclude și se completează în final cu textul „(„principiul limitării legate de scop”)”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
289.	<p>La art. 5 alin. (1) lit. c), textul „principiul reducerii la minimum a datelor – datele cu caracter personal sunt” se exclude și se completează în final cu textul „(„principiul reducerii la minimum a datelor”)”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
290.	<p>La art. 5 alin. (1) lit. d), textul „principiul exactității – datele cu caracter personal sunt” se exclude și se completează în final cu textul „(„principiul exactității”)”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
291.	<p>La art. 5 alin. (1) lit. e), textul „principiul limitării legate de stocare – datele cu caracter personal sunt” se exclude și se completează în final cu textul „(„principiul limitării legate de stocare”)”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

292.	La art. 5 alin. (1) lit. f), textul „principiul integrității și confidențialității – datele cu caracter personal sunt” se exclude și se completează în final cu textul „(„principiul integrității și confidențialității”)”.	<p align="center">Se acceptă</p> <p align="center">Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
293.	La art. 5 alin. (2), cuvântul „poate” se substituie cu „trebuie să poată”.	<p align="center">Se acceptă</p> <p align="center">Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
294.	Art. 6 alin. (2) se completează la început cu textul „Prin acte normative”.	<p align="center">Precizare</p> <p align="center">În contextul comentariilor de la pct. 286 din prezentul tabel, art. 6 alin. (2) este reformulat.</p>
295.	La art. 6 alin. (3) ultima propoziție, după cuvintele „Actele normative” se introduc cuvintele „trebuie să”, iar cuvântul „urmăresc” se substituie cu „urmărească”.	<p align="center">Precizare</p> <p align="center">În contextul stabilirii unor reglementări substantive la art. 6 alin. (2) (a se vedea comentariile de la pct. 286 din prezentul tabel), menținerea acestei prevederi normative este improprie și, prin urmare, este exclusă.</p>
296.	<p>La art. 8 alin. (1), cifra „14” se substituie cu cifra „16”.</p> <p>La art. 8 alin. (1), grupul de lucru de pe lângă Ministerul Justiției de comun acord a decis să fie indicată vârsta de 16 ani în ceea ce privește condițiile aplicabile în ceea ce privește consimțământul copiilor în legătură cu serviciile societății informaționale, la fel ca în Regulamentul UE, care în art. 8 prevede: „(1) În cazul în care se aplică articolul 6 alineatul (1) litera (a), în ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă copilul are cel puțin vârsta de 16 ani. Dacă copilul are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă și în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului”.</p>	<p align="center">Nu se acceptă</p> <p>Din punct de vedere al dreptului comparat, majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene au stabilit vârsta de 13 sau 14 ani pentru legalitatea consimțământului în ceea ce privește serviciile societății comerciale.</p> <p>Vârsta de 13/14 ani este stabilită în 14 state membre, în 2 state ale Spațiului Economic European, precum și în Regatul Unit.</p> <p>Deci, în total în 17 jurisdicții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Belgia (13 ani); 2) Danemarca (13 ani); 3) Estonia (13 ani); 4) Finlanda (13 ani); 5) Letonia (13 ani); 6) Malta (13 ani); 7) Portugalia (13 ani); 8) Suedia (13 ani); 9) Norvegia (13 ani); 10) Islanda (13 ani);

- 11) Regatul Unit (13 ani);
- 12) Austria (14 ani);
- 13) Bulgaria (14 ani);
- 14) Cipru (14 ani);
- 15) Spania (14 ani);
- 16) Italia (14 ani);
- 17) Lituania (14 ani);

Per a contrario, vârsta de 15/16 ani este stabilită în 12 state membre și un stat al Spațiului Economic European:

Deci, în total în 13 jurisdicții:

- 1) Cehia (15 ani);
- 2) Grecia (15 ani);
- 3) Franța (15 ani);
- 4) Germania (16 ani);
- 5) Croația (16 ani);
- 6) Ungaria (16 ani);
- 7) Irlanda (16 ani);
- 8) Luxemburg (16 ani);
- 9) Țările de Jos (16 ani);
- 10) Polonia (16 ani);
- 11) România (16 ani);
- 12) Slovacia (16 ani);
- 13) Liechtenstein (16 ani);

Prin urmare, luând în considerare faptul că majoritatea statelor optează pentru stabilirea unei vârste inferioare celei de 16 ani, prezentul proiect de lege propune stabilirea vârstei de 14 ani pentru legalitatea consimțământului în ceea ce privește serviciile societății informaționale.

Mai mult decât atât, această argumentare este cu atât mai pregnantă în contextul în care Comisia Europeană, în raportul său din 2020 privind

			<p>implementarea prevederilor <i>RGPD-ului</i> ⁴¹, a statuat următoarele:</p> <p>„[...] există încă un anumit grad de fragmentare, care se datorează în special utilizării pe scară largă a clauzelor de specificare facultative. De exemplu, diferența dintre statele membre în ceea ce privește vârsta consimțământului copiilor în raport cu serviciile societății informaționale creează incertitudine pentru copii și părinții lor în ceea ce privește aplicarea drepturilor lor în materie de protecție în cadrul pieței unice. Această fragmentare creează, de asemenea, provocări în ceea ce privește desfășurarea de activități comerciale transfrontaliere și inovarea, în special în legătură cu noile evoluții tehnologice și soluții de securitate cibernetică. Pentru a se asigura funcționarea eficientă a pieței interne și pentru a se evita impunerea unor sarcini inutile asupra întreprinderilor, este de asemenea esențial ca legislația națională să nu depășească limitele stabilite de <i>RGPD</i> și să nu introducă cerințe suplimentare atunci când nu există astfel de limite.</p> <p>[...]</p> <p>Comisia:</p> <p>[...]</p> <p>- va analiza dacă, în lumina unor experiențe ulterioare și a jurisprudenței relevante, ar putea fi oportună propunerea în viitor a unor eventuale modificări direcționate ale anumitor dispoziții din <i>RGPD</i>, în special [...] posibila armonizare a vârstei de la care copiii își pot da consimțământul în ceea ce privește serviciile societății informaționale.”.</p>
--	--	--	--

⁴¹ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, *Protecția datelor ca pilon al capacității cetățenilor și al abordării UE privind tranziția digitală - doi ani de aplicare a Regulamentului general privind protecția datelor*, {SWD(2020) 115 final}:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0264>

			<p>Luând în considerare evoluția vertiginoasă și amploarea utilizării serviciilor societății informaționale, precum și pornind de la faptul că majoritatea statelor optează pentru stabilirea vârstei de 13/14 ani, este cert că Comisia Europeană, în eventualitatea uniformizării prevederilor <i>RGPD</i>-ului, va propune stabilirea unei vârste inferioare celei de 16 ani.</p> <p>Mai mult decât atât, la nivel internațional se conturează o reglementare similară. În acest sens, sunt relevante, în special, prevederile din legea federală a Statelor Unite ale Americii – <i>Children’s Online Privacy Protection Act</i> – care stabilește limita de vârstă de 13 ani pentru oferirea și colectarea legală a informațiilor personale în mediul online.⁴²</p> <p>De altfel, principalul motiv care a determinat Comisia Europeană să propună stabilirea în <i>RGPD</i> a posibilității pentru statele membre de a reglementa vârsta consimțământului de la 13 ani constă în intenția de aliniere a cadrului normativ european la prevederile din <i>Children’s Online Privacy Protection Act</i>.⁴³ Or, tocmai în Statele Unite ale Americii sunt stabiliți giganții serviciilor societății informaționale (e.g. Meta, Google, Microsoft, Apple, Netflix, etc.).</p> <p>Prin urmare, în vederea integrării informaționale adecvate a Republicii Moldova în contextul internațional, este importantă luarea în considerare și a reglementărilor din <i>Children’s Online Privacy Protection Act</i>.</p> <p>Nu în ultimul rând, accentuăm că, precum reiese din art. 8 alin. (3) din <i>RGPD</i>, stabilirea unei vârste</p>
--	--	--	--

⁴² *Children’s Online Privacy Protection Act*:
<https://www.law.cornell.edu/uscode/text/15/6501>

⁴³ Christopher Kuner et al., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, Oxford University Press, 2020, p. 360.

			<p>inferioare pentru consimțământul copilului nu afectează dreptul general al contractelor aplicabil în dreptul intern, cum ar fi normele privind valabilitatea, încheierea sau efectele unui contract în legătură cu un copil.</p> <p>Astfel, art. 8 din proiectul de lege nu aduce atingere normelor privind capacitatea de exercițiu a minorilor în ceea ce ține de încheierea unor acte juridice prin intermediul serviciilor societății informaționale (în special art. 27 și 28 din <i>Codul civil</i>).</p>
297.		<p>La art. 9 alin. (2) lit. f), cuvântul „instanță” se substituie cu textul „justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare.”.</p> <p>„Drept în instanță” reprezintă o traducere restrictivă a sintagmei din limba engleză „legal claims”, care are un sens mai larg care este descris în considerentul (52) din Regulamentul UE.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Se introduce sintagma respectivă, însă cu omiterea cuvântului „justiție”. Or, în conformitate cu art. 114 din <i>Constituția Republicii Moldova</i>, justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești. Prin urmare, noțiunea de „justiție” nu înglobează procedurile administrative sau procedurile extrajudiciare (<i>i.e.</i> medierea sau arbitrajul).</p> <p>Adițional, sintagma „indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare”, se propune de a fi substituită cu următoarea redacție:</p> <p style="padding-left: 2em;">„într-o procedură administrativă, judiciară sau extrajudiciară”.</p> <p>Or, utilizarea sintagmei „în cadrul unei proceduri” va determina o interpretare mai restrictivă a normei, deoarece ar sugera că prelucrarea este legală exclusiv „în cadrul” procedurilor respective (<i>i.e.</i> ulterior demarării procedurii administrative, judiciare sau extrajudiciare).</p> <p>Însă, din redacția engleză a prevederii din <i>RGPD</i>, atestăm că acest temei de prelucrare ar fi incident și</p>

			<p>anterior demarării procedurilor respective (<i>i.e.</i> în cazul acțiunilor preparatorii pentru exercitarea unei acțiuni „în justiție”).</p> <p>Constatăm că o interpretare identică este oferită și de Comisarul pentru Informații al Regatului Unit:</p> <p>„Legal claims</p> <p><i>You must show that the purpose of the processing is to establish, exercise or defend legal claims. ‘Legal claims’ in this context is not limited to current legal proceedings. It includes processing necessary for:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>actual or prospective court proceedings;</i> - <i>obtaining legal advice; or</i> - <i>establishing, exercising or defending legal rights in any other way.”</i>⁴⁴ <p>Nu în ultimul rând, această concluzie este expusă și în doctrină:</p> <p><i>„[...] its application here requires, from the perspective of the plaintiff, either a concrete intention to make a claim in the near future or the actual making of a claim, or, from the perspective of the defendant, the existence of an actual claim or judicial or extrajudicial procedure. Thus, it does not apply when sensitive data are processed merely in anticipation of a potential dispute without a formal claim having been asserted or filed, or without any indication that a formal claim is imminent.”</i>⁴⁵</p>
	298.	La art. 9 alin. (2) lit. g), cuvintele „sunt proporționale” se substituie cu cuvintele „este proporțional”.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Această sintagmă se referă la „actele normative”. Prin urmare, este necesară expunerea acesteia la plural.</p>

⁴⁴ Information Commissioner’s Office, *UK GDPR guidance and resources; Lawful basis; Special category data; What are the conditions for processing?* <https://ico.org.uk/for-organisations/uk-gdpr-guidance-and-resources/lawful-basis/special-category-data/what-are-the-conditions-for-processing/#conditions6>

⁴⁵ Christopher Kuner et al., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, Oxford University Press, 2020, p. 379.

	299. La art. 9 alin. (2) lit. i), se adaugă în final cuvântul „sau”.	Se acceptă Prevederea se completează în modul corespunzător.
	300. Art. 9 alin. (3) se completează în final cu textul „sau în temeiul normelor stabilite de organisme naționale competente”. Respectiva sintagmă se conține în același alineat din Regulamentul UE.	Nu se acceptă Norma respectivă este modificată în sensul menținerii doar a referinței la „actele normative”. Sintagma „sau în temeiul normelor stabilite de organisme naționale competente” este exclusă, deoarece este superfluă. Or, normele stabilite de organisme naționale competente sunt materializate, de asemenea, în forma unor acte normative.
	301. La art. 13 alin. (1) lit. f), textul „alin. (1)” se substituie cu textul „alin. (1 ¹)”. În Regulamentul UE, acest alineat cuprinde 2 paragrafe, ultimul fiind transpus în prezenta lege sub forma alin. (1 ¹). Mai mult decât atât, această numerotare nu este acceptabilă pentru un act normativ nou conform tehnicii legislative. Prin urmare, acest alineat trebuie renumerotat în alin. (2) și corectate toate referințele din lege la acest alineat și la alineatele ulterioare din art. 49.	Precizare Menționăm că, în proiectul supus avizării, art. 13 nu are în componența sa alineate cu indici (<i>i.e.</i> alin. (1 ¹)). Articolul este compus din alin. (1), alin. (2) și alin. (3), precum este în <i>RGPD</i> .
	302. La art. 14 alin. (1) lit. f), textul „alin. (1)” se substituie cu textul „alin. (1 ¹)”. În Regulamentul UE, acest alineat cuprinde 2 paragrafe, ultimul fiind transpus în prezenta lege sub forma alin. (1 ¹).	Precizare Comentariile expuse <i>supra</i> se aplică <i>mutatis mutandis</i> și în privința art. 14.
	303. La art. 14 alin. (5) lit. c), cuvintele „sub incidența căruia intră operatorul” se exclud, iar cuvântul „prevede” se substituie cu cuvântul „prevăd”. Considerăm cuvintele „sub incidența căruia intră operatorul” ca fiind irelevante, deoarece legea se va aplica doar în Republica Moldova.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
	304. La art. 14 alin. (5) lit. d), cuvântul „statutare” se substituie cu cuvântul „legale”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

	Cuvântul „statutar” reprezintă o traducere greșită a Regulamentului UE din limba engleză. Termenul „statutory” înseamnă „fixed or controlled by law”.	
305.	La art. 17 alin. (1) lit. e), cuvintele „sub incidența cărora se află operatorul”, se exclud. Considerăm textul „sub incidența cărora se află operatorul”, ca fiind irelevant, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
306.	La art. 17 alin. (3) lit. b), cuvintele „care se aplică operatorului” se exclud.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
307.	La art. 17 alin. (3) lit. e), cuvântul „instanță” se substituie cu textul „justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare”. A se vedea comentariul la art. 9.	Se acceptă Prevederea se modifică în conformitate cu raționamentele expuse la pct. 297 din prezentul tabel.
308.	La art. 18 alin. (1) lit. c), cuvântul „instanță” se substituie cu textul „justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare”. A se vedea comentariul la art. 9.	Se acceptă Prevederea se modifică în conformitate cu raționamentele expuse la pct. 297 din prezentul tabel.
309.	La art. 18 alin. (2) cuvântul „instanță” se substituie cu textul „justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare”. A se vedea comentariul la art. 9.	Se acceptă Prevederea se modifică în conformitate cu raționamentele expuse la pct. 297 din prezentul tabel.
310.	La art. 18 alin. (2) cuvintele „al Republicii Moldova” se exclud. Considerăm textul „al Republicii Moldova” ca fiind irelevant, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
311.	Art. 20 alin. (1) lit. a), se completează în final cu cuvântul „și”.	Se acceptă Prevederea se completează în modul corespunzător.

	<p>312. La art. 21 alin. (1), textul „sau al art. 6 alin. (1)” se exclude, iar cuvântul „instanță” se substituie cu textul „justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare”.</p> <p>A se vedea comentariul la art. 9.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul „sau al art. 6 alin. (1)” este exclus. Remarcăm faptul că acest text este o eroare foarte gravă a versiunii române a RCPD-ului.</p> <p>Referitor la cuvântul „instanță”, prevederea se modifică în conformitate cu raționamentele expuse la pct. 297 din prezentul tabel.</p>
	<p>313. La art. 22 alin. (2) lit. a), textul „de date” se exclude, iar în final se adaugă cuvântul „sau”.</p> <p>Legea folosește noțiunea de „operator” și nu „operator de date”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător. Conjunția „sau” este inclusă la lit. b).</p>
	<p>314. La art. 22 alin. (2) lit. b), cuvintele „care se aplică operatorului și” se exclud.</p> <p>Considerăm cuvintele „care se aplică operatorului și” ca fiind irelevante, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
	<p>315. La art. 23 alin. (1), cuvintele „care se aplică operatorului de date sau persoanei împuternicite de operator” se exclud, cuvintele „măsură legislativă” se substituie cu cuvântul „lege”, iar cuvântul „acestui” se substituie cu cuvântul „acestora”.</p> <p>Suplimentar, această normă prevede doar posibilitatea de a adopta derogări, dar nu reglementează derogările propriu-zise. Prin urmare, pentru a nu periclita activitățile menționate mai jos, este necesar de a se asigura la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, că actele normative care reglementează asemenea activități prevăd derogările respective. De exemplu, furnizorii de comunicații electronice nu trebuie să fie obligați să divulge persoanelor vizate informații despre acțiunile speciale de investigații (colectarea descifrărilor telefonice, etc.) care au ca obiect persoana vizată.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
	<p>316. La art. 23 alin. (1) lit. e), cuvintele „ale Republicii Moldova” și „al Republicii Moldova” se exclud.</p>	<p>Precizare</p> <p>În contextul acestei norme este oportună referința la Republica Moldova.</p>

	Considerăm aceste cuvinte ca fiind irelevante, legea urmând a se aplica doar în Republica Moldova.	
317.	La art. 23 alin. (2), cuvintele „măsură legislativă” se substituie cu cuvântul „lege”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
318.	La at. 26 alin. (1), cuvintele „care se aplică acestora” se exclud. Considerăm cuvintele „care se aplică acestora” ca fiind irelevante, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
319.	La art. 26 alin. (2), cuvântul „reflectă” se substituie cu cuvintele „trebuie să reflecte”, iar cuvântul „este” se substituie cu cuvintele „va fi”.	Se acceptă parțial Prima propoziție se modifică în modul corespunzător. În a doua propoziție, folosirea verbului la timpul prezent este mai potrivită.
320.	La art. 27 alin. (2) lit. a), la final se adaugă cuvântul „sau”.	Se acceptă Prevederea se completează în modul corespunzător.
321.	La art. 27 alin. (3), după cuvintele „sau în” se adaugă cuvintele „unul din”, iar textul „unde se află persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate în legătură cu furnizarea de bunuri și servicii sau al căror comportament este monitorizat” se exclude. Textul propus spre excludere îl considerăm irelevant, deoarece, potrivit art. 3 alin. (2), dacă operatorii sau persoana împuternicită nu își au sediul în Republica Moldova, legea se va aplica numai prelucrărilor de date cu caracter personal al persoanelor vizate care se află pe teritoriul Republicii Moldova.	Precizare Alineatul respectiv este exclus din textul proiectului de lege, deoarece referința la Spațiul Economic European este improprie, or, Republica Moldova nu este stat membru al acestei organizații. Accentuăm că art. 27 vizează strict desemnarea reprezentanților stabiliți în Republica Moldova, prin prisma art. 3 alin. (2) din proiectul de lege. În aceeași ordine de idei, la art. 4, în noțiunea de „reprezentant” este exclusă referința la Spațiul Economic European. Atragem atenția că o reglementare legislativă identică, precum cea propusă <i>supra</i> , este prezentă și în <i>United Kingdom General Data Protection Regulation</i> (în continuare – <i>UK GDPR</i>). ⁴⁶

⁴⁶ *United Kingdom General Data Protection Regulation*:
<https://www.legislation.gov.uk/cur/2016/679/data.pdf>

A se vedea: a) la art. 27 – alin. (3) este omis/exclus; b) la art. 4 pct. 17 – la noțiunea de „reprezentant” se face referire doar la Regatul Unit (*i.e.* nu și la UE sau SEE).

		Acest act reprezintă <i>RGPD</i> -ul ajustat de Regatul Unit în contextul „Brexit-ului” și constituie un document de referință foarte util cu privire la normele neaplicabile statelor terțe în contextul transpunerii <i>RGPD</i> -ului.
322.	<p>La art. 28 alin. (3) lit. a) cuvintele „care i se aplică” se exclud.</p> <p>Considerăm cuvintele „care i se aplică” ca fiind irelevante, legea urmând a fi aplicată doar în Republica Moldova.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
323.	<p>La art. 28 alin. (3) lit. b) cuvântul „statutară” se substituie cu cuvântul „legală”.</p> <p>Cuvântul „statutar” reprezintă o traducere greșită a Regulamentului UE din limba engleză. Termenul „statutory” înseamnă „fixed or controlled by law”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
324.	<p>La art. 28 alin. (8) textul „și (8)” se exclude.</p> <p>Alin. (8) corespondent din Regulamentul UE nu este transpus deoarece se aplică numai statelor UE.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul respectiv se regăsește la alin. (6) din prezentul proiect de lege și se exclude în modul corespunzător.</p>
325.	<p>La art. 30 alin. (1) lit. e), cuvintele „țările Uniunii Europene” se substituie cu cuvintele „o țară din Spațiul Economic European”, iar textul „alin. (1)” se substituie cu „alin. (1¹)”.</p> <p>În Regulamentul UE, acest alineat cuprinde 2 paragrafe, ultimul fiind transpus în lege sub forma alin. (1¹).</p>	<p>Precizare</p> <p>La art. 30 alin. (1) lit. e), referința la țările Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European se exclude. Or, Republica Moldova nu face parte din aceste organizații.</p> <p>Astfel, prevederea în cauză se expune în mod similar precum în <i>UK GDPR</i>.⁴⁷</p> <p>În altă ordine de idei, atât în <i>RGPD</i>, cât și în prezentul proiect de lege, art. 30 este divizat în alin. (1), (2), (3), (4) și (5).</p>
326.	<p>La art. 30 alin. (2) lit. a), după cuvintele „această persoană” se adaugă textul „(aceste persoane)”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Prevederea respectivă se expune doar la plural.</p>
327.	<p>La art. 30 alin. (2) lit. c), după cuvintele „inclusiv identificarea” se adaugă textul „țării din Spațiul</p>	<p>Precizare</p>

⁴⁷ *Ibidem*. A se vedea art. 30 alin. (1) lit. e).

	Economic European”, iar textul „alin. (1)”, se substituie cu textul „alin. (1 ¹)”.	A se vedea comentariile de la pct. 325 din prezentul tabel, precum și art. 30 alin. (2) lit. c) din <i>UK GDPR</i> .
328.	În Regulamentul UE, acest alineat cuprinde 2 paragrafe, ultimul fiind transpus în lege sub forma alin. (1 ¹).	Precizare A se vedea comentariile de la pct. 325 din prezentul tabel.
329.	<p>Art. 32 se completează cu trei alineate noi, cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) La evaluarea nivelului adecvat de securitate, se ține seama în special de riscurile prezentate de prelucrare, generate în special, în mod accidental sau ilegal, de distrugerea, pierderea, modificarea, divulgarea neautorizată sau accesul neautorizat la datele cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate într-un alt mod.</p> <p>(3) Aderarea la un cod de conduită aprobat, menționat la art. 40, sau la un mecanism de certificare aprobat, menționat la art. 42, poate fi utilizată ca element prin care să se demonstreze îndeplinirea cerințelor prevăzute la alin. (1).</p> <p>(4) Operatorul și persoana împuternicită de acesta iau măsuri pentru a asigura faptul că orice persoană fizică care acționează sub autoritatea operatorului sau a persoanei împuternicite de operator și care are acces la date cu caracter personal nu le prelucrează decât la cererea operatorului, cu excepția cazului în care această obligație îi revine în temeiul actelor normative.”</p> <p>Articolul se propune a fi completat cu alineatele corespondente (alin. (2)-(4)) din art. 32 al Regulamentului UE.</p>	Se acceptă Art. 32 se completează în modul corespunzător.
330.	La art. 33 alin. (1), cuvintele „motivată din partea autorității de supraveghere în cazul în care” se substituie cu cuvintele „a motivelor întârzierii”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

	Textul propus spre substituire reprezintă o traducere greșită a Regulamentului UE din limba engleză (reasons for the delay) și o greșeală de tipar.	
331.	La art. 33 alin. (5), cuvântul „permite” se substituie cu cuvintele „trebuie să permită”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
332.	La art. 35 alin. (3) lit. b), se adaugă în final cuvântul „sau”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
333.	La art. 35, alin. (6) se exclude. Norma alin. (6) nu este aplicabilă în cazul Republicii Moldova, care nu face parte din UE. Proiectul legii deja conține o normă generală la art. 51 alin. (4) care prevede că, în procesul aplicării legii, autoritatea de supraveghere va ține cont de practica UE.	Se acceptă Prevederea se exclude.
334.	La art. 35 alin. (7) lit. c) se adaugă la sfârșit cuvântul „și”.	Se acceptă Prevederea se completează în modul corespunzător.
335.	Art. 36 alin. (4) se expune în următoarea redacție: „Subiecții cu drept de inițiativă legislativă consultă autoritatea de supraveghere în cadrul procesului de pregătire a proiectelor de legi care urmează să fie adoptate de Parlament sau de acte normative întemeiate pe astfel de legi, care se referă la prelucrare.”. Norma a fost redactată având în vedere aspectele de tehnică legislativă națională.	Se acceptă parțial Prevederea respectivă este formulată în corespundere cu dispozițiile <i>Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> .
336.	La art. 40 alin. (2) după cuvintele „cum ar fi” se adaugă cuvintele „în ceea ce privește”.	Se acceptă Prevederea se completează în modul corespunzător.
337.	La art. 40 alin. (2) lit. j) se adaugă în final cuvântul „sau”.	Se acceptă Prevederea se completează în modul corespunzător.
338.	La art. 40 alin. (3), textul „și care au o valabilitate generală în temeiul alin. (9)” se exclude. Considerăm textul „și care au o valabilitate generală în temeiul alin.(9)” ca fiind inaplicabil,	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

	deoarece se referă la coduri valabile pe întreg teritoriul UE.	
339.	La art. 41 alin. (4), cuvântul „competente” se exclude.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
340.	<p>Art. 43 alin. (2) se expune în următoarea redacție: „(2) Aceste organisme de certificare sunt acreditate de către Centrul Național de Acreditare. Un organism de certificare menționat la alin. (1) este acreditat în conformitate cu alineatul respectiv numai dacă:</p> <p>a) a demonstrat CNPDCP, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării;</p> <p>b) s-a angajat să respecte criteriile menționate la art. 42 alin. (5) și aprobate de CNPDCP;</p> <p>c) a instituit proceduri pentru emiterea, revizuirea periodică și retragerea certificării, a sigiliilor și mărcilor din domeniul protecției datelor</p> <p>d) a instituit proceduri și structuri pentru tratarea plângerilor privind încălcări ale certificării sau privind modul în care certificarea a fost sau este pusă în aplicare de un operator sau o persoană împuternicită de operator, precum și pentru asigurarea transparenței acestor proceduri și structuri pentru persoanele vizate și pentru public;</p> <p>e) a demonstrat CNPDCP într-un mod satisfăcător, că sarcinile și atribuțiile sale nu creează conflicte de interese.”.</p> <p>Alineatul se propune a fi revizuit conform art. 43 din Regulamentul UE.</p>	Se acceptă Art. 43 alin. (2) se modifică în modul corespunzător.
341	La art. 43 alin. (3) se adaugă în final textul „Aceste cerințe le completează pe cele prevăzute în Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității și normele tehnice care descriu metodele și procedurile organismelor de certificare.”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

	Acest text a fost adăugat din același alineat al Regulamentul UE.	
342.	La art. 43 alin. (7) după textul „Capitolului VII” se adaugă cuvintele „CNPDCP sau”. Acest text a fost adăugat din același alineat al Regulamentului UE. Totodată, organismul național de acreditare nu poate revoca acreditarea în cazul în care măsurile luate de însuși organismul de acreditare încalcă legea.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
343.	La art. 43 alin. (8), cuvintele „de punere în aplicare” se substituie cu cuvântul „normative”.	Se acceptă parțial Prevederea se modifică cu sintagma „ <i>poate aproba</i> ”.
344.	La art. 45 alin. (2) lit. b), cuvintele „statele membre” se substituie cu cuvintele „Republica Moldova”. Pentru Republica Moldova este important ca autoritățile țării terțe să coopereze cu autoritățile de supraveghere din Republica Moldova, și nu din UE.	Se acceptă În contextul în care proiectul de lege instituie o singură autoritate de supraveghere (CNPDCP), sintagma se substituie cu cuvântul „ <i>Centrul</i> ”.
345.	La art. 45 alin. (3), în prima propoziție, cuvintele „de punere în aplicare” se substituie cu „normativ”.	Se acceptă parțial Este suficientă menținerea cuvântului „ <i>decide</i> ”.
346.	La art. 45 alin. (3), în a doua propoziție, cuvintele „de punere în aplicare prevede” se substituie cu „normativ va prevedea”.	Se acceptă parțial La această prevedere se stabilește forma concretă a actului normativ (<i>i.e.</i> decizia Centrului).
347.	La art. 45 alin. (3), în a treia propoziție, cuvintele „de punere în aplicare menționează” se substituie cu „normativ va menționa”, iar cuvântul „identifică” se substituie cu „va identifica”.	Se acceptă parțial La această prevedere se stabilește forma concretă a actului normativ (<i>i.e.</i> decizia Centrului).
348.	La art. 45 alin. (5), cuvintele „de punere în aplicare” se substituie cu „normativ”.	Se acceptă parțial Este suficientă menținerea cuvântului „ <i>decizia</i> ”.
349.	La art. 45 alin. (6), textul „după caz, de” se substituie cu „poate, în”, iar cuvântul „inițiază” se substituie cu „inițiază”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
350.	La art. 45 alin. (8), cuvintele „site-ul său” se substituie cu „pagina sa web oficială”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

351.	<p>La art. 46 alin. (3), cuvintele „autorității de supraveghere competente” se substituie cu cuvântul „CNPDCP”.</p> <p>Conform proiectului de lege, doar Centrul poate autoriza transferurile transfrontaliere.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
352.	<p>La art. 46 alin. (3) lit. a) se adaugă la final cuvântul „sau”.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
353.	<p>Art. 46 se completează cu alin. (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Deciziile adoptate de CNPDCP în temeiul art. 32 alin. (5) lit. i) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal rămân în vigoare până la data la care sunt modificate, înlocuite sau abrogate, dacă este necesar, de o decizie a CNPDCP, adoptată în conformitate cu alin. (2).”</p> <p>Acest alineat este adăugat din același articol al Regulamentului UE (art. 46 alin. (5) și se referă la menținerea în vigoare a deciziei adoptate în baza legii în vigoare privind aprobarea clauzelor contractuale standard.</p> <p>De asemenea, potrivit recitalului (171) din Regulamentul UE:</p> <p>„Deciziile adoptate ale Comisiei și autorizațiile autorităților de supraveghere emise pe baza Directivei 95/46/CE rămân în vigoare până când vor fi modificate, înlocuite sau abrogate.”.</p>	<p>Se acceptă Prevederea respectivă este expusă în dispozițiile tranzitorii, la art. 89 alin. (5).</p>
354.	<p>La art. 47 alin. (2) lit. m) se adaugă în final cuvântul „și”.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
355.	<p>La art. 49 alin. (1) lit. e), cuvântul „instanță” se substituie cu „justiție, indiferent dacă are loc în cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau în cadrul unei proceduri administrative sau a unei proceduri extrajudiciare”.</p> <p>A se vedea comentariul la art. 9.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în conformitate cu raționamentele expuse la pct. 297 din prezentul tabel.</p>
356.	<p>La art. 49 alin. (1¹), cuvintele „primul paragraf” se substituie cu textul „alin. (1)”.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

357.	La art. 49 alin. (3), după textul „Alin. (1) lit. a), b) și c)” se adaugă textul „și alin. (1 ¹)”.	Se acceptă Referința se face la alin. (2).
358.	La art. 49 alin. (4), cuvântul „este” se substituie cu „trebuie să fie”, iar cuvintele „sub incidența căruia intră operatorul” se exclud. Considerăm sintagma irelevantă deoarece legea va fi aplicată doar în Republica Moldova.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
359.	La art. 49 alin. (5), cuvântul „actelor” se substituie cu „actele”, cuvintele „sau dreptul intern” se exclud, iar cuvântul „poate” se substituie cu „pot”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
360.	La art. 51 alin. (1) lit. b), cuvântul „sarcinilor” se substituie cu cuvântul „funcției”.	Precizare În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.
361.	La art. 51 alin. (3), cuvintele „alte autorități similare” se substituie cu cuvintele „din alte țări”.	Precizare În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.
362.	Art. 51 alin. (4) se expune în următoarea redacție: „(4) Autoritatea de supraveghere interpretează și aplică prezenta lege, luând în considerare actele emise de instituțiile Uniunii Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal.” Pentru a asigura previzibilitatea legii, autoritatea nu poate decide când să ia și când să nu ia în considerare practica UE. Având în vedere că proiectul legii transpune Regulamentul UE, este firesc ca interpretarea prezentei legi să fie făcută luând în considerare practica UE.	Precizare În primul rând, în contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual. În al doilea rând, precizăm că Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene și, prin urmare, actele emise de instituțiile Uniunii Europene nu constituie izvor formal de drept în cadrul sistemului juridic al Republicii Moldova. Deci, o astfel de prevedere este improprie în contextul prezentului proiect de lege. De altfel, atestăm că o abordare identică este prezentă chiar și în Regatul Unit (ex-membru al Uniunii Europene). Or, în <i>UK GDPR</i> a fost exclusă sarcina autorității de supraveghere de a ține cont de practica Uniunii Europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

363.	La art. 52 alin. (6), cuvintele „a Republicii Moldova”, „că”, „pot”, „general”, „sau național” se exclud, iar cuvântul „face” se substituie cu „fac”.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>
364.	La art. 52 alin. (7) se exclude. Alin. (7) repetă mot-a-mot norma alin. (1) al aceluiași articol.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>
365.	<p>Art. 53 alin. (1)-(2) se expun în următoarea redacție:</p> <p>„(1) CNPDCP este condusă de un director și de doi directori adjuncți numiți în funcție prin hotărâre a Parlamentului, la propunerea Președintelui Parlamentului, cu avizul comisiei parlamentare de profil. Durata mandatului directorului și al directorilor adjuncți este de 5 ani. Directorul și fiecare director adjunct nu pot fi numiți în funcție pentru două mandate consecutive. Directorii și directorii adjuncți trebuie să dețină cetățenia Republicii Moldova, studii superioare, calificări, experiență și competențe profesionale necesare, în special în domeniul protecției datelor cu caracter personal, o bună reputație, o vechime de muncă de nu mai puțin de 5 ani în activități din domeniul protecției datelor cu caracter personal, securității informaționale sau juridic, să nu aibă interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate, precum și să nu aibă în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale. Directorul trebuie să fi îndeplinit o funcție de conducere, în care</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>

	<p>a făcut dovada competenței sale profesionale și manageriale. Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP nu reprezintă autoritatea care i-a numit și sînt independenți în luarea deciziilor.</p> <p>(2) Calitatea de director sau directori adjunct al CNPDCP este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte activități remunerate, profesionale sau de consultanță, cu participarea, directă sau prin persoane interpuse, la conducerea sau administrarea unor întreprinderi publice sau private, cu excepția activității didactice și științifice. Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP nu pot fi desemnați experți sau arbitri nici de părți și nici de instanța judecătorească sau de către o altă instituție. Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP nu pot face parte din partide sau formațiuni politice.”</p>	
366.	<p>La art. 53 alin. (3), cuvîntul „CNPDCP” se substituie cu textul „și/sau directorii adjuncți ai CNPDCP”, iar la final se completează cu o propoziție nouă, cu următorul cuprins:</p> <p>„Cel puțin cu o lună pînă la expirarea mandatului directorului și/sau al directorului adjunct al CNPDCP, directorul CNPDCP va notifica în acest sens Parlamentul, pentru demararea procesului de numire a unui nou director sau director adjunct.”.</p>	<p>Precizare</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>
367.	<p>La art. 53 alin. (4), după cuvintele „atribuțiile directorului” se adaugă cuvintele „și ale directorilor adjuncți ai”, după cuvîntul „demisiei” se adaugă textul „, revocării”, iar după cuvîntul „pensionării” se adaugă textul „, precum și în cazul decesului”.</p>	<p>Precizare</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>
368.	<p>La art. 53 alin. (5), cuvintele „Directorii și directorii adjuncți ai CNPDCP pot fi demisi” se substituie cu textul „Revocarea directorului sau a directorului adjunct al CNPDCP se face de Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului sau a 1/3 din numărul deputaților</p>	<p>Precizare</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>

	<p>aleși,” iar la final se completează cu textul „, precum și în cazul în care:</p> <p>a) a încălcat prevederile prezentei legi, fapt stabilit de către instanța de judecată, sau a fost condamnat prin hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă pentru săvîrșirea unei infracțiuni;</p> <p>b) survine cel puțin una din situațiile prevăzute la alin. (2), fapt stabilit prin act de constatare rămas definitiv;</p> <p>c) nu-și poate îndeplini atribuțiile din cauza incapacității fizice sau psihice, constatată de către o comisie medicală;</p> <p>d) se constată executarea necorespunzătoare sau neexecutarea atribuțiilor sale;</p> <p>e) se constată, în rezultatul controlului parlamentar efectuat în condițiile legii, o activitate defectuoasă.”.</p>	
369.	<p>Art. 53 se completează cu alin. (6)-(13) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) La stabilirea temeiului de revocare din funcție pe motivul executării necorespunzătoare sau al neexecutării atribuțiilor de serviciu ori pe motivul aprecierii activității CNPDCP ca fiind defectuoasă, comisia parlamentară de profil va analiza, în mod obiectiv și transparent, managementul instituțional, actele adoptate de CNPDCP, rapoartele de activitate ale CNPDCP, rapoartele de audit, plîngerile, reclamațiile, petițiile, obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță pentru persoana evaluată, alte date și informații relevante acumulate și prezentate comisiei. În baza analizei efectuate, comisia parlamentară de profil întocmește un raport prin care apreciază competențele manageriale și competențele profesionale ale directorului sau directorului adjunct al CNPDCP, modul în care acesta își realizează atribuțiile de</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>

serviciu ori, după caz, apreciază eficiența activității CNPDCP. În procesul examinării temeiurilor de revocare din funcție, comisia parlamentară de profil poate audia directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP și orice angajat al instituției în care aceștia activează, de asemenea poate solicita și primi orice informație relevantă de la persoane fizice sau juridice. În cazul în care comisia parlamentară de profil constată existența temeiurilor de revocare din funcție prevăzute la alin. (5) lit. d) și e), aceasta întocmește un raport motivat, în care se indică faptele, împrejurările și circumstanțele ce servesc drept temei pentru revocarea din funcție, și îl remite plenului Parlamentului.

(7) În baza raportului comisiei parlamentare de profil, Parlamentul, cu votul majorității deputaților aleși, poate revoca din funcție directorul și/sau directorii adjuncți ai CNPDCP. Hotărârea Parlamentului de revocare din funcție a directorului și/sau directorului adjunct al CNPDCP poate fi contestată în instanța de judecată în condițiile și termenele prevăzute de Codul administrativ.

(8) Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP se revocă din funcție cu votul majorității deputaților aleși.

(9) În caz de vacanță a funcției de director și/sau director adjunct al CNPDCP, se va proceda, conform alin. (1), la numirea unui nou director și/sau director adjunct în funcția devenită vacantă.

(10) Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP sînt obligați să notifice de îndată Parlamentului survenirea oricărei situații de incompatibilitate prevăzute la alin. (2), ei fiind de drept suspendați din funcție din momentul survenirii acestei situații, iar dacă situația se prelungește peste 10 zile

	<p>calendaristice, mandatul încetează și se procedează conform prevederilor alin. (5) și (8).</p> <p>(11) Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP depun declarații de avere și interese personale în condițiile legii.</p> <p>(12) Directorul și directorii adjuncți ai CNPDCP, la numire în funcție, depun următorul jurământ: „Jur să slujesc Republica Moldova cu credință, să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să protejerez proprietatea publică, democrația și bunăstarea poporului.”.</p> <p>(13) Jurământul se depune în fața Parlamentului după adoptarea actului de numire.”.</p>	
370.	<p>Art. 54 va avea următoarea denumire: „Obligația privind păstrarea secretului profesional”, iar alin. (1) se exclude.</p> <p>Această normă din Regulamentul UE nu se transpune. Conform acestei norme, prevederile respective trebuie specificate expres în legi.</p> <p>Mai mult decât atât, prevederile art. 54 alin. (1) au fost excluse în mai multe rânduri în cadrul ședințelor grupului de lucru de pe lângă Ministerul Justiției.</p>	<p>Precizare</p> <p>În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv a fost revizuit conceptual.</p>
371.	<p>La art. 55 alin. (1) lit. c), după cuvintele „oferă consiliere” se adaugă textul „, în conformitate cu actele normative,” cuvintele „Republicii Moldova” se exclud, iar cuvintele „măsurile legislative” se substituie cu cuvintele „actele normative”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Cuvintele „<i>Republicii Moldova</i>” se exclud. În rest, redacția normei este adecvată și nu necesită ajustări.</p>
372.	<p>La art. 55 alin. (1) lit. d), cuvintele „prezenta lege” se substituie cu „prezentei legi”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
373.	<p>La art. 55 alin. (1) lit. f), cifra „62” se substituie cu cifra „59”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Numerotările articolelor, precum și referințele la acestea, sunt ajustate în modul corespunzător.</p>
374.	<p>La art. 55 alin. (1) lit. j), după cuvântul „adoptă” se adaugă cuvintele „sau aprobă”, textul „art. 28 alin. (8)” se substituie cu textul „art. 28 alin. (7)”, iar</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederea a fost ajustată în conformitate cu modificările efectuate la art. 46 alin. (2).</p>

	textul „art. 46 alin. (2) lit. c)” se substituie cu textul „art.46 alin. (2) lit. c) și d)”.	
375.	<p>La art. 55 alin. (1) lit. t) se exclude.</p> <p>Considerăm că norma art. 55 alin. (1) lit. t) nu reprezintă o sarcină, dar o cerință generală așa cum a fost stabilită la art. 51 alin. (4).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se exclude în contextul raționamentelor expuse la pct. 362 din prezentul tabel.</p>
376.	<p>Se propune reformularea lit. f) art. 56 alin. (1) al proiectului, or redacția actuală oferă acces absolut autorității de supraveghere în toate încăperile, care constituie proprietatea privată a operatorului și a persoanei împuternicite de operator, precum și accesul absolut la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor. Având în vedere că, operatorul poate fi persoana fizică, iar sediul acestuia poate fi chiar și adresa de domiciliu a persoanei, este obligatoriu a se ține cont de limitele legale la acordarea dreptului de acces al autorității de supraveghere în toate încăperile operatorului, or există riscul de a fi încălcat atât art. 1 alin. (1) Cod Civil al RM, cât și art. 29 din Constituția Republicii Moldova.</p> <p>Astfel, atragem atenția asupra faptului că activitatea autorității de supraveghere nicidecum nu cade sub incidența art. 29 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, respectiv odată ce operatorul (persoană fizică sau juridică) nu și-a exprimat consimțământul de a oferi accesul autorității de supraveghere în incinta încăperilor deținute cu drept de proprietate și accesul la echipamentele, dispozitivele deținute cu drept de proprietate, autoritatea de supraveghere nu are dreptul de a pătrunde în interiorul încăperilor respective, decât cu prezentarea actului judecătoresc prin care a fost autorizat acest acces.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Pentru a asigura corespunderea deplină a prezentului proiect de lege cu art. 29 din <i>Constituția Republicii Moldova</i>, la art. 80 alin. (16)-(20) sunt incluse prevederi cu privire la obținerea mandatului judecătoresc în cazul lipsei consimțământului persoanei de a pătrunde în domiciliul sau reședința acesteia.</p>
377.	Referitor la art. 56 alin. (2) lit. f): „de a impune o limitare temporară sau definitivă, inclusiv o	Precizare

	interdicție asupra prelucrării”, se atestă că, chiar și dacă autoritatea de supraveghere va impune o careva limitare/interdicție de prelucrarea a datelor cu caracter personal, aceasta va fi inefficientă or proiectul legii nu prevede un mecanism prin care poate fi pusă în executare această limitare/interdicție de prelucrare a datelor. Se constată că, până la adoptarea unei hotărâri judecătorești, interdicțiile stabilite de către autoritatea de supraveghere riscă a rămâne neexecutate, cu continuarea prelucrării ilegale a datelor cu caracter personal.	Deciziile Centrului sunt acte administrative individuale care urmează a fi executate în conformitate cu prevederile <i>Codului administrativ</i> și ale <i>Codului de executare</i> .
378.	La art. 56 alin. (3) lit. b), cuvintele „Republicii Moldova” se exclud.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
379.	La art. 56 alin. (3) lit. g), după cuvântul „adopta” se adaugă cuvintele „sau aproba”, textul „art. 28 alin. (8)” se substituie cu „art. 28 alin. (7)”, iar textul „art. 46 alin. (2) lit. d)” se substituie cu textul „art. 46 alin. (2) lit. c) și d)”.	Precizare Prevederea se ajustează în conformitate cu modificările operate la art. 46 alin. (2).
380.	Art. 56 alin. (4) și (5) se exclud. Norma alin. (4) este una declarativă, Republica Moldova având obligația să specifice aceste norme în mod expres, fără de care atribuțiile Centrului nu pot fi exercitate. Aceași obiecție este valabilă și cu referire la norma alin. (5).	Se acceptă Prevederile respective se exclud.
381.	Alin. (6) devine alin. (9). Articolul se completează cu alin. (4)-(8), cu următorul cuprins: (4) Măsurile restrictive prevăzute de prezenta lege reprezintă acțiuni și/sau inacțiuni dispuse de către autoritatea de supraveghere cu scopul eliminării sau diminuării unui pericol iminent și imediat pentru protecția datelor cu caracter personal, constatat în cadrul procedurii de examinare a cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.	Nu se acceptă Prevederile propuse sunt de natură procedurală, care nu se încadrează în textul prezentului capitol.

	<p>(5) Orice măsură restrictivă nu poate fi impusă decât în limitele stabilite la alin. (2).</p> <p>(6) Persoana supusă controlului are dreptul de a include în obiecțiile sale la raportul de investigație explicații și/sau obiecții în privința măsurilor restrictive prescrise, care vor fi examinate în mod obligatoriu de conducătorul autorității de supraveghere.</p> <p>(7) Decizia prin care se impun măsuri restrictive va conține inclusiv informația cu privire la cauzele prescrierii de măsuri restrictive, pericolul constatat care urmează a fi evitat prin măsura prescrisă, temeiurile legale de prescriere a măsurii, identificarea în detaliu a acțiunilor/inacțiunilor care se impun, identificarea expresă a informațiilor, documentelor, echipamentelor, mijloacelor, suporturilor, altor bunuri asupra cărora se extind măsurile restrictive, după caz, termenul-limită pentru aplicarea măsurii, calea de atac a deciziei prin care se impun măsurile restrictive.</p> <p>(8) Termenul indicat pentru măsura restrictivă începe să curgă de la recepționarea de către destinatar a deciziei în care se conține prescripția corespunzătoare, fiind comunicat destinatarului prin orice modalitate care permite autorității de supraveghere confirmarea recepționării.”.</p>	
382.	<p>La art. 57 alin. (1), în final se adaugă textul „ , care poate include o listă a tipurilor de încălcări notificate și a tipurilor de măsuri luate în conformitate cu art. 56 alin. (2).”</p> <p>Adăugirea propusă la art. 57 alin. (1) corespunde reglementărilor din Regulamentul (UE), care la art. 59 stabilește următoarele:</p> <p>„Fiecare autoritate de supraveghere întocmește un raport anual cu privire la activitățile sale, care poate include o listă a tipurilor de încălcări notificate</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

	și a tipurilor de măsuri luate în conformitate cu articolul 58 alineatul (2). Rapoartele se transmit parlamentului național, guvernului și altor autorități desemnate prin dreptul intern. Acestea se pun la dispoziția publicului, a Comisiei și a comitetului.”	
383.	<p>La art. 59, cuvintele „o autoritate” se substituie cu cuvântul „autoritatea”, iar în final se adaugă textul „care este competentă în temeiul art. 51, în cazul în care consideră că prelucrarea datelor cu caracter personal care o vizează încalcă prezenta lege.”</p> <p>Norma propusă corespunde sensului art. 77 din Regulamentul UE.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
384.	<p>La art. 60, alin. (1) se expune în următoarea redacție: „(1) Fără a aduce atingere oricăror alte căi de atac administrative sau nejudiciare, fiecare persoană are dreptul de a contesta orice decizie a unei autorități de supraveghere care o vizează, direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
385.	<p>Articolul se completează cu alin. (2)-(7) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Persoana supusă investigației care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin acțiunile sau inacțiunile inspectorului este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la autoritatea de supraveghere a unei cereri prealabile de contestare, în formă scrisă.</p> <p>(3) Examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prealabile de contestare, depuse în baza alin. (2), se realizează în termen de pînă la 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.</p> <p>(4) Decizia cu privire la rezultatele examinării cererii prealabile de contestare, depuse în baza alin. (2), poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În contextul în care la art. 73 alin (1) se oferă dreptul adresării directe în instanța de judecată, stabilirea posibilității de contestare extrajudiciară a acțiunilor Centrului este inconsistentă cu prevederile <i>Codului administrativ</i>.</p> <p>Or, normele care reglementează contestarea extrajudiciară sunt o varietate a instituției juridice a procedurii prealabile (Cartea a doua, Titlul V din <i>Codul administrativ</i>).</p> <p>Iar, conform art. 163 lit. c) din <i>Codul administrativ</i>, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.</p>

	<p>(5) Introducerea contestației prevăzute la alin. (1) suspendă numai plata amenzii, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive.</p> <p>(6) În afară de cazul prevăzut la alin. (6), intentarea acțiunii în justiție nu suspendă executarea deciziei autorității de supraveghere până la soluționarea cauzei în fond de instanța de judecată, dacă instanța nu dispune altfel.</p> <p>(7) În cazul în care decizia atacată în partea ce ține de aplicarea sancțiunilor a fost anulată, în tot sau în parte, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, suma corespunzătoare a amenzii se restituie plătitorului acesteia din bugetul de stat în termen de 45 de zile.”</p>	
386.	La art. 60, alin. (2) devine alin. (8), iar cuvintele „exercita o cale de atac judiciară eficientă” se substituie cu „se adresa direct în instanța de contencios administrativ competentă”, cuvintele „prin adresarea directă în instanța de contencios administrativ competentă” se exclud.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
387.	La art. 61, cuvintele „exercita o cale de atac judiciară eficientă” se substituie cu cuvintele „se adresa direct în instanța competentă”.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Pornind de la faptul că art. 74 nu se referă la procedurile de contencios administrativ, ci strict la procedura civilă, se va utiliza sintagma „<i>depunerea cererii de chemare în judecată</i>”, în conformitate cu terminologia juridică prevăzută de <i>Codul de procedură civilă</i>.</p>
388.	La art. 62 alin. (1), după cuvintele „constituite în mod corespunzător” se adaugă cuvintele „în conformitate cu actele normative”, iar textul „, precum și să exercite dreptul de a primi despăgubiri menționat la art. 63 în numele persoanei vizate, dacă acest lucru este prevăzut în actele normative” se exclude. Legea nr. 105/2003 privind protecția drepturilor consumatorilor nu permite asociațiilor de profil să se	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile <i>Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor</i> nu sunt incidente în prezenta speță. Or, această lege are un domeniu de aplicare și un obiect de reglementare diferit în raport cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal.</p>

	<p>adreseze după recuperarea prejudiciului în numele consumatorilor. Asemenea acțiuni pot fi depuse numai nemijlocit de consumatori, care, conform art. 20, sunt obligați să facă dovada prejudiciului.</p>	
389.	<p>La art. 62 alin. (2), cifra „59” se substituie cu cifra „51”.</p>	<p>Precizare</p> <p>Alineatul respectiv este exclus, deoarece prevederea corelativă din <i>RGPD</i> oferă posibilitatea (<i>i.e.</i> dreptul) statelor membre de a institui asemenea instituții juridice, însă nu și obligația.</p>
390.	<p>Se propune completarea proiectului de lege cu art. 63, cu următorul conținut:</p> <p>Articolul 63. Dreptul la despăgubiri și răspunderea</p> <p>(1) Orice persoană care a suferit un prejudiciu material sau moral ca urmare a unei încălcări a prezentei legi are dreptul să obțină despăgubiri de la operator sau de la persoana împuternicită de operator pentru prejudiciul suferit.</p> <p>(2) Orice operator implicat în operațiunile de prelucrare este răspunzător pentru prejudiciul cauzat de operațiunile sale de prelucrare care încalcă prezenta lege. Persoana împuternicită de operator este răspunzătoare pentru prejudiciul cauzat de prelucrare numai în cazul în care nu a respectat obligațiile din prezenta lege care revin în mod specific persoanelor împuternicite de operator sau a acționat în afara sau în contradicție cu instrucțiunile legale ale operatorului.</p> <p>(3) Operatorul sau persoana împuternicită de operator este exonerat de răspundere în temeiul alin. (2) dacă dovedește că nu este răspunzător în niciun fel pentru evenimentul care a cauzat prejudiciul.</p> <p>(4) În cazul în care mai mulți operatori sau mai multe persoane împuternicite de operator, sau un operator și o persoană împuternicită de operator sunt implicați în aceeași operațiune de prelucrare și</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul de lege se completează cu articolul respectiv.</p>

	<p>răspund, în temeiul alin. (2) și (3), pentru orice prejudiciu cauzat de prelucrare, fiecare operator sau persoană împuternicită de operator este răspunzător pentru întregul prejudiciu pentru a asigura despăgubirea efectivă a persoanei vizate.</p> <p>(5) În cazul în care un operator sau o persoană împuternicită de operator a plătit, în conformitate cu alin. (4), în totalitate despăgubirile pentru prejudiciul cauzat, respectivul operator sau respectiva persoană împuternicită de operator are dreptul să solicite de la ceilalți operatori sau celelalte persoane împuternicite de operator implicate în aceeași operațiune de prelucrare recuperarea acelei părți din despăgubiri care corespunde părții lor de răspundere pentru prejudiciu, în conformitate cu condițiile stabilite la alin. (2).</p> <p>(6) Persoanele vizate care se consideră prejudiciate printr-o încălcare a prezentei legi pot înainta cerere privind repararea prejudiciului în termen de un an de la data la care decizia autorității de supraveghere pe care se întemeiază acțiunea a rămas definitivă sau a fost menținută, în tot sau în parte, printr-o hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă.”</p> <p>Norma propusă pentru considerare este similară celei reglementate în art. 82 din Regulamentul (UE).</p> <p>Norma de asemenea are în vedere considerentele recitalului (146) din același Regulament (UE).</p>	
391.	<p>La art. 64 alin. (1), în final se adaugă textul: „Prin derogare de la Codul contravențional, amenzile pentru încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal se stabilesc conform prezentei legi.”</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile prezentei legi în materia amenzilor reprezintă norme juridice speciale, care, în virtutea principiului <i>lex specialis derogat legi generali</i>, consfințit la art. 5 alin. (2)-(4) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, au aplicabilitate directă și nemijlocită.</p>

		Prin urmare, o asemenea prevedere este superfluă.
392.	<p>La art. 64 alin. (2), după textul „art. 56 alin. (2) lit. a)- h) și j).” se adaugă următorul text „În cazul unei încălcări minore sau în cazul în care amenda susceptibilă de a fi impusă ar constitui o sarcină disproporționată pentru o persoană fizică, poate fi emis un avertisment în locul unei amenzi.”, mai departe după text.</p> <p>Se propune considerarea acestei norme conținute în recitalul (148) din Regulamentul UE pentru a deveni clar că, pentru încălcări minore, amendă nu se aplică.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Alineatul se completează în modul corespunzător.</p>
393.	<p>La art. 64 alin. (4), cifra „2” se substituie cu „1”.</p> <p>Mărimea maximă a amenzii se propune a fi ajustată la valoarea agreată în cadrul ședinței grupului de lucru de pe lângă Ministerul Justiției.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
394.	<p>La art. 64 alin. (5), cifra „4” se substituie cu „2”.</p> <p>Mărimea maximă a amenzii se propune a fi ajustată la valoarea agreată în cadrul ședinței grupului de lucru de pe lângă Ministerul Justiției.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
395.	<p>La art. 64 alin. (5) lit. e) și alin. (6), cuvintele „unui ordin” se substituie cu „unei prescripții”.</p> <p>Noțiunea utilizată în legislația internă pentru a desemna acest tip de acte este prescripția.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
396.	<p>La art. 64 alin. (6), în final se adaugă textul: „În cazul în care cifra mondială totală anuală de afaceri realizată în anul anterior sancționării nu poate fi determinată, se ia în considerare ultimul an anterior sancționării în care întreprinderea a realizat o cifră de afaceri.”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul se completează în modul corespunzător.</p>
397.	<p>La art. 64 alin. (6), cifra „4” se substituie cu „2”.</p> <p>Mărimea maximă a amenzii se propune a fi ajustată la valoarea agreată în cadrul ședinței grupului de lucru de pe lângă Ministerul Justiției.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

398.	<p>La art. 64 alin. (7), după cuvintele „autorităților publice” se adaugă cuvintele „și organismelor publice”, mai departe după text.</p>	<p>Se acceptă Se completează cu noțiunea „<i>instituții publice</i>”.</p>
399.	<p>La art. 64, alin. (8) se expune în următoarea redacție: „(8) Pentru a determina quantumul amenzii care urmează să fie aplicată, autoritatea de supraveghere utilizează valoarea vânzărilor de bunuri sau servicii, realizate de întreprindere, care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea, în sectorul geografic relevant din teritoriul Republicii Moldova. Autoritatea de supraveghere utilizează în mod normal vânzările realizate de întreprindere în cursul ultimului an complet de participare a sa la încălcare. Valoarea vânzărilor se determină înainte de aplicarea TVA și a altor taxe legate direct de vânzări.”</p> <p>Se propune transpunerea în legislația națională a practicii din statele UE, unde amenda se calculează din valoarea vânzărilor care au legătură cu încălcarea (proiectul de lege nu clarifică aceste aspecte și lasă loc de interpretare).</p> <p>De asemenea, norma alin. (8) din proiectul de lege a fost propusă spre excludere deoarece este una declarativă, Republica Moldova având obligația să specifice aceste norme în mod expres, fără de care atribuțiile Centrului nu pot fi exercitate.</p>	<p>Se acceptă parțial Pentru calcularea cifrei totale de afaceri se introduce referința la art. 24 alin. (1) din <i>Legea concurenței nr. 183/2012</i>.</p>
400.	<p>Art. 64 se completează cu alin. (9)-(18), cu următorul cuprins:</p> <p>„(9) În cazul contestării deciziei de aplicare a amenzii, instanța de judecată poate reduce amenzile aplicate prin decizia autorității de supraveghere, iar în cazul în care constată că decizia privind constatarea încălcării și/sau aplicarea amenzii este neîntemeiată și/sau este adoptată cu încălcarea procedurii, acestea anulează amenzile aplicate.</p>	<p>Se acceptă parțial Termenul de prescripție se va institui la art. 72 din prezentul proiect de lege, în privința perioadei de timp în care o persoană vizată va putea depune o plângere la Centru.</p>

(10) Dreptul autorității de supraveghere de a aplica sancțiuni pentru încălcarea prevederilor prezentei legi se supune termenului de prescripție de trei ani.

(11) Termenul de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la alin. (10) începe să curgă de la data comiterii încălcării. În cazul încălcărilor care durează în timp sau al celor constând în săvârșirea, în baza aceleiași rezoluții, la intervale diferite de timp, a mai multor acțiuni sau inacțiuni, care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași încălcări, prescripția începe să curgă de la data constatării sau de la data încetării ultimului act ori fapt săvârșit, dacă acest moment intervine anterior constatării.

(12) Orice act emis de către autoritatea de supraveghere în scopul examinării preliminare sau investigării unei încălcări întrerupe cursul termenului de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la alin. (10). Întreruperea termenului de prescripție produce efect de la data comunicării de către autoritatea de supraveghere a actului emis, comunicare făcută cel puțin unei persoane care a participat la săvârșirea încălcării.

(13) Termenul de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la alin.(10) se întrerupe prin efectuarea oricărui act de procedură în cazul investigat, fără să poată depăși 4 ani de la data săvârșirii faptei. Întreruperea produce efecte față de toți participanții la săvârșirea respectivei încălcări.

(14) Dreptul autorității de supraveghere de a cere executarea unei sancțiuni pentru încălcarea prevederilor prezentei legi se supune termenului de prescripție de trei ani.

	<p>(15) Termenul de prescripție pentru executarea de sancțiuni prevăzut la alin.(14) începe să curgă de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii.</p> <p>(16) Termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor este întrerupt: a) prin comunicarea unei decizii de modificare a cuantumului inițial al sancțiunii sau de refuzare a unei cereri de modificare; b) prin orice act al autorității de supraveghere emis în scopul executării silită a sancțiunilor.</p> <p>(17) După întreruperea cursului termenului de prescripție începe să curgă un nou termen, cu o durată similară, de la data la care autoritatea de supraveghere a emis unul din actele menționate la alin. (16). Termenul de prescripție va expira cel târziu în ziua în care s-a scurs o perioadă de patru ani de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii.</p> <p>(18) Termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor se suspendă pe perioada în care executarea silită a plății este suspendată în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată.”.</p>	
401.	<p>La art. 65, cuvântul „sunt” se substituie cu cuvintele „trebuie să fie”.</p> <p>Propunerea de modificare vine să apropie prevederile art. 65 la cele ale art. 83 alin. (9) din Regulamentul (UE).</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Pornind de la faptul că prezentul proiect de lege nu prevede alte încălcări pasibile de amendă, acest articol este exclus din proiect.</p>
402.	<p>La art. 66 alin. (1), cuvântul „asigură” se substituie cu „trebuie să asigure”.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Alineatul respectiv are caracter declarativ și, prin urmare, se exclude.</p>
403.	<p>Art. 66 alin. (2) se expune în următoarea redacție: „În vederea asigurării unui echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și dreptul la informație, prelucrarea efectuată în scopuri jurnalistice sau în scopul exprimării academice, artistice sau literare poate fi</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>În monografia științifică <i>Journalistic Exemption under the European Data Protection Law</i> se constată faptul că reglementările din România cu privire la concilierea dreptului la protecția datelor cu caracter</p>

	<p>efectuată, dacă aceasta privește date cu caracter personal care au fost făcute publice în mod manifest de către persoana vizată sau care sunt strâns legate de calitatea de persoană publică a persoanei vizate ori de caracterul public al faptelor în care este implicată, prin derogare de la următoarele capitole din prezenta lege: capitolul II(principii), capitolul III (drepturile persoanei vizate), capitolul IV (operatorul și persoana împuternicită de operator), capitolul V (transferul datelor cu caracter personal către țări terțe sau organizații internaționale), capitolul VI (autorități de supraveghere independente), și capitolul VIII (situații specifice de prelucrare a datelor).”</p> <p>Considerăm că derogările la care se face referire în redacția inițială a proiectului de lege trebuie prevăzute în mod expres. A se vedea și art. 7 din Legea României nr. 190/2018.</p>	<p>personal și a dreptului la libertatea de exprimare sunt excesiv de restrictive:</p> <p>„<i>The Romanian data protection law comes across as particularly restrictive as it includes only three alternative scenarios in which personal data can be processed for journalistic purposes without having to comply with the GDPR:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>if it concerns personal data which was clearly made public by the data subject;</i> – <i>if the personal data is tightly connected to the data subject’s quality as a public person;</i> – <i>if the personal data is tightly connected to the public character of the acts in which the data subject is involved.</i> <p><i>Many cases of investigative journalism would not precisely fit any of the three scenarios, as they may include many non-public actors and substantive amount of non-public information. At the same time, the first scenario – personal data which was made clearly public – seems to be stripped of any protection under in Romania, which, in the context of the GDPR as a whole (and Article 9(2)(e) in particular) could not have been the regulator’s intention.”</i>⁴⁸</p> <p><i>Per a contrario</i>, în această cercetare academică se remarcă faptul că una din cele mai nuanțate abordări în balansarea drepturilor concurente este reglementată în Regatul Unit:</p> <p>„<i>In contrast, the UK Data Protection Act 2018 offers a more nuanced take on the boundaries of the exemption, suggesting that some of the GDPR</i></p>
--	---	---

⁴⁸ Natalija Bitiukova, *Journalistic Exemption under the European Data Protection Law*, Vilnius Institute for Policy Analysis, Vilnius, 2020, pp. 20 și 21:

<https://bit.ly/3iNSNoL>

			<p><i>provisions would not apply to data processing where three cumulative conditions are met:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– the data in question must be being processed with a view to the publication of journalistic material,</i> <i>– the data controller must reasonably believe that, having regard in particular to the special importance of the public interest in freedom of expression, publication would be in the public interest, and</i> <i>– the data controller must reasonably believe that the application of the listed GDPR provision would be incompatible with its journalistic purpose.”⁴⁹</i> <p>Împărtășim deplin această perspectivă. Or, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (în special cauza C-345/17, <i>Buivids</i>) balansarea drepturilor concurente (<i>i.e.</i> a dreptului la protecția datelor cu caracter personal și a dreptului la libertatea de exprimare) urmează a fi realizată <i>a casu ad casum</i>, prin prisma criteriilor enunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.⁵⁰</p> <p>Prin urmare, pornind de la faptul că reglementările din Regatul Unit oferă posibilitatea efectuării unei balansări reale și efective a drepturilor concurente (<i>i.e.</i> de la caz la caz) – în special prin prisma aprecierii criteriului contribuției la o dezbatere de interes public a unui material jurnalistic – considerăm oportună preluarea</p>
--	--	--	--

⁴⁹ *Ibidem*, p. 21.

⁵⁰ Christopher Kuner et al., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, Oxford University Press, 2020, p. 1208.

		<p>prevederilor de la anexa 2, secțiunea 26 din <i>Data Protection Act 2018</i> al Regatului Unit.⁵¹</p> <p>Mai mult decât atât, remarcăm faptul că instituirea reglementărilor respective va permite luarea în considerare a interpretărilor și ghidărilor detaliate și comprehensive elaborate de Comisarul pentru Informații al Regatului Unit.</p> <p>A se vedea în acest sens, în special, <i>Data Protection and Journalism Code of Practice</i>⁵², precum și versiunea cu note de referință al acestui cod.⁵³</p> <p>De altfel, aceste coduri comprehensive va permite și Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal elaborarea unor ghiduri de înaltă calitate, prin prisma practicii bogate din Regatul Unit.</p> <p>Nu în ultimul rând, atragem atenția că prevederi similare precum în Regatul Unit sunt prezente și în alte state din Uniunea Europeană (e.g. Letonia).⁵⁴</p>
404.	<p>Se propune expunerea art. 68 în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Prelucrarea unui număr de identificare național, inclusiv prin colectarea sau dezvăluirea documentelor ce îl conțin, se poate efectua în situațiile prevăzute de art. 6 alin. (1) din prezenta lege.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>

⁵¹ *Data Protection Act 2018*:

<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2018/12/data.pdf>

⁵² *Data protection and Journalism Code of Practice*, Information Commissioner's Office:

<https://ico.org.uk/media/for-organisations/documents/4025760/data-protection-and-journalism-code-202307.pdf>

⁵³ *Data protection and Journalism Code of Practice: reference notes*, Information Commissioner's Office:

<https://ico.org.uk/media/for-organisations/documents/4025761/data-protection-and-journalism-code-reference-notes-202307.pdf>

⁵⁴ Secțiunea 32 din *Fizisko personu datu apstrādes likums*

<https://likumi.lv/ta/en/en/id/300099-personal-data-processing-law>

	<p>(2) Prelucrarea unui număr de identificare național, inclusiv prin colectarea sau dezvăluirea documentelor ce îl conțin, în scopul prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. f) din prezenta lege, respectiv al realizării intereselor legitime urmărite de operator sau de o parte terță, se efectuează cu instituirea de către operator a următoarelor garanții:</p> <p>a) punerea în aplicare de măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru respectarea, în special, a principiului reducerii la minimum a datelor, precum și pentru asigurarea securității și confidențialității prelucrărilor de date cu caracter personal, conform dispozițiilor art. 32 din prezenta lege;</p> <p>b) numirea unui responsabil pentru protecția datelor, în conformitate cu prevederile art. 37 din prezenta lege;</p> <p>c) stabilirea de termene de stocare în funcție de natura datelor și scopul prelucrării, precum și de termene specifice în care datele cu caracter personal trebuie șterse sau revizuite în vederea ștergerii;</p> <p>d) instruirea periodică cu privire la obligațiile ce le revin persoanelor care, sub directa autoritate a operatorului sau a persoanei împuternicite de operator, prelucrează date cu caracter personal.”</p> <p>Norma inițială din proiectul de lege este una inaplicabilă deoarece sensul art. 87 din Regulamentul UE este că actele normative pot să prevadă condiții speciale de prelucrare a IDNP, dar nu că acest lucru se permite numai în cazurile prevăzute de actele normative.</p> <p>Norma propusă pentru considerare a fost preluată din art. 4 al Legii României nr. 190/2018.</p>	
405.	La art. 71, după cuvintele „în temeiul actelor normative” să adaugă cuvintele „sau în temeiul	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Articolul respectiv este exclus din prezentul proiect de lege.</p>

	<p>normelor stabilite de organismele naționale competente”.</p> <p>Adăugirile propuse la art. 71 corespund reglementărilor conținute în norma art. 90 alin. (1) din Regulamentul (UE).</p>	
406.	<p>La art. 72, în denumire cuvintele „biserici și asociații religioase” se substituie cu cuvintele „unitățile de cult”.</p>	<p>Precizare</p> <p>Legislația Republicii Moldova nu conține reglementări specifice în materia protecției datelor cu caracter personal referitoare la activitatea bisericilor sau asociațiilor/comunităților religioase.</p> <p>Prin urmare, nu este necesară transpunerea acestui articol.</p>
407.	<p>La art. 72 alin. (1), cuvintele „biserici și asociațiile sau comunitățile religioase” se substituie cu cuvintele „unitățile de cult”.</p>	<p>Precizare</p> <p>A se vedea comentariul expus <i>supra</i>.</p>
408.	<p>La art. 72 alin. (2), cuvintele „Biserici și asociațiile religioase” se substituie cu cuvintele „Unitățile de cult”.</p>	<p>Precizare</p> <p>A se vedea comentariul expus <i>supra</i>.</p>
409.	<p>Se propune expunerea Capitolului IX în redacție nouă, cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 73. Temeiurile pentru inițierea procedurii de examinare</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere inițiază procedura de examinare a presupusului caz de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal:</p> <p>a) la plângerea persoanei vizate care consideră că prelucrarea datelor sale cu caracter personal care o vizează încalcă prevederile legale în vigoare, în special în cazul în care reședința sa obișnuită, locul său de muncă sau presupusa încălcare se află sau, după caz, are loc pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>b) din oficiu.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere poate începe examinarea din oficiu, în baza materialelor de care</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Capitolul respectiv este revizuit în corespundere cu propunerile înaintate.</p>

dispune referitoare la presupusa încălcare a legislației.

Articolul 74. Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal
Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal cuprinde examinarea preliminară și/sau investigarea. Investigarea pe marginea cazului se dispune în condițiile art. 79. În celelalte cazuri, etapa investigării va fi omisă.

Articolul 75. Cerințe pentru depunerea plângerii

(1) Plângerea se formulează în scris, în limba română, și se transmite prin scrisoare recomandată, cu aviz de primire, sau se depune la sediul autorității de supraveghere pe suport de hârtie cu aplicarea semnăturii olografe sau prin poștă electronică în format electronic în corespondere cu Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Plângerile primite se înregistrează în registrul general al autorității de supraveghere, primind număr și dată, și se repartizează direcției de specialitate.

(2) Plângerile se înaintează personal sau prin reprezentant, cu anexarea împuternicirii emise în condițiile legii de un avocat sau a procurii autentificate notarial, după caz. Plângerile pot fi depuse și de către reprezentantul persoanei vizate care este soț sau rudă până la gradul al doilea inclusiv. În cazul soților sau rudelor până la gradul al doilea inclusiv, se anexează o declarație pe propria răspundere semnată de autorul plângerii. În cazul în care plângerea este depusă prin intermediul unei asociații sau fundații fără scop lucrativ, acestea trebuie să dovedească faptul că au fost constituite

legal, cu un statut ce prevede obiective de interes public, și că sunt active în domeniul protecției drepturilor și libertăților persoanelor vizate în ceea ce privește protecția datelor lor cu caracter personal. În acest caz, la plângere se anexează, suplimentar, statutul asociației/fundației, precum și dovezi privind activitatea acestora în domeniul protecției drepturilor și libertăților persoanelor vizate în ceea ce privește protecția datelor lor cu caracter personal. Persoanele vizate au posibilitatea de a utiliza modelele de plângere puse la dispoziție de autoritatea de supraveghere. Plângerea trebuie să cuprindă:

a) numele, prenumele, codul personal al persoanei vizate;

b) precizarea detaliată a obiectului plângerii și a informațiilor disponibile pentru susținerea afirmațiilor, inclusiv specificarea faptelor și circumstanțelor din care rezultă că a fost comisă o încălcare a legislației, prin ce anume comportamentul reclamatului lezează interesele autorului plângerii, momentul din care a început încălcarea reclamată și durata acesteia;

c) dacă se cunosc: informații cu privire la identitatea operatorului sau a persoanei împuternicite de operator (nume, prenume/denumire, adresa de domiciliu/sediul);

d) probe concludente în susținerea plângerii, în măsura în care le deține;

e) specificarea prevederilor din actele normative care au fost încălcate prin comportamentul reclamat, după caz;

f) precizarea demersurilor întreprinse de petiționar la nivelul operatorului reclamat sau al persoanei împuternicite reclamate, după caz, și rezultatul lor;

g) specificarea faptului dacă anterior depunerii plângerii la autoritatea de supraveghere, autorul plângerii a introdus pe rolul instanțelor judecătorești o acțiune cu același obiect și cu același operator sau persoană împuternicită. În caz afirmativ, în plângere se menționează denumirea instanței și numărul dosarului respectiv, precum și etapa la care se află procesul respectiv;

h) în cazul plângerilor care au ca obiect încălcarea dreptului la viață intimă, familială și privată în domeniul comunicațiilor electronice și comerțului electronic, este obligatorie, de asemenea, menționarea numărului/numerelor de telefon sau fax, a adresei/adreselor de poștă electronică ori a adresei/adreselor de IP care au legătură cu obiectul plângerii, după caz;

i) în cazul plângerilor care au ca obiect încălcarea dreptului la viață intimă, familială și privată prin transmiterea de comunicări comerciale nesolicitate, prin servicii de comunicații electronice accesibile publicului, este obligatorie, de asemenea, anexarea mesajelor originale primite de autorul plângerii printr-o metodă care să permită identificarea expeditorului respectivei comunicări, mesaje care trebuie conservate, pe cât posibil, în sistemul electronic utilizat de autorul plângerii;

j) alte informații relevante cauzei;

k) măsurile solicitate a fi întreprinse de către autoritatea de supraveghere;

l) numele, prenumele, codul personal al reprezentantului sau denumirea și numărul de identificare de stat – codul fiscal al asociației/fundației împuternicite de persoana vizată, dacă plângerea este semnată de reprezentant;

m) datele de contact ale persoanei vizate sau ale reprezentantului (adresa poștală sau adresa electronică, numărul de telefon, după caz);

n) data și semnătura persoanei vizate sau a reprezentantului.

Autorul plângerii și, după caz, reprezentantul acestuia își asumă răspunderea că toate informațiile furnizate prin depunerea plângerii sunt reale și corecte.

(3) Autorul plângerii poate solicita păstrarea confidențialității anumitor date cu caracter personal, menționate în mod expres, furnizate prin plângere, cu excepția situațiilor în care, pentru soluționarea corespunzătoare a obiectului plângerilor depuse, datele de identificare ale petiționarului trebuie să fie dezvăluite către persoana reclamată.

(4) Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal nu poate fi inițiată și desfășurată în baza informațiilor provenite dintr-o sursă anonimă. Plângerile în care nu se precizează datele de identificare ale petiționarilor, obligatorii conform alin. (2), sunt considerate anonime și se clasează cu această mențiune, fără a se formula un răspuns petiționarilor.

(5) Se resping ca fiind inadmisibile plângerile: a) care nu au un obiect clar determinat sau nu corespund cerințelor prevăzute la alin.(1)-(2), cu excepția cazului prevăzut la alin. (4); b) care se referă la aspecte care nu intră în sfera de competență materială sau teritorială a autorității de supraveghere.

(6) În cazul prevăzut la alin. (5) lit. a), dacă constată un interes public major și consideră că sînt întrunite condițiile art.79 pentru inițierea investigației, autoritatea de supraveghere inițiază,

printr-o dispoziție, o investigație din oficiu. Despre cele prevăzute la alin.(5) și, după caz, despre dispoziția adoptată autoritatea de supraveghere informează în scris autorul plîngerii în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii ei.

(7) În cazul restituirii plîngerii în conformitate cu alin.(5) lit.b), autorul plîngerii are dreptul să depună o nouă plîngere care să corespundă cerințelor prevăzute la alin.(1)-(3).

(8) În cazul în care un petiționar adresează mai multe plângeri, pentru reclamarea aceleiași chestiuni, acestea se conexează, petiționarul urmând să primească un singur răspuns care face referire la toate petițiile primite.

(9) În cazul în care petiționarul revine cu o nouă plîngere prin care reclamă aceleași aspecte semnalate într-o petiție anterioară la care a primit răspuns, plîngerea se anexează la prima petiție și se clasează, fără a se mai trimite un răspuns petiționarului.

(10) Primirea plîngerilor la autoritatea de supraveghere și analizarea acestora este, de regulă, gratuită. În cazul în care plîngerile sunt în mod vădit nefondate sau excesive, în special din cauza caracterului lor repetitiv, autoritatea de supraveghere poate percepe o taxă rezonabilă, bazată pe costurile administrative, sau poate refuza să le trateze. Sarcina de a demonstra caracterul evident nefondat sau excesiv al cererii revine autorității de supraveghere.

(11) În cazul în care a fost introdusă o cerere în justiție cu același obiect și avînd aceleași părți, autoritatea de supraveghere poate dispune suspendarea sau/și clasarea plîngerii, după caz.

Articolul 76. Sarcina probei

(1) La sesizarea presupusei încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, autorul plîngerii trebuie să prezinte probe în susținerea faptelor pe care își întemeiază plîngerea.

(2) În procedura de examinare a presupuselor cazuri de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, sarcina probei încălcării îi revine autorității de supraveghere.

(3) În scopul aplicării prezentei legi, autoritatea de supraveghere poate să utilizeze ca mijloc de probă orice element de fapt și de drept, inclusiv informații confidențiale dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea existenței sau lipsei încălcării.

(4) În scopul aplicării prezentei legi, autoritatea de supraveghere admite atât probe directe, cît și probe indirecte. Probe directe sînt depozițiile martorilor sau ale altor persoane, probele materiale, înscrisurile, înregistrările audio și/sau video, concluziile experților și orice alte dovezi care probează în mod expres existența sau lipsa unei încălcări a legii. Probe indirecte sînt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat ori nu există și nu a existat la un moment dat.

(5) Probe care stau la baza luării deciziei autorității de supraveghere sînt probele obținute de angajații autorității de supraveghere, precum și cele prezentate de părți sau terțe persoane.

Articolul 77. Examinarea preliminară a plîngerii

(1) Examinarea preliminară a plîngerii privind presupusa încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal se efectuează în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii.

(2) În cadrul examinării preliminare a plîngerii, autoritatea de supraveghere determină dacă există temeuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(3) Dacă consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plîngerii și a celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, nu există temeiurile menționate la alin.(2), autoritatea de supraveghere va informa în scris autorul plîngerii despre aceasta, indicînd motivele unei asemenea concluzii, și îi va acorda un termen de 10 zile lucrătoare în care acesta să-și exprime în scris punctul de vedere. În cazul dat, termenul prevăzut la alin.(1) se suspendă. Autoritatea de supraveghere nu este obligată să ia în considerare orice alte observații scrise prezentate după expirarea termenului de 10 zile lucrătoare.

(4) În cazul în care autorul plîngerii nu prezintă observații relevante în termenul menționat la alin.(3), plîngerea este considerată retrasă în mod tacit. În notificarea expediată autorului plîngerii, autoritatea de supraveghere îl va informa și despre efectele neprezentării observațiilor.

(5) Dacă autorul plîngerii își expune observațiile în termenul menționat la alin.(3), autoritatea de supraveghere:

a) respinge prin decizie plîngerea, în cazul în care obiecțiile primite nu conduc la o altă evaluare a plîngerii; sau

b) dispune prin dispoziție efectuarea investigației.

(6) Despre decizia sau dispoziția adoptată conform alin. (5) autoritatea de supraveghere informează în scris autorul plîngerii și persoana reclamată, în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării.

(7) Pentru a respinge o plîngere pe motiv că comportamentul sesizat nu contravine legislației privind protecția datelor cu caracter personal sau nu intră în domeniul de aplicare a acesteia, autoritatea de supraveghere nu este obligată să țină cont de circumstanțele care nu i-au fost aduse la cunoștință de către autorul plîngerii și pe care nu le-ar fi putut descoperi decît investigînd cazul.

(8) Decizia de respingere a plîngerii, adoptată conform alin.(5) lit.a), împiedică autorul plîngerii să ceară redeschiderea procedurii de examinare preliminară a plîngerii sau să depună o nouă plîngere cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

(9) Autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite autorului plîngerii informații complementare celor prezentate pentru a se putea determina asupra necesității inițierii unei investigații ca urmare a plîngerii depuse.

(10) În caz de ambiguitate a plîngerii, autoritatea de supraveghere poate solicita autorului plîngerii precizarea obiectului plîngerii și temeiurilor acesteia.

(11) Decizia de respingere a plîngerii, adoptată conform alin.(5) lit.a), va cuprinde și calea de atac împotriva deciziei.

Articolul 78. Solicitarea informațiilor

(1) În scopul exercitării atribuțiilor sale, autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite și să obțină de la persoane fizice și juridice, inclusiv de la autorități publice, documentele și informațiile necesare.

(2) Autoritatea de supraveghere solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul solicitării informației, precizează informațiile solicitate și stabilește un termen rezonabil în care

acestea trebuie furnizate, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege pentru nefurnizarea de informații ori pentru furnizarea unei informații inexacte, incomplete sau care induce în eroare.

(3) Operatorii, persoanele împuternicite de operatori nu pot fi obligate să recunoască că au comis o încălcare, dar sînt obligate să răspundă la întrebări factuale și să furnizeze documente chiar dacă aceste documente sau informații pot fi folosite pentru a stabili împotriva lor sau altei întreprinderi existența unei încălcări.

(4) Obligația de a furniza informațiile solicitate în numele persoanei juridice sau îi revine proprietarilor ori reprezentanților persoanei juridice, iar în cazul entităților care nu au personalitate juridică, îi revine persoanelor autorizate să le reprezinte în temeiul legii sau al statutului. Avocații autorizați să acționeze în mod corespunzător vor furniza informațiile în numele clienților lor. Aceștia din urmă au în continuare întreaga responsabilitate în cazul în care informațiile furnizate sînt incomplete, inexacte sau induc în eroare.

(5) În scopul exercitării atribuțiilor sale, autoritatea de supraveghere are dreptul să intervieveze orice persoană fizică sau juridică care consimte să fie interviuată în scopul obținerii de informații privind obiectul investigației.

(6) În cazul în care doresc să intervieveze o persoană, angajații autorității de supraveghere sînt obligați să indice, înainte de a începe interviul, temeiul juridic (dispoziția privind inițierea investigației) și scopul interviului, intenția lor de a înregistra interviul și dreptul persoanei de a refuza interviuarea.

(7) Interviul poate fi luat prin orice mijloace, inclusiv prin telefon sau internet. Autoritatea de

supraveghere poate înregistra sub orice formă declarațiile făcute de persoanele intervievate. O copie a înregistrării trebuie pusă la dispoziția persoanei intervievate pentru aprobare. Totodată, autoritatea de supraveghere stabilește un termen rezonabil în care persoana intervievată îi poate comunica orice corectare ce trebuie făcută în declarație. Corectările vor fi comunicate în scris.

Articolul 79. Investigația

(1) Dacă după examinarea preliminară a plîngerii se consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plîngerii și a celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, există temeuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, autoritatea de supraveghere adoptă o dispoziție de inițiere a investigației.

(2) Investigațiile din oficiu se pot efectua:

- a) ca urmare a transmiterii notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal;
- b) pentru verificarea unor date și informații cu privire la presupuse încălcări ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal, obținute de autoritatea de supraveghere din alte surse decât cele care fac obiectul plîngerii sau notificării de încălcare a securității datelor cu caracter personal, cum ar fi sesizările sau informațiile primite de la o altă autoritate de supraveghere sau de la o altă autoritate publică, corespondența primită de autoritatea de supraveghere, mass-media, accesarea rețelei de internet, documentele de constatare întocmite în urma efectuării altor investigații. Asemenea surse pot constitui temei pentru inițierea unei investigații din oficiu doar dacă circumstanțele sau informațiile pe care acestea le conțin indică în mod rezonabil

asupra unei posibile încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal și dacă aceste informații și circumstanțe sunt probate în vreun fel;

c) în vederea cooperării internaționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal, în cadrul operațiunilor comune și al acordării de asistență reciprocă.

(3) Propunerea de efectuare a unei investigații din oficiu se face printr-o notă de motivare care cuprinde persoana supusă investigației, avizată de șeful ierarhic și aprobată de conducătorul autorității de supraveghere. Nota de motivare pentru inițierea investigației din oficiu trebuie să conțină analiza și argumentarea necesară privind întrunirea condițiilor stabilite la alin. (2). În cadrul notei se va argumenta necesitatea intervenției prin expunerea în detaliu a circumstanțelor și informației ce stau la baza concluziilor și acțiunilor autorității de supraveghere, posibilele încălcări ce rezultă din informația și probele deținute pînă la inițierea controlului și estimarea rezonabilă a pericolului și consecințelor în cazul neintervenției autorității de supraveghere.

(4) Investigațiile din oficiu se pot efectua și sub formă de audituri privind protecția datelor. Planificarea investigațiilor sub formă de audituri se va realiza conform metodologiei și criteriilor aprobate prin act normativ emis de CNPDCP.

(5) Dispoziția de inițiere a investigației nu stabilește comiterea unei încălcări a legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal se constată prin decizie a autorității de supraveghere.

(6) Investigația poate fi efectuată la fața locului și/sau prin solicitare directă de la persoana supusă investigației a documentației și a altei informații prin

poștă, inclusiv prin poșta electronică, sau prin telefon, informație pe care aceasta, în virtutea legii, nu este obligată să o ofere. Investigația la fața locului constă în verificări efectuate la sediul/domiciliul/punctul de lucru sau alte locații unde își desfășoară activitatea persoana supusă investigației sau locații care au legătură cu prelucrarea în cauză, după caz. La efectuarea investigației, autoritatea de supraveghere are în vedere prioritar posibilitatea efectuării acesteia prin solicitare directă de la persoana investigată a documentației și a altor informații sau prin alte metode care fac posibilă obținerea unor astfel de date. Doar în cazul insuficienței documentației și informației deținute pentru a stabili respectarea legislației de către persoana supusă investigației sau reieșind din tipul investigației și analiza riscurilor, autoritatea de supraveghere va realiza investigația la fața locului. În cazul efectuării investigației prin solicitare directă de informații de la persoana supusă investigației a documentației și a altei informații, aceasta, în termen de 15 zile lucrătoare de la data recepționării solicitării motivate, este obligată să prezinte autorității de supraveghere informația și documentele specificate în solicitare. În timpul desfășurării investigației, autoritatea de supraveghere poate solicita doar informația care este obligatorie de a fi deținută și acordată conform legii de către persoana supusă investigației. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru inițierea, în termen de 15 zile lucrătoare, a unei investigații la fața locului. Investigația la fața locului poate fi efectuată numai dacă există indicii că pot fi găsite documente sau pot fi obținute informații considerate necesare pentru investigația presupusului caz de încălcare a legislației privind

protecția datelor cu caracter personal, inițiată prin dispoziție, fapt care nu necesită a fi demonstrat subiectului supus investigației. La depistarea unor erori și/sau neconcordanțe în documentele și informațiile prezentate de persoana supusă investigației, autoritatea de supraveghere solicită acesteia prezentarea de explicații în scris în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitare. Odată cu transmiterea explicațiilor scrise asupra erorilor și/sau neconcordanțelor, persoana supusă investigației are dreptul să prezinte suplimentar acte doveditoare ce confirmă autenticitatea informațiilor și documentelor prezentate.

(7) Investigația la fața locului (pe teren) și/sau prin solicitare directă de la persoana supusă investigației a documentației și a altei informații nu poate fi efectuată dacă informația necesară pentru a constata respectarea legislației este deținută de autoritatea de supraveghere sau poate fi obținută de la alte organe de control și/sau de supraveghere, deținători de registre publice, autorități și instituții publice sau din orice surse accesibile autorității în cauză, precum și dacă nu au fost epuizate alte modalități decât investigația, accesibile autorității de supraveghere, de constatare a respectării legislației de către persoanele care urmează a fi supuse investigației.

(8) Dispoziția de efectuare a investigației se semnează de conducătorul autorității de supraveghere, care poate delega această atribuție adjunctului său, și va conține cel puțin:

- a) numărul și data emiterii;
- b) date de identificare a autorității de supraveghere;

c) trimitere la prevederile legale, care, în mod expres, acordă autorității de supraveghere atribuția de control în cazul pentru care se emite delegația;

d) tipul investigației și temeiul inițierii lui;

e) date despre inspector/i (nume, prenume, funcția deținută);

f) date despre persoana supusă controlului (denumirea/numele, prenumele persoanei; în cazul persoanei juridice codul fiscal; sediul/adresa subdiviziunii supuse investigației și codul acesteia, după caz, alte date de contact);

g) obiectul/obiectele care urmează a fi supuse investigației;

h) scopul, aspectele ce urmează a fi verificate și, în cazul investigației sub formă de audit privind protecția datelor, trimitere expresă la lista de verificare aplicabilă și actul normativ prin care aceasta este aprobată;

i) data începerii controlului și durata preconizată a acestuia.

Prin dispoziția de efectuare a unei investigații, autoritatea de supraveghere desemnează un raportor responsabil pentru întocmirea raportului asupra investigației, pentru comunicarea acestuia părților în cauză, pentru primirea observațiilor și prezentarea raportului conducătorului autorității de supraveghere. Raportorul desemnat instrumentează toate actele procedurii de investigație și propune conducătorului autorității de supraveghere dispunerea măsurilor care sînt de competența acestuia.

(9) Investigațiile pot fi efectuate cu înștiințarea persoanei supuse investigației sau se pot desfășura inopinat, fără anunțarea în prealabil în scris a persoanei supuse investigației. În cazurile în care investigația este efectuată cu înștiințarea persoanei

supuse investigației, aceasta se efectuează începând cu data și ora anunțate de autoritatea de supraveghere. Autoritatea de supraveghere poate amâna sau suspenda efectuarea investigației, inclusiv la solicitarea persoanei supuse investigației, pentru motive justificate.

(10) Inspectorii specificați în dispoziție sînt selectați în mod aleatoriu, luîndu-se în considerare și specializarea acestora conform domeniului de control aferent. Pentru efectuarea investigației nu pot fi desemnate persoane a căror desemnare este susceptibilă să genereze situații de conflict de interese în sensul Legii nr. 16-XVI din 15 februarie 2008 cu privire la conflictul de interese. Inspectorii desemnați să efectueze investigația au obligația de a anunța în prealabil conducătorul autorității de supraveghere în cazul existenței unor motive ce ar putea determina un conflict de interese, potrivit legislației aplicabile, în legătură cu investigația pentru care a fost nominalizat, în vederea schimbării componenței echipei de investigare.

(11) Investigația poate fi efectuată doar de inspectorii specificați expres în dispoziția privind efectuarea investigației și doar în timpul programului de activitate al persoanei supuse investigației sau al subdiviziunii acesteia. La efectuarea investigației pot fi antrenați și specialiști în anumite domenii, împuterniciți de autoritatea de supraveghere în condițiile alin. (8). În cazul în care este necesar de a înlocui inspectorul sau de a desemna inspectori suplimentari, se emite o nouă dispoziție privind efectuarea investigației.

(12) Controlul poate fi desfășurat de minimum doi inspectori delegați de la autoritatea de supraveghere. În cazul prezenței unui singur inspector, controlul nu poate fi început, iar persoana

supusă investigației este în drept să refuze accesul la obiect pentru efectuarea investigației.

(13) Inspectorii au dreptul să înceapă investigația la fața locului conform procedurii stabilite de prezenta lege doar în cazul când sînt întrunite cumulativ următoarele condiții: a) prezentarea legitimației. Se interzice inspectorilor să utilizeze legitimația de control în afara atribuțiilor de serviciu pentru care a fost desemnat; b) înmînarea exemplarului dispoziției privind efectuarea investigației.

(14) Dispoziția privind efectuarea investigației la fața locului se aduce la cunoștință sub semnătură persoanei supuse investigației sau reprezentantului legal a acesteia, care va asigura participarea persoanelor competente să dea relații/informații în domeniul supus investigației. În cazul refuzului primirii și semnării delegației se întocmește un act, semnat de către inspectori și doi martori. Prezența martorilor nu este necesară în cazul înregistrării refuzului prin mijloace video și audio.

(15) În cazul când nu sînt respectate prevederile alin.(13)–(14), persoana supusă investigației este în drept: a) să interzică accesul în incintă și să refuze orice cooperare cu persoana care pretinde a fi inspector; b) să apeleze la suportul organelor de poliție pentru evacuarea din incintă a persoanei care pretinde a fi inspector.

(16) În cazul în care nu este nicio persoană în încăperea în care urmează a fi efectuată investigația, inspectorii sînt obligați: a) înainte de începerea acesteia, să întreprindă toate acțiunile rezonabile pentru a informa persoana supusă investigației despre intenția de a efectua investigația; b) după ce persoana respectivă a fost informată, să-i ofere

acesteia sau reprezentantului ei posibilitatea rezonabilă de a asista la efectuarea inspecției.

(17) Comunicarea dispoziției privind efectuarea investigației în lipsa reprezentantului persoanei supus investigației sau a oricărui angajat al acesteia se poate efectua prin mijloace care asigură transmiterea conținutului acestor acte și confirmarea expedierii. În acest caz, comunicarea se consideră îndeplinită la data și ora expedierii. Dacă comunicarea nu se poate face prin niciuna dintre modalitățile prevăzute la alin.(14) și (16), dispoziția privind efectuarea investigației se afișează la adresa destinată desfășurării investigației, fapt confirmat în procesul-verbal al investigației la fața locului, în care vor fi indicate data și ora afișării actelor. În cazul în care încăperea nu este ocupată sau persoana care o ocupă este absentă temporar, inspectorii, după desfășurarea investigației, vor părăsi încăperea lăsînd-o în starea de siguranță în care au găsit-o.

(18) Autoritatea de supraveghere efectuează investigația respectând următoarele principii:

a) obiectivitate, echitate și imparțialitate la desfășurarea investigației, la întocmirea documentelor aferente investigației și dispunerea de măsuri și sancțiuni. Desfășurarea investigației nu poate fi influențată de niciun grup prin promovarea intereselor acestuia;

b) evitarea conflictului de interese între inspector sau conducătorul autorității de supraveghere și persoana supusă investigației;

c) prezumția bunei-credințe și a respectării legislației de către persoana supusă investigației;

d) legalitatea și respectarea competenței stipulate expres de lege de către autoritatea de supraveghere, astfel încît investigația să fie corectă, coerentă,

desfășurat consecvent și în corespundere cu prevederile legii;

e) proporționalitate a investigației și oportunitate la inițierea acesteia – recurgerea la investigație doar în cazul când acesta este absolut necesar pentru realizarea funcțiilor autorității de supraveghere și doar în cazul când au fost epuizate alte modalități de verificare a respectării legislației de către persoanele supuse investigației;

f) proporționalitate și oportunitate în ceea ce privește durata și desfășurarea investigației – exercitarea investigației în cel mai scurt termen posibil, în funcție de temeiul invocat de autoritatea de supraveghere, precum și corelarea efortului alocat și a metodei de investigare aplicate cu nivelul de risc;

g) evidența tuturor acțiunilor și actelor de investigație;

h) transparența actelor individuale și de reglementare emise de autoritatea de supraveghere;

i) dreptul de a contesta orice fapt sau orice act al inspectorului și de a repara prejudiciul cauzat;

j) neadmiterea afectării și/sau suspendării activității persoanei supuse investigației;

k) confidențialitatea informațiilor cu privire la persoana supusă investigației, obținute la planificarea și desfășurarea investigației, în special a informației care poate influența buna reputație a persoanei supuse investigației, fiind interzisă diseminarea informației în cauză, cu excepția cazurilor stabilite de lege;

m) prevenirea încălcării legislației prin aspectul consultativ al investigațiilor desfășurate sub formă de audituri privind protecția datelor.

(19) Inspectorii, în limita împuternicirilor acordate prin dispoziția de efectuare a investigației, au următoarele drepturi:

a) să obțină accesul și să examineze informațiile și documentele relevante obiectului investigației, inclusiv cele care conțin date cu caracter personal, indiferent de echipamentul sau mijlocul de prelucrare sau suportul pe care sunt stocate, precum și echipamentele și mijloacele de prelucrare și suporturile de stocare a datelor, inclusiv la cele care pot fi accesate la distanță, în măsura în care acestea sunt parte a obiectului investigației, cu excepția informațiilor cu accesibilitate limitată. În caz de necesitate, inspectorul va putea obține accesul și examina informațiile cu accesibilitate limitată doar în condițiile legii speciale aplicabile;

b) să pătrundă în orice încăpere sau mijloc de transport în care își desfășoară activitatea persoana supusă investigației în activitatea sa, în măsura în care aceasta este parte a obiectului investigației, cu excepția domiciliului sau mijlocului de transport personal, în cazul când lipsește permisiunea posesorului legal. În caz de necesitate, inspectorul va putea intra în domiciliu sau în încăperea asimilată domiciliului ori pătrunde în mijlocul de transport personal doar cu asistența poliției, în condițiile prezentei legi;

c) să solicite și să primească în termenul stabilit, care trebuie să fie unul rezonabil, informațiile, documentele și explicațiile relevante obiectului investigației. Termenul poate fi prelungit la solicitarea motivată a persoanei supuse investigației;

d) să solicite persoanei supuse investigației ori oricărui reprezentant sau angajat al acesteia explicații asupra faptelor sau documentelor relevante investigației și să înregistreze răspunsurile acestora. În cazul în care inspectorii cer explicații persoanei supuse investigației ori oricărui reprezentant sau angajat al acesteia, explicațiile vizate pot fi

înregistrate sub orice formă. O copie de pe înregistrarea efectuată este pusă la dispoziția persoanei supuse investigației. În cazul în care s-au cerut explicații unui reprezentant sau angajat al persoanei supuse investigației care nu este sau nu era autorizat de persoana respectivă să dea explicații în numele acesteia, autoritatea de supraveghere stabilește un termen în care persoana supusă investigației poate transmite rectificări sau completări la explicațiile date de acest reprezentant sau angajat. Rectificările și completările se suplimentează la explicațiile înregistrate.

e) să solicite și să primească informațiile relevante investigației, stocate pe calculatoare sau alte dispozitive electronice, într-o formă care să permită ridicarea și transportarea acestora, precum și audierea și/sau vizualizarea lor;

f) să solicite sprijinul subdiviziunilor abilitate ale Ministerului Afacerilor Interne, care sunt obligate să acorde asistența necesară pentru efectuarea investigației la fața locului în conformitate cu Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție. Solicitarea de asistență poate interveni anterior investigației în condițiile în care există indicii privind o posibilă opoziție la investigație sau pe parcursul acesteia;

(20) Obligația de a prezenta documente sau informații și dreptul de a ridica înregistrări, copii sau extrase de pe documente nu se aplică comunicărilor dintre avocat sau consilierul juridic și client făcute în scopul și în interesul exercitării dreptului la apărare al clientului în cadrul procedurilor prevăzute de prezenta lege.

(21) În cadrul efectuării investigației, inspectorii sunt obligați:

	a) să informeze persoana supusă investigației despre drepturile și obligațiile acesteia; b) să prezinte dispoziția de efectuare a investigației în cazul efectuării investigației la fața locului; c) să efectueze investigația în conformitate cu împuternicirile atribuite de prezenta lege, ținând cont de obiectul și scopul acesteia; d) să aprecieze obiectiv și echidistant toate aspectele care fac obiectul investigației; e) să aibă un comportament decent în relația cu persoana supusă investigației, să asigure integritatea bunurilor și a documentației persoanei supuse investigației; g) să prezinte legitimația de serviciu persoanei supuse investigației și să-i permită să ia cunoștință de aceasta; h) să păstreze secretul profesional pe termen nelimitat asupra documentelor și informațiilor confidențiale la care a avut acces în procesul efectuării investigației, să nu le divulge conținutul decât în cadrul colaborării cu alte organe de control, și să nu le folosească în alte scopuri; i) să întocmească procesul verbal al investigației la fața locului, prin evidențierea situațiilor prezentate de persoana supusă investigației, a declarațiilor reprezentanților acesteia și a constatărilor proprii, după caz, și să înmâneze persoanei supuse investigației un exemplar al acestuia; j) să anexeze la procesul verbal al investigației la fața locului orice documente, înregistrări, extrase sau copii ale acestora și explicații în scris ale persoanei supuse investigației și/sau ale reprezentanților sau angajaților acesteia. (22) În procesul efectuării investigației, inspectorul nu este în drept:	

a) să solicite și să examineze documente și informații ce nu țin de competența sa și nu sînt relevante obiectului investigației;

b) să verifice aspecte care, conform legii, sînt obiectul controlului altor organe de control sau nu sînt indicate în dispoziția de efectuare a investigației;

c) să efectueze investigația la fața locului în lipsa reprezentanților persoanei supuse investigației, dacă există temeiuri de a considera că absența acestora este justificată;

d) să solicite persoanei supuse investigației resurse (încăperi, transport, tehnică de calcul, copiatoare, rechizite de birou etc.) și să se folosească de acestea fără acordul persoanei în cauză;

e) să ridice bunuri, utilaje, documente, dispozitive de stocare a datelor, tehnica de calcul sau alte obiecte purtătoare de informații;

f) să solicite de la persoana supusă investigației documente și informații care au fost prezentate anterior de către aceasta autorității de supraveghere, în urma solicitării directe de la aceasta a documentației și a altei informații, sau care nu au legătură cu obiectul și aspectele supuse investigației.

(23) Pe parcursul efectuării investigației, persoana supusă investigației are următoarele drepturi:

a) să fie informată referitor la drepturile și obligațiile sale, să verifice și să obțină o copie a dispoziției privind efectuarea investigației la fața locului, să ia cunoștință de legitimația de serviciu a inspectorului;

b) să prezinte probe și explicații, înregistrate sub orice formă, relevante obiectului investigației;

c) să ceară anexarea la procesul verbal al investigației la fața locului a oricăror documente sau copii ale acestora, pe care are dreptul să aplice

	<p>semnătura și să dea explicații în scris, precum și să ceară includerea în procesul verbal al investigației la fața locului a mențiunilor cu privire la unele fapte sau drepturi/obligații;</p> <p>d) să conteste acțiunile inspectorilor;</p> <p>e) să fie asistată de avocați, de alți reprezentanți împuterniciți conform legislației;</p> <p>f) să solicite o singură dată, în cazuri temeinic justificate, autorității de supraveghere suspendarea sau amânarea investigației la fața locului pentru o altă perioadă în cazul în care efectuarea acesteia va afecta funcționarea sa normală sau va duce la suspendarea activității sale ori în cazul în care, din considerente obiective, ea nu poate fi supusă investigației;</p> <p>g) să ia cunoștință de procesul verbal al investigației la fața locului și de alte documente, întocmite în cadrul investigației, și să obțină un exemplar al acestora;</p> <p>h) să asiste personal sau prin reprezentantul său în procesul investigației;</p> <p>i) să identifice datele și informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale furnizate de el în procesul efectuării inspecției;</p> <p>j) să indice autorității de supraveghere adresa sa electronică la care autoritatea de supraveghere este obligat să transmită notificările și informația/documentele aferente investigației;</p> <p>k) să documenteze acțiunile inspectorilor și ale persoanelor care îi însoțesc în interes de serviciu prin proba cu martori și/sau prin intermediul altor mijloace, precum mijloacele de înregistrare foto, video, audio etc. Prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor vizate se realizează în baza interesului legitim al persoanelor supuse investigației, conform legislației privind protecția</p>	
--	---	--

datelor cu caracter personal. În procesul efectuării investigației, persoana supusă investigației nu este obligată să obțină acceptul sau să informeze prealabil persoanele vizate despre documentarea acțiunilor acestora și despre utilizarea unor astfel de mijloace.

(24) Persoana supusă investigației este obligată:

a) de a coopera cu inspectorul și de a contribui la exercitarea drepturilor acestuia specificate la alin. (19);

b) să prezinte documentele și informațiile relevante investigației, solicitate de inspectorii în vederea efectuării investigației;

c) să permită accesul inspectorilor în încăperile sale de serviciu pe parcursul programului de lucru, în condițiile prezentei legi;

d) să asigure, la inițierea controlului și pe durata desfășurării acestuia, prezența conducătorului său, responsabilului pentru protecția datelor ori a altui reprezentant;

(25) Persoana supusă investigației care, în virtutea prevederilor legii, este ținută de o obligație de confidențialitate poate refuza cooperarea doar în limita și în măsura în care cererea inspectorului intră în conflict cu obligația de confidențialitate.

(26) Orice constatare a unui fapt, care ulterior nu poate fi probat sau care împiedică efectuarea investigației (lipsa persoanei la adresa indicată, îngrădirea accesului, refuzul de a prezenta documentația solicitată, etc.), stabilit de inspectorii în procesul efectuării investigației, va fi consemnat în procesul-verbal de investigație la fața locului, semnat de inspectorii și de reprezentantul persoanei supuse investigației sau, în caz de refuz ori de imposibilitate a prezenței acestuia, de cel puțin 2 martori.

(27) Dacă persoana supusă investigației la fața locului solicită prezența avocatului, efectuarea investigației se suspendă până la prezentarea avocatului, dar nu mai mult de 2 ore.

(28) Persoana supusă investigației este obligată să nu împiedice desfășurarea investigației în conformitate cu prezenta lege.

(29) Investigația la fața locului se desfășoară în orele de program ale persoanei supuse investigației sau, în lipsa acestora, între orele 09:00 și 17:00 și se efectuează în prezența persoanei supuse inspecției sau a reprezentantului acestuia. Inspecția poate continua și după orele de program sau după ora 17:00, după caz, numai cu acordul persoanei supuse inspecției sau al reprezentantului acestuia.

(30) Accesul reprezentanților autorității de supraveghere în domiciliul, mijlocul de transport sau o încăpere asimilată domiciliului persoanei fizice, în lipsa consimțământului acesteia, se permite numai în baza mandatului judecătoresc emis în condițiile alin. (31)- (34) și prezentat persoanei fizice respective.

(31) În situația în care inspectorii sunt împiedicați în orice mod în exercitarea atribuțiilor, precum și în cazul în care există o suspiciune întemeiată că informațiile, documentele, echipamentele, mijloacele sau suporturile relevante obiectului investigației care ar putea fi pertinente pentru a dovedi o încălcare gravă a prezentei legi sînt păstrate în domiciliul, mijlocul de transport sau o încăpere asimilată domiciliului persoanei fizice, autoritatea de supraveghere poate solicita un mandat judecătoresc, în condițiile prezentei legi. Cererea de autorizare trebuie să cuprindă toate informațiile de natură să justifice investigația, iar judecătorul sesizat este ținut să verifice dacă cererea este întemeiată.

(32) Mandatul judecătoresc poate fi eliberat numai dacă:

a) există o suspiciune întemeiată că în încăperile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației sînt păstrate informații, documente, echipamente, mijloace sau suporturi relevante obiectului investigației a căror prezentare a fost solicitată de autoritatea de supraveghere în conformitate cu prezenta lege, dar care nu au fost prezentate în termenul stabilit; sau

b) există o suspiciune întemeiată că în încăperile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației sînt păstrate informații, documente, echipamente, mijloace sau suporturi relevante obiectului investigației a căror prezentare poate fi solicitată de autoritatea de supraveghere în conformitate cu prezenta lege și care, dacă ar fi fost cerute, nu ar fi fost prezentate, dar ar fi fost ascunse, înlăturate, modificate sau distruse; sau

c) angajații autorității de supraveghere au încercat să pătrundă în încăperile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse investigației, dar nu au reușit și există o suspiciune întemeiată că în încăperile sau mijloacele de transport respective sînt păstrate informații, documente, echipamente, mijloace sau suporturi relevante obiectului investigației a căror prezentare a fost solicitată de autoritatea de supraveghere în conformitate cu prezenta lege.

(33) Mandatul judecătoresc va conține scopul și obiectul investigației, autorizarea emisă, precum și dreptul de a ataca mandatul cu resurs, și este valabil o lună de la data emiterii.

(34) În cazul solicitării unui mandat, instanța de judecată este obligată să verifice dacă dispoziția privind efectuarea investigației este autentică și dacă măsurile coercitive preconizate nu sînt arbitrare sau

excesive, avînd în vedere obiectul investigației. Atunci cînd verifică proporționalitatea măsurilor coercitive, instanța de judecată poate solicita autorității de supraveghere explicații detaliate, în special privind temeiurile care determină autoritatea de supraveghere să suspecteze încălcarea gravă a prezentei legi, precum și privind gravitatea încălcării suspectate, importanța probelor căutate, natura implicării întreprinderii în cauză și probabilitatea rezonabilă că informațiile, documentele, echipamentele, mijloacele sau suporturile relevante obiectului investigației se păstrează în locul pentru care se solicită mandatul.

(35) Mandatul judecătoresc emis în conformitate cu alin. (31)-(34) poate fi atacat cu recurs, care nu este suspensiv de executare, dacă instanța de recurs nu dispune altfel.

(36) Procedura de investigație la fața locului se încheie prin întocmirea de către inspectori a unui proces-verbal de investigare la fața locului, care se completează și se semnează de toți inspectorii indicați în dispoziția de efectuare a investigației, la locul efectuării investigației.

(37) Procesul-verbal de investigare la fața locului este documentul prin care se confirmă faptul desfășurării de investigare la fața locului și în care se conține toată informația cu privire la investigația desfășurată, la procedurile aplicate și constatările în urma acestuia. Procesul-verbal de de investigare la fața locului va conține în mod obligatoriu:

a) denumirea completă a autorității de supraveghere, numele, prenumele și funcția persoanelor care au efectuat investigația la fața locului;

b) date cu privire la dispoziția de efectuare a investigației și temeiul efectuării investigației;

c) denumirea completă/numele, prenumele persoanei supuse investigației și identificarea obiectului de investigație;

d) date privind durata investigației;

e) date privind toate aspectele, documentele, încăperile, echipamentele, mijloacele și obiectele de altă natură care au fost supuse investigației, relevante în scopul investigației;

f) constatările și rezultatele investigației;

g) explicațiile în scris ale persoanei supuse investigației și/sau ale angajaților acesteia;

h) înregistrările, extrasele și copiile documentelor ridicate în cadrul investigației.

(38) Procesul-verbal privind efectuarea investigației la fața locului se întocmește în două exemplare, se numerotează și se semnează pe fiecare pagină de toți inspectorii care au efectuat investigația la fața locului și de persoana supusă investigației. În cazul în care procesul-verbal privind efectuarea investigației la fața locului se întocmește în formă electronică, actul se semnează cu semnătură electronică de către toți inspectorii și de către persoana supusă investigației.

(39) Un exemplar al procesului-verbal se înmânează persoanei supuse investigației, cu efectuarea unei mențiuni scrise despre aceasta pe al doilea exemplar, confirmată prin semnătura persoanei ce recepționează procesul-verbal. Persoana supusă investigației este obligată să confirme prin semnătură, inclusiv prin intermediul persoanelor desemnate sau responsabilul pentru protecția datelor, primirea exemplarului de proces-verbal, chiar și în caz de dezacord cu constatările expuse în acesta. În cazul în care reprezentantul persoanei supuse investigației refuză să primească sau să confirme prin semnătură primirea

exemplarului de proces-verbal, pe procesul-verbal se face mențiunea respectivă, semnată de inspectorii care au efectuat investigația la fața locului, iar procesul-verbal va fi expediat persoanei supus investigației prin scrisoare recomandată, cu aviz de primire. Procesul-verbal în format electronic care nu a fost semnat de persoana supusă investigației se transmite acesteia prin orice modalitate care permite autorității de supraveghere confirmarea recepționării procesului-verbal de către persoana supusă investigației. Comunicarea și recepționarea procesului-verbal semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică indicată de persoana supusă investigației se consideră comunicare la sediul acesteia. În cazul în care desfășurarea investigației la fața locului a fost înregistrată în format video, înregistrarea este parte a dosarului și se eliberează persoanei supus investigației la solicitare, în vederea exercitării dreptului la apărare.

(40) Persoana supusă investigației are dreptul, în termen de 10 zile lucrătoare de la semnarea procesului-verbal privind efectuarea investigației la fața locului, să prezinte dezacordul cu cele cuprinse în procesul-verbal în cauză, aducând probe suplimentare ce confirmă poziția sa. Inspectorul examinează materialele prezentate și, după caz, întocmește un proces-verbal adițional, fără a opera rectificări în procesul-verbal de bază. În procesul-verbal adițional se indică procesul-verbal de bază, iar în partea constatatoare se reflectă pozițiile modificate, cu respectarea procedurii de întocmire a procesului-verbal privind efectuarea investigației la fața locului, inclusiv a celei de anexare a documentelor.

(41) Termenul de efectuare a investigației la fața locului se stabilește în funcție de gravitatea presupusei încălcări, de durata acesteia, precum și de alte criterii care ar afecta durata de efectuare a investigației, și nu poate depăși 10 zile lucrătoare. Termenul general de efectuare a investigației nu poate depăși trei luni, cu posibilitatea prelungirii justificate a acestuia cu 30 de zile, dar nu mai mult de 6 luni.

(42) Autoritatea de supraveghere informează persoana vizată în legătură cu evoluția sau cu rezultatul investigației întreprinse, în termen de trei luni de la data la care a fost inițiată investigația. Autoritatea de supraveghere informează persoana vizată în legătură cu evoluția investigației, din trei în trei luni, până la finalizarea acesteia.

(43) Rezultatul investigației se aduce la cunoștința persoanei vizate în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la finalizarea acesteia.

(44) Toate cheltuielile ce țin de efectuarea investigației sînt suportate de autoritatea de supraveghere.

(45) Autoritatea de supraveghere este obligată să păstreze timp de 10 ani toate documentele ce țin de realizarea investigației, inclusiv dispoziția de efectuare a investigației, procesele verbale ale investigației la fața locului, rapoartele de investigație, copiile documentelor anexate și alte acte. Ulterior acestea vor fi transmise autorităților competente în conformitate cu legislația cu privire la Fondul Arhivistic al Republicii Moldova.

Articolul 81. Neadmiterea afectării și/sau suspendării activității persoanei supuse investigației

(1) Autorității de supraveghere și personalului acesteia i se interzice, în procesul realizării funcțiilor

de investigare, să afecteze funcționarea normală a persoanei supuse investigației și/sau să întreprindă măsuri ce vor conduce la suspendarea completă sau temporară a activității acesteia, cu excepția cazurilor de încălcări foarte grave, în sensul prezentei legi, care necesită aplicarea măsurilor restrictive corespunzătoare.

(2) Orice daune cauzate persoanei supuse investigației prin încălcarea prevederilor alin. (1) de către autoritatea de supraveghere și personalul acesteia în procesul realizării funcțiilor de investigare, prin prescripțiile și deciziile luate în urma efectuării investigației, vor fi reparate din contul autorității de supraveghere și/sau din contul personalului acesteia. În cazul nerezolvării pe cale amiabilă a conflictului, persoana prejudiciată poate acționa în instanța de judecată organul de autoritatea de supraveghere și personalul acesteia.

(3) Faptul cauzării de daune și cuantumul despăgubirilor în cazurile specificate la alin. (2) sînt stabilite de instanța de judecată, la cererea persoanei interesate.

Articolul 82. Tratatamentul documentelor și informațiilor din dosarul autorității de supraveghere

(1) Documentele obținute ca urmare a unei solicitări de informații sau în cadrul investigației care se dovedesc a nu avea legătură cu obiectul investigației se returnează. După returnare aceste documente nu mai fac parte din dosarul cauzei.

(2) În cazul documentelor cu acces restricționat din dosar, accesul se acordă, dacă este posibil, la versiunea neconfidențială a acestor documente, transmisă de persoana care beneficiază de protecția caracterului confidențial în termenul stabilit de autoritatea de supraveghere. Cînd confidențialitatea

poate fi asigurată prin rezumarea informațiilor relevante, accesul va fi acordat la rezumatul acestora.

(3) Procesele-verbale întocmite în baza interviurilor sunt accesibile după înlăturarea din conținutul lor a informațiilor ce constituie secret comercial sau a altor informații confidențiale identificate de întreprinderi.

(4) Informațiile ce pot constitui secret comercial sînt definite de Codul civil.

(5) Alte informații decât secretele comerciale pot fi considerate ca fiind confidențiale în măsura în care dezvăluirea acestora poate dăuna semnificativ unei persoane.

(6) Informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale din dosar se marchează corespunzător.

(7) Pentru ca o informație să fie considerată confidențială, persoana sau autoritatea publică care invocă respectarea interesului legitim de a-și proteja secretele și alte informații confidențiale trebuie să adreseze autorității de supraveghere o cerere motivată, care va conține și identificarea părților față de care informațiile sale sunt considerate confidențiale.

(8) Accesul la informațiile confidențiale furnizate de către autoritățile publice se acordă doar cu acordul acestor autorități.

(9) Cererea de acordare a caracterului confidențial trebuie să aibă ca obiect informațiile ce pot constitui secrete comerciale sau corespund descrierii pentru alte informații confidențiale. Autoritatea de supraveghere examinează temeiul cererii de acordare a caracterului confidențial. Atunci când nu acceptă cererea, autoritatea de supraveghere trebuie să răspundă solicitantului în

termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea cererii.

(10) Calificarea unei informații ca fiind secret comercial sau altă informație confidențială nu împiedică autoritatea de supraveghere să dezvăluie sau să utilizeze o astfel de informație dacă aceasta este necesară pentru a dovedi o pretinsă încălcare.

(11) Persoanele care, în virtutea drepturilor și atribuțiilor ce le revin în temeiul prezentei legi, au luat cunoștință de materialele investigației, inclusiv alte persoane care le-au devenit cunoscute astfel de informații, au obligația să asigure confidențialitatea acestora, în condițiile legislației.

(12) Materialele dosarului acumulate în cadrul investigației nu pot fi ridicate, obținute și/sau utilizate în oricare alte scopuri ulterioare, dacă ar putea înrăutăți situația persoanei vizate sau persoanei supuse investigației, cu excepția cazurilor necesare înlăturării justiției.

(13) Inspectorul de protecție a datelor, persoana vizată sau alte persoane, care în virtutea drepturilor și atribuțiilor ce le revin în temeiul prezentei legi, au luat cunoștință sau le-au devenit cunoscute informațiile din cadrul investigației nu pot fi audiați sau interogați de către alte organe sau organizații în ceea ce privește esența informațiilor din cadrul investigației, cu excepția instanței de judecată.

(14) CNPDCP publică deciziile anonimizate pe pagina oficială web.

Articolul 83. Exercițarea drepturilor la apărare

(1) Înainte de adoptarea deciziilor prevăzute la art.87 alin. (1), autoritatea de supraveghere, în cadrul procedurilor de investigație, garantează pe deplin drepturile la apărare ale părților în cauză prin acordarea dreptului de a-și exprima punctul de

vedere cu privire la concluziile și propunerile din raportul de investigație, prin asigurarea accesului la dosar și dreptului la audieri.

(2) Autoritatea de supraveghere își bazează deciziile doar pe constatările din raportul de investigație asupra cărora părțile în cauză și-au putut prezenta observațiile.

Articolul 84. Transmiterea raportului de investigație și prezentarea observațiilor

(1) Raportul de investigație va conține:

- a) denumirea completă a autorității de supraveghere, numele, prenumele și funcția persoanelor care a întocmit raportul de investigație;
- b) date cu privire la dispoziția de efectuare a investigației și temeiul efectuării investigației;
- c) denumirea completă/numele, prenumele persoanei supuse investigației și identificarea obiectului de investigație;
- d) date privind durata investigației;
- e) faptele constatate și probele;
- f) referința expresă la prevederile actelor legislative și normative pe care le-a încălcat persoana supusă investigației,
- g) explicațiile în scris ale persoanei supuse investigației și/sau ale angajaților acesteia;
- h) concluziile și propunerile raportorului în urma finalizării investigației, inclusiv în ceea ce privește recomandările și indicațiile pentru înlăturarea încălcărilor stabilite, după caz, prescripția de aplicare a măsurilor restrictive, după caz, constatarea contravențiilor sau altor tipuri de încălcări prevăzute de lege, cu indicarea sancțiunii prevăzute de lege, după caz, și descrierea semnelor componente de infracțiune constatate în cadrul procedurii de

investigație și referința expresă la normele de drept penal vizate.

(2) După întocmirea raportului de investigație, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului va fi transmisă, pentru informare, părților în cauză: autorului plîngerii și persoanei care a făcut obiectul investigației. La solicitare, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului de investigație va fi transmisă și persoanelor a căror audiere a fost admisă conform prevederilor art. 86 alin. (3).

(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii raportului de investigație, părțile au dreptul să prezinte observații asupra acestuia.

(4) Termenul menționat la alin. (3) poate fi prelungit de către autoritatea de supraveghere, o singură dată, cu cel mult 30 de zile lucrătoare, în baza unei cereri întemeiate, la care se anexează probele ce dovedesc necesitatea prelungirii termenului. În acest caz, părții ce a înaintat cererea i se comunică în scris, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, rezultatul examinării cererii.

(5) Părțile pot menționa în observațiile lor scrise temeiul legal și faptele pe care le cunosc și care sînt pertinente pentru apărarea lor împotriva pretențiilor înaintate de autoritatea de supraveghere. Părțile pot anexa orice documente relevante care dovedesc faptele menționate și pot propune să fie audiate persoane care ar putea confirma faptele prezentate în observațiile lor.

(6) Raportul de investigație, împreună cu observațiile prezentate de părți și cu materialele întregului dosar al cauzei, se predă de către raportor conducătorului autorității de supraveghere pentru audieri și, după caz, pentru adoptarea deciziei respective.

(7) Autoritatea de supraveghere poate solicita de la orice persoană, inclusiv de la o autoritate a administrației publice, să-și expună în scris punctul de vedere asupra raportului de investigație.

Articolul 85. Accesul la dosar

(1) Autorul plîngerii poate solicita accesul la documentele pe care autoritatea de supraveghere și-a bazat examinarea preliminară. La cerere scrisă, autorului plîngerii i se va acorda o singură dată accesul la aceste documente, ca urmare a informării făcute de autoritatea de supraveghere în conformitate cu art. 77 alin. (3).

(2) Persoana care face obiectul procedurilor desfășurate de autoritatea de supraveghere are dreptul de acces la dosarul autorității de supraveghere, sub rezerva interesului legitim al persoanelor de a-și proteja secretele comerciale și informațiile confidențiale. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile confidențiale și documentele interne ale autorității de supraveghere, la corespondența autorității de supraveghere cu autoritățile de supraveghere din alte state. Accesul la dosar va fi asigurat, la cerere scrisă, o singură dată ca urmare a transmiterii de către autoritatea de supraveghere a raportului de investigație pentru prezentarea de observații.

(3) Accesul la dosar este acordat cu condiția ca informația din dosar să fie folosită numai în cadrul procedurii respective desfășurate de autoritatea de supraveghere sau procedurii judiciare eventuale legate de această procedură.

(4) Conducătorul autorității de supraveghere permite părților în cauză accesul la dosar la sediul autorității de supraveghere și obținerea, la cerere, contra unui cost stabilit prin ordinul conducătorului

autorității de supraveghere, a copiilor și a extraselor din dosar.

(5) Părților li se va comunica data stabilită pentru accesul la dosar în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

(6) Autoritatea de supraveghere nu are obligația să furnizeze traducerea documentelor din dosar.

Articolul 86. Audierea părților și a altor persoane fizice sau juridice

(1) Părțile cărora le-a fost transmis raportul de investigație sînt în drept să solicite audieri. Audierile sînt solicitate de către părți în scris odată cu prezentarea observațiilor pe marginea raportului de investigație.

(2) Audierile pot fi dispuse, de asemenea, din oficiu, de conducătorul autorității de supraveghere.

(3) În cazul în care consideră necesar, autoritatea de supraveghere poate dispune sau admite audierea altor persoane fizice sau juridice. Cererile de audiere ale acestor persoane se aprobă dacă acestea demonstrează suficient interes. Dacă cererile persoanelor menționate se aprobă, acestora li se transmite, la solicitare, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului de investigație.

(4) Autoritatea de supraveghere poate invita orice persoană, inclusiv reprezentanți ai autorităților publice, să asiste la audiere fizic sau de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice, și să își exprime punctul de vedere pe parcursul desfășurării audierii.

(5) Persoanele invitate să participe la audieri fizic sau de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice, se prezintă personal sau sînt reprezentate, după caz, de reprezentanți legali sau statutari ori de avocați împuterniciți legal.

(6) Persoanele invitate sînt audiate în prezența altor părți ale cauzei, cu luarea măsurilor impuse pentru protejarea informațiilor ce constituie secret comercial sau au caracter confidențial. Dacă se consideră util, pentru asigurarea protecției informațiilor ce constituie secret comercial sau au caracter confidențial, persoanele invitate pot fi audiate separat.

(7) Audierea se înregistrează pe suport magnetic sau se consemnează într-un proces-verbal care conține principalele declarații făcute de părți și care se anexează la dosar. Declarațiile trebuie să fie semnate de partea care le-a făcut. Autoritatea de supraveghere va informa persoana audiată despre intenția de a înregistra declarațiile făcute la audiere.

(8) Neprezentarea sau renunțarea la audiere, precum și refuzul oricărei declarații nu constituie impedimente pentru continuarea procedurii de investigație.

Articolul 87. Emiterea și comunicarea deciziilor

(1) După examinarea observațiilor făcute de părți asupra raportului de investigație și, după caz, după desfășurarea audierilor și examinarea informațiilor acumulate suplimentar la solicitarea conducătorului autorității de supraveghere, conducătorul autorității de supraveghere decide:

a) adoptă decizia de încetare a investigației cazului, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni; sau

b) adoptă decizia de constatare a încălcării legislației privind protecția datelor cu caracter personal și, după caz, de aplicare a avetimentului sau sancțiunilor;

- c) dispune investigarea suplimentară a cazului;
- d) adoptă alte decizii prevăzute la art.56.

(2) Decizia de constatare a încălcării legislației privind protecția datelor cu caracter personal și, după caz, de aplicare a avertismentului sau sancțiunilor trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele elemente:

a) datele de identificare ale autorității de supraveghere și numele reprezentantului legal al acesteia;

b) datele de identificare ale operatorului/persoanei împuternicite de operator, codul personal sau numărul de identificare de stat-codul fiscal, după caz;

c) expres și clar, încălcările comise de persoana supusă investigației cu referințe directe la prevederile legale încălcate;

d) indicarea temeiului legal potrivit căruia se stabilește și se sancționează fapta,

e) descrierea faptelor și a împrejurărilor care pot fi avute în vedere la individualizarea măsurii;

f) termenul și modalitatea de plată a amenzii, după caz;

g) măsurile restrictive/corective aplicate (recomandări (indicații) privind înlăturarea încălcărilor și natura recomandărilor, prevederile normative în al căror temei au fost emise recomandările, termenul în care urmează a fi înlăturate încălcările), după caz, care trebuie să fie proporționale cu încălcarea comisă și necesare pentru încetarea efectivă a încălcării, termenul de exercitare a căii de atac și instanța de judecată competentă.

(3) Decizia menționată la alin.(1) se bazează pe constatările și probele la care părțile în cauză au avut acces și asupra cărora au avut posibilitate de a

prezenta observații, cu condiția respectării regulilor de acces la informații confidențiale. Deciziile autorității de supraveghere se comunică, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării, prin modalitățile de notificare prevăzute de Codul administrativ.

(4) Deciziile autorității de supraveghere se publică pe pagina web a autorității de supraveghere. Publicarea deciziilor și a prescripțiilor se face cu luarea în considerare a interesului legitim al întreprinderilor în protejarea secretelor comerciale.

(5) În cazul în care în raportul de investigație se constată o contravenție, acesta substituie procesul verbal de constatare a contravenției, având regim juridic și forță juridică similare. Constatarea contravențiilor identificate în timpul efectuării investigației și aplicarea sancțiunilor, conform competenței, se vor efectua în limitele stabilite de prezenta lege și cu aplicarea cerințelor stabilite de Codul contravențional.

(6) La stabilirea încălcărilor ce conțin semne ale componenței unei infracțiuni, autoritatea de supraveghere sesizează procurorul sau organul de urmărire penală competent cu privire la identificarea semnelor componenței de infracțiune, printr-o sesizare, la care, în mod obligatoriu, se anexează raportul de investigație și materialele ce țin de investigația în cauză.

Articolul 88. Executarea deciziilor autorității de supraveghere

(1) Deciziile autorității de supraveghere adoptate în condițiile prezentei legi devin executorii și se execută în termenul menționat în ele de persoanele cărora le sînt adresate, cu obligația de a informa în scris autoritatea de supraveghere despre măsurile

întreprinse în vederea executării deciziei, în termenul stabilit în aceasta. Autoritatea de supraveghere poate stabili termenul de executare a deciziei de până la 6 luni. În cazuri complexe, atunci când decizia autorității de supraveghere prevede implementarea unor măsuri corective complexe, la solicitarea întemeiată a persoanei căreia le este adresată, autoritatea de supraveghere poate extinde termenul de executare a deciziei peste termenul de 6 luni.

(2) În cazul neexecutării în termen a deciziilor autorității de supraveghere prin care sunt aplicate sancțiuni potrivit prezentei legi, executarea acestora se efectuează în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

(3) În cazul neexecutării în termen a altor decizii decât aplicarea sancțiunilor, executarea acestora se efectuează în conformitate cu prevederile Codului de executare.

(4) Persoana supusă controlului este obligată să înlăture în termenul stabilit expres în prescripție încălcările indicate. Organul de control este obligat să stabilească termenul pentru îndeplinirea prescripției ținând cont de complexitatea acțiunilor ce urmează a fi efectuate, de gradul de pericol al încălcărilor care necesită a fi înlăturate, de posibilitățile persoanei controlate de a îndeplini acțiunile prescrise, precum și de prescripțiile anterioare, emise în cazuri similare. Termenul de executare a prescripției nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare și mai mare de 90 de zile lucrătoare. Termenul se calculează de la data înmînării contra semnătură sau de la data recepționării procesului-verbal de control de către persoana supusă controlului prin orice modalitate care permite organului de control confirmarea recepționării.

(5) În termenul stabilit conform alin.(4), persoana supusă controlului va prezenta organului care a emis prescripția confirmările de rigoare privind înlăturarea încălcărilor legislației.

(7) În cazul în care persoana supusă controlului nu înlătură încălcările legislației în termenul stabilit conform alin.(4), organul de control care a emis prescripția, în funcție de gradul de pericol constat, poate emite altă prescripție, cu sau fără măsuri restrictive, și/sau poate aplica sancțiuni prevăzute de lege.

(8) În cazul în care inspectorul constată înlăturarea încălcărilor respective, persoana supusă controlului este liberată, total sau parțial, de sancțiunea de care era pasibilă conform legii.

(9) Organul de control care a emis prescripția ca urmare a ultimului control planificat poate efectua o verificare suplimentară dacă persoana care a primit prescripția nu a prezentat în termenul stabilit confirmările de rigoare privind executarea prescripției sau confirmările prezentate sînt insuficiente pentru a stabili în mod rezonabil înlăturarea încălcărilor. Verificarea executării prescripției este conexă cu actele de control în cadrul căruia a fost emisă prescripția și nu necesită emiterea unei delegații de control suplimentare. Verificarea executării prescripției se efectuează de către inspectorii care au semnat anterior procesul-verbal de control, și doar în privința aspectelor menționate în prescripție.

(10) În cazul în care se constată înlăturarea încălcărilor de către persoana controlată, inspectorul face mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal de control. Dacă, în urma verificării, este necesară prescrierea suplimentară a unor măsuri sau constatarea contravenției, inspectorul întocmește un

		proces-verbal suplimentar, conex cu procesul-verbal de control inițial, îl completează cu mențiunea faptului verificării, cu date despre procesul-verbal de control inițial, constatările în urma verificării și măsurile aplicate. Procesul-verbal suplimentar este semnat de inspectori și de persoana controlată, se anexează la procesul-verbal de control inițial și se înregistrează în Registrul de stat al controalelor.”.	
	410.	Art. 80 se completează cu alin. (3), cu următorul cuprins: „(3) Autoritatea de supraveghere nu poate fi supusă nici unui mandat imperativ sau reprezentativ, nici unor influențe externe directe sau indirecte ori vreunei instrucțiuni sau dispoziții de la o parte externă, în cadrul îndeplinirii sarcinilor și al exercitării competențelor sale.”.	Precizare Prevederea respectivă se introduce la art. 62 alin. (3).
	411.	La art. 87 alin. (1), cifra „6” se substituie cu cifra „24”. Considerăm termenul de intrare în vigoare a legii de 6 luni ca fiind unul insuficient, inclusiv ținând cont de faptul că, potrivit aceluiași art., Centrul dispune de un termen de 9 luni pentru aducerea actelor sale normative în concordanță cu noua lege. Prin analogie, Regulamentul (UE) 2016/679 a intrat în vigoare în termen de 2 ani.	Se acceptă parțial Termenul de intrare în vigoare a legii este extins la 12 luni.
	412.	La art. 87 alin. (10) lit. c), cifra „100” se substituie cu „60”.	Nu se acceptă Trebuie să fie prevăzut anul în care va fi incidentă limita maximă deplină a amenzilor.
A.O. „Asociația Investitorilor Străini”	413.	În cadrul întrevederii membrilor Asociației cu Dvs., au fost abordate un șir de subiecte ce țin de atribuțiile Ministerului Justiției, inclusiv au fost exprimate unele îngrijorări ale mediului de afaceri cu privire la cuantumul nejustificat și exagerat al amenzilor prevăzute în proiectul de Lege care transpune în legislația națională reglementările UE cu privire la protecția datelor cu caracter personal și	Se acceptă Prevederile proiectului de lege sunt revizuite în modul corespunzător.

a fost agreată oportunitatea reducerii acestora cel puțin de 2 ori, pentru a fi adaptate la realitățile economiei RM.

Cuantumul amenzilor a fost subiect de discuții și în cadrul grupului de lucru asupra proiectului, unde sa convenit, de comun acord cu toți membrii grupului, la reducerea acestora ceea ce ar însemna că amenda prevăzută la alin. (4) art. 64 să constituie „de până la 1 % din cifra de afaceri mondială totală anuală” (în loc de 2%), iar amenzile prevăzute la alin. (5)-(6) să fie „de până la 2 % din cifra de afaceri mondială totală anuală”(în loc de 4%). Din păcate, după publicarea proiectului Legii privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, am observat că amenzile au rămas nemodificate.

În acest context, dorim să menționăm că înțelegem pe deplin rolul și scopul stabilirii cuantumului amenzilor administrative, însă, în același timp, accentuăm că menținerea amenzilor administrative în cuantumul stabilit la art. 64 va avea un impact negativ asupra mediul de afaceri.

La fel, reținem că legislația privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date urmează să prevadă amenzi administrative efective, proporționale și disuasive, iar în acest sens legea trebuie să prevadă expres criteriile de calcul a amenzilor. Amenzile administrative urmează a fi stabilite în funcție de natura, gravitatea și durata încălcării, ținându-se cont de: numărul persoanelor afectate, scopul prelucrării contestate, nivelul prejudiciilor cauzate persoanelor vizate, caracterul intenționat sau neglijent al încălcării, gradul de cooperare cu autoritatea de

	<p>supraveghere și măsurile întreprinse în vederea remedierii încălcării. O condiție indispensabilă ar fi, de asemenea, ca pentru determinarea cuantumului amenzi care urmează să fie aplicată, autoritatea de supraveghere să utilizeze valoarea vânzărilor de bunuri sau servicii, realizate de întreprindere, care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea, în sectorul geografic relevant din teritoriul Republicii Moldova. Astfel, autoritatea de supraveghere trebuie să utilizeze în mod normal vânzările realizate de întreprindere în cursul ultimului an complet de participare a sa la încălcare. Valoarea vânzărilor se determină înainte de aplicarea TVA și a altor taxe legate direct de vânzări. Totodată, așa cum prevede recitalul 148 din RGPD, în cazul unei încălcări minore sau în cazul în care amenda susceptibilă de a fi impusă ar constitui o sarcină disproporționată pentru o persoană fizică, poate fi emis un avertisment în locul unei amenzi.</p>	
	<p>414. Un alt aspect important ține de faptul că RGPD conține preponderent norme materiale privind protecția datelor și foarte puține norme procesuale, stabilit la art. 58(4) că exercitarea competențelor autorității de supraveghere trebuie să facă obiectul unor garanții procesuale adecvate, prevăzute în dreptul Uniunii și în dreptul intern în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În conformitate cu această normă, Republica Moldova ar trebui să se asigure că legislația sa națională cuprinde aceste garanții procesuale. Din păcate, actualul proiect al legii reglementează doar sumar aspectele procedurale, generând imprevizibilitate și incertitudine în rândul investitorilor și descurajând astfel investițiile și progresul tehnologic. De remarcat că Republica Moldova a dezvoltat un cadru procesual detaliat în</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă Prevederile proiectului de lege sunt revizuite în modul corespunzător.</p>

		domenii apropiate, precum Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat al activității de întreprinzător și Legea concurenței nr. 183, care poate servi drept sursă de inspirație pentru legislația privind protecția datelor.	
A.O. „Asociația Băncilor din Moldova”	415.	Art. 8 alin.(1) a proiectului de lege, stabilește o micșorare a vârstei cu doi ani comparativ cu GDPR care indică despre o vârstă de cel puțin 16 ani a copilului în situația prelucrării datelor cu caracter personal al acestuia, comparativ cu minimul de 14 ani stabilit în proiectul de lege, iar o explicație a autorului proiectului de lege legată de această neconcordanță nu este menționată nici în nota informativă și nici în analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului de lege, creând confuzii, motiv din care venim cu propunerea de a elimina confuzia și neconcordanța respectivă, în scopul uniformizării reglementărilor respective, conform GDPR.	Precizare A se vedea comentariile de la pct. 296 din prezentul tabel.
	416.	Sub alt aspect, comunitatea bancară atrage atenția asupra mărimii exorbitante a amenzilor administrative stabilite la articolul 64 a proiectului de lege. Considerăm că mecanismul de aplicare a sancțiunilor urmează a fi corelat cu indicatorii Biroului Național de Statistică la capitolul tendințe în evoluția activității economice . Cu titlu de exemplu, tendințele economice pe parcursul primului trimestru al anului 2023 indică asupra faptului că, actualmente în Republica Moldova, ponderea cea mai mare aparține (87,7 %) întreprinderilor micro, care realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei, fiind urmate de întreprinderile mici (9,6 %) care realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei, iar ponderea cea mai mică (1,9 %) fiind reprezentantă	Se acceptă Cuantumul amenzilor se reduce.

de întreprinderile mijlocii care realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei.

Având la bază aceste circumstanțe, reglementarea unui plafon maxim de sancțiuni de până la 2 % din cifra de afaceri mondială totală corespunzătoare exercițiului financiar anterior, racordat la realitatea și tendința întreprinderilor din Republica Moldova, constituie un plafon exagerat și disproporționat, în raport cu scopul educativ și preventiv al sancțiunii pecuniare.

Mai mult, plafonul de 2 % nu este corelat cu situația economico-financiară a companiilor din mediul de afaceri din Republica Moldova. Or, potrivit datelor statistice publicate de Biroul Național de Statistică, analiza indicatorilor ÎMM indică că în anul 2022 veniturile din vânzări în medie pe o întreprindere au constituit 4,4 mil. Lei.

Drept urmare, se propune substituirea plafonului de sancțiuni de 2% cu 1% sau cu un alt cuantum rezonabil ca mărime, care să fie compatibil cu venitul anual al întreprinderilor din Republica Moldova și care să nu creeze blocaje economice întreprinderilor, fiind totodată în corelare și cu limita amenzii stabilită la art. 181 alin.(4) a Codului administrativ (de maxim 10 000 unități convenționale, echivalentul a 500 000 MDL).

Același raționament de corelare cu realitățile statistico-economice din Republica Moldova urmează a fi aplicat și în raport cu plafonul amenzii reglementat pentru a fi aplicat persoanelor fizice. Or, în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 936 din 28-12-2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, salariul lunar mediu pe economie stabilit pentru anul 2023 este în cuantum de 11700 lei. La modul practic, potrivit

calculelor de rigoare, o persoană fizică din Republica Moldova anual dispune de un venit anual în cuantum de 140 400 lei.

Plafonul de 2 000 000 lei reprezintă nu doar în teorie un plafon disproporționat, dar și în practică, nefiind corelat cu venitul mediu lunar și anual garantat de către Stat.

Pentru comparație, în România, stat membru al Uniunii Europene, cu un PIB de 286 miliarde euro pentru anul 2022, stabilește o marjă de sancțiuni, pentru fapte similare, cuprinsă între 2 000 – 20 000 euro (cu aproximație), iar Republica Moldova, stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană, cu un PIB de 13 miliarde euro pentru anul 2022, își propune stabilirea sancțiunilor în diapazonul 97 000 euro – 194 000 euro, adică de 10 ori mai mare decât în România. Sintetizând, România are un PIB de 22 ori mai mare decât Republica Moldova, însă din proiectul de lege ar reieși viceversa.

În așa mod, având drept fundament justificarea social-economică expusă supra, comunitatea bancară propune, modificarea plafonului amenzii de 2 000 000 lei reglementat pentru persoane fizice, cu reducerea acestuia până la plafonul maxim de 200 000 lei, iar plafonul de 4 000 000 de a fi redus și substituit cu plafonul de 300 000 lei, având la bază calculele și raționamentele prezentate.

Tot la acest capitol, notăm că, articolul 65 alin.(5) din proiectul de lege reglementează alte două plafoane de sancțiuni, aplicabile pentru încălcarea art. 5, 6, 7, 9, 12-22, 44-49, etc., în cazul persoanelor fizice fiind vorba despre 4 000 000 lei și în cazul unei întreprinderi fiind vorba despre 4% din cifra de afaceri mondială totală anuală corespunzătoare exercițiului financiar anterior.

În raport cu reglementările respective, se reiterează argumentele expuse supra și datele oficiale ale Biroului Național de Statistică privind situația economică a întreprinderilor din Republica Moldova și politica statală de salarizare și se propune substituirea plafonului de 4 000 000 lei și cifra de 4% cu alte cantumuri rezonabile ca mărime, care să fie compatibile și comparabile cu venitul anual al cetățenilor.

Mai mult, se constată că, prevederile proiectului de lege nu prevăd un mecanism de aplicare a avertismentului și condițiile de aplicare.

Aici este de remarcat că, potrivit considerentului 148 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, în cazul unei încălcări minore sau în cazul în care amenda susceptibilă de a fi impusă ar constitui o sarcină disproporționată pentru o persoană fizică, poate fi emis un avertisment în locul unei amenzi.

Respectiv, având în vedere că, scopul proiectului de lege rezidă în transpunerea Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și existența considerentului 148 din Regulament enunțat supra, considerăm imperios reglementarea unui mecanism care să admită posibilitatea aplicării unui avertisment în condițiile unei încălcări ne semnificative de către operatorul de date cu caracter personal, încălcări care nu au generat repercusiuni negative grave sau foarte grave în

	<p>adresa drepturilor subiecților de date cu caracter personal, cât și în situația în care cifra de afaceri mondială totală anuală a unei întreprinderi nu este de natură să acopere sancțiunile pecuniare exorbitante impuse prin proiectul de lege (ex. întreprindere care se află în primii trei ani de activitate).</p>	
417.	<p>Distinct de cele menționate, o problemă aparte ridică și prevederile alin. 7 lit. (a), (b), (e) și alin. 11 a art. 74 din proiectul de lege.</p> <p>Respectiv, prevederile lit.a) care stabilesc că, inspectorii de protecție a datelor în limita împuternicirilor ce rezultă din alin. (4) și (5) au dreptul să dispună de acces și să examineze informațiile și sistemele de evidență care conțin date personale, soluțiile software și suporturile hardware, datele cu caracter personal și orice mijloace sau documente legate de obiectul și scopul investigației, indiferent de echipamentul și/sau suportul pe care sunt stocate datele personale, urmează a fi corelate cu prevederile în vigoare normelor care reglementează secretul bancar și secretul de stat.</p> <p>În acest sens se va reține că, în concordanță cu prevederile art. 97 alin. (2) a Legii 202/2017 privind activitatea băncilor, furnizarea informației care constituie secret bancar, inclusiv către autoritățile publice abilitate prin legi speciale să solicite informații de la persoanele fizice și juridice, se efectuează în strictă conformitate cu prezentul articol.</p> <p>Prin urmare, după textul „indiferent de echipamentul și/sau suportul pe care sunt stocate datele personale”, de la lit.(a) a alin.7 a art. 74 din proiectul de lege, se propune completarea cu următorul text „cu excepția cazurilor în care informația reprezintă secret bancar sau secret de stat”.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Capitolul VIII a fost revizuit conceptual.</p>

	<p>O atare modificare va asigura corelarea normelor juridice propuse prin proiectul de lege cu normele juridice restrictive în materie de secret bancar și secret de stat.</p>	
418.	<p>Referitor la lit. (b) indicăm că după textul „să aibă acces în orice spații și încăperi” se va completa cu textul „unde se prelucrează date cu caracter personal”.</p> <p>Astfel, norma va dispune de proporționalitate juridică, or, în cazul investigațiilor cu ieșire la fața locului, inspectorii de protecție a datelor în limita împuternicirilor și obiectului activității de investigație, urmează a avea acces la spațiile și perimetrele în cadrul cărora sunt prelucrate date cu caracter personal.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pentru realizarea unor investigații reale și eficiente, vor fi relevante și încăperile în care nu se prelucrează, <i>per se</i>, date cu caracter personal, însă, în care, ar putea să se afle documentație sau suporturi de informații importante pentru constatarea unor circumstanțe factice în legătura cu prelucrarea datelor.</p>
419.	<p>Referitor la lit. (e) indicăm că reglementarea potrivit căreia, inspectorii de protecție a datelor au dreptul „să solicite și să primească informațiile referitoare la obiectul și scopul investigației, stocate pe calculatoare sau alte dispozitive electronice, într-o formă care să permită ridicarea și transportarea acestora, precum și să fie lizibile” - este interpretabilă și lasă loc de a admite că, în cadrul investigației, inspectorii pot ridica și transporta de la operatorul de date cu caracter personal, echipamentele, calculatoarele, serverele etc., care stochează informație relevantă obiectului investigației și date cu caracter personal.</p> <p>O atare posibilitate contravine lit. f) alin. (1) art. 58 din Regulamentul Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, care reglementează dreptul autorității de supraveghere doar de a obține, din partea</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederea respectivă este suficient de clară și previzibilă pentru destinatarii normei juridice.</p>

	<p>operatorului și a persoanei împuternicite de operator, de a obține accesul la oricare dintre incintele operatorului și ale persoanei împuternicite de operator, inclusiv la orice echipamente și mijloace de prelucrare a datelor, fiind exclusă posibilitatea de ridicare, transportare de la operatorul de date cu caracter personal a echipamentelor, calculatoarelor, serverelor etc. care stochează informație relevantă obiectului investigației.</p> <p>Din această perspectivă propunem completarea alin.(7) art. 74 cu o nouă literă cu următorul conținut:</p> <p>„g) în cadrul investigației realizate, nu se admite ridicarea sau transportarea de la sediul operatorului de date cu caracter personal a echipamentelor, serverelor și oricăror suporturi pe care sunt stocate și prelucrate date cu caracter personal”.</p> <p>O atare reglementare va asigura la modul practic operatorii de date cu caracter personal cu garanție juridică reglementată împotriva acțiunilor arbitrare sau abuzului în cadrul investigațiilor realizate. Or, formula actuală a textului din proiectul de lege de la art. 74 alin. (7) lit. (e) dispune de un grad mare de interpretare. Respectiv, lasă loc pentru aplicarea abuzivă a prevederilor date în raport cu agenții economici.</p>	
420.	<p>O atenție aparte urmează a fi dată prevederilor alin. (11) în partea ce ține de termenul de 2 ore care este acordat persoanei supuse investigației pentru prezentarea avocatului în scopul realizării dreptului la apărare. Aceasta este lipsită de argumentare și substrat realist. O realitate de care urmează a se ține cont, este faptul că, procedura de identificare a unui apărător în termeni extraoperativi, și anume 2 ore, poate fi imposibilă la modul practic pentru operatorul de date cu caracter personal.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederea respectivă a fost ajustată.</p>

	<p>Mai mult, autorii proiectului de lege urmează să ia în considerare dreptul persoanelor de a solicita asistență juridică garantată de stat în temeiul Legii nr. 198 din 26/07/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, care se acordă în termen de 3 zile de la solicitare (regim normal) și în termen de 24 de ore de la solicitare (regim urgent).</p> <p>Astfel, în scopul asigurării practice a dreptului constituțional la apărare a operatorului de date cu caracter personal care urmează a fi supus investigației, se propune modificarea termenului de 2 ore de la art. 64 alin. (11) cu termenul de 24 de ore.</p>	
421.	<p>Referitor la art. 64 alin. (8) din proiectul de lege, care prevede că exercitarea de către autoritatea de supraveghere a competențelor sale în temeiul prezentului articol are loc cu condiția existenței unor garanții procedurale adecvate în conformitate cu actele normative, inclusiv căi de atac judiciare eficiente și dreptul la un proces echitabil, considerăm oportun ca după acest text să fie completat cu sintagma, „potrivit normelor Codului administrativ”. O asemenea concretizare va permite participanților procedurii administrative să poată beneficia de toate garanțiile procesuale prevăzute de Codul administrativ.</p> <p>Totodată, reieșind din faptul că, CNPDCP va realiza investigații administrative, aplicând amenzi administrative, actele emise de acesta fiind supuse controlului judiciar al instanțelor de contencios administrativ, este imperios de adăugat în mai multe articole ale proiectului de lege mențiunea cu privire la aplicabilitatea Codului administrativ.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Aceste aspecte sunt reglementate la art. 73 din prezentul proiect de lege.</p>
422.	<p>Ținem să atragem atenția și asupra faptului că în legătură cu adoptarea prezentului proiect de lege, urmează a fi abrogate unele prevederi ale Codului Contravențional, aceasta deoarece art. 87 a</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Prevederile relevante din <i>Codul contravențional</i> vor fi abrogate printr-o lege separată, care va</p>

	<p>proiectului de lege care stabilește dispozițiile finale și tranzitorii ale legii, nu prevede și abrogarea articolelor 741 – 743 , 4234 din Codul contravențional. Raționamentele date derivă din mai multe considerente, însă cel mai important este principiul non bis in idem, care stabilește interdicția investigării și pedepsirii a unei și aceleiași fapte în două proceduri separate, dat fiind că proiectul Legii prevede la art. 64 și art. 65 aplicarea amenzii administrative.</p>	<p>modifica întregul cadru normativ conex protecției datelor cu caracter personal.</p>
423.	<p>Considerăm imperios necesar de a fi reconsiderate prevederile alin.(11) a art. 87 a proiectului de lege în partea ce ține de perioada de tranziție de 6 luni acordată operatorilor de date cu caracter personal pentru ajustarea la prevederile proiectului de lege, pe care comunitatea bancară o consideră a fi extrem de redusă fiind necesară majorarea acesteia la 24 de luni, sau cel puțin 12 luni.</p> <p>Vom reaminti că, în cazul adoptării Regulamentului Uniunii Europene 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, perioada de tranziție a constituit 24 de luni. Regulamentul fiind adoptat la data de 27/04/2016 și a intrat în vigoare la data de 25/05/2018. O atare perioadă de tranziție a oferit operatorilor de date cu caracter personal posibilitatea racordării și alinierii la noile reglementări în materie de protecție a datelor cu caracter personal.</p> <p>Mai mult, propunerea dată este motivată inclusiv prin alin. (5) al articolului respectiv, prin care CNPDCP-lui îi este acordat un termen de 9 luni pentru elaborarea proiectelor de legi și a actelor</p>	<p>Se acceptă parțial Intrarea în vigoare a legii este extinsă la 12 luni.</p>

	<p>normative pentru a aduce baza legală în concordanță cu legea dată.</p> <p>Adițional, urmează a fi luate în considerare prevederile Legii 100/2017 cu privire la acte normative, care statuează că, un act normativ elaborat cu succes în termen de 9 luni, va intra în vigoare aproape peste 12 luni din momentul intrării în vigoare a legii date.</p> <p>Operatorii de date cu caracter personal constituie categoria de persoane asupra cărora proiectul de lege creează cel mai mare impact, iar perioada de tranziție pentru operatorii de date cu caracter personal reprezintă o perioadă în care aceștia trebuie să reușească să-și ajusteze actele și procedurile interne, astfel încât la intrarea în vigoare a proiectului de lege, operatorii să fie în conformitate cu prevederile noi. Perioada de tranziție de 24 luni sau 12 luni, este un minim necesar operatorilor pentru a se alinia modificărilor bazei normative noi în materie de protecție a datelor cu caracter personal.</p>	
424.	<p>Pe tot parcursul proiectului (în special la art. 8, alin. (1) și (2), art. 40 alin. (2) lit g) propunem de substituit cuvintele "titularul răspunderii părintești asupra copilului" cu cuvintele "părinte sau reprezentantul legal, în condițiile prevăzute de lege", în corespundere cu prevederile art. 28 alin. (1) Cod Civil.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
425.	<p>La art. 8 alin. (2), sintagma "eforturi rezonabile", este una vagă și neclară. Propunem de descris concret măsurile de verificare care urmează a fi întreprinse.</p>	<p>Precizare</p> <p>Rezonabilitatea eforturilor urmează a fi apreciată <i>a casu ad casum</i>, pornind de la particularitățile specifice ale cazurilor individuale de prelucrare a datelor cu caracter personal și, în special, ținând cont de tehnologiile disponibile.</p>
426.	<p>La art. 9 alin. (2) lit. e), propunem substituirea cuvântului "manifest", cu un alt cuvânt care să redea expres sensul avut în vedere de autor (de exemplu ar</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Cuvântul „manifest” este suficient de clar și previzibil.</p>

	putea fi substituit cu cuvântul "vădit") sau de explicat sensul expresiei "în mod manifest".	De altfel, această noțiune este utilizată și la art. 6 alin. (1) lit. e) din <i>Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal</i> .
427.	La art. 20 alin. (3), propunem substituirea cuvintelor "unei autorități oficiale" cu cuvintele "atribuțiilor funcționale".	Precizare Această prevedere este în relație directă cu temeiul juridic de prelucrare a datelor cu caracter personal prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. e) din proiectul de lege. Precizăm că detalierea acestui temei juridic este oferită la art. 6 alin. (2) din proiect.
428.	La art. 28 alin. (1) expresia "garanții suficiente", este una vagă și incertă, care necesită concretizare și o descriere clară în ce cazuri garanțiile se consider suficiente.	Precizare Recitalul 81 din <i>RGPD</i> precizează faptul că „garanțiile suficiente” se referă, în special, la cunoștințele de specialitate, fiabilitatea și resursele, pentru a implementa măsuri tehnice și organizatorice care îndeplinesc cerințele impuse de regulament, inclusiv pentru securitatea prelucrării.
429.	La art. 33 alin. (1), în ultima propoziție se regăsește un nefinalizat. Propunem expunerea acesteia în următoarea redacție: „În cazul în care notificarea nu are loc în termen de 72 de ore, aceasta este însoțită de o explicație cu motivatele întârzierii”.	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.
430.	La art. 35 alin. (6), nu este clar ce presupune expresia "consultă practica Uniunii Europene" și ce anume urmează a fi consultat de către CNPDCP (legislația, Directivele, precedentele hotărârile judecătorești, etc). De asemenea, considerăm că în cazul în care se vor indica limitări de consultare în lege, orice alte bune practici internaționale din afara UE vor deveni imposibil de preluat și aplicat în Republica Moldova.	Precizare Această prevedere este exclusă din proiectul de lege.
431.	La art. 43 alin. (1), probabil lit. a) "Centrul Național de Acreditare", a fost expusă dintr-o eroare tehnică. Conform sensului alin. (1), ultima propoziție al acestuia urmează a fi expus în următoarea redacție: "Acreditarea organismelor de	Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.

	<p>certificare se va asigura de către Centrul Național de Acreditare:</p> <p>a) dacă au demonstrat Centrul Național de Acreditare, într-un mod satisfăcător, independența și expertiza sa în legătură cu obiectul certificării;”, în continuare după text, cu enumerarea corespunzătoare a sublineatelor.</p>	
432.	<p>La art. 46 alin. (2), propunem excluderea lit. d), avînd în vedere că sensul acesteia se regăsește și se cuprinde la lit. c). Corespunzător urmează a modifica referința la litera dată în art. 55 alin.(1) lit. j).</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
433.	<p>La art. 47, alin. (1) propunem excluderea cuvintelor ”Ținând cont de practica Uniunii Europene”, considerând această formulare improprie unei legi. Acest fapt mai degrabă reprezintă o explicație ce poate fi expusă în nota informativă la proiect.</p>	<p>Se acceptă Prevederea se modifică în modul corespunzător.</p>
434.	<p>La art. 52, alin. (6), propunem ajustarea denumirilor bugetelor enumerate, în corespundere cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Astfel urmează de substituit cuvintele” bugetul general de stat sau național” cu cuvintele ” bugetul de stat sau public național”.</p>	<p>Precizare În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv este revizuit conceptual.</p>
435.	<p>La art. 55 alin. (4), cuvîntul ”autorităților”, urmează a fi expus la singular, avînd în vedere că există o singură autoritate de supraveghere în sensul proiectului de lege.</p>	<p>Precizare În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv este revizuit conceptual.</p>
436.	<p>La art. 56 alin. (1), lit. f), propunem substituirea cuvîntului ”incintele” cu cuvîntul ”sediile”.</p>	<p>Precizare În contextul comentariilor de la pct. 6 din prezentul tabel, capitolul respectiv este revizuit conceptual.</p>
437.	<p>La art. 61, considerăm necesară respectarea unei proceduri prealabile și analiza organului de supraveghere, în caz contrar orice litigiu de acest gen oricum va implica atragerea organului de</p>	<p>Nu se acceptă Propunerea dată va afecta dreptul de acces liber la justiție, prevăzut la art. 20 din <i>Constituția Republicii Moldova</i>.</p>

	supraveghere și constatarea situației de fapt și de drept.	
438.	La art. 74, având în vedere că pe parcursul acestui articol autorul utilizează noțiunea de "control", în loc de sau concomitent cu cuvântul "Investigație", considerăm necesar de completat titlul articolului cu cuvântul "(control)". Suplimentar, la alin. 6), nu este clar ce tip de act urmează să întocmească inspectorul. Va fi unul tipizat sau la discreția inspectorului?	Precizare Capitolul VIII a fost revizuit conceptual.
439.	La art. 74 alin. (14), norma ar fi în detrimentul persoanei investigate, fără a se impune o sarcină de probațiune față de CNPDCP aferent întreprinderii tuturor măsurilor întru aducerea la cunoștință a proiectului deciziei. Persistă riscul de a se abuza de această prevedere și a se evita informarea corespunzătoare a persoanelor supuse investigațiilor. De asemenea este necesar de precizat din ce moment începe să curgă termenul de 30 zile prevăzut în ultima propoziție a alineatului menționat.	Precizare Capitolul VIII a fost revizuit conceptual.
440.	La art. 76 alin. (3) este necesar de specificat a cui este obligația de păstrare a materialelor – a CNPDCP sau și a persoanei investigate.	Precizare Capitolul VIII a fost revizuit conceptual.
441.	La art. 78, propunem completarea după cuvântul "operatorului", cu cuvintele "și/sau persoanei supuse investigației".	Precizare Capitolul VIII a fost revizuit conceptual.
442.	Conform art. 79 alin. (1) din proiectul Legii, CNPDCP poate cita părțile vizate de investigație. Subsecvent, alin. (2) lit. a) stabilește că, citația este individuală și trebuie să cuprindă numele, prenumele sau denumirea persoanei citate, cu indicarea obiectului cauzei și scopului citării. Reieșind din faptul că Legea de referință va stabili sancțiuni suficient de mari și având în vedere că sistemul de drept al Republicii Moldova trebuie privit ca un tot întreg, ținând cont de principiul	Precizare Capitolul VIII a fost revizuit conceptual.

	<p>uniformității, se întrevăd unele similitudini între mecanismul citării prevăzut de proiectul Legii și Codul de procedură penală a Republicii Moldova.</p> <p>Astfel, conform art. 237 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură penală, citația este individuală și trebuie să cuprindă numele, prenumele celui citat, calitatea procesuală în care este citat și indicarea obiectului cauzei.</p> <p>Prin urmare, în viziunea noastră, autorul proiectului Legii nu a stabilit toate elementele obligatorii ce necesită a fi prezente într-o citație emisă de o autoritate competentă să aplice sancțiuni, omițând faptul că citație, obligatoriu, trebuie să conțină mențiuni cu privire la calitatea procesuală a persoanei citate, fie aceasta operator, persoana împuternicită de operator, subiect de date, reprezentant, martor, destinatar, parte terță, ș.a.</p> <p>Considerăm fundamental acest aspect, deoarece anume din natura calității procesuale a persoanei citate, rezidă existența sau lipsa unei game largi de drepturi și/sau obligații pe care persoana citată le are și prin urmare comportamentul acestuia în cadrul prezentării acestuia la CNPDCP și ulterioara calificare a acestui comportament/acțiuni/inacțiuni cu consecințele de rigoare sub formă de sancțiune sau lipsa acesteia, fără de a dezvolta aceste circumstanțe, din motive evidente.</p>	
443.	Suplimentar, la alin.(4), propunem completarea obligației de publicare într-un ziar de nivel național sau local și în Monitorul Oficial.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Capitolul VIII a fost revizuit conceptual.</p>
444.	Pe final, menționăm faptul că, art. 62 al proiectului de lege face referire la art. 63, care însă nu se conține în textul proiectului de lege, motiv din care suntem în imposibilitate de a examina conținutul acestuia și a formula propuneri.	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Capitolul VIII a fost revizuit conceptual.</p>

	445.	<p>De asemenea, la art. 53 alin. (1) din proiectul Legii, se menționează că CNPDCP este condusă de un director care este asistat de 2 adjuncți numiți de directorul CNPDCP (spre deosebire de situația actuală când Directorul este asistat de un adjunct).</p> <p>În acest sens menționăm, că nici în nota informativă, nici în analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului de lege, nu au fost indicate motivele modificării prin majorare a numărului de directori adjuncți, pentru un efectiv limită de 32 de persoane al CNPDCP.</p>	<p style="text-align: center;">Precizare</p> <p>Aspectele privind structura și efectivul-limită al Centrului urmează a fi reglementate prin intermediul unei hotărâri a Parlamentului.</p>
	446.	<p>Suplimentar, se propune definirea în proiectul de lege a conceptului de marketing direct care să reglementeze prelucrarea de date cu caracter personal, precum și obiectul protejării datelor, deoarece scopul definirii noțiunilor utilizate este un obiectiv de previzibilitate și coerență la structurarea prevederilor actelor normative.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>A se vedea comentariile de la pct. 286 din prezentul tabel.</p>
Consiliul Concurenței	447.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—
Curtea de Apel Bălți	448.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—
Curtea de Apel Cahul	449.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—
Curtea de Apel Comrat	450.	Lipsă de obiecții sau propuneri.	—